

VERSLAG VAN DE OPENBARE VERGADERING VAN DE GEMEENTERAAD VAN GEMEENTE DORDRECHT D.D. 24 SEPTEMBER 2024

Raadzaal

Voorzitter: De heer Van der Velden

Raadsgriffier: Mevrouw Wepster

Verslag: NotuBiz

Aanwezig:

Mevr. Boom-Vos (VVD)

Dhr. Burakçin (GroenLinks)

Dhr. Van Dam Timmers (CDA)

Mevr. Van Engelen (GroenLinks)

Dhr. De Feijter (CU/SGP)

Dhr. Groenewege (Partij voor de Dieren)

Dhr. Gündogdu (Op ons Eiland)

Dhr. Hartmeijer (SP)

Dhr. Den Hartog (GroenLinks)

Dhr. De Heer (CU/SGP)

Dhr. Den Heijer (VVD)

Dhr. Katif (Beter Voor Dordt)

Dhr. Klerk (CDA)

Mevr. Koene (Gewoon Dordt)

Mevr. Kruger (GroenLinks)

Dhr. Kuhlmann (VVD)

Dhr. Van Leeuwen (Fractie Van Leeuwen)

Dhr. Van der Meer (GroenLinks)

Dhr. Van der Net (VVD)

Mevr. Nieuwland-van den Bosse (CU/SGP)

Dhr. Noldus (VVD)

Dhr. Oostenrijk (CDA)

Mevr. Pichel (Forum voor Democratie)

Dhr. Safranti (DENK)

Dhr. Schalken-den Hartog (Beter voor Dordt)

Mevr. Schnabel (PvdA)

Dhr. Van der Spoel (Fractie Van der Spoel)

Dhr. Stam (Fractie van Waardhuizen)

Mevr. Stolk (VSP)

Dhr. Stolk (VSP)

Mevr. Striebeck (VSP)

Dhr. Struijk (CU/SGP)

Mevr. Van den Tol (VVD)

Dhr. Uysal (GroenLinks)

Dhr. In 't Veld (VSP)

Dhr. Venderbos-Lambinon (Partij voor de Dieren)

Mevr. Van Vugt-Roose (CDA)

Dhr. Wringer (Beter Voor Dordt)

Portefeuillehouders: wethouder M. Burggraaf, wethouder C. van Benschop, wethouder R. van der Linden, wethouder. W. van der Kruijff, wethouder T. de Jonge, wethouder M. Merx

Overige aanwezigen: Keyshia Andrea, Jurre Nipius

Opening

1. Opening en vaststellen agenda, mededelingen

De voorzitter: Ik open de vergadering. En mag ik de leden vragen de plaatsen in te nemen? De beraadslagingen worden geopend. En daarbij heet ik u allen vandaag, dinsdag 24 september 2024, buitengewoon welkom. Alle mensen hier in de zaal, maar ook zij die op afstand meekijken, uiteraard welkom. Er zijn geen afmeldingen ontvangen. We zijn compleet. Wel heeft mevrouw Van Waardhuizen aangegeven iets verlaat te zijn. En zal de heer Klerk tussen vijf uur en tien uur vanavond de vergadering moeten verlaten. Dames en heren, daar zit ik weer. En het voelt goed. Het is me een waar genoegen om weer waarnemend burgemeester te mogen zijn van u en mijn Dordrecht. En daarmee ook voorzitter te zijn van deze mooie, schone gemeenteraad. Het is inmiddels ruim zeven jaar geleden dat ik deze rol met veel genoegen heb mogen invullen. En met de komst van de heer Kolff... Toen hij afzwaaide, mocht ik weer terugkomen. Ik heb de vorige periode als buitengewoon plezierig ervaren en heb de stad Dordrecht en ook de mensen in deze schone stad echt in mijn hart gesloten. En ik vind het een voorrecht dat ik wederom deze rol tijdelijk mag vervullen. Ik kijk dan ook uit naar een fijne samenwerking met u allen. En ik hoop dat we met elkaar een mooie tijd ervan maken. En vooral in het belang van het mooie Dordrecht. Ik ken u nog niet allen persoonlijk, maar ga er zeker vanuit dat dit goed moet gaan komen, de komende periode. Als eerste wil ik zeker graag de heer De Feijter namens ons allen, van de ChristenUnie/SGP, welkom terug heten in de gemeenteraad. Wij vinden het fijn dat u er weer bent. En ik wens u uiteraard namens ons allemaal een voorspoedig herstel toe. Ook dank ik graag vanaf deze plaats de heer Laban, die u tijdens uw afwezigheid voortreffelijk heeft vervangen. Dan over naar de orde van de dag. Dames en heren, leden van de raad, we hebben een volle agenda. En ik hoop dat we effectief inhoudelijk goed kunnen beraadslagen. En daarbij ook de gezwinde spoed erin houden, zonder afbreuk te doen aan de inhoud. Bijzonder is dat de wisseling van de kinderburgemeester, in verband met de schooltijden, niet aan het begin van de vergadering plaatsvindt, maar vanaf tien over half zes. Ook heeft de heer Heijkoop verzocht zijn afscheid om acht uur op de agenda te zetten, omdat hij in de middag verhinderd is. En daarnaast zijn er nog een aantal bijzonderheden voor wat betreft de agenda. Ik heb een amendement gezien van de Partij van de Arbeid bij agendapunt 12. Dat betreft het bestemmingsplan van de Spuiboulevard. Ik kijk even naar de Partij van de Arbeid of dat klopt. Wilt u dat amendement indienen? Dan is dat helder.

De commissie heeft geconcludeerd dat dit onderwerp als hamerstuk naar de gemeenteraad kan, maar met dit amendement wordt het een bespreekstuk. Ik stel voor dat we agendapunt 12 dan behandelen na agendapunt 41. Dan is er ook een motie bij agendapunt 15 over Verlichting van de Partij voor de Dieren. Ik kijk even naar de Partij

voor de Dieren. Klopt dit inderdaad? Ik had niet anders verwacht. Dan stel ik voor dat we agendapunt 15 behandelen na agendapunt 12, waarvan ik zojuist voorstelde deze ook na agendapunt 41 te behandelen. Dan heb ik ontvangen een drietal moties vreemd aan de orde van de dag. 1 van Fractie van Waardhuizen over jachtrechten en 2 van de Partij voor de Dieren. 1 over aanrijdingen met reeën en 1 over afschot van dieren. Ik kijk even naar de beide fracties. Klopt het dan u deze wil indienen? Ook dat zie ik. Dat betekent dat deze, nu ze ingediend zijn, toegevoegd worden aan de agenda. Agendapunt 42 over jachtrechten, agendapunt 43 over aanrijding reeën en agendapunt 44 over afschot van dieren. Kunnen ze ingeleverd worden? Dames en heren, ook aanwezig op de publieke tribune, ik kan mij voorstellen dat het een klein beetje duizelt over de volgorde aan het einde van de vergadering. Samenvattend stel ik behandeling voor op het eind van de agenda als volgt...

De heer Groenewege: Voorzitter.

De voorzitter: Gaat uw gang.

De heer Groenewege: Als ik u goed heb verstaan, stelt u voor om die drie moties vreemd, die alle drie betrekking hebben op jacht, als aparte agendapunten te behandelen. Heb ik u zo goed begrepen?

De voorzitter: Ja, klopt.

De heer Groenewege: Is het niet handiger om die drie onderdelen, die op zichzelf alle drie sterk het thema jacht raken, als één bespreekpunt te behandelen?

De voorzitter: Het kan. Ik vind het een nuttige suggestie. Maar het RvO geeft aan apart. Maar als uw raad instemt, kunt u het als 1 geheel behandelen en de moties apart in stemming brengen. Ik vind dat een buitengewoon nuttige suggestie. Kan de raad zich daarin vinden? Dan doen we dat. Dan wordt dat 1 agendapunt. Als dat ook betekent inperken van de tijd, hebben we een mooie winst. Maar dat durf ik u niet te garanderen. Dan agendapunt 41, Cultuurnota, en het eind van de agenda als volgt. Agendapunt 12, agendapunt 15 en dan de drie moties. Als u daarmee kan instemmen, dan kunnen we... Zo constateer ik wel dat we een volle agenda hebben. Dat hadden we al, maar zeker nu 2 hamerstukken bespreekstukken zijn geworden en 3 moties vreemd aan de orde van dag. Ik wil u oproepen met elkaar te streven dat we deze dag de agendapunt kunnen afronden. Ik verzoek u dan ook allen kort en krachtig te zijn. En dat geef ik u allen ook nog eens mee. U heeft al een commissiebehandeling gedaan. Daar is al het nodige in gewisseld. Val niet in herhaling en probeer die punten te maken die relevant zijn voor de beraadslagingen plenair. Dan is aan de orde 2, vaststellen van de notulen van de gemeenteraad.

De heer Noldus: Voorzitter.

De voorzitter: Gaat uw gang, de heer Noldus.

De heer Noldus: Nog heel even tussendoor. U ging zo mooi van de afwezigen en laatkomers naar het volgende persoonlijke punt. Maar vanuit de fractie VVD is de heer Den Heijer enkele minuten verlaat en zal de heer Van der Net in de tweede helft van de

middag zich bij ons voegen. Dat nog als aanvulling op uw openingsmededeling met de laatkomers.

De voorzitter: Dank u zeer, mijnheer Noldus.

2. Vaststellen van de notulen van de gemeenteraad van 9 juli en 29 augustus 2024 en de Dordtse Dinsdag van 2 juli en 3 september 2024, Vergaderzalen, 1, 3, 5

De voorzitter: Dan stel ik aan de orde het vaststellen van de notulen. Kunt u de genoemde notulen vaststellen? Heeft dat uw instemming? Inhoudelijk tekstueel geen bemerkingen? Vastgesteld.

Benoemingen / Aanwijzingen

De voorzitter: Dan benoemingen, aanwijzingen.

3. Afscheid wethouder Heijkoop

De voorzitter: Afscheid wethouder Heijkoop zal vanavond plaatsvinden.

4. Commissie benoembaarheid wethouder

De voorzitter: Dan ga ik door. Dan kom ik bij de commissie benoembaarheid wethouder. Zoals u weet, heeft wethouder Heijkoop zijn ontslag als wethouder per 19 september jongstleden ingediend. Al vrij snel nadat de heer Heijkoop, vlak voor het zomerreces, zijn vertrek aankondigde, had het CDA duidelijkheid over wie de heer Heijkoop zou kunnen opvolgen. Zij droegen de heer Wim van der Kruijff hiervoor voor. De heer Van der Kruijff is geen onbekende. Hij neemt maar liefst 19 jaar raadslid ervaring mee. Hij is wel een man die weet hoe de raad zijn werk verricht. Voor wat betreft de benoembaarheid van de heer Van der Kruijff is conform artikel 6 lid 3 van ons Reglement van Orde allereerst Bureau Integriteit Nederlandse Gemeenten, BING, gevraagd voor de kandidaat een risicoanalyse integriteit uit te voeren. Hier heeft de heer Kolff een rapportage van ontvangen. En samen met de griffier heeft hij de heer Van der Kruijff naar aanleiding van de rapportage gesproken. De uitkomsten geven geen aanleiding om de benoeming van de heer Van der Kruijff te belemmeren. De bevindingen zijn bij dit agendapunt ook achter een slotje met u gedeeld. Daarnaast is, conform ons Reglement van Orde, een commissie benoembaarheid wethouders in het leven geroepen. Deze commissie bestaat naast mijzelf en de griffier uit de raadsleden mevrouw Pichel, de heer Venderbos en de heer Stam.

De commissie heeft, zoals de naam van de commissie al suggereert, onderzoek gedaan naar de benoembaarheid van de voorgestelde wethouder en hebben kennisgenomen van de uitkomsten van de risicoanalyse. Daarnaast is onderzocht of de kandidaat voldoet aan de wettelijke vereisten. En zo is onder andere gekeken naar mogelijk onverenigbare functies en de aanwezigheid van een Verklaring Omtrent het Gedrag, VOG. Mag ik de

voorzitter, mevrouw Pichel, vragen als voorzitter van de commissie het woord te geven, om een terugkoppeling te geven van de bevindingen. Gaat uw gang.

Mevrouw Pichel: Uiteraard, voorzitter. Dank u wel. Uit onderzoek, zoals door de commissie is uitgevoerd, is gebleken dat kandidaat-wethouder, de heer W. van der Kruijff, voor zover de commissie kan beoordelen, aan alle in de Gemeentewet gestelde eisen voldoet. En namens de commissie vind ik het een eer om deel te nemen, en ook namens de raad, dat er geen belemmeringen zijn geconstateerd voor de benoembaarheid tot wethouder van de voorgedragen kandidaat, de heer W. van der Kruijff. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Ik dank u zeer. Ik wil de voorzitter en de commissie danken voor hun zorgvuldige werkzaamheden.

5. Benoeming van de heer W. van der Kruijff tot wethouder - Raadsvoorstel

De voorzitter: En aan de orde is de benoeming van de heer Wim van der Kruijff tot wethouder. Voor de goede orde, stemmen over personen is geheim, Gemeentewet artikel 31 lid 1. Artikel 27 lid 1 van ons Reglement van Orde stelt dat er elektronisch over wordt gestemd. Onder de voorwaarde dat de stemming geheim is. Als dat technisch niet mogelijk is, zal er schriftelijk gestemd worden. Nu kunnen wij wel elektronisch stemmen, maar de geheimhouding kan daarbij niet gegarandeerd worden. Daarom gaan we voor de benoeming van de wethouder schriftelijk stemmen. En volgens artikel 27 lid 6 van ons Reglement van Orde hebben er zoveel stemmingen plaats als er personen zijn te benoemen. We gaan maar 1 keer stemmen. In geval van schriftelijk stemmen stelt ons Reglement van Orde artikel 27 lid 5 dat de voorzitter drie raadsleden tot stembureau benoemt. Ik heb hiertoe mevrouw Koene, Gewoon Dordt, de heer Winger, Beter voor Dordt, en de heer In 't Veld, VSP bereid gevonden. Zij zullen na de stemronde de stemmen voorlezen. Mevrouw Koene leest voor en de heer Winger ziet toe, controleert. En de heer In 't Veld telt en maakt de uitslag bekend. Zij stemmen natuurlijk zelf ook mee. Dat betekent dat ze pas na de stemming plaats kunnen nemen aan het stembureau. Maar eerst moet u natuurlijk stemmen. Ons Reglement van Orde artikel 27 lid 7 stelt dat ieder aanwezig raadslid verplicht is om aan de stemming deel te nemen. U krijgt allen een identiek blanco stembriefje. Op het moment dat we gaan stemmen, vouwt u deze open en schrijft u op voor of tegen. Voor de volledigheid meld ik dat het raadslid dat voorgedragen is als wethouder ook gewoon meestemt. Dit is ook juridisch gecheckt en geregeld in de Gemeentewet artikelen, 13, 30 en 31. Nadat u voor of tegen op het briefje heeft geschreven, vouwt u uw stembriefje weer dicht en wordt deze door de bode opgehaald. De bode overhandigt de stembriefjes aan de leden van het stembureau. Het stembureau leest de stemmen voor en geeft de uitslag. En volgens het Reglement van Orde artikel 27 lid 11 worden raadsleden die geen behoorlijk stembriefje hebben ingeleverd geacht geen stem te hebben uitgebracht.

Onder een niet behoorlijk stembriefje wordt verstaan een blanco stembriefje, er staat niets op, een ondertekend stembriefje, zet uw eigen naam of handtekening er niet op, en een stembriefje waarbij op een andere persoon wordt gestemd dan die waartoe de stemming is beperkt. In dit geval tellen de stembriefjes niet mee. In geval van twijfel over de inhoud van een stembriefje beslist de raad op voorstel van het stembureau, Reglement van Orde artikel 27 lid 12. Dan stel ik voor dat de griffie de stembriefjes nu

gaat uitdelen en dat u voor of tegen op het stembriefje schrijft. Als alle stembriefjes zijn ingevuld, haalt de griffie ze weer op en geeft ze aan de leden van het stembureau. Zijn alle stembiljetten ingevuld? Mag ik de leden vragen aan de tafel plaats te nemen? Mag ik even stilte in de zaal en de leden vragen de plaatsen in te nemen voor het tellen van de stemmen.

Mevrouw Koene: Jongens, gaat hij. Voor. Niet goed gevouwen. Voor. Niet allemaal zo stil zijn hoor. Voor. Voor. Voor. Tegen. Ik weet wat je hebt gezegd, Wim. Voor.

De voorzitter: Geen reacties. Gewoon tellen.

Mevrouw Koene: Voor. Tegen. Voor. Voor. Voor. Blanco. Voor. Voor. Voor. Voor. Voor. Tegen. Voor. Voor. Tegen. Voor. Van der Kruijff. Dat is een ongeldige. Tegen. Voor. Voor. Voor. Voor. Voor. Voor. Voor. Tegen. Voor. Voor. Tegen. Voor. Voor. Dat waren ze. Technische vraag aan de voorzitter. We hadden voor of tegen. Als de naam genoemd staat, is dat geldig of niet geldig? Niet geldig, volgens mij.

De voorzitter: Niet geldig.

De heer In 't Veld: Zijn jullie er allemaal klaar voor of niet? Het aantal stemmen voor is 29. Tegen 7. Blanco 1. En ongeldig ook eentje.

De voorzitter: Mag ik de commissie danken voor de zorgvuldige werkzaamheden.

Mevrouw Wepster: Dat is wel raar.

De voorzitter: Wat?

Mevrouw Wepster: Er zijn 2 leden niet. Er moeten 37 stemmen zijn.

Mevrouw Koene: 38 stemmen.

Mevrouw Wepster: Nee, want er zijn 2 leden niet. En we hebben 39 raadsleden.

De heer In 't Veld: Ik weet hoe het komt. Een fractiegenoot van mij heeft waarschijnlijk eentje extra erin gegooid die blanco was.

De voorzitter: Dat kan niet. Dan gaan we opnieuw over tot stemmingen. Mag ik even de rust. Ik stel voor dat iedereen op zijn plaats blijft. Er zijn 37 raadsleden die getekend hebben. Ik kijk even. Er zijn 37 leden die getekend hebben. Dat klopt?

Mevrouw Wepster: Wat ik heb begrepen, is dat er 36 briefjes met voor of tegen zijn, er is 1 blanco en 1 ongeldige. Dit telt met elkaar op tot 38. En wij hebben 37 raadsleden aan de tafel zitten. 1 persoon heeft 2 briefjes erin gegooid.

De voorzitter: Mag ik vragen dat iedereen...

Mevrouw Wepster: Zij hebben toch geteld. We hoeven toch niet over te tellen.

De voorzitter: We gaan opnieuw over tot stemming. Dit moet buitengewoon zorgvuldig beginnen, plaatsvinden. Er zijn 37 volksvertegenwoordigers aanwezig die de lijst getekend hebben. En dan kan het niet zijn dat er 38 uitkomt. Ik stel voor dat iedereen plaatsneemt in zijn zetel. En vervolgens worden de stembriefjes nu uitgereikt. Heeft iedereen getekend? Dan stel ik voor dat nu de briefjes opgehaald worden. En er zijn 37 leden die getekend hebben voor de aanwezigheid. En mag ik vragen, de stemming heeft plaatsgevonden, dat we even rustig blijven, want dit moet echt zorgvuldig gebeuren. Mag ik de commissie vragen de plaatsen weer in te nemen? Ik wil echt even rust hebben, want dit moet serieus gebeuren. En dat vergt van iedereen toch meer dan we soms denken qua inspanning en concentratie.

Mevrouw Koene: Ben je er klaar voor? Voor. Voor. Voor. Voor. Voor. Voor. Voor. Voor. Voor. Tegen. Voor. Voor. Voor. Voor. Kom. Voor. Voor. Tegen. Voor. Voor. Tegen. Voor. Voor. Tegen. Voor. Voor. Sorry. Voor. Voor. Voor. De kleine voor. Tegen. Tegen. Voor. Tegen. Voor. Voor. Voor. Voor. Leeg.

De heer In 't Veld: Dan begin ik nu achteraan. Wij hebben 37 stemmen. Dat is al een stuk beter. Waarvan 30 voor en 7 tegen.

De voorzitter: De commissie, dank voor haar werk. En aan de orde is natuurlijk dat ik in ieder geval de heer Van der Kruijff van harte wil feliciteren. Ik wil uiteraard overgaan tot uw installatie. En dat doen we met het afleggen van de eed. Maar ik wil u in ieder geval vragen of u kan instemmen met de functie. Aanvaard u de functie?

De heer Van der Kruijff: Ja, voorzitter, dat doe ik met alle plezier.

De voorzitter: Dank u zeer. Dan wil ik u vragen naar voren te komen. En mag ik ieder in de zaal die daartoe in de gelegenheid is vragen te gaan staan? En dan ga ik nu over tot het afleggen van de eed. Ik zweer dat ik, om tot wethouder benoemd te worden, rechtstreeks noch middellijk, onder welke naam of welk voorwendsel ook, enige gift of gunst heb gegeven of beloofd. Ik zweer dat ik, om iets in dit ambt te doen of te laten, rechtstreeks noch middellijk enig geschenk of enige belofte heb aangenomen of zal aannemen. Ik zweer dat ik getrouw zal zijn aan de Grondwet, dat ik de wetten zal nakomen en dat ik mijn plichten als wethouder naar eer en geweten zal vervullen. Wat is daarop uw antwoord?

De heer Van der Kruijff: Zo waarlijk helpe mij God almachtig.

De voorzitter: Dan bent u vanaf nu wethouder van de prachtige gemeente Dordrecht. En nu u wethouder bent, wil ik u van harte feliciteren. Dat betekent ook dat u geen raadslid meer kunt zijn. Misschien wennen voor u. En met een tussenpose, zoals ik al noemde, in totaal negentien jaar raadslid bent geweest. Dat willen we zeker niet geruisloos voorbij laten gaan. U heeft in al die jaren, met alles wat u in zich heeft, u vol ingezet en veel betekend voor onze stad. En daarvoor bedanken wij u graag hartelijk. Het zijn van volksvertegenwoordiger vraagt erg veel tegenwoordig van mensen. Maar met uw lange staat van dienst bent u daar een voorbeeld van. En bij het afscheid als raadslid hoort het traditionele afscheidscadeau, de foto-ets van Wim van Broekhoven. Hij heeft hiervoor de leeuw voor het stadhuis gebruikt, de bewaker van het stadhuis, het hart van onze democratie, met een prachtige dichtregel van Jan Eikelboom. Ik wil graag de foto-ets aan

u overhandigen, met een boeket bloemen. Gefeliciteerd en bedankt u allen voor uw grote inzet. Dank u wel. Na de benoemingen even schorsen. De heer Van der Kruijff mag aan de collegeplaats plaatsnemen. En ik vraag u allen nog even te blijven zitten, te staan.

6. Onderzoek geloofsbrieven de heer T. Oostenrijk

De voorzitter: Onderzoek geloofsbrieven van de heer Oostenrijk. Nu de heer Van der Kruijff wethouder is, is er een raadszetel bij het CDA vrijgevallen. De heer Oostenrijk is als volgende op de kandidatenlijst van het CDA bereid de zetel in te vullen. Ik mag wel zeggen, een oude bekende. Hij was in de vorige periode immers ook raadslid. Alvorens u kunt overgaan tot toelaten van de heer Oostenrijk tot de gemeenteraad, heeft de commissie geloofsbrieven onderzocht of de benoeming van de heer Oostenrijk voldoet aan de vereisten uit de Gemeentewet. De commissie bestaat uit de volgende raadsleden, Mevrouw Schnabel, Partij van de Arbeid, de heer Hartmeijer, SP en de heer De Feijter, ChristenUnie/SGP. Graag wil ik de heer De Feijter, voorzitter van de commissie, de gelegenheid geven om de bevindingen van de commissie terug te koppelen. Mijnheer De Feijter, gaat uw gang.

De heer De Feijter: Dank u wel, voorzitter. De commissie tot onderzoek van de geloofsbrieven heeft de geloofsbrieven van de heer T.C. Oostenrijk onderzocht en in orde bevonden. De commissie constateert dat er geen beletselen zijn om de heer Oostenrijk toe te laten tot lid van de gemeenteraad.

De voorzitter: Ik kijk even rond. Ik zei in het begin, u mag zitten, maar u heeft zoveel waardering, u staat nog steeds. Ik kijk even rond. Kunt u instemmen met het toelaten van de heer Oostenrijk tot lid van de gemeente van Dordrecht? Dat is het geval.

7. Toelating van de heer T.C. Oostenrijk tot lid van de gemeenteraad - Raadsvoorstel

De voorzitter: Dan vraag ik nu de heer Oostenrijk naar voren te komen voor het afleggen van de eed. En verzoek ik u wederom, indien mogelijk, te gaan staan. Niet te gaan zitten. De heer Oostenrijk. We gaan nu over tot het afleggen van de eed, conform artikel 41A Gemeentewet.

Ik zweer dat ik, om tot raadslid benoemd te worden, rechtstreeks noch middellijk, onder welke naam of welk voorwendsel ook, enige gift of gunst heb gegeven of beloofd. Ik zweer dat ik, om iets in dit ambt te doen of te laten, rechtstreeks noch middellijk enig geschenk of enige belofte heb aangenomen of zal aannemen. Ik zweer dat ik getrouw zal zijn aan de Grondwet, dat ik de wetten zal nakomen en dat ik mijn plichten als raadslid naar eer en geweten zal vervullen. Wat is daarop uw antwoord?

De heer Oostenrijk: Zo waarlijk helpe mij God Almachtig.

De voorzitter: Dan u, mijnheer Oostenrijk, van harte gefeliciteerd. Ik overhandig u graag ter felicitatie een bos bloemen. Ik vraag u aan de raadstafel plaats te nemen, zodat we straks na alle benoemingen één keer schorsen om te kunnen feliciteren.

8. Diverse benoemingen - Raadsvoorstel

De voorzitter: Dan zijn we aangekomen bij agendapunt 8. Gaat u even rustig zitten, want dan vraag ik dadelijk zo nodig. Dan zijn we aangekomen bij agendapunt 8, die diverse benoemingen bevat. Het gaat om het benoemen van een commissielid voor de VVD, mevrouw Balorian. Het benoemen van mevrouw Koene als tweede plaatsvervangend voorzitter van de gemeenteraad en als plaatsvervangend voorzitter van de Agendacommissie en vragenhalfuur. En de benoeming namens het CDA in de Commissie Toezicht op het Openbaar Onderwijs en de Auditcommissie. Kunt u daarmee instemmen? Dan is dat het geval. En dan wil ik graag mevrouw Balorian vragen naar voren te komen voor het afleggen van de belofte. En ik verzoek u allen, indien mogelijk, weer te gaan staan. Ik sprak vanochtend de wethouder sport. En die was heel enthousiast hoe het gaat met het sportief gehalte van deze stad. Zie dit als een kleine intervaltraining. Mevrouw Balorian, u spreekt de belofte uit. Dat betekent, dat verklaar en beloof ik. Ik verklaar dat ik, om tot commissielid benoemd te worden, rechtstreeks noch middellijk, onder welke naam of voorwendsel ook, enige gift of gunst heb gegeven of beloofd. Ik verklaar en beloof dat ik, om iets in dit ambt te doen of te laten, rechtstreeks noch middellijk enig geschenk of enige belofte heb aangenomen of zal aannemen. Ik beloof dat ik getrouw zal zijn aan de Grondwet, dat ik de wetten zal nakomen en dat ik mijn plichten als commissielid naar eer en geweten zal vervullen. Wat is daarop uw antwoord?

Mevrouw Balorian: Dat verklaar en beloof ik.

De voorzitter: Hartelijk gefeliciteerd met uw benoeming, mevrouw. Veel succes en plezier met het uitoefenen van deze prachtige functie in een mooie stad. Ik vraag nu mevrouw Balorian, de heren Van der Kruijff en Oostenrijk vooraan plaats te nemen. U krijgt allen de gelegenheid... Alle leden van de raad wil ik vragen hen te feliciteren. De vergadering is voor een kort moment geschorst. Mag ik de leden vragen de plaatsen in te nemen. Ik heropen de beraadslagingen.

9. Afscheid huidige en installatie nieuwe kinderburgemeester

Wordt later op de dag behandeld.

Initiatiefvoorstel

10. Indienen initiatiefvoorstel “Een gouden kans, 3x3 Basketbal Art Court op het Energieplein” van de Fractie Van der Spoel, GroenLinks, Beter voor Dordt, VSP, VVD en Op Ons Eiland

De voorzitter: Aan de orde is initiatiefvoorstel agendapunt 10. Indienen initiatiefvoorstel “Een gouden kans, 3x3 Basketbal Art Court op het Energieplein” van de Fractie Van der Spoel, GroenLinks, Beter voor Dordt, de VSP, VVD en Op Ons Eiland. Dan zijn we aangekomen bij weer een bijzonder moment. Zij dienen een initiatiefvoorstel in. Altijd mooi en ook te waarderen als raadsleden zelf een voorstel doen om de stad verder te ontwikkelen. Volgens ons Reglement van Orde artikel 37 wordt een initiatiefvoorstel schriftelijk bij de voorzitter ingediend tijdens een raadsvergadering, waarbij een korte mondelinge toelichting kan worden gegeven. Ik heb begrepen dat de heer Van der Spoel daar graag gebruik van wenst te maken. Gaat uw gang, mijnheer Van der Spoel.

[Er wordt een filmpje getoond]

De heer Van der Spoel: Alles komt samen, hoorden we de sportcommentator enthousiast roepen na die geweldige prestatie van ons 3 tegen 3 basketbalteam op de Olympische Spelen in Parijs. En met die gedachte hebben wij, als Fractie Van der Spoel, samen met GroenLinks, de Verenigde Senioren Partij, Beter voor Dordt, de Dordtse VVD en Op Ons Eiland dit initiatiefvoorstel opgesteld. Een initiatiefvoorstel waarbij we twee krachtige peilers van onze stad samenbrengen. Namelijk kunst en sport. Wij zien het Energieplein namelijk als een prachtige plek met veel potentie. En de plek voor de aanleg van een 3x3 Basketbal Art Court. Een plek waar de creatieve expressie van kunst en de dynamiek van sport hand in hand gaan. Kunst in de openbare ruimte verrijkt onze stad en geeft het een identiteit. Tegelijkertijd weten we dat sport een belangrijke motor is voor een gezonde en actieve samenleving. Onze Sportvisie 2030, die we vorig jaar hier in de raad hebben vastgesteld, spreekt niet voor niets over het optimaal benutten van de openbare ruimte voor sport. Met dit voorstel geven we hier concreet invulling aan, door sport en kunst op een unieke manier te verbinden. Het 3x3 Basketbal Art Court wordt niet zomaar een speelveld. Een plek waar jongeren niet alleen bewegen, maar ook creativiteit en expressie ervaren, midden in hun dagelijkse omgeving. De kracht van 3x3 Basketbal ligt in de toegankelijkheid en de energie die het uitstraalt. Net zoals kunst in de openbare ruimte dat doet. Beiden brengen mensen samen en creëren ruimte voor ontmoeting en samenwerking. Met dit Art Court creëren we een plek waar beweging, creativiteit en gemeenschap elkaar versterken. En dat sluit perfect aan op onze doelen uit onze Sportvisie 2030. Meer plekken waar mensen vrij kunnen sporten, maar ook plekken die uitnodigen tot interactie en inspiratie. Daarnaast zorgt de duurzame aanleg van dit court ervoor dat we niet alleen aan de behoefte van vandaag voldoen, maar ook van die van morgen. De kunst op het veld, gecombineerd met de sportieve functie zorgt voor een blijvende impact, die onze stad mooier en levendiger maakt. En mocht het Energieplein in de toekomst toch een andere invulling krijgen, dan is het geen weggegooid geld. Want het Art Court is eenvoudig te verplaatsen. Dit voorstel laat zien dat we in Dordrecht geen genoegen nemen met half werk.

We kiezen voor een stad die vooruitstrevend is, waar we kunst en sport inzetten om de openbare ruimte niet alleen functioneel, maar ook buitengewoon te maken. Samen kunnen we iets creëren, waar we over jaren nog trots op zullen zijn. Een unieke plek die Dordrecht op de basketbalkaart zet en laat zien waar onze ambities liggen. Voorzitter, ik wil de andere partijen vragen om naar voren te komen, die het mede hebben ingediend, zodat we u het initiatiefvoorstel even kunnen overhandigen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Voor mij een grote verrassing. In het afgelopen jaar Leiden heb ik enorm genoten van basketbal, ZZ Leiden. Nationaal kampioen geworden in een spannende eindstrijd tussen Den Bosch en ZZ Leiden. Was even ingewikkeld voor wie ik moest zijn, maar ik was natuurlijk voor ZZ Leiden. Maar het hele mooie, het is wel een ongelooflijke sportieve sport en ongelooflijk betekenisvol voor de fitheid en het welzijn van mensen. Een mooi initiatiefvoorstel. De griffier zal zorgen dat het voorstel zo spoedig mogelijk ter kennis wordt gebracht van het college. Het college zal in de gelegenheid worden gesteld om binnen vier weken schriftelijk de wensen en bedenkingen ter kennis van uw raad te brengen. En parallel zal uiteraard het initiatiefvoorstel geagendeerd worden voor de eerstvolgende Agendacommissie. En dat

bepaalt wanneer, wat en op welk moment het geagendeerd kan worden in de commissie. En daarna is het aan u als raad om er uiteindelijk over te besluiten. Maar wordt in ieder geval vervolgd. Nogmaals dank daarvoor.

Hamerstukken

De voorzitter: Dan zijn we aangekomen bij de hamerstukken. Ik loop ze één voor één langs, waarbij eenieder die dat wenst in de gelegenheid is tot het afleggen van een korte stemverklaring.

11.Afgeven verklaring van geen bedenkingen voor het plaatsen van twee zeecontainers op Baanhoekweg 25 - Raadsvoorstel

De voorzitter: 11, het afgeven van een verklaring van geen bedenkingen voor het plaatsen van twee zeecontainers op Baanhoekweg 25. Wenst iemand het afleggen van een stemverklaring?

12.Vaststellen bestemmingsplan Spuiboulevard 300 eerste termijn grondexploitatie en afhandelen motie - Raadsvoorstel

De voorzitter: 12, vaststellen bestemmingsplan Spuiboulevard 300. Later. Dat komt bij agendapunt 41, zie ik.

13.Vaststellen Verordening uitsluitend recht Veerdienst Kop van 't Land - Raadsvoorstel

De voorzitter: 13, vaststellen Verordening uitsluitend recht Veerdienst Kop van 't Land. Iemand een stemverklaring? Gaat uw gang.

De heer Van der Meer: Voorzitter, wij stemmen graag in met het voorstel, omdat het een goed onderbouwd alternatief arrangement is om het openbaar vervoer op peil te houden en te versterken. We gaan ervan uit dat verduurzaming van het vaartuig voortvarend ter hand wordt genomen.

De voorzitter: De heer Groenewege, gaat uw gang.

De heer Groenewege: Dank u wel, voorzitter. In dit raadsvoorstel staan geen concrete tussen- en einddoelen voor de verduurzaming van de veerdienst. Desondanks stemt de Partij voor de Dieren ermee in, omdat we anders helemaal geen veerdienst meer hebben. We roepen het college op de verduurzaming van de veerdienst, net als GroenLinks, aan te jagen.

De voorzitter: Ik dank u zeer. Waarvan akte.

14.Toestemming verlenen voor vaststelling van de 5^e wijziging van de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid - Raadsvoorstel

De voorzitter: Dan kom ik bij agendapunt 14. Toestemming verlenen voor vaststelling van de 5^e wijziging van de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid. Iemand behoefte afleggen van een stemverklaring? Aldus vastgesteld.

15.Vaststellen Beleidsplan Openbare Verlichting 2025-2034 - Raadsvoorstel

Wordt als bespreekstuk behandeld na agendapunt 12.

16.Kenbaar maken van Reactie op Regionaal Risicoprofiel en wensen voor Beleidsplan Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid - Raadsvoorstel

De voorzitter: Dan agendapunt 16. Kenbaar maken van Reactie op Regionaal Risicoprofiel en wensen voor het Beleidsplan Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid. Wenst iemand een stemverklaring? Aldus vastgesteld.

17.Vaststellen gewijzigd Reglement van Orde gemeenteraad en commissies Dordrecht - Raadsvoorstel

De voorzitter: 17, vaststellen gewijzigd Reglement van Orde gemeenteraad en commissies Dordrecht. Behoeft aan het afleggen van een stemverklaring? Mijnheer Groenewege, gaat uw gang.

De heer Groenewege: Dank u wel, voorzitter. Deze wijziging van het Reglement van Orde maakt het voor Dordtse inwoners niet meer mogelijk om bij de raad in te spreken over onderwerpen als Chemours, de A16, de N3, et cetera. Een totaal onnodige beperking van de inspreekmogelijkheden, wat de Partij voor de Dieren betreft. Wij zijn hier resoluut tegen.

De voorzitter: Andere leden nog van uw raad? Dan aldus wordt daar kennis van genomen.

18.Verstreken van een hypothecaire lening aan VORM project 26 - Raadsvoorstel

De voorzitter: Dan kom ik bij agendapunt 18. Het verstrekken van een hypothecaire lening aan VORM project 26. Behoeft aan het afleggen van een stemverklaring? Aldus akkoord.

19.Beschikbaar stellen kredieten voor aankoop Schippersinternaat Burgemeester de Raadsingel 93A en aankoop en plaatsing woonunits - Raadsvoorstel

De voorzitter: 19, beschikbaar stellen kredieten voor de aankoop Schippersinternaat Burgemeester de Raadsingel 93A en aankoop en plaatsing woonunits. Gaat uw gang, de heer Venderbos.

De heer Venderbos-Lambinon: Voorzitter, dank u wel. De Partij voor de Dieren begrijpt de noodzaak om Oekraïners na 2025 onderdak te bieden. Aankoop en verbouwing van het Schippersinternaat helpt daaraan mee. Wij gaan ervan uit dat, nadat de Oekraïners deze locaties definitief hebben verlaten, het Schippersinternaat gebruikt zal gaan

worden voor huisvesting van jongeren. De Partij voor de Dieren stemt in met dit raadsvoorstel.

De voorzitter: Waarvan akte. Anderen nog? Gaat uw gang, de heer Uysal.

De heer Uysal: Dank, voorzitter. GroenLinks is blij dat de gemeente opnieuw haar verantwoordelijkheid neemt ten aanzien van de Oekraïense oorlogsvluchtelingen. En we hebben er alle vertrouwen in dat de opvang in goede samenspraak zal gaan met de omwonenden. En GroenLinks zal voorstemmen met dit raadsvoorstel. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u zeer. Mevrouw Schnabel, Partij van de Arbeid.

Mevrouw Schnabel: Dank u wel. Wij sluiten ons daar graag bij aan.

De voorzitter: Anderen nog? Dan aldus vastgesteld en besproken.

Stukken ter kennisname

De voorzitter: Dan kom ik bij de stukken ter kennisname. Je kunt kennisnemen van de stukken van de agendapunten 20 tot en met 37. Vaak worden er opmerkingen geplaatst. En dan kom ik nu bij de raadsinformatiebrief. Is daar behoefte tot... Gaat uw gang, de heer Gündogdu.

De heer Gündogdu: Voorzitter, dank u wel. Agendapunt 20, Marktconsultatie Maasterras. Er zijn om en nabij vijftig zienswijzen ingediend voor het ontwerpbestemmingsplan. En het college wil de consultatie aangaan met de marktpartij. Maar wij denken dat dit procesmatig nog niet kan, omdat we ook niet weten welke boodschap het college aan die markt consulterende partijen zal geven.

De voorzitter: De SP, gaat uw gang. De heer Hartmeijer.

De heer Hartmeijer: Dank, voorzitter. Wij hebben 2 punten. Bij nummertje 28 hebben wij, goed dat de zwemplas is doorgespoeld. Toch moeten wij ons, denk ik, niet meteen te rijk rekenen. Chemours staat relatief dicht bij de plas. Wij vragen toch om in de communicatie te spreken over zwemmen op eigen risico, of iets in die richting, omdat verdere monitoring wel nodig blijft en zo te lezen ook gaat gebeuren. En heel kort bij nummertje 30 hebben we nog de intentieverklaring. Betreft naast de zwemplas ook de aanpak van de moestuinen. Echter zegt het niets over de overige vervuiling en mag dit tussenvonnis wat ons betreft niet lijden naar een schikking en vaststellingsovereenkomst met Chemours over de periode na '98. Dank u wel.

De voorzitter: Akkoord. Gaat uw gang, de heer Den Hartog, GroenLinks.

De heer Den Hartog: Dank u, voorzitter. Ook ik heb 2 korte over punt 28 en punt 30, waar de SP zo even ook wat over heeft gezegd. Eerst punt 28. Graag wil ik hier toevoegen dat we op de volgende commissievergadering over Chemours op de hoogte willen worden gehouden over 2 zaken. Namelijk de ontwikkeling van de PFAS-concentraties in de Merweplas, sinds er doorgespoeld is. Wat de ontwikkeling daarvan is. En 2, wat het plan van aanpak wordt voor het vervuilde slib, wat niet weggehaald is en

er nog gewoon ligt. Dan ten aanzien van punt 30. Het toewerken naar een vaststellingsovereenkomst is een delicate zaak, waar zowel juridische, praktische als ook emotionele aspecten aan vastzitten. We willen niet dat Chemours te makkelijk weggkomt met de verontreiniging en de schade die ze veroorzaakt. En we willen ook rechtdoen aan de gevoelens van verontwaardiging bij onze inwoners. Graag bespreken we onze zorgen en de kaders waar zo'n vaststellingsovereenkomst aan moet voldoen tijdens de commissievergadering op 12 november. Dank u.

De voorzitter: Waarvan akte. Gaat uw gang.

De heer De Heer: Voorzitter, opmerking bij punt 32 en 34. Eerst punt 32, het Burgerinitiatief Pumptrack. Het is een heel moeizaam proces geweest. Een moeizaam proces in algemene zin. En dit soort voorbeelden van proces trekken ook wel echt de zuurstof uit de inwoners om met creatieve plannen en voorstellen te komen. En we hopen dat we dit in de toekomst kunnen voorkomen. Dan bij punt 34 namens onze fractie eigenlijk een compliment voor deze samenwerking ook tussen gemeente en corporaties en andere partijen om dakloosheid te voorkomen richting de meest kwetsbare gezinnen. En hen te ondersteunen in tijden van nood.

De voorzitter: Ik dank u wel. Het zijn eigenlijk stukken ter kennisneming. En ik heb het gevoel dat het hier gaat in de richting van een stemverklaring, een appreciatie in welke vorm... Dan komen we toch op een ander terrein terecht. Ik wil u vragen zich daar ook toch in te beperken, want u hebt een eigen Reglement van Orde. Het is voor mij ook weer even kijken hoe u het oppakt, want u zwabbert zo van 20 naar 32, maar het zijn eigenlijk stukken ter kennisname. Ik geef dat nog even bij u mee, ook voor een zorgvuldige wijze van beraadslagingen en ook een zekere mate van effectiviteit.

Dat gezegd hebbende, we maken het gewoon even af. En dan de volgende keer kijken we eens even hoe dat verder op te pakken met elkaar. Wie nog meer over deze punten. Gaat uw gang, mijnheer Van der Meer, GroenLinks.

De heer Van der Meer: Voorzitter, over punt 22. We zijn heel blij met de poging om ook in Amstelveen woningen beneden de 3 ton te bouwen. We hopen van harte dat dat lukt. En bij punt 27, hulde voor de wijze waarop de aangenomen motie over wind op dak is uitgewerkt.

De voorzitter: Dank u zeer. Ik kijk rond nog andere punten ter kennisname.

20. Raadsinformatiebrief over Marktconsultatie Maasterras - Raadsinformatiebrief

21. Raadsinformatiebrief over 4^e voortgangsbericht Stadsas Dordt - Raadsinformatiebrief

22. Raadsinformatiebrief over Voortgang woningbouwontwikkelingen Amstelveen - Raadsinformatiebrief

23. Raadsinformatiebrief over Ontwikkeling Oranjestad in Dordrecht - Raadsinformatiebrief

- 24. Raadsinformatiebrief over Beëindiging Ontwikkelovereenkomst fasen 3 en 4 Middenzone Gezondheidspark - Raadsinformatiebrief**
- 25. Raadsinformatiebrief over Beschikbaarheidsmonitor 2023 - Raadsinformatiebrief**
- 26. Raadsinformatiebrief over Afhandelen motie 211109 - M8 Veilige oversteekplaatsen - Raadsinformatiebrief**
- 27. Raadsinformatiebrief over Beantwoording Motie Wind op het dak (motie 240206/M3) - Raadsinformatiebrief**
- 28. Raadsinformatiebrief over Opheffen negatief zwemadvies zwemplas Merwelanden - Raadsinformatiebrief**
- 29. Raadsinformatiebrief over Proef LantaarnLaadPalen - Raadsinformatiebrief**
- 30. Raadsinformatiebrief over Intentieverklaring Chemours- Raadsinformatiebrief**
- 31. Raadsinformatiebrief over Start pilots aanpak moestuinen - Raadsinformatiebrief**
- 32. Raadsinformatiebrief over Burgerinitiatief Pumptrack - Raadsinformatiebrief**
- 33. Raadsinformatiebrief over Openingstijden Buitenbaden - Raadsinformatiebrief**
- 34. Raadsinformatiebrief over Project Maatwerk Gezinsopvang - Raadsinformatiebrief**
- 35. Raadsinformatiebrief over Preventief fouilleren - Raadsinformatiebrief**
- 36. Raadsinformatiebrief over Jaarverslag 2023 van de Adviescommissie bezwaarschriften - Raadsinformatiebrief**
- 37. Raadsinformatiebrief over Doorontwikkeling Samenwerking Drechtsteden voor het ruimtelijk-economisch domein (Common Eye) - Raadsinformatiebrief**

Stukken ter bespreking

De voorzitter: Zo niet, dan gaan we naar de stukken ter bespreking.

38. Advies aan de gemeenteraad over gedeeltelijk opheffen van geheimhouding op stukken betreffende Chemours - Raadsvoorstel

De voorzitter: Advies aan de gemeenteraad over gedeeltelijk opheffen van de geheimhouding op de stukken, betreffende Chemours. Het is eigenlijk geen stuk ter bespreking, maar meer een stempunt, als ik het zo mag zeggen. Een technisch amendement is aangekondigd door in ieder geval VVD en CDA. En eigenlijk is de afspraak daar verder niet over te spreken, maar dat we zo snel als kan en verantwoord is, we over kunnen gaan tot stemming. Wie mag ik het woord geven om het

amendement kort toe te lichten en in te dienen? Mevrouw Van Vugt van het CDA. Gaat uw gang, mevrouw.

Mevrouw Van Vugt-Roose: Dank u wel, voorzitter. Het gaat hier inderdaad om een technisch amendement. De logo's van de partijen ontbreken ook. Hiermee wordt tegemoet gekomen aan de wens van onze fractie, maar ook breed van deze raad om daar waar het kan openheid te geven in dit gevoelige dossier. Een genomen besluit behoort helder te zijn en geen vragen op te roepen. Dit amendement voorziet erin en is bovendien juridisch getoetst. Tot zover.

De voorzitter: Ik stel voor, als iedereen het heeft, dat we gaan stemmen op het amendement. Mocht u voor zijn, drukt u op het plusje. Bent u tegen, op het minnetje. Gaat uw gang. Ik kijk rond. Nog behoefte aan stemverklaringen? Mevrouw Koene, gaat uw gang.

Mevrouw Koene: Dank u wel, voorzitter. Voor gewoon Dordt is het belangrijk dat er zo min mogelijk geheim is. Dit is misschien een eerste stapje, maar wij hopen in de toekomst dat er veel meer openbaar is.

De voorzitter: Gaat uw gang.

De heer Gündogdu: Voorzitter, dank u wel. Reeds in december heeft onze partij, Op Ons Eiland, het standpunt ingenomen dat dit dossier volledig in het openbaar zou moeten plaatsvinden. Maar desalniettemin is het zo dat dit een eerste stap is in de goede richting. Wij zullen vanuit onze partij ook voor dit amendement stemmen.

De voorzitter: Nog andere leden van uw raad?

Mevrouw Stolk: Voorzitter.

De voorzitter: Gaat uw gang, de heer Den Hartog zie ik. En mevrouw Stolk, VSP. Gaat uw gang, mevrouw Stolk.

Mevrouw Stolk: Wij sluiten ons aan bij de stemverklaring van Gewoon Dordt en van Op Ons Eiland.

De voorzitter: De heer Den Hartog, GroenLinks.

De heer Den Hartog: Dank u wel. Openbaarheid van bestuur is natuurlijk een groot goed, maar het heeft ook grenzen tot aan wanneer de belangen geschaad worden, de belangen van Dordrecht en onze inwoners, wanneer we die openbaarheid wel geven, door Chemours wijzer te maken dan wij zouden willen. Daarom is het goed om naar die grens te kijken. Het is goed dat de openbaarheid weer komt van de stukken die reeds afgehandeld zijn. Maar het blijft belangrijk dat de zaken die nog besproken worden, dat we die onder geheimhouding doen. We zullen voor dit amendement stemmen. We dienen hem samen ook in.

De voorzitter: Nog andere stemverklaringen?

De heer Stam: Voorzitter.

De voorzitter: Gaat uw gang, de heer Stam.

De heer Stam: Dank wel, voorzitter. Wij sluiten ons aan bij de stemverklaringen van Gewoon Dordt, VSP en Op Ons Eiland.

De heer Van Leeuwen: Voorzitter.

De voorzitter: Nu kunt u stemmen.

De heer Van Leeuwen: Maakt niet uit.

De voorzitter: De heer Van Leeuwen.

De heer Van Leeuwen: We sluiten ons ook aan bij de genoemde partijen. En mijn fractie vindt dat transparantie heel erg belangrijk is, ook gegeven de zwaarte en belangrijkheid van het dossier voor de inwoners van Dordrecht. Dank u wel.

De voorzitter: Kunt u stemmen. Het amendement is unaniem aangenomen. Dan zou ik in stemming willen brengen het geamendeerde voorstel. Voor alle zorgvuldigheid, en eigenlijk zou dat met een klap kunnen, maar u heeft altijd de gelegenheid tot het afleggen van een stemverklaring. Wie? Dan kunt u stemmen. Het geamendeerde voorstel. U heeft een amendement ingediend. En daarmee moet ik voor alle zorgvuldigheid voorstel met de amendering ook in stemming brengen. Voor het voorstel 37, tegen 0. Het voorstel is daarmee aangenomen

39. Vaststellen Mobiliteitsplan Dordrecht 2040 - Raadsvoorstel

De voorzitter: Aan de orde is agendapunt 39. Vaststellen Mobiliteitsplan Dordrecht 2040. Dit behandelen we gezamenlijk met de raadsinformatiebrief bij agendapunt 40. Het Mobiliteitsplan is 4 juni beeldvormend al in uw commissie besproken en 3 september oordeelsvormend. Daar heeft de commissie geconcludeerd dat het onderwerp als bespreekpunt doorgaat naar de gemeenteraad, met een spreektijd van vijf minuten, waarbij alleen over moties en amendementen wordt gesproken. Ik heb meerdere amendementen en moties gezien. Minimaal twaalf. Als we ieder apart vooraf gaan toelichten, zijn we bijna een half uur verder. Iedereen heeft kennis kunnen nemen van de concepten. En ik stel daarom voor dat we in de gebruikelijke volgorde iedere fractie de gelegenheid geven voor woordvoering. En dat ieder daarbij zijn of haar amendementen en moties indient. Kunt u zich daarin vinden? Dan begin ik bij de fractie van de VVD. Wie mag ik het woord geven? De heer Kuhlmann krijgt het woord. Gaat uw gang.

De heer Kuhlmann: Dank u, voorzitter. Mobiliteit is een groot goed. Dat lijkt vanzelfsprekend. Maar op het moment dat je er niet over beschikt, dan merk je pas hoezeer je dat mist. En vind ik, de inspanningen van commissielid Bootsman spreken wat dat betreft voor zich. Maar we hebben ieder ook te maken gehad, als je bijvoorbeeld terugkijkt naar de coronaperiode. Op het moment dat je aan huis gekluisterd zit, dan

weet je pas hoezeer je het mist dat je niet naar vrienden kan gaan, makkelijk de boodschappen kan doen. Het is ontzettend belangrijk dat je gewoon goed kan bewegen door het land en door onze stad. En dit Mobiliteitsplan heeft een aantal hele goede punten in zich. Ik noem er snel drie. De investering in de parkeergarages, waar we heel blij mee zijn, die eraan zit te komen, waar dit een belangrijke stap is, zodat we eindelijk eens de parkeerfiles in de binnenstad achter ons kunnen laten. De fietspaden. Hele belangrijke verbindingen, waar we erg blij mee zijn. En natuurlijk ook de aanpak voor het doorrijden op een aantal verbindingswegen. Denk aan de Laan der Verenigde Naties. Die is nodig toe aan een groene golf. Er mist ook wel het een en ander in dit Mobiliteitsplan. Bijvoorbeeld het probleem rondom Wilgenwende. Een nieuwe wijk in Dordrecht, waar maar één ontsluitingsweg is. En dat zorgt regelmatig voor problemen. En daarom dienen we ook een amendement in, om hier aandacht voor te vragen.

De voorzitter: Interruptie van de heer Hartmeijer, SP.

De heer Hartmeijer: Dank, voorzitter. Misschien een reminder voor de VVD, dat het debat zich beperkt tot het indienen van de moties en amendementen. Leuke inleiding, maar misschien kunnen we doorgaan. Dank u.

De voorzitter: Gaat u verder.

De heer Kuhlmann: Dank u, echte voorzitter. Ik heb dan nog iets anders, wat ook mist of wat versterkt zou kunnen worden, naar ons oordeel in dit Mobiliteitsplan. En dat is het inzetten op een verandering, voor wat betreft het logistiek transport. Iedereen kent de giftreinen die door onze stad rijden. En wat dat betreft zien wij, met GroenLinks en anderen, aanleiding om in te zetten op vervoer over water en vooral ook buisleidingen. Er is licht een mooie kans voor alles wat door zo'n buis gaat, die niet over ons eiland gaat. Dat scheelt enorm. Vandaar dat we die motie, die GroenLinks zal indienen, van harte mee indienen.

Mevrouw Koene: Voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw Koene.

Mevrouw Koene: Dank. Wel even een vraag aan de VVD. Want het gaat bij die pijpleidingen en dat soort dingen natuurlijk wel allemaal om gevaarlijke stoffen die Dordt voorbijgaan. Het is niet per se zo dat wij hier zelf daar maatregelen voor kunnen nemen. Wij waren even nieuwsgierig of mijnheer Kuhlmann daar wat meer tekst op kon geven, want voor ons is die iets te abstract.

De heer Kuhlmann: Voorzitter, ik ben reuzeblij met deze vraag, want het vraagt misschien wel wat toelichting. Het is zo, er ligt op het moment een hele mooie kans voor, met een beetje een nare Engelse term, maar de Delta Rhine Corridor. Vanuit het Rijk loopt dat, om belangrijk transport vanuit de Rotterdamse haven richting het zuiden, richting Antwerpen en andere industriegebieden. Denk aan waterstof. Daar wordt nu op ingezet. Dat traject loopt. Dat is een enorme kans. Alleen wat daar vooralsnog niet inzit, zijn gevaarlijke stoffen, zoals propaan, waar daar heel wat van die wagonnetjes door onze stad heen rijden. En eerder heeft de provincie al een lobbybrief gestuurd van, het Rijk, minister, kijk ook naar die een mogelijkheid. En u moet dit een beetje zien, deze

motie, althans voor wat betreft dat deel van die buisleidingen, dat onze wethouder, het college zich ook daarbij aansluit. En dat is natuurlijk iets wat ze deels al doen, maar nog net even een stapje extra. Want wij denken, dat is echt een enorme kans. Want we willen denk ik allemaal van dat vervelende giftransport dwars langs onze binnenstad af. Dit is een hele mooie kans. Want het op moment dat die geulen worden gegraven voor die buizen, hoeveel moeite is het, kost natuurlijk wel wat, maar om er dan nog even een buis bij te leggen? Aan mevrouw Koene zou ik zeggen, dat is een beetje de insteek van deze motie, voor wat betreft dat onderdeel. En als dat mag voorzitter, dan ga ik verder. Want er zitten ook een aantal zaken in de tekst nu waar we nog niet zo van zijn overtuigd. Het is namelijk zo de staat in dat klopt natuurlijk dat dat we meer auto's kunnen verwachten. Alleen tegelijkertijd zat er ook bij ideeën om wegen af te sluiten en als je meer auto's verwacht en dan wegen gaat afsluiten. Dat klinkt bij ons niet zo logisch. Dat is een beetje hetzelfde als wanneer je met een regenbui aankomt en een van je regenpijpen ga je af sluiten dan ja dat is vragen om om een lastig punt en dan weet je dat in die andere regenpijpen van je huis dat daar een stuk drukker wordt.

Daarom hebben we een amendement voorbereid wat we willen indienen. Samen met de VSP, DENK, Gewoon Dordt, Op Ons Eiland, de SP, Forum voor Democratie, Fractie van Waardhuizen, Fractie Van Leeuwen en Fractie Van der Spoel. Om toch even pas op de plaats te maken. Daar nu niet heel hard op voorsorteren, op die sluiting. Maar dat gewoon in de gesprekken met de buurt, om dat open te laten. Want het betekent nogal wat. Je zal maar op de Krommedijk wonen. Je hebt daar natuurlijk die andere spoorwegovergang. De andere manier om richting de binnenstad te komen. Als je het ene afsluit, wordt het daar misschien wel wat drukker. Dat is zaak om goed af te wegen. En daarom de oproep om daar nu al niet te hard op voor te sorteren. En ons amendement voor wat betreft de Zuidendijk, die sluiting dienen we ook met een aantal partijen in, VSP, Gewoon Dordt, Op Ons Eiland, Forum voor Democratie, Fractie van Waardhuizen en Fractie Van Leeuwen.

De heer: Voorzitter.

De voorzitter: Even interruptie. Gaat uw gang, mijnheer Klerk, CDA.

De heer Klerk: Dank u wel, voorzitter. Ik hoor de heer Kuhlmann zeggen, dat hij graag tegen die tijd open het gesprek aangaat. En dat is iets wat voor onze fractie ook heel belangrijk is. Alleen is het niet juist zo, als je nu heel expliciet een denkrichting, want dat is het en niet meer dan dat, weg gaat amenderen uit het voorstel, dat je juist het gesprek niet meer open kunt voeren?

De voorzitter: Mijnheer Kuhlmann.

De heer Kuhlmann: Wie zorgvuldig het Mobiliteitsplan leest, ziet dat dit meer is dan enkel een denkrichting. Op zeven verschillende manieren komt dat terug in de tekst. Als een idee of als een heel goed idee wordt dat omschreven. En wanneer je open het gesprek aangaat met bewoners en met andere belanghebbenden, denk aan bijvoorbeeld de ondernemers in Krispijn, beroemde bakker, zo zijn er anderen, dan is het niet handig als je daar al op voorsorteert. En ik snap ook, voorzitter, dat de heer Klerk, die zal vast straks van de wethouder horen, het zal zo'n vaart niet lopen en rustig aan. Alleen iedereen met een beetje ervaring in deze raad of in de gemeentepolitiek weet ook als je

het eenmaal hebt vastgesteld in zo'n stuk, dan zal een volgende keer een wethouder komen en... We hebben het nu over een hele lange periode. Misschien is dat de volgende keer wel wethouder Groenewege.

De voorzitter: Iets proberen te beperken in uw reactie, want anders gaat het wel...

De heer Kuhlmann: Precies. Ik denk dat mijn antwoord volstaat.

De voorzitter: Helder. Gaat u verder.

De heer Klerk: Voorzitter. Ik wil daar toch nog wel op reageren.

De voorzitter: Mijnheer Klerk, nog een reactie. Gaat uw gang.

De heer Klerk: Sorry. Ik heb inderdaad nog niet zo heel veel ervaring als heel veel in de raad. Dat ben ik met hem eens. En ik begrijp ook dat u een reactie van de wethouder al onderling heeft afgestemd. Alleen het gaat mij erom, juist door iets expliciet weg te amenderen, kun je het gesprek ook niet meer open voeren. En hier wordt duidelijk gezegd dat er in 2030 een besluit naar de raad komt. En dan denk ik, dan kunnen we dat gesprek toch open voeren?

De voorzitter: Mijnheer Groenewege had ook een interruptie. En ik stel voor dat hij de gelegenheid krijgt. Dan kunt u die beiden beantwoorden.

De heer Groenewege: Dank u wel. De VVD lijkt wel open te staan voor een gesprek tussen het college en de buurt over wat er gebeurt met de tunnel en de Zuidendijk. Dan vraag ik me af waarom de VVD de tekst niet zo heeft geamendeerd dat de inhoud wordt van het voorstel. Als de huidige tekst naar de mening van de VVD te sturend is, dan zou je die tekst ook op die manier kunnen herformuleren, in plaats van alle teksten te verwijderen. Waarom heeft de VVD daar niet voor gekozen?

De voorzitter: Gaat uw gang, mijnheer Kuhlmann.

De heer Kuhlmann: Twee dingen. Het expliciet weghalen van specifiek dit onderdeel betekent niet dat het geen instrument meer kan zijn. Dit Mobiliteitsplan is niet een uitputtende opsomming van wat een college of een gemeente kan doen. Volgens mij staat er ook geen expliciete verwijzing naar zebrapaden in. Maar ik neem aan, dat hoop ik in elk geval, dat we na vaststellen van dit Mobiliteitsplan nog steeds zebrapaden kunnen in aanleggen. Het is niet zo dat als iets er niet in staat, dat het dan voor altijd verboden zou zijn. En voor wat betreft de heer Groenewege, dat sluit erop aan. Als het er niet in staat, dan is het niet verboden om het daarover te hebben. Dat staat ook duidelijk in de toelichting bij ons amendement. En sterker nog, in de tekst wordt de suggestie voor dat je dat mogelijk als instrument kunt gebruiken, komt in het Mobiliteitsplan op een enkele ander punt ook terug. U heeft dat vast ook zorgvuldig gelezen. Met dit amendement verdwijnt het concept niet uit het Mobiliteitsplan. Het is alleen wel zo dat je die dat idee om dat expliciet daar te doen, dat wordt even opzij gezet, waardoor je wat meer open het gesprek aan kan gaan.

De voorzitter: Gaat u verder.

De heer Kuhlmann: Dank u. De Zuidendijk is een vergelijkbaar iets. En dan kort over het parkeren, dat vinden we heel belangrijk. Dat moet je op verzoek van bewoners doen. Niet van bovenaf opleggen. Vandaar dat het amendement van de VSP is uit ons hart gegrepen en steunen we van harte. Ook waar het gaat om bereikbaarheid voor ouderen en mindervaliden. Een jongeren kan misschien heel makkelijk de bakfiets pakken voor de weekboodschappen, maar voor senioren is dat niet zo, En dan is gewoon die auto echt een heel belangrijk iets. Dat is heel mooi ook opgeschreven. En een ander iets waar we aandacht voor vragen, dat hebben we ook vastgelegd in ons Politiek Akkoord, dat je de bereikbaarheid van bijvoorbeeld het Biesboschcentrum verbetert. Voor mensen die daar een hele mooie wandeling of een mooie fietstocht naar willen maken, is het cruciaal dat we dat fietspad over de Staart behouden.

De voorzitter: Ik dank u zeer. Dan geef ik het woord aan GroenLinks. Wie spreekt namens...

De heer Groenewege: Voorzitter, zou ik nog een interruptie mogen plegen?

De voorzitter: Ja. Gaat uw gang, mijnheer Groenewege.

De heer Groenewege: Dank u wel. De heer Kuhlmann ging er heel snel voorbij, het fietspad bij de Staart. Dat gaat langs Natuurvriendenhuis De Kleine Rug. Het fietspad staat zo leuk ingetekend in dit Mobiliteitsplan. Natuurvriendenhuis De Kleine Rug is daar niet over geïnformeerd, terwijl hun terrein onteigend zou moeten worden om dat fietspad en die brug aan te leggen. Nou heeft de heer Kuhlmann in zijn betoog meerdere malen het belang van participatie benadrukt. Hij wil niks in het plan, als er niet eerst over geparticipeerd is. Bijvoorbeeld die knip in de Zuidendijk. Bijvoorbeeld die knip in de Krispijntunnel. Bijvoorbeeld het parkeerbeleid. Waarom past de heer Kuhlmann en de Dordtse VVD datzelfde criterium niet toe op dit fietspad, wat nu hier wordt ingetekend, waar dat NIVONhuis niet blij mee is? Waarom wacht u niet eerst die participatie af?

De voorzitter: Reactie van de heer Kuhlmann.

De heer Kuhlmann: Dit is een goede stip op de horizon. Het sluit ook perfect aan bij een afspraak die we al veel eerder hebben gemaakt in het Politiek Akkoord, namelijk om dit soort verbindingen te maken. Het is ook een hele prettige manier. Voor iedereen, om het een beetje te schetsen, die nu zo langs de Maasstraat zo verder gaat... Je kunt een hele mooie route langs het Wantij lopen of fietsen. En op een gegeven moment loop je min of meer dood. En wie dan door wil gaan naar het Biesboschcentrum, die wordt langs de industrie gestuurd. En dit is niet iets wat we nu morgen of overmorgen gaan aanleggen. Maar om het te schrappen, om de stip op de horizon eruit te halen, vinden wij doodzonde.

De heer Groenewege: Voorzitter.

De voorzitter: Heel kort.

De heer Groenewege: Ik hoor geen antwoord op mijn vraag. Ik vroeg, waarom vindt de VVD participatie in het ene geval heel erg belangrijk en in dit geval negeert de VVD participatie volledig. Verwijst de VVD naar een coalitieakkoord waar iets is opgetekend.

En het NIVONhuis kan in de stront zakken of in ieder geval gesloopt worden om dat fietspad en die brug aan te leggen. Waarom kiest de VVD zo'n asociale weg, die participatie volledig aan de kant zet, op dit dossier?

De voorzitter: Korte reactie.

De heer Kuhlmann: Het belangrijke verschil is, die andere punten zijn verkeersremmende maatregelen. Dit is juist iets wat mogelijk maakt. En daar zijn we voor.

De voorzitter: Ik denk dat dit voldoende gewisseld is. Ik geef het woord aan de vertegenwoordiger van GroenLinks. De heer Van der Meer, gaat uw gang.

De heer Van der Meer: Dank u wel, voorzitter. Wij zijn heel blij met de visie die in het Mobiliteitsplan naar voren komt en de doelen die daarin worden gesteld. Dat is een noodzakelijke transitie, om allerlei redenen. De praktijk is weerbarstig op dat punt. Het gebruik van de auto blijft maar toenemen. Het is nodig, om bereikbaarheid te handhaven, dat de alternatieven voor de auto een duidelijker steun in de rug krijgen. We hebben daarom met de andere partijen, samen met ChristenUnie/SGP, Op Ons Eiland en DENK, een motie opgesteld, om voor openbaar vervoer en deelvervoer nieuwe inspanningen te verrichten. En om daarbij ook nadrukkelijk over andere vormen van organiseren, bijvoorbeeld publiek, publiek-privaat of andere constructies te onderzoeken, om toch een echte impuls te geven om het openbaar vervoer fijnmaziger, betrouwbaarder, betaalbaarder en toegankelijker te maken. Dat is één motie. De tweede motie is, er gaan veel mensen van A naar B, maar er gaan ook veel goederen van A naar B. Ook dat vraagt om een andere regulering. De heer Kuhlmann heeft al iets over het logistieke vervoer van gevaarlijke stoffen gezegd, maar ook meer in den brede. Het vervoer over water kan de weg en het spoor ontlasten. En daar hebben we een motie logistiek vervoer voor opgesteld, om daarover ook actie te ondernemen. Natuurlijk, mevrouw Koene wees daar al op, heeft de gemeente daar niet direct zeggenschap over. Maar het gaat hier om een Mobiliteitsplan. Dat kun je alleen maar goed vormgeven als dat in goede afstemming met omringende gemeentes, met de regio en met het land gebeurt. Die lobby die nodig is om het vervoer in zijn totaliteit, de mobiliteit in onze regio en in onze stad goed vorm te geven, vraagt dat overleg. En de motie roept daartoe op. Dan, voorzitter, iets over de andere moties die zijn ingediend. Partij voor de Dieren heeft een motie ingediend over het fietspad door Natura 2000-gebied. Die dienen wij mee in. We vinden dat in de afweging tussen natuur en recreatie op deze plek het ongewenst dat dat fietspad daar komt. Er is een goede alternatieve fietsroute beschikbaar. En een andere besteding van onze krap wordende middelen is gewenst. Het andere amendement met betrekking tot het fietspad over de noordoever van het Wantij bij de Grote Rug ligt iets anders, maar ook daar is de natuur in het geding, wordt de rust bij De Kleine Rug mogelijk verstoord en zijn er kosten mee gemoeid. Ook daar hebben bij grote vraagtekens bij of dat een goed element is. En daarnaast nog de vraag, hoeveel mensen eigenlijk van die route gebruik gaan maken. Want als je vanuit deze kant van het Wantij naar de Biesbosch gaat, dan kies je een andere route. Dan de amendementen van de VVD, over het schrappen van de mogelijke afsluiting van de Krispijntunnel en de knip in de Zuidendijk. Wij vinden het belangrijk dat in de Mobiliteitsplan naar voren komt dat er concrete mogelijkheden zijn om de automobiliteit op een andere manier vorm te geven, conform het STOMP-principe. Dat betekent inderdaad dat je op sommige plekken misschien iets meer, maar op andere plekken ook iets minder moet doen. Dit zijn daar

goede voorbeelden van, om daar in concreto over te denken. Natuurlijk is participatie daarover belangrijk, maar dat geldt voor het hele plan. En dat wordt dan ook terecht in een elftal wijkplannen, waarbij participatie en ook verdere besluitvorming in deze raad zal plaatsvinden. Dan heeft de heer Kuhlmann niet gewag gemaakt van een amendement over de bereikbaarheid van Wilgenwende, wat hij wilde indienen en wat wij ook steunen.

Die bereikbaarheid is natuurlijk in geval van calamiteiten of vluchten van belang. Wel zij opgemerkt dat waar het over vluchten bij calamiteiten gaat in woonwijken te fiets en te voet vaak beter en betrouwbaarder zijn, want daar is... Ik moet wakker worden.

De voorzitter: Ik denk, ik geef nog wat clementie, maar de wekker loopt.

De heer Van der Meer: Ik moet wakker worden, begrijp ik. Er zijn een aantal andere moties waar we bij stemverklaring wel uitdrukking zullen geven aan hoe wij daar tegenaan kijken.

De voorzitter: Helder. Het ene amendement is wel ingediend. En uiteraard, een stemverklaring geeft u ook de gelegenheid om kort en krachtig een opvatting te geven. Dat wil niet zeggen dat het in allerlei opzichten iedere keer royaal uiteengezet moet worden. Maar dat is aan u. Het woord is aan de fractie Beter voor Dordt. De heer Wringer, gaat uw gang.

De heer Wringer: Dank, voorzitter. Er ligt een uitgebreid plan op hoofdlijnen, met ideeën voor ons met betrekking tot het beperken van de mobiliteitsgroei tot 2040. Beter voor Dordt kijkt uit naar de uitwerkingen van dit plan op detail- en wijkniveau, zoals genoemd in het raadsvoorstel. We kijken dan per plan strak naar de mogelijkheden om de auto te kunnen blijven gebruiken, de parkeermogelijkheden, openbaar vervoer en deelmobiliteit, de vergroening, de economische impact voor winkels en bedrijven, verkeersveiligheid en toegankelijkheid van mindervaliden. Wij gaan ervan uit dat de POBD, VVV, 3311 en andere partners en belanghebbenden nauw worden betrokken bij het opstellen van de plannen. We moeten de binnenstad, die een economische motor is voor Dordrecht, wel goed bereikbaar houden en het leeft nog veel meer bezoekers trekken naar onze mooie binnenstad. Beter voor Dordt wil dat er snel aan de bewonersparkeergarage wordt gebouwd op de Grote Markt en dat de gemeente de parkeergarage Visstraat aankoopt en dat ook een bewonersparkeergarage wordt. Over naar de moties en amendementen. Het amendement van Partij voor de Dieren over het fietspad. De heer Groenewege heeft een zienswijze geregeld van drie organisaties, die natuurlijk tegen het fietspad zijn. Jammer dat er geen zienswijze van bijvoorbeeld de Fietzersbond bij zit. Zij zijn misschien groot voorstander van de missing link. Een vraag aan de wethouder. Beter voor Dordt wil graag een reactie van de wethouder op de zienswijze van Staatsbosbeheer, die claimt dat het wettelijk niet mogelijk is om een fietspad aan te leggen. Als dat zo is, zijn we snel uitgepraat. Verder weet de heer Groenewege moties en amendementen altijd met een beetje drama te brengen. Volgens het plaatje in zijn amendement doorkruist het fietspad het natuurgebied bijna dwars door het midden en komt er wel 0,45 hectare asfalt bij. Maar als je naar het hele natuurgebied kijkt, zie je dat het fietspad net de grens raakt van het natuurgebied. En daarnaast is het totale gebied 9.640 hectare groot. Oftewel 0,0047 procent is gereserveerd voor het fietspad. En dat is naar boven toe afgerond. Tweede amendement van Partij voor de Dieren ligt een beetje in het verlengde van het

eerste. Gaat ook over het fietspad, althans verlengde van het fietspad. We wachten even de reactie van de wethouder af. De motie logistiek transport van GroenLinks kunnen we ons wel in vinden. Beter voor Dordt ziet graag een containeroverslagmogelijkheid op de Krabbepolder, om ook containervervoer over water te stimuleren.

De motie versterkt alternatief voor de auto van GroenLinks. De heer Van der Meer zei het net al, ze willen eigenlijk een Utopia, een fijnmazig, frequent, betrouwbaar, goedkoop, dat het natuurlijk ook nog eens schoon is, met behulp van aardig personeel. En wat ons betreft natuurlijk gratis voor 65 jaar en ouder. Uitstekend om het gesprek weer aan te gaan. En elke verbetering in het openbaar vervoer juicht Beter voor Dordt toe. Maar als je dit nastreeft, voeg dan wel een bullet toe, wat zijn de financiële consequenties voor de gemeente Dordrecht voor dit ideale openbaar vervoer?

De heer Van der Meer: Voorzitter.

De voorzitter: Gaat uw gang, mijnheer Van der Meer.

De heer Van der Meer: Wat de financiële consequenties zijn, dat is natuurlijk een van de aspecten die mee genomen moet worden. Want juist daarom vinden wij het van belang om naar verschillende arrangementen te kijken waarin dat mogelijk is. Want ik hoop dat u het met ons eens bent dat als niet een grootschalige verbetering van het openbaar vervoer en ook van het deelvervoer plaatsvindt, dat de zaak dan gewoon dicht gaat slibben. Nog afgezien van de milieu- en klimaateffecten ervan.

De heer Wringer: Dat begrijpen we. We zijn ook voor een verbetering van openbaar vervoer, zoals u dat weet. Maar u vraagt niet naar de financiële consequenties ervan. En dit gaat waarschijnlijk heel veel geld kosten. Misschien kunt u een bullet toevoegen van, maak er ook gelijk een financieel plaatje van.

De heer Van der Meer: Dat lijkt mij logisch als je naar nieuwe arrangementen kijkt. Dat zit er impliciet in.

De voorzitter: Gaat u verder.

De heer Wringer: Dank u, voorzitter. Er is een aangekondigd amendement van de VSP over betaald parkeren. We hebben nog een vraag aan de wethouder. We willen graag weten of de procedure om parkeerregulering in te voeren verandert of niet. Mocht de procedure veranderen, dan zullen we het aangekondigde amendement ondersteunen. Tweede motie van de VSP, bereikbaarheidsongelijkheid neemt toe. Die zullen we ook steunen. Dan kome we even bij de VVD uit. Niet voorsorteren op de sluiting van de Zuidendijk en de sluiting Krispijntunnel. Wij zien het Mobiliteitsplan als een plan op hoofdlijnen, net zoals CDA, denk ik, met 70 plus ideeën. En niet op het voorsorteren om alles ook daadwerkelijk uit te voeren, zonder een gedegen onderliggend plan. Beter voor Dordt wil dan ook nu niet ideeën uitsluiten, zonder dat we meer gedegen informatie hebben over de voordelen, nadelen, participatie en financiën. Het Mobiliteitsplan maakt duidelijk welke richting het college op wil. Maar het is aan de raad om uiteindelijk een verstandige beslissing te nemen op basis van een gedegen en gedragen volledig raadsvoorstel.

De heer Kuhlmann: Voorzitter.

De voorzitter: Gaat uw gang.

De heer Kuhlmann: Ik hoor net de heer Wringer zeggen, voorzitter, dit Mobiliteitsplan geeft de richting van het college aan. Het is inderdaad door het college geschreven, maar als wij het vaststellen, dan is dit de richting die de raad eraan geeft. Ook Beter voor Dordt, als Beter voor Dordt het op die manier zou steunen. En daar zit toch heel duidelijk een richting in. We hebben eerst die uitgangspunten vastgesteld. Nu het Mobiliteitsplan. Straks die wijkplannen. Maar we gaan natuurlijk niet meer terug. En de richting die hier wordt ingeslagen, is dat idee om die Krispijntunnel te sluiten. En nu is het zo, ik weet Beter voor Dordt is vaak een bondgenoot van de Dordtse VVD, van de VSP, van een aantal andere partijen die op dit vlak er realistisch in staan. U heeft misschien ook gezien met het aantal indieners....

De voorzitter: Iets krachtiger, even ook gezien de tijd.

De heer Kuhlmann: Zeker, voorzitter. We zitten nu op negentien. Uw stem, de stem van Beter voor Dordt kan het verschil maken. En u heeft vast ook gelezen hoeveel zorgen er in de stad zijn over het sluiten van die Krispijntunnel. Heeft u die zorgen gehoord, vraag ik via de voorzitter, aan Beter voor Dordt?

De voorzitter: Gaat uw gang, mijnheer Wringer.

De heer Wringer: Dank, voorzitter. Natuurlijk hebben wij die zorgen gehoord. Daarom hebben wij ook gezegd, de uiteindelijke plannen zullen we beoordelen op economische impact, verkeersveiligheid, duurzaamheid, enzovoort. In het plan staat ook verschillende malen bijvoorbeeld, in het vervolg van het Mobiliteitsplan worden wijkuitwerkingen die de mobiliteitstransitie ondersteunen ontwikkeld. Deze wijkplannen worden voorgelegd aan de gemeenteraad, zodat ook op meer detailniveau het beleid wordt vastgesteld. Een ander punt. Dit Mobiliteitsplan biedt op beleidsmatige basis op hoofdlijnen voor afwegingen, besluiten die op een later moment worden genomen. Er staat in het plan verschillende malen dat de raad nog in positie wordt gebracht. En daarnaast zullen we ook even de reactie van de wethouder afwachten.

De heer Kuhlmann: Voorzitter.

De voorzitter: Gaat uw gang, mijnheer Kuhlmann.

De heer Kuhlmann: Laat ik het zo zeggen, ik vind het moeilijk te rijmen, voorzitter. Aan de ene kant hoe Beter voor Dordt zijn best doet met de stadsenquêtes en met de andere dingen. En nu eigenlijk deze hele bestuurlijke reacties. Ik hoop dat Beter voor Dordt het hart voor de start en het geluid van de stad goed laat meewegen in de stemmingen.

De voorzitter: Mijnheer Wringer, gaat u verder.

De heer Wringer: Dank, voorzitter. Ik hoor geen vraag. En dat doen we altijd als lokale partij. Even kijken, waar was ik? De VVD heeft samen met ChristenUnie/SGP nog een amendement over de ontsluiting van de Wilgenwende. Wij begrijpen dat bewoners dat

willen. Maar alle bewoners die daar een huis gekocht, gehuurd of lieten bouwen, wisten ook van tevoren dat er maar één ontsluitingsweg is in de Wilgenwende.

Voor de veiligheid zijn er inmiddels twee calamiteitenroutes opengesteld voor bewoners. En die zijn ook geïnformeerd over deze twee calamiteitenroutes. In de beantwoording van de eerder gestelde technische vragen staat, na vaststelling van het Mobiliteitsplan zal het vraagstuk ontsluiting Wilgenwende hierbij worden meegenomen en nader worden onderzocht, ook in samenhang met de ontsluiting van de omliggende wijken. Als de wethouder deze toezegging bevestigt, is dat dan voldoende voor de VVD? Waarom dan nog dit amendement?

De voorzitter: Korte reactie voor de heer Kuhlmann, VVD.

De heer Kuhlmann: Dank u, voorzitter. Wij vinden het noodzakelijk dat er een stip op de horizon komt. En daarbij ook, dit gaat om het Mobiliteitsplan. U heeft het misschien ook gelezen, 2040, een hele lange periode, dan is iedereen de toezegging van deze wethouder allang vergeten. Vandaar dat we eraan hechten om dit punt zo op te nemen in het Mobiliteitsplan.

De voorzitter: Ik stel vast...

De heer Wringer: Ik ben er bijna, voorzitter.

De voorzitter: Uw tijd is voorbij. Korte afrondende zin.

De heer Wringer: Dan ga ik gelijk naar de conclusie. Beter voor Dordt zal voor het Mobiliteitsplan stemmen. Met dien verstande dat de 70 plus projecten nog worden uitgewerkt in individuele raadsvoorstellen, zoals vermeld in het raadsvoorstel, waarin alle voor- en nadelen worden benoemd, participatie wordt toegevoegd en met een financiële onderbouwing. Dank u, voorzitter.

De voorzitter: Ik dank u zeer. Het woord is aan de Verenigde Senioren Partij. Mevrouw Stolk.

Mevrouw Stolk: Voorzitter, dank. Ik zal niet op alle moties en amendementen ingaan. Ik zal me even beperken tot de moties en amendementen die we zelf indienen. De heer Kuhlmann heeft het goed verwoord. Dat ga ik niet herhalen. Daar staan wij volledig achter. Voorzitter, we hebben het in het Mobiliteitsplan over betaald parkeren in bestaande wijken. Parkeerregulering roept altijd emoties op en zal dat ook altijd wel blijven doen. De VSP en de mede-indiener zijn van mening dat overgaan op parkeerregulering in bestaande wijken zonder parkeerregulering er sprake moet zijn van een door de bewoners gedragen besluit. We zijn daarom tegen het eenzijdig van bovenaf, college, raad, opleggen van parkeerregulering, zoals nu wordt voorgesteld in het Mobiliteitsplan Dordrecht. Maar om de huidige werkwijze met de enquête over wel of geen parkeerregulering, met vervolgens een democratisch besluit. Laat de keuze bij de bewoners van de bestaande wijken, door middel van een meerderheid van voor of tegen parkeerregulering. Laat de bewoners zelf bepalen wat ze willen. En laten we vooral niet een besluit nemen op basis van wat het college, raad denkt dat goed voor ze is.

De heer De Feijter: Voorzitter.

Mevrouw Stolk: Zij zijn de deskundige in hun wijk. En laten we dat vooral zo houden. Met het denken voor bewoners...

De voorzitter: Interruptie van de heer De Feijter. Gaat uw gang. ChristenUnie.

De heer De Feijter: Dank u wel, voorzitter. Ik begrijp het goed, denk ik, dat mevrouw Stolk fan is van de huidige methodiek. Waarbij een meerderheid van de inwoners beslist erover. Nou heb ik het idee, zo heb ik hem zelf in ieder geval gelezen, dat dat ook de bedoeling is om eigenlijk die methodiek voort te zetten. Als dat inderdaad het geval is, en de wethouder kan dat mogelijk bevestigen, is mevrouw Stolk dan ook van plan om dit amendement of motie in te trekken?

De voorzitter: Mevrouw Stolk.

Mevrouw Stolk: Voorzitter, daar kan ik kort op antwoorden. Nee, wij gaan dat niet intrekken. En het staat er nu in het Mobiliteitsplan zo dat het van bovenaf opgelegd kan worden. En wij zijn zeker voor het huidige beleid. Dat geef ik net al aan in mijn woordvoering. Ik ga het amendement niet intrekken.

De voorzitter: Gaat u verder, mevrouw. Helder.

Mevrouw Stolk: Met het denken voor inwoners in plaats van ze hierbij te betrekken, wordt ook geen recht gedaan aan dat participeren richting ook de ChristenUnie, want...

De voorzitter: Interruptie van de heer Klerk, CDA. Gaat uw gang, mijnheer Klerk.

De heer Klerk: Dank u wel, voorzitter. Een vraag die ik aan de VSP heb is, het feit dat betaald parkeren van bovenaf kan worden opgelegd door het college, zoals u dat noemt, dat kan toch ook juist preventief werken? Waarom moet er eerst een probleem ontstaan en gaan we vervolgens, ik noem het maar even, een referendum in de wijk houden, over wel of niet parkeren? Het kan toch ook goed zijn dat we op basis van inzicht en bijvoorbeeld het instellen van betaald parkeren elders, om een waterbedeffer te voorkomen, vooruitstrevend al parkeerbeleid of betaald parkeren invoeren?

De voorzitter: Mevrouw Stolk.

Mevrouw Stolk: Voorzitter, ik snap het niet zo goed wat het CDA nu zegt. Volgens mij is dit staand beleid wat we nu hebben. Dat beleid wat we hebben over enquêtes. Zoveel procent moet die enquête invullen. En dan beslist de straat of de wijk of we wel of geen betaald parkeren hebben. En dat gaan we nu ineens omdraaien. Dat is eigenlijk tegen het eigen beleid van het college in. En als we het dan hebben over participatie hoog in het vaandel hebben, dan denk ik dat we het CDA wel aan onze zijde vinden. Voorzitter, ik ga verder, als dat...

De heer Van der Meer: Voorzitter.

De voorzitter: Gaat u verder, mevrouw Stolk. Mijnheer Van der Meer, gaat uw gang, GroenLinks.

De heer Van der Meer: Ik wilde daar ook nog even op reageren. Natuurlijk is participatie van bewoners heel erg belangrijk. Maar we hebben het niet over het oplossen van mobiliteitsproblemen per wijk hier. We hebben het over mobiliteitsproblemen in de stad en de regio. En dan kan het zijn dat er overwegingen zijn, waar ook met trekking tot parkeren iets gereguleerd zou moeten worden uit het belang van doorstroming in een stad als geheel of wat dan ook. En die mogelijkheid zou mij niet veel uitmaken.

De voorzitter: Mag ik u onderbreken. Een interruptie is vooral bedoeld om een vraag te stellen. Een interruptie is ook beknopt en strak tot de vraagstelling. Wat is uw vraag?

De heer Van der Meer: Mijn vraag is of de VSP niet ook vindt dat er soms in breder verband andere belangen kunnen spelen dan alleen de bewoners van de straat?

De voorzitter: Mevrouw Stolk, VSP.

Mevrouw Stolk: Voorzitter, dank. Natuurlijk kunnen er altijd andere belangen spelen. Maar volgens mij denkt GroenLinks, die liever de stad dichtgooit en dat de auto uit het straatbeeld verdwijnt. Voorlopig worden er nog duizenden auto's verkocht hier in Nederland. Er zijn ook heel veel mensen die gebruik maken, omdat ze daarmee naar hun werk gaan. We hebben hier beleid. En met dat beleid, en daar moet ik ook even de heer Kuhlmann... Over dat afsluiten van die Krispijntunnel. Je kan niet achterstevoren beginnen. Begin eens gewoon vooraan. En laten we eens kijken wat de consequenties zijn voor de stad en wat de impact is voor onze stad. Maar niet eerst afsluiten en dan kijken wat we gaan doen. Juist participatie, ook bij GroenLinks staat dat hoog in het vaandel, laat dat bij de bewoners van die wijk zitten. We kunnen de auto nu voorlopig nog niet uit het straatbeeld zien verdwijnen. Dat is gewoon de realiteit. En dat je een stip op de horizon hebt. Dat je ander vervoer wil of fijnmaziger openbaar vervoer. Voorlopig rijdt er nog steeds geen bus bij de Essenhof. We hebben op zondag, tenminste de hele week rijdt er nog geen bus in Dubbeldam na zevenen. Dat fijnmazige zie ik nog niet zo zitten. Maar voorzitter, ik ga verder, als u het goed vindt.

De voorzitter: Graag.

Mevrouw Stolk: Het vertrouwen in de overheid, college, raad zal zeker niet beter worden als we burgers iets door de strot duwen, zonder dat ze daar zelf iets over te zeggen hebben. En dan de motie over de vergrijzing. Nergens in de voorliggende stukken wordt er expliciet gewezen op de komende vergrijzing in Dordrecht. Deze steeds grotere groep zal de wijze van vervoer in de komende jaren mede bepalen. En niet dat de VSP nu pleit voor aparte rollatorradialen, dwars door Dordrecht, maar deze grijze golf die eraan komt, is voor velen gewend zich te verplaatsen per auto. En naarmate de leeftijd stijgt, wordt de mobiliteit van ouderen en mensen met een beperking steeds meer afhankelijk van dit voor hen perfecte vervoersmiddel, de auto. En voorzitter, het voorkomt bij ouderen ook eenzaamheid. Mensen zo lang mogelijk de regie laten houden over hun eigen leven en niet afhankelijk zijn van. En daar wil ik het even toe beperken, voorzitter.

De heer Groenewege: Voorzitter. Dank u wel. Dat klopt. Het betoog van mevrouw Stolk was helemaal vrijwel volledig gewijd aan participatie, met mooie uitspraken en kwinkslagen, zoals dat het vertrouwen in de overheid daalt als we bewoners iets door de strot duwen. Mag ik dan ook aannemen dat mevrouw Stolk en haar VSP sterke bezwaren hebben tegen een fietspad, wat een NIVONhuis door de strot wordt geduwd in deze Mobiliteitsnota, terwijl ze daar niet over zijn geïnformeerd, daarvoor onteigend zouden moeten worden en hun opstallen daarvoor gesloopt zouden moeten worden?

De voorzitter: Mevrouw Stolk.

Mevrouw Stolk: Is altijd mooi hoe de heer Groenewege dat vraagt. Maar wij wachten even de reactie van de wethouder hierop af. Ik ben bewust niet op alle moties en amendementen ingegaan, want dan zijn we denk ik morgenavond nog niet klaar. Ik wil iedereen ook een beetje de gelegenheid geven om zijn eigen dingetje te doen.

De heer Groenewege: Voorzitter, een korte vervolgvraag. Ik snap niet helemaal, van een partij die participatie zo belangrijk vindt, dat die niet zijn eigen oordeel klaar heeft over dit fietspad. Is het niet zo dat de VSP daar ook een eigen oordeel over kan vellen, onafhankelijk van wat de wethouder beweert? Want u weet de feiten. Het wordt het NIVONhuis door de strot geduwd.

De voorzitter: Mevrouw Stolk.

Mevrouw Stolk: Voorzitter, natuurlijk hebben wij altijd een eigen mening. Daar staan we om bekend. Maar toch wachten wij eventjes het antwoord af van het college.

De voorzitter: Helder. Dan geef ik het woord aan de ChristenUnie/SGP. De heer De Feijter, gaat uw gang.

De heer De Feijter: Dank u wel, voorzitter. Voorzitter, mobiliteit brengt mensen bij elkaar. Mobiliteit stelt mensen in staat om mee te doen. Daarom is het ook belangrijk dat we Dordrecht bereikbaar houden. We vinden de visie op mobiliteit, die nu voor ons ligt, daar een uitstekende manier voor. Om de stad leefbaar en groen te maken en te houden, moeten de fietser, de wandelaar en de ov-gebruiker meer gestimuleerd worden en het gebruik van de auto ontmoedigd. Tegelijkertijd zeg ik, zijn nog veel mensen afhankelijk ook van de auto. Ook voor hen is dit een goed Mobiliteitsplan. Want zij kunnen blijven doorrijden, zonder dat de stad vastloopt. Maar er zijn wel wat maatregelen voor nodig. In het voorstel staat een voorbeeld aan maatregelen die we op verschillende plekken kunnen toepassen. We vinden het belangrijk dat deze mogelijke maatregelen in een zorgvuldig participatietraject in gebiedsplannen kunnen worden uitgewerkt. En daarom zijn we ook geen voorstander van die mogelijke maatregelen, zoals bijvoorbeeld knips bij voorbaat uit het maatregelenarsenaal te halen. Voorzitter, samen met de VVD dienen wij een amendement in, perspectief voor Wilgenwende. Wij zien dit als een stip aan de horizon inderdaad voor Wilgenwende. En waar het nu gewoon geregeld vaststaat, zeker in het geval van een calamiteit of gewoon in de ochtend- en avondspits net zo goed. Het is een wijk met maar één ontsluiting. Daar willen we graag perspectief voor bieden.

Dan dienen wij samen met GroenLinks en anderen een motie in, versterken alternatief voor de auto. Het ov vraagt de komende jaren niet alleen van ons als gemeente, maar

ook van provincie en van het Rijk flinke investeringen, om uiteindelijk ook tot dat frequente, betrouwbare en betaalbare netwerk te komen. En daar tekenen wij graag bij mee. En de motie over logistiek transport dienen we ook mede in met GroenLinks. Er rijden inderdaad heel veel giftreinen, zoals de heer Kuhlmann ook al zei door de stad. Veel railgoederenvervoer. En die beperken onze stedelijke ambities behoorlijk, zoals we ook zien bij bijvoorbeeld de ontwikkelingen op het Maasterras. Het zou mooi zijn om hierin ook het gesprek aan te gaan met onder andere provincie Brabant, en het Rijk net zo goed, om te kijken of hier mogelijkheden voor zijn om dit op een andere manier op te lossen.

Mevrouw Koene: Voorzitter, mag ik de heer De Feijter vragen wat zijn score is, wat betreft vertrouwen in het ook daadwerkelijk fijnmaziger et cetera maken van het openbaar vervoer? Gezien het feit dat het de laatste jaren toch alleen maar minder is geworden. Waar haalt hij nu dat vertrouwen vandaan? En hoe hoog is dat vertrouwen?

De voorzitter: Mijnheer De Feijter.

De heer De Feijter: Ik zie inderdaad dat als er niks gebeurt, dat het er niet beter op wordt. En daarom denk ik dat het juist belangrijk is om deze gesprekken aan te gaan en om deze lobby ook op te zetten. We weten dat als gemeente hebben we nou eenmaal niet de exploitatie zelf in de handen. Daarom moeten we wel alles erop zetten om dit ook voor elkaar te krijgen. Dat fijnmazige kunnen we voor een deel nog iets in betekenen. Maar voornamelijk dat betrouwbare, frequente en betaalbare netwerk als geheel, daarvoor zijn we echt ook afhankelijk van de vervoerders, de provincie. Ik zou graag de wethouder daarom, samen met GroenLinks en anderen, oproepen om zich daar ook echt hard voor te maken.

Mevrouw Stolk: Voorzitter.

De voorzitter: Gaat uw gang.

Mevrouw Stolk: Ik vraag me dat dan af hoe u dat gaat doen. Want wij zijn ook voor dat fijnmaziger en beter openbaar vervoer. Maar als we nog niet eens een bus bij de Essenhof kunnen regelen. We kunnen niet lijn 2 laten rijden. Lijn 5 is geschrapt. Hoe wilt u dat dan doen? Want alles op het gebied van openbaar vervoer kost namelijk geld. Daar hangt een prijskaartje aan. Hoe kijkt u daar dan tegenaan? Hoe gaat u dat dan financieren?

De voorzitter: Mijnheer De Feijter.

De heer De Feijter: In eerste instantie vraagt het niet zozeer een financiering. Het is voornamelijk kijken naar, wat voor mogelijkheden zijn er? En het zou kunnen dat we erop uitkomen dat er inderdaad, zoals de heer Van der Meer ook al zei, bepaalde publiek-private mogelijkheden zijn of andere private mogelijkheden of volledig publieke mogelijkheden om hier arrangementen op te zetten.

Maar zoals ik al zei, we weten in ieder geval dat als we niks doen, dat het alleen maar achteruit gaat. Dit lijkt mij een stevige stok achter de deur. Dit hele Mobiliteitsplan zet ook al flink meer in op ov. Zie het meer als een extraatje er bovenop.

De voorzitter: Gaat u verder.

De heer De Feijter: Dank u wel, voorzitter. Dan kom ik nog bij een aantal amendementen. Ik denk ook niet dat ik ze allemaal benoem. In ieder geval nog die van de VSP over betaald parkeren. In bestaande wijken alleen op verzoek van bewoners en niet als beleidsdoel. Ook de ChristenUnie/SGP is fan van participatie, zoals iedereen weet. En we vinden het huidige systeem van de meerderheid van bewoners die positief is over parkeerregeling een prima werkend systeem. Tegelijkertijd, even kijken hoor, kan er ook niet zomaar lukraak uit het plan allerlei zinnen met betrekking tot parkeerregulering worden geschraapt. Pagina 66 bijvoorbeeld gaat over een effectberekening, waarin het is meegenomen als maatregel en niet als doel an sich.

De heer Kuhlmann: Voorzitter.

De voorzitter: De heer Kuhlmann, VVD.

De heer Kuhlmann: Ik hoorde de heer De Feijter zeggen, dat zei hij eerder vandaag ook in zijn interruptie richting de VSP, voorzitter, dat het systeem gewoon blijft zoals het is. Dat je met een enquête aan bewoners vraagt, zit jullie hierop te wachten of niet? En de meerderheid beslist. Terwijl juist in de tekst van het Mobiliteitsplan, en dat heeft u natuurlijk gezien ook in het amendement van de VSP, worden exact die zinnen... Zes keer staat er heel nadrukkelijk in, we breiden parkeerregulering uit. En dat is een beetje technisch, B- en C-gebied. Maar dat betekent dan richting Krispijn en Sterrenburg en allerlei andere wijken. En dan is dit toch een goed amendement, als je aan de ene kant zegt van, we willen dat je dat gewoon toetst bij bewoners, door dit zo eruit te halen.

De voorzitter: Maar ook voor u, wat korter formuleren.

De heer Kuhlmann: Voorzitter, ik ben gewoon benieuwd, waarom heeft de ChristenUnie/SGP zoveel moeite om deze zinnnetjes daaruit te halen, zodat je dan vasthoudt aan het idee dat je parkeren invoert na een enquête?

De heer De Feijter: Voorzitter, dat vind ik een goede vraag inderdaad. Wij hebben hem niet gelezen op een manier dat de standaardmethodiek verloren gaat. Wij denken dat dat nog steeds de algemene inzet wordt, om het met een meerderheid van bewoners te doen. En als dat niet het geval is, dan horen wij dat graag van de wethouder. Tegelijkertijd kan ik me ook vinden in wat de heer Klerk al eerder benoemde. Soms dan kan je als gemeente, juist een ontwikkeling die je ook zelf veroorzaakt eigenlijk als het ware, en de parkeerlast die daarmee gepaard gaat in andere wijken, vanwege het waterbedeffect, die kan je al zien aankomen. En dan kan je inderdaad wachten op zo'n heel proces. Maar dan kan je ook zeggen, wij hebben het veroorzaakt. Wij willen het ook voor jullie oplossen. En ik vind het niet terecht om die mogelijkheid, om dat op te lossen op zo'n manier, bij voorbaat al uit het plan te halen.

Wat wij belangrijk vinden, sommige mensen zeggen.. Ik hoorde het zojuist ook mevrouw Stolk bijvoorbeeld zeggen van, laten we eerst eens kijken hoe alles oploopt. En dan kunnen we het daarna nog eens gaan oplossen. Dat voelt voor ons een beetje als, we zien de bui aankomen op Buienradar en we laten de tuinset buiten liggen. En als ze nat

zijn geregend, dan halen we ze een keer naar binnen. Ik zou zeggen, als we het zien aankomen, dan kunnen we het ook gewoon direct voor zijn en problemen voorkomen.

De voorzitter: De heer Kuhlmann, interruptie.

De heer Kuhlmann: Voorzitter, heel kort. Dan ben ik toch benieuwd, is de conclusie dan terecht dat uiteindelijk, als puntje bij paaltje komt, ChristenUnie/SGP er geen moeite mee heeft om, als in de ogen zo er dan een oplossing is, om die oplossing ongevraagd aan te leveren, om de tuinmeubels ongevraagd te gaan verslepen, ook al zit de meerderheid daar niet op te wachten.

De voorzitter: De heer De Feijter.

De heer De Feijter: Belangrijk voor ons is dat die algemene methodiek blijft staan. Dat inderdaad wat we nu gewoon hebben, middels zo'n enquête, gewoon blijft. En in sommige gevallen kan ik me voorstellen dat het nodig is om het preventief op te lossen.

De voorzitter: Gaat u verder.

De heer De Feijter: Even kijken waar ik was gebleven. Ik heb hem even niet voor me. Maar er was ook nog een motie van de VSP. En dat ging over bereikbaarheidsongelijkheid, als ik het goed heb. Wij vinden het ook belangrijk. En we kunnen er altijd VSP van op aan dat die aandacht vraagt voor ouderen en voor kwetsbare verkeersdeelnemers ook. En dat vinden wij net zo goed belangrijk. Alleen lezen wij eigenlijk het hele STOMP-principe net anders. Wij denken juist dat het STOMP-principe, juist die S, die T en die O veelvuldig ook juist voor ouderen daarin tegemoet komt. Mevrouw Stolk had het net zelf over rollatorradialen, grappend. Maar het is wel inderdaad vaak zo dat deze mensen tot langzaam verkeer behoren. En zodoende wordt hier juist op ingezet middels STOMP. Daarnaast, met het hele plan zorgen we er juist voor dat inderdaad ouderen die vaak heel erg gebaat zijn bij het hebben van een auto, zoals mevrouw Stolk zei, waardoor ze in contact blijven met mensen, nog steeds dingen kunnen ondernemen, dat juist die mensen de auto kunnen blijven gebruiken, omdat de stad niet vastloopt. Daarom lijkt het ons een... In die zin, het hart zit op de juiste plek, maar het lijkt ons een overbodige motie, aangezien eigenlijk STOMP hiervoor bedoeld is. En dan denk ik dat ik hem hier even bij laat voor nu.

De voorzitter: Ik dank u zeer. Het woord is aan het...

De heer Groenewege: Voorzitter.

De voorzitter: Interruptie.

De heer Groenewege: Hier.

De voorzitter: De heer Groenewege.

De heer Groenewege: Dank u wel. Toch een vraag over ons amendement over dat fietspad in Natuurnetwerk Nederland. In Natuurnetwerk Nederland zijn alleen ontwikkelingen toegestaan die natuurbevordering tot doel hebben. Als de ontwikkeling

niet natuurbesteding tot doel heeft, dan moet het een ontwikkeling zijn van groot openbaar belang, waar geen reële alternatieven voor zijn. Het lijkt ons overduidelijk dat voor een recreatief fietspad duidelijk alternatieven beschikbaar zijn. Dat fietspad kan daar niet, want het is Natuurnetwerk Nederland. Is het dan niet zonde, vindt de ChristenUnie/SGP het dan niet met de Partij voor de Dieren zonde om daar de komende jaren ambtelijke capaciteit en investeringskosten aan te verspillen, terwijl we weten, we kunnen nu al voorspellen, op basis van de regels die gelden in Natuurnetwerk Nederland, dat dat fietspad er never nooit komt.

De voorzitter: De heer De Feijter.

De heer De Feijter: Voorzitter, ik kan altijd rekenen op de scherpe vragen van de heer Groenewege. Wij dienen graag het amendement mede in wat betreft geen recreatief fietspad door Natura 2000-gebied. Maar we dienen bewust niet het andere amendement mede in, wat gaat over het fietspad achter Spaarbekken. En voor ons zit daar wel een belangrijk verschil tussen wel of geen Natura 2000-gebied. Voor Natura 2000-gebied weten we gewoon, daar zijn andere doelen voor gesteld. En de ChristenUnie/SGP kijkt ook kritisch naar, welk gebied van de natuur de mens zichzelf toe-eigent. Daarnaast is het ook een lang en onmogelijk proces, omdat het ook gewoon niet mag in Natura 2000-gebied. Diezelfde informatie hebben wij niet gehoord over het andere fietspad, waar de heer Groenewege het zojuist over had. Het zou kunnen zijn dat hij daar volledig gelijk in heeft. Dan hoor ik dat graag bevestigd door de wethouder. Dan lijkt het me inderdaad overbodig om daar ambtelijke capaciteit in te stoppen. Maar wij denken dat het wel een mooi fietspad is. Er is ruimte voor natuur en er is ruimte voor de mens. En een mens mag ook genieten van de natuur. En dan denk ik dat dit juist een hele mooie plek daarvoor is. Zonder dat juist echt het Natura 2000-gebied extensief en intensief wordt gebruikt, zorgen we ervoor dat er gewoon op een stedelijke plek toch van de natuur kan worden genoten. En daarnaast denken wij dat dit ook een fijne plek is waar bijvoorbeeld mensen zouden kunnen wielrennen, kunnen hardlopen en sporten. En openbare ruimte juichen wij zeer toe.

De voorzitter: Dank u zeer.

De heer Groenewege: Voorzitter.

De voorzitter: Heel kort.

De heer Groenewege: Een korte vervolg... Het is een beetje een gewoonte aan het worden in deze raadsvergadering om met smekende ogen naar wethouder Van der Linden te kijken voor het antwoord op onze eigen politieke afwegingen.

Wellicht kan de ChristenUnie/SGP zichzelf verdiepen in wat er mogelijk is qua ontwikkelingen binnen Natuurnetwerk Nederland.

De voorzitter: Ik zie dit niet als een directe vraag in de context, maar meer een opvatting. Ik ga door naar het CDA. Wie van het CDA wil het woord? De heer Klerk, gaat uw gang.

De heer Klerk: Dank u wel, voorzitter. Het zal u niet verbazen, maar het CDA Dordrecht is tevreden met de Mobiliteitsnota. Er is een lange weg gegaan vanaf het begin met het vaststellen van de uitgangspunten. En het stuk wat nu voorligt, dat doet daar wat ons betreft recht aan. Verder, ik beperk mij tot de moties en amendementen, want dat is me opgedragen. Het amendement om het fietspad van het Kop van 't Land naar het Biesboschcentrum uit de nota te schrappen van de Partij voor de Dieren, dat tekenen wij van harte mee. Het is wat ons betreft te gek voor woorden om dwars door een Natura 2000-gebied een recreatief fietspad aan te leggen, waarbij notabene de recreant een kwartier plezier moet inleveren. Ik verwacht eigenlijk niet anders dan dat de wethouder ook op basis van de brief van Staatsbosbeheer dit amendement zal omarmen. Maar de tijd zal dat leren. Het andere amendement van de Partij voor de Dieren, het Wantij oversteek is ook prima. Daarover het volgende. Wat ons betreft vat de titel van het amendement onze gedachte wel aardig samen. Maar wie weet zien wij toch ook iets over het hoofd. En dan, sorry aan de heer Groenewege, ik heb toch ook wat smekende oogjes naar de wethouder. Ik vraag me af, is het fietspad niet overbodig, gezien het fietspad aan de andere kant van het Wantij? Welke groep bedien je dan met dit fietspad? En wie benadeel je? Dat is volgens mij ook al te sprake geweest, maar ik zou dat graag van de wethouder horen. En als de wethouder ons op dit punt niet kan overtuigen, dan overwegen wij steun voor dit amendement. Dan het amendement ten aanzien van de ontsluiting van Wilgenwende. Wilgenwende kent naast een ontsluitingsweg...

De heer Kuhlmann: Voorzitter.

De voorzitter: De heer Kuhlmann, VVD. Gaat uw gang.

De heer Kuhlmann: Voorzitter, ik zal u zeggen, mijn oren flapperden eventjes is toen ik hoorde dat het CDA steun overweegt voor wat betreft het amendement voor het fietspad langs het Wantij. Het is nu juist het CDA wat zich profileert als een fietspartij. We hebben een voorstel voorbij zien komen, is niet aangenomen, maar met CDA groene fietspaden. Ook het CDA. We hebben daar afspraken over gemaakt, om betere verbindingen tussen stad en groen. Dit is bij uitstek een voorbeeld daarvan, zei het met enig voorbehoud. Maar waarom nu opeens 180 graden te draaien en de andere kant op te bewegen en fietsers zo'n mooi pad onthouden?

De voorzitter: Mijnheer Klerk, CDA.

De heer Klerk: Dank u wel, voorzitter. Het wordt wel een beetje als een karikatuur weggezet. Wij zijn inderdaad erg voorstander voor fietsers en voor goede fietsverbindingen. Alleen ik vraag me af in welke zin dit fietspad echt een verbetering is ten opzichte van het fietspad wat er aan de andere kant van het Wantij ligt. En daarnaast is het volgens mij ook zo dat er ook... Het is een grote investering. En hoe groot is de groep die je ermee bedient? Dat vraag ik me af. En dat is ook de vraag die ik gesteld heb.

De voorzitter: Gaat u verder, mijnheer Klerk.

De heer Klerk: Het amendement ten aanzien van de ontsluiting van Wilgenwende. Naast de ontsluitingsweg kent de wijk twee calamiteitenroutes die gebruikt kunnen worden. En dat is voor ons eigenlijk voldoende. En wat mij opvalt aan het amendement is dat er

geen concrete denkrichting in genoemd wordt of een idee, terwijl ik wel lees bijvoorbeeld het openstellen van calamiteitenroutes, in de beantwoording van de wethouder. Waarom zou dat niet afdoende zijn? Dan de amendementen van de VVD over het voorsorteren op de knip in de Krispijntunnel en Zuidendijk. Daarvan kan ik eigenlijk wel... Ik heb het in mijn interruptie op de inbreng van de heer Kuhlmann al wel gezegd. Ik ben er geen voorstander van om expliciet een denkrichting weg te amenderen uit een voorstel. Nu begrijp ik dat wij een verschil hebben over de definitie van het woord denkrichting. Maar dit lijkt me niet de juiste plaats om daar discussie over te voeren. Een veilige fietsroute door de binnenstad, waarbij de auto via de buitenkant van de stad naar de binnenstad kan en fietsers dwars door het centrum, is bijvoorbeeld een mooie denkrichting. Maar het kan ook anders. Als inderdaad de mooie aantallen, zoals ze in het plan zijn genoemd, geen realiteit worden. En die kans is zomaar aanwezig. De moties van GroenLinks. Over logistiek en transport. Ik vroeg me daarbij af van, waar ligt onze invloedssfeer? Deze motie heeft inderdaad alles met lobby te maken. En ik heb de indruk dat de gemeente hier ook best al aan het lobbyen is. Ook gezien hoe onze vorige voorzitter, de heer Kolff, daar ook mee in de media is verschenen. Ik vraag me af wat deze motie extra brengt. De motie van alternatieven voor de auto. Ook daarvan zeggen we, er is al overleg met partijen. Ik vraag me ook hierbij af van, wat voegt deze motie toe? Dan het amendement van de...

De voorzitter: De heer Van der Meer, gaat uw gang.

De heer Van der Meer: De heer Klerk vraagt zich af, voorzitter, wat beide moties toevoegen. Het zijn voor een deel extra accenten die gelegd worden. De raad geeft daarmee aan dat deze ontwikkelingen belangrijk zijn en voortvarend moeten worden aangepast. Maar er zitten ook nieuwe elementen in. En de vraag is of mijnheer Klerk die ook ziet. Nieuwe arrangementen onderzoeken voor het openbaar vervoer, nieuwe impulsen bedenken voor het afkalvende deelvervoer en meer creativiteit ontplooiën nog o het gebied van transport en logistiek.

De voorzitter: Gaat u verder, mijnheer Klerk.

De heer Klerk: Dank u wel, voorzitter. Ik zie hier niet expliciet dingen in die nu niet gebeuren. Maar dat kan ik mis hebben en anders hoor ik dat ook graag in de termijn van de wethouder. Even kijken. Het amendement van de VSP was ik gebleven. Ik ga het redden binnen de tijd. Wij moesten hier wel een beetje op kauwen. Momenteel kennen we inderdaad de praktijk in Dordrecht dat de meerderheid van de bewoners wordt voorgelegd als het gaat om betaald parkeren in hun wijk.

Ik denk dat dat ook een goede zaak is. Alleen ik wil bij voorbaat niet zeggen dat we parkeerregulering als beleidsdoel af zouden keuren. Zoals ik al net aangaf, kan het best zo zijn dat er, de heer De Feijter heeft dat ook nog een keer goed toegelicht, als er zaken in de stad gebeuren waardoor wij parkeerproblemen voorzien, dan moet daar preventief op gehandeld worden. Ik denk dat juist dat ook een stukje daadkracht is. Wel wil ik van de wethouder de toezegging dat we parkeerregulering niet gaan gebruiken voor budgettaire doeleinden. Want dit mag niet leiden tot de auto extra als melkkoe. Het zou echt vanwege de parkeerregulering moeten zijn, vanwege het voorkomen van de parkeerdruk en niet zozeer om extra belastinginkomsten te genereren.

De heer Kuhlmann: Voorzitter.

De voorzitter: Mijnheer Kuhlmann, VVD.

De heer Kuhlmann: Dank u. Ik ben toch benieuwd. Het CDA is eigenlijk tegen fietspaden. Ook een beetje tegen de auto. Althans lekker betaald parkeren invoeren, als mensen er niet om vragen. Niet fietsen. Niet de auto. Ik ben benieuwd, wat blijft er dan wel over voor vervoersmiddel voor het CDA?

De voorzitter: Mijnheer Klerk.

De heer Kuhlmann: Moeten w straks allemaal met paard en wagen door de stad?

De voorzitter: Mijnheer Klerk, CDA.

De heer Klerk: Een paard en wagen door de stad lijkt me niet eens een heel gek idee. Alleen ik denk dat we daarvoor... Dat zou nu wel een heel grote amendering in de Mobiliteitsnota opleveren. En verder laat ik de karikatuur voor rekening van de heer Kuhlmann. Dan de motie van de VSP, ik heb de titel niet paraat, maar ten aanzien van ouderen en mensen met een fysieke beperking. Zo zegt de tekst van de motie, dat ouderen extra geraakt worden door het STOMP-principe. Dat ziet onze fractie niet zo voor zich. Daar zou ik dan graag concrete voorbeelden bij zien, anders dan dat ouderen vaker de auto pakken. Want ik denk dat juist de ouderen snel niet meer in staat zijn om auto te rijden. Hangt ook af van hoe oud, oud is.

De voorzitter: Kunt u tot een afronding komen?

De heer Klerk: Zeker.

De voorzitter: Uw tijd zit erop.

De heer Klerk: Want dit was eigenlijk de laatste motie die ik wilde bespreken. En de laatste twee had ik nog. Dat kan ik in één zin af. Dat zijn de zaak van de Partij van de Arbeid, die de binnenstad graag in een woonerf zien veranderen. Die motie gaat ons te ver en lijkt ook niet uitvoerbaar. Daarom stemmen we tegen. En de motie van Gewoon Dordt over...

De voorzitter: Interruptie, mevrouw Schnabel, Partij van de Arbeid.

Mevrouw Schnabel: Dank u wel, voorzitter. We zijn benieuwd, want wat is de reden dat deze motie eigenlijk te ver gaat, aangezien het gewoon oproept tot verkeersveiligheid?

De voorzitter: Mijnheer Klerk, CDA.

De heer Klerk: Een oproep tot verkeersveiligheid of de binnenstad van een woonerfstatus voorzien, daar zit heel veel tussen. We zien bij 30 kilometerwegen al problemen met de handhaafbaarheid. Als het nu een concreet plan is, een deel van de binnenstad, een wijk of iets dergelijks, dat je daar een concrete maatregel op noemt, dan kunnen we ergens over praten. Maar dit is echt een schot hagel. Tot zover, voorzitter.

De voorzitter: Dank u zeer. Dan geef ik het woord aan de Partij van de Arbeid. Mevrouw Schnabel.

Mevrouw Schnabel: Dank u wel, voorzitter. Om met onze motie te beginnen, dit is geen schot hagel. We hebben met veel bewoners uit de binnenstad gesproken. En veel bewoners geven ook aan dat het gewoon als onveilig ervaren wordt, omdat het verkeer zo hard rijdt. En deze motie is, maak van de binnenstad een leeferv, want er rijdt nog steeds veel verkeer de binnenstad in, via de Prinsenstraat en Wijnstraat. En de drukte neemt toe. En er zijn een aantal verkeersdeelnemers die veel te snel rijden en daarmee anderen in gevaar brengen. En daarom stellen wij middels deze motie voor om de mogelijkheden te onderzoeken van de voor- en nadelen van de binnenstad als woon-, winkel- en leeferv. Waarbij voor alle verkeer met een maximumsnelheid van 15 kilometer per uur gekeken wordt. En daarin willen wij graag als gemeente de snelheidscontroles in eigen hand nemen. En het wordt onder andere ook al gedaan in Utrecht en Arnhem. We denken dat dit...

De heer: Voorzitter.

De voorzitter: Gaat uw gang.

De heer Safranti: Ik ben benieuwd hoe PvdA hierop komt, want ik woon al bijna vijftig jaar in de binnenstad. En als ik terugkijk naar de ongelukken en ongevallen in de binnenstad, dan schrik ik van uw betoog. Hoe komt u aan deze cijfers?

De voorzitter: Mevrouw Schnabel, Partij van de Arbeid.

Mevrouw Schnabel: Dank u wel. Ik heb geen cijfers genoemd. Ik heb alleen aangegeven dat we met bewoners uit de binnenstad gesproken hebben. En dat er veel bewoners zijn die aangeven dat ze het als gevaarlijk ervaren dat het verkeer zo hard rijdt in de binnenstad. Dat ook huizen scheuren. Maar dat is al langer bekend. En dat daar gewoon onderzoek naar gedaan moet worden, wat de voor- en nadelen zijn van het 15 kilometer per uur invoeren. Wij zijn van mening dat dit de toekomst is en dat we daar nu al mee kunnen starten. Als ik verder mag?

De voorzitter: Gaat u verder.

Mevrouw Schnabel: Dank u wel.

De heer Van Leeuwen: Voorzitter. Aan deze kant.

De voorzitter: De heer Van Leeuwen, gaat uw gang.

De heer Van Leeuwen: Dank u wel. Even een vraag. Als je een maatregel invoert, moet je hem ook kunnen handhaven. Hoe kijkt u daar tegenaan?

De voorzitter: Mevrouw Schnabel.

Mevrouw Schnabel: Dank u wel. Daarom hebben wij in de motie ook voorgesteld dat we dat gaan onderzoeken. En we hebben dan als voorbeeld Utrecht en Arnhem, waarin dat

al succesvol lukt. En we hopen genoeg steun te verzamelen om dat ook in Dordrecht van de grond te krijgen.

De voorzitter: Gaat u verder.

Mevrouw Schnabel: Dank u wel. Na deze motie over naar de moties van de andere partijen. Het amendement van de VSP over betaald parkeren. We ondersteunen het feit dat de parkeerdruk in de wijken enorm kan zijn. En daarin is participatie natuurlijk belangrijk. We waren wel in de veronderstelling dat deze wijze van handelen is toegezegd in de commissie. We kijken ook eventjes naar de beantwoording van de wethouder. Maar we zijn in principe wel voor deze motie. Dan hebben we nog de motie van de VSP over bereikbaarheidsongelijkheid. Wij denken dat het STOMP-principe niet zorgt voor minder toegankelijkheid. Maar dat is misschien gewoon een politiek verschil. Dit amendement steunen we wel, omdat het belangrijk is inderdaad naar mensen te kijken die minder mobiel zijn. Daarbij willen we wel als opmerking ook meegeven om dan naar alle mensen te kijken die minder mobiel zijn. En daarin te kijken ook hoe andere gemeenten dat aanpakken.

Mevrouw Stolk: Voorzitter, even aanvullend daarop.

De voorzitter: Mevrouw Stolk.

Mevrouw Stolk: Want het is een beetje richting de VSP. Het gaat ook naar alle mensen met een beperking. Niet alleen ouderen, maar alle mensen met een beperking.

De voorzitter: Gaat u verder, mevrouw Schnabel.

Mevrouw Schnabel: Dank u wel. Dat is ook heel belangrijk voor ons. Inderdaad ook de mensen die niet zelfstandig mobiel zijn. En dan hebben we de amendementen van de VVD, de Krispijntunnel en de Zuidendijk. Die steunen we beiden niet. Daar is al genoeg over gesproken. We sluiten ons aan bij hetgeen dat het CDA daarover heeft gezegd. We denken dat het goed is om de onderzoeken af te wachten en dat het niet verstandig is om op dit moment hier al beslissingen over te nemen. En wat betreft het amendement aangaande de Wilgenwende, dat heeft onze steun ook niet. Beter voor Dordt heeft dat volgens ons goed verwoord net, want er zijn al toezeggingen gedaan in de commissie. We denken wel dat het handig is om de bushalte wat beter toegankelijk te maken. Dat aangaande deze motie. Dan hebben we nog de moties van GroenLinks over het logistiek transport. Mevrouw Koene gaf net ook al aan dat zij enige twijfel ervoer. Die twijfel speelde bij ons ook, omdat we denken dat de gemeente hier niet over gaat. Maar we wachten even de reactie van de wethouder af. En dan wat betreft het versterken van alternatieven voor de auto. We kijken graag hierin naar andere steden, want het deelvervoer laat soms wat te wensen over. En dan de motie van Gewoon Dordt, vervoer over water. Wij denken dat dit echt over enorme bedragen gaat, maar dat het wel ontzettend leuk is. Sommige bruggen zijn vrij laag. We zijn benieuwd hoe we dat toegankelijk kunnen maken voor waterverkeer in de binnenstad. En dan hebben we nog de laatste twee amendementen van de Partij voor de Dieren. Geen recreatief fietspad in het Natura 2000-gebied. Die steunen we, omdat we inderdaad denken dat het belangrijk is dat we niet door dit vogelrustgebied heen fietsen. En dan hebben we het laatste amendement. En de heer Klerk heeft eigenlijk goed verwoord waar wij zelf ook een

beetje mee worstelen. In die zin kijken wij ook eventjes naar de beantwoording van de wethouder.

De voorzitter: Ik dank u zeer, mevrouw Schnabel. Dan is het woord aan de Partij voor de Dieren.

De heer Groenewege: Dank u wel.

De voorzitter: De heer Groenewege, gaat uw gang.

De heer Groenewege: Voorzitter, ontginnen, ontsluiten, asfalteren, dat is de negentiende-eeuwse visie van dit college op de Dordtse natuur. Allereerst in één van de meest bijzondere stukjes Nederland. Hier in onze achtertuin, Natura 2000-gebied de Biesbosch. Al jaren is het college in gesprek met grondeigenaar Staatsbosbeheer over een fietspad door de Otterpolder. En al jaren geeft Staatsbosbeheer aan dat het niet kan. Er zitten duizenden broedvogels in de Otterpolder, die helaas zeer verstoringsgevoelig zijn. In een recente brief aan de raad heeft Staatsbosbeheer dit nog eens onderstreept. Toch tekent het college in dit Mobiliteitsplan anderhalve kilometer asfalt in door de Otterpolder. Strontgeenwijs en onbegrijpelijk. De Partij voor de Dieren dient samen met CDA, Fractie van Waardhuizen, GroenLinks, SP, ChristenUnie/SGP, DENK, Forum voor Democratie en Op Ons Eiland een amendement in om Van der Linden wegenbouw en asfaltoplossingen een halt toe te roepen. Dan het Wantij.

Mevrouw Koene: Voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw Koene.

Mevrouw Koene: Ik zou graag de heer Groenewege vragen of het klopt dat hij, en wellicht de mede-indieners, meer vertrouwen hebben in de informatie die bij Staatsbosbeheer vandaan komt dan bij het college. Klopt dat?

De heer Groenewege: Waar het gaat om de waarde van het Natura 2000-gebied en de verstoring en de ontwikkelmogelijkheden, klopt.

De voorzitter: Gaat u verder.

De heer Groenewege: Dan het Wantij. De prachtige verbinding tussen de Biesbosch en de Oude Maas, de oever bij spaarbekken de Grote Rug is een wilgenvloed bos. Een rustgebied voor vogels, kleine zoogdieren, amfibieën en libellen. Bevers en reeën bezoeken de oever regelmatig. En zelfs een vos laat zich af en toe zien. De oever valt dan ook niet voor niets onder Natuurnetwerk Nederland. Een netwerk om natuurgebieden aan elkaar te verbinden en robuuster te maken. In Natuurnetwerk Nederland worden omgevingsplannen door de provincie streng getoetst. Ontwikkelingen moeten een groot belang hebben voor de samenleving, waarvoor er geen alternatieven zijn. Zonder twijfel kwalificeert een recreatief fietspad daar niet voor. Zoals we weten, hanteert dit college het motto ontginnen, ontsluiten, asfalteren. Ook deze bijzondere natuur moet worden ontgonnen, ontsloten en geasfalteerd. Hoppa, ingetekend op de kaart in het Mobiliteitsplan, dwars over het terrein van het NIVONhuis De Kleine Rug. Terrein dat onteigend zou moeten worden, waar opstallen gesloopt zouden moeten

worden om dit fietspad en de hellingbaan naar de bijbehorende brug aan te leggen. Het college heeft het NIVONhuis niet eens geïnformeerd over dit plan. En ze zijn ervan geschrokken en er uiteraard fel op tegen. Een nieuw dieptepunt qua participatie. De Partij voor de Dieren dient een amendement in, om ook dit stuk natuur tegen de asfaltambities van dit college te beschermen. En wij zullen met belangstelling afwachten hoe de raad over dit amendement stemt. Want er zijn een aantal partijen in deze raad die de mond vol hebben van participatie en vertrouwen in de overheid. Maar vinden ze dat echt belangrijk of is participatie een gelegenheidsargument om van stal te halen als je een tunnel open wil houden voor autoverkeer of als je gratis wil blijven parkeren? Vandaag komen we erachter. Dan gaan wij graag ook in op de manier waarop wij de voorstellen van andere partijen wegen. We zien dat er moties zijn die terug willen naar een geïdealiseerd verleden. Toen je nog een boterbabbelaar kon kopen voor drie gulden en toen je nog gratis op het Scheffersplein kon parkeren. Toen er ook tachtig procent meer verkeersdoden vielen onder voetgangers en de concentratie zwaveldioxide in de lucht honderd keer hoger lagen dan tegenwoordig. Want de auto stond ooit op één, ten koste van alles wat ons dierbaar is. Het 'PMOTS'-principe regeerde. Een principe waar een deel van deze raad zijn hart aan heeft verpaid. Die tijd ligt gelukkig achter ons. Voor ons ligt een stad voor iedereen, waar je veilig kan lopen en kinderen ruimte te hebben om te spelen op straat.

De heer Kuhlmann: Voorzitter.

De voorzitter: De heer Kuhlmann, VVD.

De heer Kuhlmann: Dank u. Ik ben toch benieuwd hoe de Partij voor de Dieren ertegenaan kijkt. Want aan de ene kant wordt het college verweten om een negentiende-eeuwse visie te hebben. Maar de Partij voor de Dieren wil geen fietspaden, die heeft een hekel aan de auto en zelfs paard en wagen kan voor u niet. U gaat niet eens terug naar de Middeleeuwen, maar...

De voorzitter: Probeer tot een vraag te komen. Kort en puntig.

De heer Kuhlmann: Voor de Partij voor de Dieren mag eigenlijk niets. En dan ben ik toch een benieuwd, voorzitter, wat is de boodschap van de heer Groenewege aan al die mensen in de stad die daar totaal niet op zitten te wachten?

De voorzitter: Gaat uw gang, mijnheer Groenewege.

De heer Groenewege: Mijn boodschap is, fiets lekker over de Wantijdijk. Daar ligt al een prachtig recreatief fietspad. En het college wil zelfs van de Staart naar de Wantijdijk een brug aanleggen, zodat je die route kan nemen naar de Blauwe Brug. Waarom zou je daar een kostbaar Natuurnetwerk Nederland gebied voor moeten opofferen? Wij zitten hier ook om op te komen voor dat belang. Een primaire taak van de overheid is natuurbescherming. En ik heb het idee dat wij hier vandaag de enige stem zijn die die primaire taak van de overheid oppakt.

De voorzitter: Ik denk dat iedereen vanuit democratische principes en appreciatie en attitude hier zit. Ik wil die bemerking maken, omdat ik uitga dat iedereen vanuit die oprechte intentie zijn of haar werk wil verrichten. Gaat u verder, mijnheer Groenewege.

De heer Groenewege: Dank u. En ik ga, los van de karikatuur die de VVD van ons maakt, verder naar onze eigen realistische voorstellen. Want voor ons ligt een stad voor iedereen. Waar je veilig kan lopen en kinderen ruimte hebben om te spelen op straat. Met schone lucht en ruimte voor groen in het straatbeeld. En door die bril bekijken wij de moties en amendementen die voorliggen. Wij zijn voor het voorstel van het college over betaald parkeren en over het overwegen van knips in de Krispijntunnel en de Zuidendijk. Wij staan positief tegenover voorstellen die de stad leefbaarder maken, zoals de motie van de PvdA over een onderzoek, let wel een onderzoek, naar een woonerf in de binnenstad. En zelfs het terechte amendement van de VVD over Wilgenwende zullen wij steunen. Voorzitter, wij willen als laatste ook aandacht vragen voor de Staart. Daar hebben wij zorgelijke geluiden uit ontvangen. Het college overweegt een fietspad langs de hele Wantijoever, maar wij hebben begrepen dat een meerderheid van bewoners daar niet op zit te wachten, zo bleek uit een recente participatiebijeenkomst. Bewoners van de Staart willen het liefst graag gewoon een fijn rondje kunnen lopen met de hond of met de kinderwagen, zonder van hun sokken te worden gereden door Jut en Jul op hun opgevoerde elektrische weekendfietsen. En als Partij voor de Dieren vinden we eigenlijk dat bewoners van de Staart al genoeg meloenen hebben moeten slikken. We vragen de wethouder dan ook toe te zeggen dat steun vanuit de buurt als voorwaarde wordt gehanteerd voor een fietspad langs de noordelijke Wantijoever. En we nemen aan dat partijen die zeggen participatie hoog in het vaandel te hebben staan, deze oproep van harte zullen ondersteunen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u zeer, mijnheer Groenewege. Het woord is aan de heer Safranti namens DENK. Gaat uw gang.

De heer Safranti: Dank u wel, voorzitter. Volgens mijn fractie horen wij automobilisten niet te ontmoedigen, maar juist hen aan te moedigen om milieuvriendelijke en efficiënte vervoerskeuzes te maken. We geloven dat dit niet alleen de kwaliteit van het leven in onze stad zal verbeteren, maar ook de mobiliteit van de automobilisten zelf.

Voorzitter, een aantal punten wat voor DENK belangrijk is in dit voorstel. Er moeten goede alternatieven komen voor een autoluwe binnenstad. Door geen alternatieven te bieden, leiden uiteindelijk onze binnenstad en onze ondernemers. Groei naar 140.000 inwoners is de ambitie van onze gemeente. Voldoende parkeerplaatsen en geen stadsbreed betaald parkeren hoort hierin. Anders stoot je met dit plan mensen af in plaats van aantrekken naar Dordrecht. We willen naar een passend ov. Maar we zijn er nog steeds niet. We hebben hier een uitdaging in. Mevrouw Stolk heeft zojuist ook hier iets over gezegd. Zeker als we de effecten en de cijfers terugkijken van de reizigers voor de coronatijd. We blijven namelijk nog steeds twintig procent achter voor de coronatijd. Sluiten van de Krispijntunnel zien wij als een groot probleem. De Dordtse DENK wil werken aan een Mobiliteitsplan, dat zowel duurzaam als automobilistvriendelijk is. Wat betreft de moties en amendementen. Partij voor de Dieren, geen recreatief fietspad, tekenen we graag mede in. Wantij oversteken is ook prima. Daar wacht ik net als vele andere partijen ook de reactie van het college af. Betaald parkeren van VSP dienen we mede in. VVD, Krispijntunnel dienen we mede in. Wilgenwende dienen we mede in. Zuidendijk zijn wij voor. GroenLinks, alternatief voor de auto, zoals afgesproken hebben we daar een amendement voor opgesteld en die tekenen we ook mede in. De moties. Gewoon Dordt, vervoer over water, dat is altijd een droom geweest waar ik eigenlijk heel

benieuwd naar was. Ik geef wel aan, na Venetië zijn wij volgens mij het tweede Venetië van Europa. Volgens mij moeten we daar alles uit de kast halen om dat waar te kunnen maken. De VSP, bruikbaarheidsongelijkheid, die hebben we ook mede ondertekend. Voor de moties, PvdA en GroenLinks, het logistiek transport, daar wacht ik even de reactie van het college af. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u zeer.

Mevrouw Schnabel: Voorzitter.

De voorzitter: Mijnheer Hartmeijer, SP. Daarna mevrouw Schnabel, Partij van de Arbeid. Mijnheer Hartmeijer.

De heer Hartmeijer: Dank. Vraag aan de heer Safranti. Want hij zegt, Zuidendijk, dat amendement steunen wij. Toch is daar veel sluipverkeer. En eerder was er ook wel trammelant met hardrijders op die dijk. Is het dan ook niet de moeite waard om toch die bewoners daar ook bij te betrekken eerst, voordat u zegt, we steunen het en we zien ervan af?

De heer Safranti: Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Een reactie, mijnheer Safranti?

De heer Safranti: Mijnheer Hartmeijer heeft daar totaal gelijk in. Misschien had ik moeten aangeven dat wij daar sympathiek in zijn, in plaats van dat we direct voor zijn. Eigenlijk was ik daar ook wel een beetje benieuwd naar de reactie van de wethouder. Alleen ons stemgedrag neigt naar een ja.

De heer Kuhlmann: Voorzitter.

De voorzitter: Ik zag eerst mevrouw Schnabel, gaat uw gang, Partij van de Arbeid.

Mevrouw Schnabel: Dank u wel, voorzitter. De heer Safranti gaf net aan dat hij wacht op de beantwoording van de motie van de PvdA. En daarmee kan ik me voorstellen dat hij de motie bedoelt over, maak van de binnenstad een leeferv, het onderzoek daarnaar. Betekent dat ook dat de heer Safranti er eventueel voor open zou staan om dat onderzoek te steunen?

De voorzitter: Mijnheer Safranti.

De heer Safranti: Dank u wel, voorzitter. Als doelgroep sta ik daar zeker voor open. Alleen ik herkende me daar niet in. Ik wilde eigenlijk ook de reactie even opwachten van de wethouder. En eventueel dat hij misschien andere dingen nog benoemt waar ik denk van, daar zit wat in. Ik stem mee.

De voorzitter: De heer Kuhlmann, VVD.

De heer Kuhlmann: Dank u, voorzitter. Ik heb, voorzitter, een vraag aan de heer Safranti voor wat betreft Zuidendijk. Er werd zojuist gerefereerd aan het feit van dat er bewoners zijn die last hebben van hardrijders. Dat is zo op die plek. En dat is inderdaad een

probleem. Alleen ik ben benieuwd of de heer Safranti het met me eens is dat het afsluiten van die straat wel een heel vergaande maatregel is. Dat is een beetje hetzelfde alsof je één pester in de klas hebt en vervolgens de hele school permanent sluit. Daar zijn toch ook andere middelen voor?

De voorzitter: De heer Safranti.

De heer Safranti: Dank u wel, voorzitter. Voorzitter, ik durf niet tegen te spreken aan mijnheer Kuhlmann. Maar de vraag was anders van mijnheer Hartmeijer. En dat was meer de participatie in deze. En mijnheer Kuhlmann heeft gewoon gelijk.

De voorzitter: Akkoord. Dat is duidelijk. Dan ga ik nu door naar de fractie van Gewoon Dordt. Mevrouw Koene, gaat uw gang.

Mevrouw Koene: Dank u wel, voorzitter. Het is denk ik in de basis wel bekend hoe wij over het Mobiliteitsplan denken. Dat is niet echt heel positief. Het is prima natuurlijk om wel toe te werken naar een toekomst. Die stip op de horizon vind ik altijd een beetje vaag. Maar om wel ergens naartoe te gaan. Maar op de een of andere manier worden er altijd een heleboel doelen gesteld, waardoor je veel te snel gaat, waardoor ondernemers en inwoners gewoon met de hakken in het zand gaan, of die voorlopig niet realistisch zijn, zoals bijvoorbeeld één van onze grootste ergernissen, vijfhonderd parkeerplekken weghalen uit de binnenstad, voordat je een goed alternatief hebt. En dan kan je wel heel idealistisch gaan dromen over autoloze steden, enzovoort. Maar vooralsnog neemt het autobezit toe. Dat heeft de wethouder ook op een zeer theatrale manier bijna in de commissie op die manier ook verkondigd.

De heer Van der Meer: Voorzitter.

De voorzitter: De heer Van der Meer, GroenLinks.

De heer Van der Meer: De vraag aan mevrouw Koene is of zij niet vindt dat er iets gedaan moet worden aan dat almaar toenemende autoverkeer, om dichtslibben van de stad te voorkomen?

Mevrouw Koene: Nee, voorzitter, dat vind ik helemaal niet. Mensen hebben een auto nodig om naar hun werk te gaan of om ergens anders naartoe te gaan. Zelf heb ik overigens geen auto en heb ik gewoon keurig een amendement, ik mag reclame maken, op een Greenwheels... Het Greenwheels amendement. En ik los dat op die manier op. Dat is omdat ik dat in mijn eigen tempo doe, omdat ik denk dat dat handig is. En zo wil ik dat ook voor alle andere inwoners van de stad. En niet dat dingen, mevrouw Stolk heeft de woorden gebezigd, ik niet, door je strot geduwd worden.

De heer Van der Meer: Voorzitter.

De voorzitter: De heer Van der Meer.

De heer Van der Meer: Nog een aanvullende vraag. Vindt u dat de gemeentelijke overheid of de overheid in het algemeen geen verantwoordelijkheid heeft voor het dichtslibben van de stad?

De voorzitter: Mevrouw Koene.

Mevrouw Koene: Het klinkt heel dramatisch, dichtslibben van de stad. Het feit blijft dat wij een stad hebben met een X-aantal inwoners. We hebben een binnenstad. Die mensen hebben auto's. We willen alleen maar extra inwoners in de stad. We trekken het zelf aan. En dan vervolgens gaan we zeggen, je mag alleen geen auto meer hebben. Dat is gek. Dat vinden wij in ieder geval heel erg gek. En zolang dat nog niet omdraait, want ik kan me best voorstellen voor een heleboel jonge mensen is het anders dan voor mijn generatie, dat op een gegeven moment het autobezit afneemt. Dat zien we dan tegen die tijd. En dat is een soort natuurlijke beweging die dan ontstaat, waardoor dat dan automatisch gaat afnemen. Maar zoals het nu echt geprest wordt bijna, dat gaat voor een heleboel mensen te veel of te snel. En gewoon voor ons is dat niet oké.

De heer Van der Meer: Ik hoop mevrouw Koene over tien jaar nog...

Mevrouw Koene: Nou heb ik me voorgenomen, mijnheer Van der Meer, om over tien jaar nog in de raad te zitten. Als u dat ook doet, dan gaan we het daar dan over hebben, tegen die tijd.

De voorzitter: We gaan door over het voorstel wat ter tafel ligt. Gaat u verder, mevrouw Koene.

Mevrouw Koene: Graag, voorzitter. Het plan wat voorligt, hopen wij trouwens ook van dat het geen statisch document is. Want nu ligt het er en we gaan wijkuitwerkingen doen, enzovoort. We hopen dat daar wel voldoende mogelijkheden zullen zijn om zo af en toe ook wat aan te passen. En daarom dienen wij onze motie in, vervoer over water. Dat heeft met name ook te maken met dat we nog steeds bepaalde dossiers naast elkaar aan het behandelen zijn. En we hebben een beleidsvisie binnenhavens en we hebben het Mobiliteitsplan. En wij dachten van, misschien moet je dat soort dingen eens wat meer in elkaar schuiven. En is het wel een idee om toch eens serieus te gaan kijken of er hier en daar een leuke aanmeersteiger kan komen, dat je een beetje door kan varen, enzovoort. Maar dat is allemaal uitwerking. De belangrijkste reden van onze motie is, college, kijk eens in welke mate je dat vervoer over water mee kan nemen in die wijkuitwerkingen die er gaan komen. Want dat zouden aanpassingen kunnen zijn waardoor je ook wel weer een heleboel mensen tegemoet gaat komen. En hoe leuk zou het zijn om van het nieuwe Dordthuis naar het Dordts Museum bijvoorbeeld met de watertaxi te kunnen.

De heer Kuhlmann: Voorzitter.

De voorzitter: De heer Kuhlmann, VVD.

De heer Kuhlmann: Dank u. De toon van de motie van Gewoon Dordt, voorzitter, die spreekt ons aan. En als ik een beetje door de oogharen ernaar kijk, zou ik hem ook mogen lezen als een oproep om het water gewoon meer beleefbaar, meer bevaarbaar te maken om daar, zeker waar er kansen zijn, denk ook aan waterfietsen, om die kansen te pakken.

De voorzitter: Mevrouw Koene.

Mevrouw Koene: Zeker, voorzitter. Alleen wij wilden niet te veel in detail gaan, maar een beetje op de grote lijnen blijven. En vandaar dat we het op deze manier hebben ingestoken. Maar alles wat in die zin ook in andere steden zichtbaar de stad verrijkt aan levendigheid en dergelijke over het water, dat vinden wij wenselijk. Even kijken. Dat was onze motie. Een aantal moties dienen wij mede in. Dat is die van de Wilgenwende, van de Zuidendijk en van de Krispijntunnel en van betaald parkeren, samen met onder andere de VSP. Volgens mij zijn daar al genoeg woorden over gewisseld. En voor dat soort dingen geldt ook allemaal van, laten we die focus houden als gemeente op de dingen waar we invloed op kunnen uitoefenen. En dat is niet over wat er hier voorbijkomt op het spoor, helaas misschien. Maar wel wat wij zelf bijvoorbeeld kunnen doen voor de mensen die in Wilgenwende wonen of wat dan ook. Waar we beleid op kunnen maken of waar we eventueel met de tijd beleid op kunnen aanpassen. En volgens mij, voorzitter, heb ik dan de grote lijnen gehad op dit moment. Wat ik nog wel even toe wilde voegen, want er wordt gezegd, net zoals bijvoorbeeld over die Krispijntunnel van, dat moeten we eigenlijk niet willen, want er staat overwegen. Dat klopt, er staat een paar keer overwegen. Ik heb het dan geturfd. Staat een paar keer inderdaad overwegen, maar er staat op een aantal plekken ook vrijstellen genoemd, dat dat al de optie is. Er zijn al rekenmodellen geweest, waarbij het meegenomen is. Dat vind ik toch vrij serieus klinken. En ik draai dan lang genoeg mee om te weten dat als dat eenmaal dan zo in zo'n plan landt, dat het dan zeer moeilijk is om dat ook nog weg te krijgen. Ik wil graag een constructie dat er wat meer open is wat er met dat soort dingen gaat gebeuren. De stad schrikt van dat soort berichten. En ook omdat ze het niet begrijpen. Gaat dat ook eens in een andere volgorde doen.

De voorzitter: Dank u zeer. Het woord is aan de heer Gündogdu, namens Ons Eiland.

De heer Gündogdu: Op Ons Eiland. Voorzitter, dank je wel.

De voorzitter: En mevrouw Koene, even de moties indienen. Gaat uw gang, heer Gündogdu.

De heer Gündogdu: Voorzitter, dank je wel. Voorzitter, de afgelopen maanden hebben wij kritisch, maar een constructieve bijdrage geleverd aan dit plan, het Mobiliteitsplan. En ons huidige college staat erom bekend om dwaalsporen op te zetten. En juist dit dossier vinden we echt werkelijk een dwaalspoor. Zie onze inbreng van de afgelopen maanden, maar ook zeker van vandaag, als dwarsliggers die het spoor proberen recht te trekken. Voorzitter, in dat kader hebben wij met een aantal partijen amendementen en moties ingediend. Want datgene wat nu hier voorligt, dat doet onze stad en de toekomst van onze stad absoluut niet ten goede. Het is drijfzand, voorzitter. Ik zal het proberen te duiden waarom dat volgens onze mening is. Voorzitter, iedere burger in onze stad heeft een fundamentele keuzevrijheid. En zoals dit document nu naar voren komt, en ook hier vandaag wij in de raad met elkaar van gedachten wisselen, komt het ons over alsof wij zeggen, beste inwoners, de raad weet het beter dan u. En wij gaan voor u eens bepalen hoe u mobiliteit mag invullen. Voorzitter, om in de woorden van mevrouw Koene te spreken, dit vinden wij enorm gek. Het Mobiliteitsplan, voorzitter, is gedegradeerd tot, de auto is een bedreiging voor onze stad. En dat vinden wij bijzonder jammer, terwijl we goed zijn begonnen. We wilden namelijk de mobiliteit voor nu, maar zeker voor onze toekomst goed geregeld hebben. En de auto is gedegradeerd tot iets wat wij niet zouden moeten willen. Voorzitter, als alternatief wordt aan het ov voorgeschoteld.

De heer Van der Meer: Voorzitter.

De voorzitter: De heer Van der Meer, GroenLinks.

De heer Van der Meer: Ik wilde aan de heer Gündogdu vragen, wie in concreto heeft gezegd dat de auto verboden wordt of niet meer geaccepteerd wordt? Voorstellen die naar voren gebracht zijn, gaan over het zodanig reguleren van ook de automobiliteit, dat die automobiliteit mogelijk blijft in de toekomst.

De voorzitter: Gaat uw gang.

De heer Gündogdu: Voorzitter, uiteraard dank voor deze vraag. Geeft mij de ruimte om nog wat toelichting te geven. Voorzitter, wij hebben al deze stukken gelezen. We hebben de discussies in de commissies meegemaakt. Maar we hebben ook tussen de regels door gelezen. En dat doen wij ook. En voorzitter, wat duidelijk naar voren komt, en vandaar dat ik bewust de auto's een bedreiging voor de stad heb genoemd, dat komt wel heel duidelijk naar voren. Voorzitter, als we kijken naar bijvoorbeeld het verdwijnen van een aantal parkeerplaatsen, het afsluiten van een aantal belangrijke wegen, maar ook dat mogelijk betaald parkeren her en der in de wijken zou ingevoerd moeten worden, is in ons opzicht, vanuit ons is dat een inbreuk op de keuzevrijheid die onze inwoners hebben.

Wij hebben wel de mening dat we dat STOMP-principe, hebben we ook altijd gezegd, gaan omarmen. Maar dat de auto niet weg geschrapt kan worden vanuit deze stad. Dat is utopie. Dat gaat niet. En daar hadden wij wat meer en zorgvuldig met elkaar van gedachten over willen wisselen, maar dat is helaas niet gebeurd. Voorzitter, ik ga verder, het ov.

De heer De Feijter: Voorzitter.

De voorzitter: De heer De Feijter, gaat uw gang.

De heer De Feijter: Dank u wel. De heer Gündogdu heeft het over keuzevrijheid. En daar zijn wij ook groot voorstander van. Het lijkt mij het meest snel als ik naar Rotterdam kan gaan met mijn wielrenfiets over de A16 of over de A15, maar dan word ik toch echt door de politie van de snelweg geplukt. En dat lijkt me ook hartstikke terecht, want ik heb de vrijheid om gewoon veilig voort te bewegen. En zodoende lijkt het me heel logisch om bepaalde wegen toegankelijk te maken voor fietsers, bepaalde wegen toegankelijk te maken voor auto's. Lijkt me helemaal niet zo'n hele gekke gedachte. En daarnaast vraag ik me af of de heer Gündogdu het er ook mee eens is dat mensen ook de keuzevrijheid moeten hebben om de auto te pakken, zonder in uren lange files vast te staan. Want dat is wat er gebeurt als er geen maatregelen worden genomen.

De voorzitter: Gaat uw gang.

De heer Gündogdu: Voorzitter, de eerste opmerking. Uiteraard hebben we ook regels. Je gaat niet op een snelweg met de fiets, want dat levert echt gevaarlijke situaties op. Dat moeten we zeker niet willen. Maar wat ik bedoel te zeggen met keuzevrijheid, is dat ik bepaal, met de kennis van hoe de stad vol zit of verkeersstructuren zijn of dat ik met het ov ga, met de bus, met de fiets of met de auto. Dat is die keuzevrijheid. Zoals dit

voorstel nu naar voren komt, waar ik denk zo rechts- en linksom kijkend een meerderheid voor gaat stemmen, is een enorme inbreuk op die keuzevrijheid. En daar ageer ik tegen. Ik hoor wat geruis aan mijn rechterkant, voorzitter.

De voorzitter: Gaat u rustig verder.

De heer Gündogdu: Voorzitter, het ov. Wij zijn absoluut een voorstander van goed ov. Maar de praktijk is enorm weerbarstig. Voorzitter, om over utopie te spreken. Utopie nummer één, de bus in onze stad is voor velen niet ideaal, helaas. Te duur voor inwoners en qua bezetting van de buslijn hebben we haast niets in te brengen, vanwege de concessie. Voorzitter, dan vragen we ons oprecht af, is het college dan bereid om met de vuist op tafel te slaan bij de provincie om goedkopere bustarieven en betere busverbinding in Dordrecht te realiseren? We weten het antwoord al. Dat gaat niet gebeuren, want we hebben geen geld en het is een bevoegdheid van de provincie. Sterker nog, vorige week heeft het nieuwe kabinet met Prinsjesdag aangegeven om honderden miljoenen euro's te willen bezuinigen op busverbindingen. Dan is het toch wel een oproep die we straks gaan doen met een motie, die mede door onze collega's van GroenLinks is ingediend, om alsnog die gesprekken aan te gaan. Maar het is utopisch. Voorzitter, over utopie twee gesproken.

Het toont wel lef van dit college overigens, dit. Het financieren en realiseren van de maatregelen uit de uitvoeringsstrategie zal de komende jaren een grote opgave zijn, waarvoor wij de financiële middelen niet direct zelf voorhanden hebben. En dit toont lef. Het college zegt, we hebben ambitie, maar we hebben geen geld. In onze ogen is dat heel veel praten, heel veel over beleid praten en over uitvoeringsrichtingen, maar geen geld ter beschikking kunnen stellen. Wat kopen wij hiermee, voorzitter? Voorzitter, ter afronding...

De heer Van der Meer: Voorzitter.

De voorzitter: Mijnheer Van der Meer, GroenLinks.

De heer Van der Meer: Ik zie heel goed, voorzitter, dat er beperkingen zijn aan de financiële middelen en aan de bevoegdheden van de gemeente. Maar vindt de heer Gündogdu niet ook dat de gemeente gewoon een verantwoordelijkheid heeft voor het goed lopen van de mobiliteit, het houden van de bereikbaarheid en dat soort dingen meer? We moeten misschien op een gegeven moment ook andere middelen, die wij wel degelijk hebben, lobby, overtuiging, coalitie sluiten, andere organisatie... Waardoor we...

De voorzitter: U bent slecht verstaanbaar. Doet de microfoon het niet?

De heer Van der Meer: U heeft het laatste... De vraag is of de heer Gündogdu niet vindt dat allerlei nieuwe arrangementen, lobby, organisatievormen, samenwerkingsovereenkomsten, enzovoort benut moeten worden om die mobiliteit en die modal shift, zoals het vaak genoemd wordt, wel degelijk gestalte te geven. Om gewoon de mobiliteit in de toekomst, inclusief de automobilititeit, open te kunnen houden.

De voorzitter: Gaat u verder.

De heer Gündogdu: Voorzitter, ik ben het zeker eens met mijnheer Van der Meer dat we moeten gaan lobbyen en dat we her en der ervaring moeten gaan ophalen hoe we dat kunnen invullen in deze stad. Maar feitelijke situatie op dit moment met dit Mobiliteitsplan is, de auto moet weg. Punt. En daar kunnen we niet mee instemmen. En dat is juist die rode draad... Dat staat er zeker wel. Dat is de rode draad wat ik deze raad wil meegeven. Hier kunnen wij niet mee instemmen. Er is gewoonweg niet goed nagedacht over...

De voorzitter: De heer Klerk, CDA.

De heer Klerk: Ik zit met deze te bedenken, volgens mij zit ik op een beantwoording te interrumperen. Maar ik schoot even aan op het feit van dat er weet ik hoeveel keer gezegd wordt, de auto moet weg. Maar hoe verklaart u de P in het STOMP-principe?

De voorzitter: Uw reactie.

De heer Gündogdu: Voorzitter, het staat erbij, de P. Maar als ik dan vervolgens de praktijk kijk hoe dit plan nu naar onze raad is gekomen, dan zien we bij voorkeur dat die P helemaal wegvalt. En het staat er een beetje bij zo van, het had erbij gemoeten, we doen het er maar bij. Maar het is geen overtuigend onderdeel van al deze plannen. Dat is gewoon zoals wij de afgelopen maanden de commissie hebben meegemaakt. Sterker nog, wij hebben eind vorig jaar gepoogd in deze raad om bij de Uitgangspuntennotitie met een aantal verkeerskundige modellen te kijken wat een aantal ingrepen in deze stad zou betekenen. Zelfs daartoe was dit college niet bereid.

De heer Kuhlmann: Voorzitter.

De voorzitter: Interruptie van de heer Kuhlmann, VVD.

De heer Kuhlmann: Dank u, voorzitter. Ik hoor de heer Gündogdu en ik herken een aantal punten die hij noemt. Er zitten inderdaad in dit plan een aantal nare dingen. Vandaar ook de amendementen die we hebben ingediend. En ik herken ook dat er vanuit de raad best een aantal mensen zijn of partijen met een opgeheven vingertje. Daar wijst u natuurlijk ook op van, dit niet en dat niet. Maar tegelijkertijd, en daar wil ik ook wel aandacht voor vragen, en ik ben benieuwd of de heer Gündogdu dat ook herkent, is dit Mobiliteitsplan niet alleen maar kommer en kwel. Sterker nog, er zit een aanzet in om echt heel fors uit te gaan breiden met parkeerplaatsen, in en om de binnenstad, die we keihard nodig hebben. En dat is natuurlijk... Dan hebben we het niet over fietsparkeerplaats, want dat zit er ook in. Maar ook voor een heel groot deel autoparkeerplaatsen.

De voorzitter: Uw vraag?

De heer Kuhlmann: Het is niet alleen maar zuur, naar mijn idee. Ziet de heer Gündogdu dat ook?

De voorzitter: De heer Gündogdu, gaat uw gang.

De heer Gündogdu: Voorzitter, die mening deel ik helaas niet. Dit is ook een utopie. Op het moment suprême dat er dan wel degelijk wordt gekeken naar mogelijke parkeerruimte voor auto's, dan is de ruimte geschikt voor andere oplossingen. Of we hebben de middelen daarvoor niet. Dan krijgen we echt werkelijk die discussie. Een praktijkvoorbeeld is alleen al de discussie die wij voeren. Ik wil het niet langer uitweiden, voorzitter. Maar kijk naar het aanstaande Maasterras, wat de parkeerfrequentie daar zou moeten zijn. Dit is al tekenend hoe dit college in dit dossier staat. Voorzitter, als laatste.

De voorzitter: Mevrouw Schnabel heeft ook een interruptie. Partij van de Arbeid.

Mevrouw Schnabel: Dank u wel. Ik was benieuwd, want ik heb onze motie nog niet voorbij horen komen. En ik weet dat de heer Gündogdu voorstander is van participatie.

En er zijn ook meerdere gesprekken geweest met inwoners, onder andere aan de Prinsenstraat en Wijnstraat, dat het verkeer daar veel te hard rijdt. Hoe kijkt de heer Gündogdu tegen dat onderzoek aan?

De voorzitter: Gaat uw gang.

De heer Gündogdu: Voorzitter, wij hebben participatie zeer hoog staan. Om daar maar even duidelijk over te zijn. Als inwoners een terecht punt hebben, waarbij de meerderheid deelt wat er zou veranderd moeten, dan zeggen wij ook heel eerlijk, daar leggen we ons bij neer. En wij gaan bij wijze van spreken niet op dit moment al voorsorteren op een beslissing waarvan we denken of dat draagvlak heeft of niet. Een onderzoek uiteraard. Geen enkel probleem. En als daar een meerderheid is of een grote meerderheid is, dan kunnen we daar natuurlijk altijd mee instemmen. Of althans, op zijn merites beoordelen, om het zo even te zeggen. Voorzitter, als laatste, en dat is echt een... Moet van mijn hart. Voorzitter, als wij deze plannen zo voortzetten, dan zijn we echt van mening dat ons centrum, wat ons heel veel waard is, dat dat straks echt werkelijk ten dode is opgeschreven. En dat willen we absoluut niet. En dit willen we als laatste meegeven. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Dan is het woord aan de SP. De heer Hartmeijer, gaat uw gang.

De heer Hartmeijer: Dank u wel, voorzitter. Ik begin met de amendementen van Partij voor de Dieren. Geen recreatief fietspad door Natura 2000 dienen wij mede in. Twee argumenten. Het is een Natura 2000-gebied. Daar staat de natuur voorop en niet de mens. Dat zou het fietspad schaden. Plus dat Staatsbosbeheer al plannen heeft voor dit gebied, waar dit totaal niet in past. En het idee inmiddels ook afgeschoten is door hen. Dit fietspad gaat er naar ons idee nooit komen. Dan het amendement, Wantij oversteken is prima, dat steunen wij. Dit fietspad voegt naar ons idee niks toe. En deze ideeën met diverse brugjes, et cetera, ook gezien het haventje, stuit op veel weerstand daar. Dan het amendement Wilgenwende, dienen we mede in. Bijzondere situatie in die wijk. Wij denken dat er iets moet gebeuren via de Smitsweg. Er waren ooit al wat scenario's geschetst voor een tweede route. De vraag ook vanuit de commissie eerder van, kan daar iets over gezegd worden? Komt hier een oplossing voor? Ofwel wordt dat meegenomen in verdere uitwerking op wijkniveau. De knip Krispijntunnel dienen we mede in. Daar zien wij echt niets in. Het verkeer zal via de Dokweg, waar een nieuw wijk

komt, ofwel via Krommedijk zijn weg vinden. Daar hebben we een spoorwegovergang. Dat is verre van ideaal. En ook al ligt het niet direct voor, het is eigenlijk iets voor na 2030. Vinden we toch waardevol als deze raad daar al een uitspraak over doet. De knip Zuidendijk is eerder eventjes gewisseld, daar willen we eerst meer informatie over de effecten en de ervaringen van bewoners opdoen, in verband met aanwezig sluisverkeer. Die steunen we niet. VSP motie betaald parkeer alleen op verzoek, dienen we mede in. Wij willen voorlopig nog lang het middel van de enquête behouden. Mooi voorbeeld van democratie op buurtniveau, over de ruimtelijke inrichting, is waar wij groot voorstander van zijn. Bijkomend is dat voor mensen die het niet breed hebben de kosten van de vergunning ook weer een extra last is, terwijl het wellicht in hun buurt nog niet strikt noodzakelijk is om al over te gaan op betaald parkeren.

Betrek hier ook de bewoners bij. De andere motie van de VSP over de bereikbaarheidsongelijkheid. Staat niet direct iets concreets in. Maar geen probleem om deze te steunen. De aandacht is in ieder geval goed. Het mooiste zou zijn als we zo'n enorm druk bus netwerk hebben dat iedereen heel snel de bus kan pakken overal naartoe. Maar de realiteit is wel dat veel mensen niet zonder de auto kunnen. De motie van GroenLinks logistiek transport. Heel goed dat er aandacht voor blijft, maar ik weet inderdaad ook niet zeker of dit plaats zou moeten hebben in dit plan, zoals mevrouw Koene eerder zei in een interruptie. Dan de andere motie van GroenLinks, versterken alternatieven voor auto.

De heer Kuhlmann. Voorzitter.

De voorzitter: De heer Kuhlmann, VVD.

De heer Kuhlmann: Even over de motie van GroenLinks en de Dordtse VVD en een aantal andere partijen, voor wat betreft logistiek transport. U vraagt zich af, moet dat plaatshebben in dit plan? Als u goed heeft gekeken, het is geen amendement om iets te wijzigen aan het plan. Het is een motie, een oproep aan het college, omdat we het nu over mobiliteit hebben, om er meer aandacht voor te hebben om daar... Het past bij de activiteiten van het college. Maar om daar gewoon even een schepje bovenop te doen, mede op het oog met die giftreinen. Met dat in het achterhoofd, kunt u dan misschien toch nog op een andere manier er nog even over nadenken?

De heer Hartmeijer: Ik wil er met alle plezier over nadenken. Het gaat mij er alleen om of het in dit Mobiliteitsplan sec hoort? Want het Mobiliteitsplan gaat vooral over mensen, heb ik het idee. Ik weet niet of logistiek goederen vervoer hierbij past.

De heer Van der Meer: Voorzitter.

De heer Hartmeijer: Dat is het enige wat ik erover zeg.

De voorzitter: De heer Van der Meer, GroenLinks.

De heer Van der Meer: Over logistiek vervoer, hoe je dat regelt, maakt natuurlijk wel heel veel uit voor wat er over de weg gaat en wat er over het spoor gaat. In die zin maakt het wel degelijk uit voor het hele Mobiliteitsplan.

De voorzitter: Mijnheer Hartmeijer, gaat u verder.

De heer Hartmeijer: Ik ga er nog even naar kijken. Even kijken. Dan nog een motie van de Partij van de Arbeid. Wij steunen dat. En ik denk dat we dit ook kunnen meenemen naar volgend jaar, als we per wijk gaan inzoomen. En dan moet ook de autoluwe binnenstad verder worden ingevuld, wat ons betreft. Want nog aan te haken op de heer Klerk, we praten over autoluw, maar er komen weinig concrete voorstellen onze kant op, helaas. Ik snap dat de Partij van de Arbeid ergens mee komt. Hoe onvolledig misschien ook op dit moment. Maar ik begrijp hem wel. En dat was het, voorzitter.

De heer Van der Meer: Voorzitter.

De voorzitter: Dank u zeer. Dan ga ik naar de fractie...

Mevrouw Schnabel: Voorzitter.

De heer Van der Meer: Voorzitter.

De voorzitter: Interruptie Mevrouw Schnabel, zie ik. En mijnheer Van der meer, GroenLinks.

Mevrouw Schnabel: Dank u wel.

De voorzitter: Mevrouw Schnabel.

Mevrouw Schnabel: Dank u wel. Ik ben blij met de steun. Of wij zijn blij met de steun. Het is wel zo dat ik graag wil benadrukken dat dit inderdaad over de binnenstad gaat. Dat dat duidelijk is.

De voorzitter: Mijnheer Van der Meer, GroenLinks.

De heer Van der Meer: De heer Hartmeijer was bezig om iets te zeggen over de motie over openbaar vervoer en deelvervoer, maar toen werd hij geïnterrupteerd. Ik ben wel benieuwd wat hij daarover wilde zeggen.

De voorzitter: Wil u er nog iets over zeggen, mijnheer Hartmeijer?

De heer Hartmeijer: Dan weet ik eventjes niet welke motie de heer Van der Meer dan bedoelt.

De heer Van der Meer: Over de alternatieven voor de auto versterken.

De voorzitter: Is motie 4.

De heer Hartmeijer: Die had ik al afgerond hoor. Idealiter is het natuurlijk fantastisch als we zo'n fijnmazig busnetwerk hebben dat iedereen zomaar op de bus kan stappen, elke vijf minuten. Maar dat is niet echt realistisch. Voor ouderen of fysiek beperkten blijft de auto toch wel essentieel om zich te vervoeren.

De heer Van der Meer: Als ik nog een vraag mag stellen? U ziet niet die motie als een aanmoediging om daar toch over na te denken, wat u nu als onrealistisch bestempeld, toch in de toekomst realistisch te maken?

De voorzitter: Mijnheer Hartmeijer.

De heer Hartmeijer: Wat mij betreft komt er een versterking van het busvervoer. Dat mag duidelijk zijn. Maar tot die tijd moet er toch aandacht blijven, ook voor mensen die gewoon de auto nodig hebben. Wij staan er genuanceerd in.

De voorzitter: Ik dank u zeer. Dan kom ik bij de Fractie van Waardhuizen. De heer Stam, gaat uw gang.

De heer Stam: Voorzitter, dank u wel. Maar volgens mij is in de lijst der volgorde mevrouw Pichel eerst.

De voorzitter: Dan ga ik daarnaartoe. Gaat uw gang. Ik had even de verkeerde volgorde. Excuus. Gaat uw gang.

Mevrouw Pichel: Geen probleem, voorzitter. Dank u wel. Wij zijn niet ontevreden over het Mobiliteitsplan in zijn geheel. We tekenen een aantal amendementen mee, zoals eerder genoemd. Die hoef ik niet opnieuw op te noemen. En ik zal nu een toelichting geven op de motie die wij gaan indienen. Keuzes hebben gevolgen dus weet wat u kiest. En deze motie heeft betrekking op beleidskeuzes omtrent de emissievrije zone. Gezondheid en veiligheid zijn belangrijke waarden voor mens en omgeving. En naar mijn mening zou het een norm moeten zijn dat iedereen gezond en veilig is. Maar welke waarde wij in het leven aanhangen, blijft een persoonlijk element. Die norm kan ik een ander niet opleggen. Wanneer we waarden en persoonlijke doelen door elkaar gaan halen, kunnen we weleens in een lastig parket terechtkomen. Laat me dat illustreren aan de hand van een voorbeeld. In januari 1990 werd het verplicht om achter in een autogordel te dragen. Dit werd gestimuleerd door een aantal automerken, die veiligheid hoog in het vaandel hadden. Het concept veiligheid werd zo goed verkocht dat dit wettelijk bekrachtigd werd en er boetes op staan wanneer de veiligheidsgordel niet wordt gedragen. Eén van de belangrijkste stoffen die ervoor zorgen dat de veiligheidsgordel werkt, keer op keer, is het welbekende PFAS. Om ervoor te zorgen dat de gordel zijn werk doet, de eerste keer net zo goed als de vijfhonderdste keer en de duizendste keer, is er PFAS nodig. Er is geen ander product wat deze veiligheid garandeert. Dat is al onderzocht. En, voorzitter, nu lees ik het weer. Om CO2 in de stad terug te dringen, gaat Dordrecht een emissievrije zone instellen en het gebruik van elektrische voertuigen stimuleren. Op bladzijde 81 van het Mobiliteitsplan kunnen we lezen dat het college niet alleen elektrificatie stimuleert van privévoertuigen, maar ook openbaar en deelvervoer. En in de beantwoording van de artikel 40-vragen van 10 oktober 2023, over de levering van grondstoffen door Chemours, bevestigt het college dat men ermee bekend is dat chemische stoffen die daar vervaardigd worden nodig zijn voor de productie van onder andere batterijen voor elektrische voertuigen. In de beantwoording vinden zij het alleen de verantwoordelijkheid van het chemische bedrijf om schoon te produceren. Voorzitter, ligt er echt geen verantwoordelijkheid bij de gebruiker die de vraag stelt en de overheid die beleid voert? Om er zeker van te zijn dat onze keuzes en ons beleid niet alleen berusten op een deel van de waarheid, we willen een schoner milieu, zou ik heel graag een

onderzoek willen laten instellen. En alle informatie die we tot ons kunnen laten komen, zouden dan via zo'n onderzoek naar voren kunnen komen. En vandaar onze motie, keuzes hebben gevolgen dus weet wat u kiest. Dank u wel, voorzitter.

De heer Groenewege: Voorzitter.

De voorzitter: Dank u zeer. Ik kijk.

De heer Groenewege: Voorzitter, hier.

De voorzitter: De heer Groenewege, Partij voor de Dieren.

De heer Groenewege: Dank u. Even over betaald parkeren. Want een aspect wat nog niet aan de orde is gekomen, is rechtvaardigheid. Als ik op een parkeerplaats naast mijn huis een container voor bouwafval wil neerzetten, dan kost me dat, zie ik in de verordening, 30,20 euro per maand aan precariobelasting. Als ik er een auto neerzet, kost dat me niks. Is dat rechtvaardig, vraag ik aan mevrouw Pichel?

De voorzitter: Mevrouw Pichel.

Mevrouw Pichel: Ik wil even aan de heer Groenewege vragen om de vraag te herhalen voor mij. Ik probeer even het verband te zoeken met mijn verhaal. Mag ik hem nog een keer horen?

De voorzitter: Gaat uw gang, mijnheer Groenewege.

De heer Groenewege: De context is natuurlijk dingen plaatsen in de openbare ruimte. Die is van iedereen. En als je daar bijvoorbeeld een container voor bouwafval zet of een keet of een steiger of whatever, dan betaal je voor een parkeerplaats 30,20 euro per maand precariobelasting. Als je daar een auto neerzet, is dat gratis. De vraag aan Forum voor Democratie is, vind Forum voor Democratie dat rechtvaardig?

De voorzitter: Mevrouw Pichel.

Mevrouw Pichel: Impliceert de heer Groenewege daarmee dat een autorijder verder geen belasting betaalt of parkeerkosten?

De heer Groenewege: Mensen die een bouwkeet plaatsen, betalen ook belasting, maar toch moeten ze precariobelasting betalen voor het gebruik van de openbare ruimte. Is het niet redelijk om van mensen die de openbare ruimte gebruiken voor hun privédoeleinden een vergoeding te vragen?

Mevrouw Stolk: Voorzitter.

Mevrouw Pichel: Ik denk dat dat per situatie anders beoordeeld kan worden.

De voorzitter: Dat is uw reactie. Gaat u verder. U was klaar? Ja. Geef ik nu het woord aan de Fractie van Waardhuizen. De heer Stam.

De heer Stam: Dank u wel, voorzitter. Nu wel. Voorzitter, wij hebben met een aantal partijen meegedaan in amendementen en moties. Het plan zelf roept bij ons de nodige vragen op. De belangrijkste is toch wel, wat gaan we nou eigenlijk doen? Naar onze mening is het voorliggende plan nu zeker nog geen plan te noemen, maar meer een opmaat naar een Startnotitie. Wat verzamelde ideeën hoe het zou kunnen zijn, zonder echt richting en eventuele oplossingen. En dan is het jammer dat de heer Klerk weg is, want dan zou je je afvragen, waarom ga je dan een denkrichting amenderen?

Omdat je erop kunt wachten dat er in de toekomst verwezen zal worden naar dit stuk en dit besluit. Toekomstige colleges zullen zeggen, uw raad heeft toch in 2024 ingestemd met. Wij zouden ook de boodschap willen meegeven, nota's uit het verleden bieden geen enkel houvast aan toekomstige colleges om besluiten te nemen, gebaseerd op het nu vastgestelde voorliggende stuk. Waarom dan toch moties? We zien bijvoorbeeld in het stuk, zoals eerder aangegeven door de VVD, zeven keer een stuk voorbijkomen, afsluiten Krispijntunnel. Dan denken wij, zo dan. En dan de overige toegangswegen naar het centrum, zoals Noordendijk, Hallincqlaan, Vrieseweg, Achterhakkers, Sluisweg, noem maar op. Wij vinden daar geen houvast.

De heer De Feijter: Voorzitter.

De heer Stam: Daarnaast zien we nog steeds een groter wordend autobezit en de drang naar het schrappen van parkeerplekken. Hoe verenigt zich dit met elkaar?

De voorzitter: De heer De Feijter, interruptie.

De heer De Feijter: Ik ben even benieuwd. De heer Stam zei dat als we dit nu vaststellen, deze bepaalde denkrichting, zeker ook ten aanzien van de knips, bijvoorbeeld de Krispijntunnel, dat er dan in de toekomst door het college na dit besluit terug gerefereerd zal worden. Maar staat er niet in dit besluit zelf dat de raad hierover een beslissing neemt in 2030? En zouden we daar dan niet gewoon naar kunnen refereren?

De heer Stam: Jazeker, voorzitter Ik ben het wel eens met de heer De Feijter. Alleen als het nu in dit stuk staat en we gaan het vaststellen, dan is het bijna een vastgesteld iets, waarmee je latere colleges kan zeggen, wij hebben dit uitgewerkt op basis van uw besluitvorming uit 2024. En dat proberen wij een beetje te voorkomen. Als we kijken naar autobezit, dat groeit nog steeds. En we zien nog steeds geen oplossing hoe we daar richting bewoners en toekomstige bewoners mee omgaan ten opzichte van de parkeerbehoefte. En wat ons betreft mag er ook meer onderscheid komen in bezoekers en inwoners voor onze stad. Zeker in de weekenden zijn naar onzer en zeker naar mijn persoonlijke mening verschillende opties voor, rondom bijvoorbeeld het Leerpark, FC Dordrecht en Sportpark Reeland. In andere steden, zoals in Den Bosch, gebeurt dit al. Voor een redelijke prijs parkeren en met een bus naar en uit de stad. Maar dat betekent inderdaad dat je ov op orde moet zijn. Laten we dan maar stellen dat de ene provincie de andere niet is. Procesmatig horen we vooral vanuit de binnenstadbewoners dat er rondom participatie nogal wat schort. Nu begrijpen wij heel goed dat participatie meer dan moeilijk en lastig is. Maar naar onze mening is van een aantal bewoners die participatie toch wel iets anders dan uitleggen waarom je iets doet. En liever hadden we dan dit stuk ook nog niet als besluitvorming gezien, maar meer als een stuk wat als

verder discussiepunt in de commissie behandeld had kunnen worden. En daar wil ik het voor nu even bij laten.

De voorzitter: Ik dank u zeer, mijnheer Stam. Dan ga ik naar de Fractie Van Leeuwen. Gaat uw gang, mijnheer Van Leeuwen.

De heer Van Leeuwen: Dank u zeer, voorzitter. Voorzitter, mijn partij is voorstander van de vrije keuze van elk individu, als het gaat over het deelnemen aan het verkeer. Voor de één betekent dat de fiets, voor een ander het openbaar vervoer of de auto. Persoonlijk neem ik vaak de fiets of ik maak gebruik van het openbaar vervoer. Ik vind dat een overheid achter de keuze moet staan die individuen maken. En dan wringt meteen de schoen. Fietsen en lopen worden wel gestimuleerd. Het ov wordt zogenaamd verbeterd, maar dat horen we al tientallen jaren. Maar het Mobiliteitsplan wil erin voorzien. Maar het gebruik van de auto echter komt door het wensdenken van het college in de knel. Het beleid wordt niet aangepast aan de keuzes van inwoners. Veel mensen willen namelijk gewoon hun auto houden. Maar het beleid is obsessief, idealistisch en niet realistisch. Het gebruik van de auto, vindt het college, moet sterk worden ontmoedigd. Zo gaan er veel parkeerplaatsen weg en dreigt het college met de sluiting van de Zuidendijk voor het autoverkeer. Ook de Krispijntunnel wordt bedreigd met sluiting voor de auto. De amendementen die hier een tegenwerking op hebben, ondersteunen we en hebben we mede ingediend. Hier past een zeer uitgebreid participatietraject en niet, laat ik het zo zeggen, een wassen neus, zoals we die in sommige gevallen van het college gewend zijn, wat betreft participatie. Denk maar aan het Weizigtpark in 2022 en de Horecanota begin 2024. Ook de motie van Forum voor Democratie, genaamd keuzes hebben gevolgen, dus weet wat u kiest, ondersteunen wij. We hebben deze dan ook mede ingediend. Het is voor mij persoonlijk helemaal niet zeker of elektrische auto's zo goed zijn als het college beweert. Dan kijk je niet alleen naar wat er uit de uitlaatpijp komt, maar ook naar het hele productieproces.

De heer Groenewege: Voorzitter.

De heer Van Leeuwen: En de mogelijke verhoogde kans op de uitslag van PFAS, waar de motie het over heeft.

De voorzitter: Mijnheer Groenewege, Partij voor de Dieren.

De heer Groenewege: De heer Van Leeuwen beweert dat dit college inzet op vermindering van het autoverkeer. Maar als ik de nota goed lees, dan staat er alleen dat het college inzet op vermindering van de groei van het autoverkeer. Dat betekent nog steeds dat het autoverkeer verder kan groeien, alleen wat minder hard dan eerst. Heeft de heer Van Leeuwen een andere opvatting over de doelen van dit Mobiliteitsplan?

De voorzitter: Mijnheer Van Leeuwen.

De heer Van Leeuwen: Het gaat mij in ieder geval om, dat iedere deelnemer zijn eigen keuzes kan maken. En ik zie heel duidelijk, als je het Mobiliteitsplan leest, dat wordt ingezet op het lopen en fietsen en dergelijke. Op zich prima. Maar dat toch het autoverkeer behoorlijk wordt afgeremd. Minder parkeerplekken, wegen die mogelijk worden afgesloten, enzovoort. Ik kijk er op die manier inderdaad zo tegenaan. Ik had het

over de motie die ik ondersteun, mede heb ingediend, over elektrische auto's. Even kijken. De laatste zin. Ik let dan niet alleen op naar wat uit de uitlaatpijp komt, maar ook naar het productieproces en de mogelijke verhoogde kans op de uitslag van PFAS, waar de motie het over heeft.

Zo'n beetje de hele raad heeft gewild dat Chemours met hun PFAS uitstoot wordt aangepakt. En volledig terecht. En dan wil ik wel weten wat de gevolgen zijn van het massale gebruik van elektrische auto's in de stad Dordrecht. We ondersteunen ook de motie over het veiliger maken van vervoer gevaarlijke stoffen, mogelijk over het water. Het amendement perspectief voor Wilgenwende ondersteunen we ook. Vanzelfsprekend vinden wij dat betaald parkeren niet opgelegd kan worden door het college, maar een keuze moet zijn voor de inwoners van de wijk. We dienen daarom het amendement mede in dat erover gaat.

Mevrouw Pichel: Voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw Pichel, gaat uw gang.

Mevrouw Pichel: Dank u wel, voorzitter. Ik ging even aan op de opmerking van de heer Van Leeuwen, dat hij aangaf dat eigenlijk wel de gehele raad tegen de emissie van PFAS is van Chemours. Vindt de heer Van Leeuwen het ook dan niet bijzonder dat verder de hele raad niet heeft gereageerd op deze motie?

De voorzitter: De heer Van Leeuwen.

De heer Van Leeuwen: Ik ben een optimistisch mens. Ik ga ervan uit, mevrouw Pichel, dat het alsnog gaat gebeuren. Wellicht in de tweede termijn. Ik wilde even aangeven dat het op zich eigenaardig is dat bijna de hele raad wilde dat er iets aan Chemours zou worden gedaan. En inderdaad ben ik het met u eens, mijn verbazing van dat er op dit moment weinig gereageerd wordt. Misschien dat het nog komt. Even kijken. Betaald parkeren. Ook de motie van de VSP over het opnemen van specifiek beleid in het Mobiliteitsplan over bereikbaarheid van de stad voor ouderen, mindervalide mensen ondersteunen wij. Dan nog een laatste punt, een vraag aan de wethouder. In het plan staat vermeld dat de dagelijkse voorzieningen binnen tien minuten van je huis bereikbaar moeten zijn. Als voorbeelden zijn genoemd de supermarkt, de school of het park. Zijn er nog meer voorzieningen die in de private sfeer liggen, zoals restaurants en winkels en dergelijke? Ik ben zelf namelijk wel van een vrije vestigingskeuze voor ondernemers, althans zo vrij mogelijk. Het kan niet zo zijn dat de overheid steeds meer in dit opzicht gaat bepalen. Tot zover. Dank u wel.

De voorzitter: Ik dank u zeer. Het woord is aan de fractie Van der Spoel. Gaat uw gang.

De heer Van der Spoel: Dank u wel, voorzitter. Wat betreft het Mobiliteitsplan, ik heb daar alles al over gezegd in de oordeelsvormende sessie in de commissie. En daarin heb ik mij ook heel duidelijk uitgesproken over het recreatieve fietspad door het natuurgebied. En dat vond ik op dat moment echt een te gek plan. Ik ben er alleen even op teruggekomen. Ik zal die amendementen en moties bespreken waar ik nu anders over denk. En dat zijn eigenlijk de twee van de Partij voor de Dieren. Inderdaad geen recreatief fietspad. Er wordt als argument aangedragen dat er inderdaad twee bruggen

gebouwd moeten worden. Nu vind ik ons als stad niet zo fantastisch wanneer wij bruggen moeten bouwen. Die vallen altijd duurder uit. Ik denk erover om daar inderdaad mee in te stemmen. De Partij voor de Dieren heeft er een extra stem bij.

En ik heb liever dat dat geld bijvoorbeeld wordt gebruikt voor een mooie brug van de Staart naar de plek van De Kleine Rug. Alleen ik zie dat wel als een heel mooi fietspad. Alleen ik ga er wel in mee dat ik verbaasd ben over het participatieproces of juist het participatieproces dat niet heeft plaatsgevonden. Met de informatie die ik nu heb, kan ik daar een oordeel over vellen dat ik zeg van, als het op deze wijze is gegaan, vind ik dat verkeerd en dan ga ik meestemmen met de motie. Maar ik ben toch ook wel benieuwd naar de reactie van het college over hoe dat proces is verlopen. Daar kan ik nog anders over gaan denken. Dan is er nog een motie geweest waar ik ook nog wel even op wil reageren. Nog de laatste, van de PvdA. Binnenstad als leefbaar erf. Zoals het er nu naar uitziet, ga ik daarin meestemmen. Tot zover, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. En ook helder en duidelijk en in de tijd zeer verantwoord. Ik geef het woord nu aan de portefeuillehouder voor een reactie.

De heer Van der Linden: Dank u wel, voorzitter. Ik heb een hele hoop kwalificaties horen langskomen van asfaltboer en bulldozer tot anti-auto en heel veel dingen ertussenin. Er zit ook van alles van wat u heeft opgemerkt in deze visie. En dat hebben we natuurlijk ook wel een beetje gemerkt bij de commissiebehandeling. Ik concentreer me nu op de moties, maar besef dat voor sommigen van u, dat is duidelijk, dit echt een plan is dat weinig recht doet aan de auto en voor anderen juist heel goed, en dat is ook mijn eigen visie, erkend dat de auto belangrijk is in deze stad. En als we willen groeien, en dat is een breed gedragen standpunt, met meer inwoners, meer huizen, meer banen, dat over vijftien jaar er meer auto's rijden in deze stad. En wil je kunnen doorrijden, dan vereist dat ook dermate goede ingrepen dat je die groei een beetje kan aftoppen. Anders rijdt er gewoon niemand meer. En dat is het basisidee van deze visie. Ik geef ook toe, mevrouw Koene, ik hou wel van een beetje theater, maar ik heb het nu nog heel nuchter gebracht. We gaan door op de amendementen en daarna de moties. Even kijken. Amendement 2, perspectief voor Wilgenwende. Er is een aantal malen aandacht gevraagd voor het perspectief voor Wilgenwende op een tweede ontsluiting. Logische vraag. In alle debatten en informatie is ook duidelijk geworden dat die veiligheid er echt is. Maar de wens om daar op termijn, als stip op de horizon, een extra ontsluiting op te organiseren, is natuurlijk helemaal niet vreemd. Die zal ook zeker aan de orde komen in de uitwerking van het wijkplan, wat we natuurlijk gaan maken aan de hand van de besluitvorming hier. Ik stel voor dat u gewoon uw stem laat gelden. Ik zou hem best willen overnemen, maar het lijkt mij beter als u gewoon gaat stemmen over dit amendement. Amendementen 3 en 4, niet voorsorteren op sluiting Krispijntunnel en niet voorsorteren op sluiting Zuidendijk. Het is al door een aantal mensen aangeraakt. Het staat in de tekst, maar het staat niet bij de besluitpunten. We gaan nu niet besluiten, nu gaan we of volgend jaar gaan we die maatregelen nemen. We gaan naar de wijken toe. Daar gaan we praten over de bereikbaarheid, over ontwikkelingen op termijn. En misschien dat een dergelijke maatregel over een aantal jaren nodig kan zijn. En het kan vijf jaar zijn. Het kan vijftien jaar zijn. De ontwikkeling van mobiliteit hangt van heel veel factoren af. Voor een deel landelijk. Landelijke maatregelen. Voor een deel ook van economische conjunctuur, van bouwconjunctuur, enzovoorts. Op enig moment kan zo'n gesprek dan dienstbaar zijn aan

de bereikbaarheid van de stad. Ik zou dit amendement, beide gevallen, ook willen ontraden.

Ik heb wel gehoord dat u geen gespreksblokkade legt op de gesprekken die we voeren in buurten over, hoe willen we met die bereikbaarheid omgaan?

Mevrouw Koene: Voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw Koene, gaat uw gang.

Mevrouw Koene: De wethouder zegt van, er staat niet echt concreet een besluit in hierover, over de Krispijntunnel en de Zuidendijk. Ze worden niet met naam genoemd, maar beslispunt 10 gaat wel degelijk over het invoeren van eventuele knips en ongelijkvloerse kruisingen. En in die zin is hij dichterbij dan misschien voor een heleboel gewenst. Zouden wij toch fijn vinden als dat verdwijnt, zodat ook echt de gesprekken open gevoerd kunnen worden met de wijken.

De voorzitter: Wethouder.

De heer Van der Linden: Die openheid waar u aandacht voor heeft gevraagd en waar ook door anderen wel met andere woorden aandacht voor is gevraagd, die willen we juist beogen in het proces, om te komen tot die elf wijkplannen. En daarbij is het wel uiteindelijk uw besluitvormende rol die bepaalt hoe we daarover besluiten. Die openheid is nodig, anders kun je geen goed wijkplan maken. En het is ook nodig dat u vervolgens een besluit neemt. En die finale afweging is aan de raad.

De heer Kuhlmann: Voorzitter.

De voorzitter: Mijnheer Kuhlmann, gaat uw gang.

De heer Kuhlmann: Voorzitter, ik ben benieuwd of de wethouder kan beamen dat in het positieve geval de amendementen over de Krispijntunnel en Zuidendijk zouden worden aangenomen, dat dat hem of zijn opvolgers niet hindert om dat gesprek te voeren over die onderwerpen.

De voorzitter: Wethouder.

De heer Van der Linden: Dat klopt. Het zal mij of de mensen die met dit plan aan de slag gaan in de wijken, waar we over bereikbaarheid praten en over de ontwikkeling van mobiliteit praten, niet hinderen om het gesprek te voeren. Maar ik vind het vanuit het perspectief van de gemeentelijke overheid die we zijn, die een aantal besluiten heeft genomen... We gaan heel veel huizen bouwen, we willen een groene binnenstad, enzovoorts. Helpt het wel als je aan je inwoners laat zien, het betekent wel iets al die besluitvorming. En het betekent ook een stad waar ontzettend veel gaat gebeuren. Dat betekent ook zijn mobiliteit. En dan vind ik het fair, vanuit mijn positie, om het hele arsenaal aan mogelijke maatregelen, die je wel of niet kan afwegen, om daar dit in te houden. Maar het antwoord is wat ik juist heb gegeven. Ik ga door naar amendement 5. Even kijken. Dat is betaald parkeren in bestaande wijken alleen op verzoek van inwoners

en niet als beleidsdoel. Ik ben met een aantal zinnen wel blij. Met een aantal was ik wat verrast. Niet als beleidsdoel. Dat klopt.

Het is geen beleidsdoel, betaald parkeren invoeren in alle wijken. Je ziet het ook niet staan in de beide besluiten die we nemen over deze visie. Je ziet wel staan in een aantal tekstgedeeltes van de visie, dat dit een onderwerp van gesprek is. En we weten ook hoe parkeerdruk ontstaat. Soms ontstaat het vanuit een wijk zelf, omdat mensen bijvoorbeeld, en dat zien we natuurlijk ook om ons heen gebeuren, twintig jaar geleden één auto hadden. Nu werken allebei de ouders. Er zijn één of twee inwonende kinderen, die ook een baan hebben. Dan heb je op een gegeven moment misschien meer auto's. Dan ontstaat parkeerdruk in een wijk. Kan ook gevolg zijn van de overdruk van een naastgelegen wijk. En soms kan het ook gevolg zijn van beslissingen die wij hebben gemaakt. Die we ook misschien gaan maken over het toevoegen van druk in een wijk, naastgelegen. Het is geen beleidsdoel op zich. Het is wel een gespreksonderwerp. Daarom ben ik ook met het tweede stukje wat hier staat het helemaal eens. Dit soort maatregelen besluit je niet vanuit het Stadskantoor. Daarom hebben we vier jaar terug ook beleidsregels vastgesteld, die heel zorgvuldig aangeven hoe je van de wens in een buurt van, we gaan handtekeningen verzamelen, want we willen een onderzoek naar een bijeenkomst en een enquête en een uitslag en een advies aan het college en een besluit door het college. Dat is een procedure die mij als portefeuillehouder parkeren heel veel rust geeft. Want het is uiteindelijk aan de buurt, in alle opeenvolgende buurten waar we dit nu hebben toegepast, aan de buurt geweest om te zeggen, dit willen wij of dit willen we niet. En soms is de uitslag weleens lastig, 52, 48 of 55, 45, maar wel duidelijk. En de procedure is duidelijk. Er staat in dit stuk ook geen voorstel of zelfs maar de suggestie om die procedure terzijde te stellen. En dat zou ik ook niet willen aanbevelen, want die procedure werkt goed. Er is een situatie waarin we kunnen constateren, moet je daarop wachten? Bijvoorbeeld als je het Maasterras gaat ontwikkelen. En niet bij het eerste huis of het tweede wijkje, maar als je heel veel huizen gaat toevoegen met een lagere parkeernorm, dan kun je wel verwachten dat de parkeerdruk in de omgeving toeneemt. Mochten we van mening zijn, en dat sluit ik helemaal niet uit, met elkaar dat je die parkeerdruk voor wil zijn en dat zo'n wijk, in dit geval Krispijn, nu hypothetisch, maar toch, mocht je die willen beschermen tegen te veel parkeerdruk van buiten, dan kun je altijd nog via een raadsbesluit besluiten om daar wel parkeerregulering in te voeren, maar dan bijvoorbeeld tegen een ander tarief. We stellen de huidige procedure niet ter discussie. Die zou ik ook niet terzijde willen stellen. Ik constateer wel, er kunnen situaties zijn in de komende vijftien jaar, waarin we ook nog andere besluiten nodig hebben.

Mevrouw Stolk: Voorzitter.

De heer Van der Linden: Dit amendement zou ik willen ontraden.

Mevrouw Stolk: Voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw Stolk.

Mevrouw Stolk: En dat is precies waar het om gaat, we creëren zelf een probleem door te weinig parkeerplaatsen te realiseren op het Maasterras. En daar slaat u de spijker op zijn kop. En dat leggen we vervolgens dan neer in de omliggende wijken.

Waarvoor kies je er dan niet voor om meer parkeerplaatsen daar te realiseren? En sterker nog, ik zou het college zelfs adviseren om een Parkeervisie in te stellen.

De heer Van der Linden: Zeker.

Mevrouw Stolk: Want het ene heeft altijd consequenties voor het andere. En mevrouw Koene gaf het toen straks heel goed aan. Als je nou eens al die programma's over elkaar legt en in elkaar schuift, wat voor gevolgen heeft dat dan voor de hele stad? En ik heb het idee dat we dat niet kunnen overzien, omdat je die programma's niet over elkaar heen legt en er nog geen Parkeervisie is.

De voorzitter: Wethouder.

De heer Van der Linden: Dank. En ik zag erna...

De voorzitter: Gaat uw gang.

De heer Van der Linden: Precies. We hebben besluitvorming gehad over het bouwvolume, wat we in deze stad willen realiseren. We hebben besluitvorming gehad over de binnenstad. En er is ook besluitvorming geweest over het Maasterras. En het gaat nog leiden tot vervolg besluitvorming. Voor mobiliteit betekent dat iets. Inderdaad, we hebben een visie nodig op mobiliteit. Die ligt hier. Voor sommigen is die misschien niet concreet genoeg, maar we werken hem uit. De visie op parkeren zit daarin. En er komt ook nog... De heer Kuhlmann verwees ernaar. Anderen verwezen er ook naar. We gaan dit najaar ook nog het gesprek voeren over waar extra parkeerinvesteringen komen. Een wijk als Maasterras komen drie parkeergarages, met heel veel ruimte. Die we ook slim inrichten, want voor een deel staan die garages overdag leeg. Dan kunnen de bezoekers van de binnenstad erin, enzovoorts. Dat is vooruitlopend op de visie die zo meteen gaat liggen. Dat is de manier waarop we dat willen gaan organiseren. Maar je kan niet uitsluiten dat de mensen die daarheen rijden op bezoek gaan, en niet zozeer de bewoners zelf, maar wel de bezoekers, dat die ook wat overdruk creëren in een omliggende wijk. Vandaar mijn opmerking dat ik de huidige procesgang rond invoeren betaald parkeren wil handhaven. Maar mocht het nodig zijn om daarnaast andere besluiten te nemen, dan betrekken we u daarbij met een raadsvoorstel. Want de collegebevoegdheid om betaald parkeren in te voeren, is alleen gelinkt aan deze beleidsregels en niet aan andere vormen van invoering. En dan kunt u daar een gesprek over voeren. Vandaar dat ik hem wil ontraden.

De voorzitter: De heer Oostenrijk, gaat uw gang.

De heer Oostenrijk: Voorzitter, de wethouder zegt herhaalde malen, het is geen beleidsdoel. Toch heeft het stuk, dit onderdeel tot de nodige vragen geleid.

De heer Van der Linden: Zeker.

De heer Oostenrijk: Wat is de beweegreden dat u de oorzaak bent geweest dat dit nog nu zoveel commotie heeft veroorzaakt?

De voorzitter: De wethouder.

De heer Van der Linden: Allereerst, er is geen onderwerp in de gemeentepolitiek emotioneler of vatbaarder voor commotie dan parkeren. Dat weet u. En twee, het is natuurlijk logisch dat als je gaat nadenken over mobiliteit in een wijk, wij hebben de bereikbaarheidsdoelstellingen, maar ook een aantal leefbaarheidsdoelstellingen, milieudoelstellingen. Die hebben we er ook af en toe bij benoemd. Parkeerregulering, dat weten we ook, heeft wel een effect op de leefbaarheid in een buurtje of wijk. Zeker als je een wijk hebt, zoals we bijvoorbeeld in de Indische buurt wel gezien hebben, die heel veel dat waterbedeffect heeft gehad. Het heeft geholpen om dat weg te werken door betaald parkeren in te voeren. Waar de wijk over ging, maar dat heeft dat effect wel gehad.

De voorzitter: De heer Stam.

De heer Stam: Dank u wel, voorzitter. Een korte vraag aan de wethouder. Utrecht heeft een wijk in het leven geroepen waar je geen autobezit mag hebben. Is dat ook een overweging op het Maasterras voor u? En zo niet, waarom niet?

De heer Van der Linden: Nee, dat is geen overweging. We hebben al eerder het gesprek wel gehad over, geloof je in een autovrij Dordrecht, in de binnenstad vooral? Gezien hoe wij liggen aan het water, met maar een half cirkeltje eromheen, denk ik dat dat een optie is die voor ons, mocht je hem al willen, minder makkelijk te realiseren is dan in sommige andere steden. We hebben ook een andere bevolkingsopbouw. En voor het Maasterras weet u dat we op dit moment uitgaan van parkeernorm 0,3. Dat is een parkeernorm die in heel veel binnensteden prima functioneert. Ik zou parkeernorm 0 ingewikkelder vinden om te organiseren, kan ik u zeggen. En uiteindelijk is alles te organiseren, maar daar heb je behoorlijk wat handhaving op nodig en allerlei regels daaromheen.

De voorzitter: Gaat u verder, wethouder.

De heer Van der Linden: Dan ga ik verder. Ik geef nog één, en daar hebben mevrouw Stolk en ik al eerder contact over gehad, overweging. Ik ontraad dit amendement. Maar mocht u het willen aannemen, dan zou ik willen verzoeken om de laatste twee gedachtestreepjes te wijzigen in... Daar staat nu, op verzoek van meerderheid bewoners die reageren op enquête. Ik zou dat iets willen preciseren, dat is een technisch amendement, door, "beleidsregels invoering en uitvoering voor parkeerregeling Dordrecht". Dat is de letterlijke citeertitel van onze beleidsregels, waarin niet alleen de enquête wordt benoemd, maar ook handtekeningen halen, bijeenkomsten, enzovoorts. Dat doet iets meer recht aan hoe je het wil doen. Ik herhaal het voor de tweede keer hoor. Ik ontraad het amendement. Maar mocht u het willen aannemen, dan hecht ik aan dit technische amendementje erbij.

De voorzitter: Mevrouw Stolk.

Mevrouw Stolk: Voorzitter, dank in ieder geval voor de toezegging en de uitgebreide beantwoording. Alleen ik moet natuurlijk wel heel eventjes overleggen met mijn andere mede-indieners om even te kijken of we daar iets van kunnen maken natuurlijk.

De heer Van der Linden: Snap ik. Natuurlijk. We hebben geloof ik een dinerpauze straks. Dat komt vast in orde.

De voorzitter: Gaat uw gang.

De heer De Feijter: Voorzitter.

De heer Van der Linden: Ik heb nog twee amendementen.

De heer De Feijter: Voorzitter.

De heer Van der Linden: Amendement 6, geen recreatief fietspad door Natura 2000-gebied.

De heer De Feijter: Voorzitter.

De heer Van der Linden: Ik hoor een stem.

De voorzitter: Gaat uw gang, de heer De Feijter.

De heer De Feijter: Is niet gezond als u stemmen gaat horen.

De heer Van der Linden: Toch wel.

De heer De Feijter: Maar ik had nog een verhelderende vraag over de vorige motie. Begrijp ik het goed dat het de insteek is om de huidige methodiek te handhaven en daar waar dat niet gebeurt dat dat dan altijd nog een raadsbesluit vraagt? Dat dat niet vanuit het college kan worden opgelegd.

De heer Van der Linden: Dat klopt. We hebben indertijd, vier jaar geleden, deze regels vastgesteld, die het college de bevoegdheid geven om, als deze aanpak is gevolgd, parkeerregulering in te voeren. In theorie is daarmee altijd de mogelijkheid opengebleven om in het gebied buiten dat aangewezen gebied ook met parkeerregulering te komen. Maar dan moesten we sowieso naar het college. En dat lijkt mij bij grote gebiedsontwikkelingen, die buiten de beleidsregels vallen, sowieso een heel verstandige.

De voorzitter: Raad?

De heer Van der Linden: Sorry, naar de raad, ja. Amendement 6, geen recreatief fietspad door Natura 2000-gebied. Die omarm ik. Soepel. Amendement 7, het Wantij oversteken is ook prima. Ik vind dat de tekst van het amendement al het verschil aanduidt tussen een Natura 2000-gebied en een Natuurnetwerk Nederland gebied. Die geef ik oordeel raad.

Ik heb een aantal dingen gehoord waarvan ik denk, dat sluit best goed aan bij de wens die we hebben. Ik heb ook een aantal andere dingen gehoord. Ik geef hem oordeel raad.

De heer Safranti: Voorzitter.

De heer Van der Linden: En ik wil ook even toezeggen, want u gaat nu een vraag stellen, ik heb de brief gelezen van Stichting Wantij, meen ik. Ik wil best even contact opnemen. Daarin wordt min of meer geformuleerd, we gaan nu een besluit nemen over een

fietspad. Is niet zo. We nemen een besluit over een visie. Daarna ga je naar een wijk. Maar als dat onrust heeft veroorzaakt, dan ga ik even bellen. Dan neem ik de oorzaak weg.

De voorzitter: De heer Safranti.

De heer Safranti: Dank je wel, voorzitter.

De voorzitter: U wilde interrumpen.

De heer Safranti: Inderdaad. Juist dit punt vond ik heel belangrijk. En niet alleen ik. Volgens mij heel veel andere partijen hebben juist gezegd, we wachten even de reactie van het college af. En ik vind in dit geval dat e wethouder te makkelijk weggaat met oordeel raad. Ik zou wat meer willen horen van de wethouder, waarom het wel of eventueel niet kan.

De voorzitter: Wethouder.

De heer Van der Linden: Wel of niet kan? De afweging of je het wil, is een andere dan kan. Ik denk dat hij als stip op de horizon valide is. We willen, dat is al een aantal malen geformuleerd in de raad, ook in de coalitieafspraken en door verschillende partijen, los van raadsoverleg, vaak geformuleerd dat het heel fijn is om tussen Staart en Biesbosch betere fietsverbindingen te krijgen. Er zijn fietsverbindingen, maar niet elke fietsverbinding is van nature heel recreatief van aard. Wat dat betreft vind ik hem wenselijk. En of hij kan en betaalbaar is, enzovoorts, dat moet het vervolgproces uitwijzen. Ook naar de Staart gaan we met het participatieproces voor de wijkuitwerking. En dan neem ik deze graag mee. Ik ga naar de moties.

De heer Groenewege: Voorzitter.

De heer Van der Linden: Motie 4.

De heer Groenewege: Voorzitter.

De voorzitter: De heer Groenewege, Partij voor de Dieren.

De heer Groenewege: Dit antwoord verbaast me wel, dat je een streepje trekt op een kaart, zonder even te kijken of het kan. Want op die oever, waar de wethouder die streep heeft getrokken, ligt Natuurnetwerk Nederland. Dat had de wethouder kunnen weten.

De wethouder had ook kunnen weten dat daar alleen ontwikkelingen mogelijk zijn met groot maatschappelijk belang, waar geen reëel alternatief voor mogelijk is. Voor een recreatief fietspad is daar toch geen sprake van? Waarom dan toch, als de wethouder dit allemaal al had kunnen weten, deze streep op de kaart trekken?

De heer Van der Linden: Het is, als u goed gekeken heeft, natuurlijk niet een streep die we over een half jaar kunnen gaan trekken en asfalteren. Wat ik graag doe, in uw ogen, een bulldozer en grondverzet, alles erbij. Maar ik vind het in het kader van, hoe ga je in de toekomst om met die wens die een aantal partijen al heel lang heeft geuit, om meer

verbinding te leggen tussen bijvoorbeeld de Staart en de Biesbosch, vind ik het een heel aantrekkelijke, potentiële route. En meer dan dat is het nu niet. Dan met de tekening gaan we de wijk in. En ik heb gezien, dat heb ik gezegd, wat er in de brief staat. Daar ga ik even contact over leggen. Meer dan dat is het nu niet. En of het kan of het betaalbaar is en of het gezien alle andere afwegingen haalbaar is, dat gaan we daarna zien. En het amendement zelf geef ik oordeel raad.

De voorzitter: Gaat u verder.

De heer Van der Linden: Dank u. Motie 4, versterken alternatieven voor de auto. Op zich staat alles wat benoemd is met zoveel woorden her en der in de visie. Op zich is de motie goed te verwerken. En als u de behoefte heeft om nog meer aandacht ervoor te vragen, dan snap ik dat. Vind ik hem ook heel terecht. Aantal mensen heeft iets gezegd over ov-ontwikkeling. Dat baart ons zeer grote zorgen. Coronaherstel is nog niet op orde, arbeidsmarkt is lastig, de kabinetsplannen helpen ook nog niet mee. Dan is Dordt niet uniek. Dat geldt voor heel het land. We zijn wel goed in beeld voor een pilot, waarin ov wordt gecombineerd met een aantal andere vormen van doelgroepenvervoer. En dat zou een aantal innovatieve manieren van vervoer kunnen geven. En daar staan we voor in beeld, bij I&W ook. Daar gaan we graag mee verder. Dat wordt geholpen door deze motie.

De voorzitter: De heer Oostenrijk, CDA.

De heer Oostenrijk: Voorzitter, de kern van het verhaal is, ziet u deze motie als overbodig of niet?

De voorzitter: Wethouder.

De heer Van der Linden: Ik zie hem als aanvullend, maar ik zou hem graag willen omarmen. Maar ik zou toch zeggen, stem er maar over. Dat is toch een concreet advies?

De heer Oostenrijk: Ja.

De heer Van der Linden: Zo is het. Dank u. Motie 5, logistiek transport over het water. Dat is altijd een beetje ingewikkeld. Nou ja, ingewikkeld? Allereerst een goed idee, want logistiek transport over water is een goed idee. Punt is wel dat veel logistiek vervoer over water van nature best vervuilend is. Punt is ook dat het voor de grote vervoersstromen vaak wel efficiënt is.

Of we dit goed genoeg kunnen koppelen aan het Dordtse transport, is een beetje onduidelijk. Weet ik eerlijk gezegd niet. Maar ik geef hem graag oordeel raad. En ik vind het onderdeel over buizentransport, u weet dat we al een aantal jaren het gesprek voeren met twintig andere steden en vier provincies, met het ministerie van I&W. Buizentransport heeft vanaf het begin op de radar gestaan als bijzonder efficiënt, zeker als het gaat om grote vervoersstromen van grote bulkstoffen, zeker in vloeibare vorm. Daar zijn ook heel veel investeringen in gedaan al. Wij denken dat daar veel meer mee kan. Maar we zien ook dat dat best ingewikkeld is, want een tracé voor buizentransport mag je niet op bouwen, enzovoorts. Zitten allerlei veiligheidsvoorschriften omheen. En

de investeringen zijn heel groot. Maar dit zie ik wel als een extra ondersteuning van die inzet. Oordeel raad.

De heer Kuhlmann: Voorzitter.

De voorzitter: Gaat uw gang, mijnheer Kuhlmann.

De heer Kuhlmann: Ik hoor de wethouder zeggen, voor wat betreft de motie logistiek transport, advies oordeel. Tegelijkertijd hoorde ik hem als laatste zeggen dat hij daar toch heel veel goeds in ziet. Nu begrijp ik, en de heer Hartmeijer wees daar ook al op van, de link tussen deze motie en het Mobiliteitsplan. Maar als de wethouder in gedachte deze motie ziet als een motie vreemd, die we gewoon vanwege het praktische nu even mee behandelen, zou dat misschien zijn advies wat veranderen?

De voorzitter: Even punt van orde. Om zes uur uiterlijk moeten we afronden. We hebben nog één punt voor hele belangrijke jonge gasten die hier zijn. Dat wil ik graag voor zes uur afronden. Ik vraag iedereen even datgene wat uultiem gevoeld wordt dan nog te stellen. Dan kunnen we dat vervolgen. En alle moties en amendementen worden rondgestuurd, zodat u tijdens de dinerpauze daarnaar kan kijken. En ik vraag aan mevrouw Stolk even om te kijken of het ene onderdeel nog een technische aanvulling krijgt, ja of nee? Gaat u verder, wethouder.

De heer Van der Linden: Dank u wel. Het gaat over motie logistiek transport over water. Daar heb ik over gezegd wat ik heb gezegd, over enerzijds veel kansen, anderzijds zeker niet de schoonste vorm van transport en ingewikkeld als je het helemaal wil koppelen aan Dordt. Buizentransport ondersteuning altijd welkom. Ingewikkeld gesprek wat we met twintig steden voeren en vier provincies en het ministerie, eigenlijk twee ministeries, en een sector. Als u hem als motie vreemd had ingediend, had ik ook gezegd, oordeel raad. Verdere versterking altijd goed. Even kijken. Dit was motie 5. Motie 6. Ik probeer hem zo compact mogelijk te doen, voorzitter. De mobiliteitsongelijkheid neemt toe. U vraagt, de VSP vraagt, de indieners vragen specifieke aandacht voor de doelgroep ouderen dan wel mensen die minder makkelijk zelfstandig mobiel zijn. Wat we met de visie beogen, is alle groepen daarin mee te nemen. En de motie vraagt eigenlijk van, maak nog eens wat onderscheid. Probeer met specifiek beleid te komen. Dat zou ik niet willen doen. Maar ik wil wel de toezegging doen dat bij de uitwerking, die we maken in die elf wijkplannen, het element minder makkelijk zelfstandig mobiel op allerlei manieren en het element hoe ga je om met senioren inwoners, dat we dat meenemen in die uitwerking.

En het zal in Stadspolders vast iets anders opleveren dan in de binnenstad. Maar op die manier wil ik hem wel als toezegging meenemen. Motie 7, de binnenstad als leefbaar erf. Interessant. 30 kilometer is een ambitieuze doelstelling, die niet overal gehaald wordt. We zien langzaam wel het aantal auto's verminderen, langzaam ook wel de snelheid er wat meer uitgaan, maar het blijft een heel ingewikkeld iets. Zeker als je de snelheid wil stimuleren met bloembakken, bochtjes, enzovoorts. 15 acht ik echt een heel ambitieuze doelstelling. Als je dat echt wil, dan zul je ook de hele binnenstad moeten inrichten alsof het een woonerf is. Zonder stoepjes, met drempels waar het kan. Moeilijk, want monumenten, enzovoorts. Dat vergt heel veel. Wat ik wel wil toezeggen, is dat ik bij de uitwerking van het stuk binnenstad in een wijkplan heel goed ga kijken naar die paar

plekken waarvan ik zelf ook wel zie... Bijvoorbeeld Scheffersplein, veel mensen, je steekt een weg over waar 30 mag worden gereden, wat niet altijd gebeurt. Dat vind ik wel een locatie om te kijken, kun je dat nog iets anders inrichten? Een heel onderzoek over heel de binnenstad, ik zou hem willen ontraden, want het is te veel. Maar bij de uitwerking van het wijkplan binnenstad kijken, zijn er plekken waar we dit meer kunnen doen, alsof het 15 is, dat lijkt mij een goede basisgedachte.

De voorzitter: Ik zie mevrouw Schnabel. Gaat uw gang. Partij van de Arbeid.

Mevrouw Schnabel: Dank u wel. Hele kleine vraag. En dan ook te kijken naar die 15 kilometer per uur, gaf u aan. Klopt dat?

De heer Van der Linden: Ja. Waarbij ik ook opmerk, dat is hartstikke lastig, want dan moet je echt heel veel barrières opwerpen. En dat vinden veiligheidsdiensten ook weer ingewikkeld, enzovoorts. Maar dat dat een element is wat kan helpen om die binnenstad voor hele langzame en iets snellere weggebruikers veilig bereikbaar te laten zijn, snap ik. Ik zeg toe dat ik juist voor het onderdeel binnenstad de gedachte, kun je hier ook 15 van maken, dat ik die gedachte meeneem op een aantal plekken. Motie 8, even kijken, oordeel raad. En motie 9, ik snap dat er allerlei standpunten kunnen zijn over de behoefte aan elektrisch rijden en of dat echt een goed idee is. Ik snap ook dat we allerlei dingen vinden van PFAS. Ik voel zelf vanuit de mobiliteitsopgave die ik heb niet de behoefte om een onderzoek te doen, dat de mogelijke connectie daartussen verduidelijkt. In die zin zou ik dat willen ontraden. Tot zover, voorzitter. Dank u wel.

De heer Van Leeuwen: Voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel.

De heer Van Leeuwen: Voorzitter.

De voorzitter: De heer Van Leeuwen, gaat uw gang.

De heer Van Leeuwen: Ik heb de wethouder nog een vraag gesteld, die hij nog niet beantwoord heeft.

De heer Van der Linden: Klopt.

De heer Van Leeuwen: Over die voorzieningen. U noemt een drietal voorzieningen, supermarkt, de school of het park binnen tien minuten van je huis. En mijn vraag is, zijn er nog meer voorzieningen waar de wethouder aan denkt, die in de private sfeer liggen?

De heer Van der Linden: Ik heb in uw woordvoering, en ook die van anderen, gehoord dat we zoveel mogelijk vrije vestiging en vrije mobiliteit moeten organiseren. Ik ga er natuurlijk niet over waar iemand andere voorzieningen wil vestigen. Ik zie wel dat het handig is om dingen te clusteren in een winkelcentrum. Ik vind het fijn dat er scholen bij bushaltes staan, enzovoorts. Dat ze onderwijs kunnen volgen, in ieder geval het basisonderwijs in je eigen buurt is heel fijn. Ik weet dat veel mensen zeker behoefte hebben aan een wijkontmoetingsplek. Of dat in een gymzaaltje is of in een kerkgebouw of op een andere plek. Ik heb daar geen absolute meetlat voor. Maar dat soort plekken

zijn natuurlijk logisch om te willen. En wat ik heel belangrijk vind, niet gedefinieerde ruimte, gewoon speelruimte, groen, maar ook plekken waar je een beetje kan verdwalen, een kletsboot kan halen als kind. Dat is een van de belangrijkste dingen die je kan doen, een kletsboot halen. Ik leg in de pauze graag uit wat dat is. Dank u wel.

Mevrouw Pichel: Voorzitter.

De voorzitter: Gaat uw gang, mevrouw Pichel.

Mevrouw Pichel: Voorzitter, ik heb een vraag, maar ik besef ook dat we natuurlijk over tien minuten willen pauzeren. Ik wil mijn vraag wel bewaren, als we straks nog de gelegenheid krijgen wel mijn vraag te stellen aan de wethouder.

De voorzitter: Nee, u stelt de vraag.

Mevrouw Pichel: Dan ga ik de vraag stellen aan de wethouder. De wethouder geeft aan bij motie M9 om hem te ontraden, omdat hij het geen goed idee vindt. En ik zou graag willen weten waarom hij dat niet een goed idee vindt. Wat de reden is voor het ontraden en om het niet te doen, gezien de gevolgen. Zijn we als bestuur van de stad ook niet verantwoordelijk voor bepaalde beleidskeuzes die we maken voor de gevolgen van de gezondheid.

De heer Van der Linden: De laatste vraag, ja, de keuzes die wij maken als inwoner, als consument en ook als politicus, juist als politicus in die rol, hebben allemaal gevolgen voor ofwel, noem maar op, alle doelen die we willen nastreven. Ik snap de connectie die u wil leggen tussen zero emissie, waar we ook geen concreet voorstel voor hebben nu in de visie... We zeggen wel, dit kan een onderwerp zijn wat de komende jaren verder ontwikkeld wordt, waar dan misschien wel voorstellen uit volgen. Nu doen we dat niet. Ik snap dat u de relatie legt tussen zero emissie, wat op zich een positief iets zou kunnen zijn, en meer elektrisch rijden, wat allerlei negatieve effecten heeft. Die snap ik. Maar in het kader van de Mobiliteitsvisie, die het college hier aan u voorlegt, vind ik hem niet zo... Daar raakt hij niet zo aan. Van dat perspectief uit en gezien de enorme inspanning die dit zal vergen om zo'n onderzoek te doen, zou ik hem willen ontraden.

De voorzitter: Mevrouw Pichel.

Mevrouw Pichel: Dank u wel, voorzitter. Een vervolgvraag. Het is niet zozeer dat we tegen een zero-emissiezone zijn, want op zich is minder emissie en minder auto's in de binnenstad eigenlijk wel een heel goed idee. Het enige is dat in het stuk staat op pagina 81, met name het stimuleren van meer elektrische auto's. En ook in de motie staat daar de link met name, omdat dat natuurlijk weer te maken heeft met bepaalde producties en grondstoffen en de grondstoffen die daarvoor nodig zijn en die daarbij gebruikt worden, waaronder PFAS. En daar het gevolg van. En natuurlijk is er een link, enerzijds CO2 omlaag brengen in de binnenstad, terwijl we anderzijds ergens een PFAS-uitstoot omhoog brengen.

De voorzitter: Korte reactie nog van de wethouder. En dan ronden we af.

De heer Van der Linden: Ik snap de connectie die u legt. Ik heb hier niks nieuws aan toe te voegen. En ik vind hem vanuit vaststelling van het plan wat wij voor de stad maken, daar raakt hij minder aan. Tot zover.

9. Afscheid huidige en installatie nieuwe kinderburgemeester

De voorzitter: Dan komen we nu denk ik aan een heel belangrijk agendapunt. En dat is het afscheid van de huidige kinderburgemeester en de installatie van de nieuwe kinderburgemeester. En dat is denk ik toch een bijzonder moment. En ik wil beginnen met het afscheid van onze huidige kinderburgemeester Keyshia Andrea. Onze vijfde kinderburgemeester van Dordrecht. En dat is ook de reden dat ik ervoor ben gaan staan. En ik vraag Keyshia graag of ze even naar voren wil komen. Keyshia, daar sta je weer hier. Vorig jaar stond je ook hier voor burgemeester Wouter Kolff. Die mocht jou toen welkom heten. Op dinsdag 19 september ben je geïnstalleerd, in 2023, nadat je een buitengewoon super enthousiast filmpje had gemaakt, op diverse plaatsen in onze mooie stad. Je liet ons weten dat je heel graag kinderburgemeester wilde worden. En toen je door de heer Kolff werd gebeld met het nieuws dat je het werd, schrok je wel een beetje, zodat je de eerste keer onmiddellijk de verbinding liet verbreken. Gelukkig is dat goed gekomen. En daar zijn wij Dordrecht, raad en inwoners, ongelooflijk blij mee. Je hebt het echt geweldig gedaan. Ik heb dat van alle kanten gehoord. En ik heb van de heer Kolff ook vernomen dat hij je heeft zien groeien in je rol als kinderburgemeester. En het ging eigenlijk al heel snel bijna vanzelf. En je deed alles met veel plezier. Je bent een talent in het spreken voor een groep mensen of voor een camera staan. Het gaat jou buitengewoon goed af. En je straalde altijd en ziet er immer tiptop uit. Heel belangrijk is dat je ook je zorgen maakte om de inhoud. Je staat ergens voor. Jouw aandachtspunt was vooral het afgelopen jaar, ieder kind moet speciaal gevonden worden en moet gezien worden. En dat moet je ook willen voelen. En dat past natuurlijk bij heel veel onderwerpen die spelen in onze stad, maar ook in datgene wat wij belangrijk vinden in de inclusiviteit, diversiteit. Dure woorden misschien, maar het zegt eigenlijk, ieder mens hoort erbij, ongeacht zijn geaardheid, zijn kleur of wat dan ook. Een regenboog maakt het allemaal veel mooier. En jij hebt dat waanzinnig goed overgebracht, op diverse momenten. Je bent gewoon een supervertegenwoordiger van de kinderen van Dordrecht dit jaar. En je hebt ook al heel veel gedaan. Want leden van de Raad, dames en heren, Keyshia zei eigenlijk altijd ja op alle verzoeken. En omdat je het zo goed deed, vond de heer Kolff dat ook allemaal geweldig goed.

Hij had een geweldige duo burgemeester. Ik heb ook gehoord dat je Jörgen Raymann hebt ontmoet, tijdens de MKB-dag. Ook een bijzondere man. Je was bij de ontvangst van Sinterklaas, bij de Koningsspelen. Maar ik heb je ook zien schitteren bij de installatie van de Commissaris van de Koning in Den Haag, Wouter Kolff, een kleine twee weken geleden. En daar sprak je ook weer voor het opkomen voor de rechten van kinderen in de mooie provincie Zuid-Holland. Maar je hebt ook een belangrijke bijdrage geleverd aan de Ketikoti in Dordrecht. Heel belangrijk. En dit jaar heb je wel drie keer de voormalig minister Hugo de Jonge ontmoet. En als afsluiter mocht je afgelopen vrijdag de opening verrichten van het preventiecollege bij het Da Vinci College. Je was ook aanwezig tijdens de officiële bijeenkomsten, zoals tijdens Koningsdag. Je mocht 's avonds, samen met je moeder, mee op de boot om het mooie vuurwerk te bekijken. En op 4 mei heb je een tijdens de dodenherdenking een krans gelegd. Tijdens de avondvierdaagse zwaaide je

samen met de heer Kolff naar de kinderen en moedigde jij ze aan vanaf het bordes van het stadhuis. De heer Kolff is ook nog in jouw klas geweest, samen met jouw begeleidster Fleur en onze chauffeur Jeanette. Dat alles is wel heel bijzonder. Eigenlijk vraag ik mij af waarom men hier een waarnemend burgemeester heeft aangetrokken. Volgens mij had jij het uitstekend gedaan. En ik acht de kans ook aanwezig dat er stevig vergaderd zou worden, want je weet er wel de vaart in te houden. Ik heb begrepen dat je het ontzettend leuk vond om kinderburgemeester te zijn. Maar je vindt het ook weer fijn om het stokje over te dragen, want, dat zeg ik ook met veel bewondering en respect voor jou, je hebt een ongelooflijk druk jaar gehad. Maar je hebt het wel voor elkaar gekregen. Weet dat wij het fijn vinden dat je een super vijfde kinderburgemeester van Dordrecht was. Een ware ambassadeur. En zoals toegezegd door de heer Kolff mag jij straks de huidige ambtsketen mee naar huis nemen. Ik heb één advies, maak hem niet kwijt, want dat ligt altijd zo gevoelig in een stad bij de burgers. Zorg er goed voor. Dank voor alles, maar vooral veel succes voor jouw toekomst, want je bent een bijzonder talent. Dank je wel. En daarbij krijg je nog een paar mooie cadeautjes. Geef haar nog een groot applaus. En dan willen we natuurlijk ook graag onze nieuwe kinderburgemeester van harte welkom heten, Jurre Nipius. Mag ik jou vragen naar voren te komen? Dames en heren, Jurre is gekozen als de nieuwe kinderburgemeester van Dordrecht. En dat weten we al het tijdje, maar nu is het zover. Hij wordt nu geïnstalleerd. Jij solliciteerde door ons een filmpje te sturen, waarin je aangaf waarom jij juist kinderburgemeester wilde worden en jij de juiste man zou zijn. Je bent pas 10 jaar en onlangs ben je gestart op het Johan de Witt-gymnasium. Je gaf aan dat je had gezien dat de kinderburgemeester... Wat hij allemaal moest doen tijdens speciale gelegenheden in de stad. En dat zou jij ook leuk vinden. En je sprak ook uit dat je hoopt dat je niet buitengesloten wordt van de deelname, omdat je op zo'n jonge leeftijd al naar de middelbare school gaat. Jouw aandachtspunten voor het komend jaar zijn het verbeteren en veiliger maken van de speeltuinen in Dordrecht. Toeval of niet, ik heb er vandaag ook wel even over gesproken. Omdat ze soms saai, verouderd of gevaarlijk zijn, of soms allebei. Maar je wilt ook graag aandacht voor gepast onderwijs voor iedereen. En voor de gevaarlijke verkeerssituaties. Jouw wijsheid hebben we nodig. Misschien vanavond nog wel. In jouw filmpje liet je weten dat je hoopte dat onze interesse voor jou gewekt was en dat je nog een keer terug mocht komen. De jury, bestaande uit Keyshia, onze griffier Anneloes en mijn gewaardeerde voorganger de heer Kolff, hebben jou gekozen. En er was veel concurrentie van andere kinderen.

En eerlijk is eerlijk, vele kinderen hadden het wel kunnen worden, maar jij bent eruit gekomen. Je mocht nog een keertje terugkomen. En we hopen zeker dat we je nog vaak gaan meemaken het komend jaar. Jurre, je hebt er wel een tijdje op moeten wachten, maar het is nu zo ver. Ik ga nu over tot het officiële gedeelte. Geachte leden van de raad, kunt u instemmen met het installeren van Jurre Nipius als nieuwe kinderburgemeester van Dordrecht? Als u voor bent, kunt u uw hand opsteken? Dat is een restant, het alarm uit mijn vorige gemeente, maar vooral dat men overal die het hoort blij is met jouw benoeming, want hier is de unanimiteit. Een applaus. Dames en heren, we hebben een prachtige nieuwe ambtsketen voor de Dordtse kinderburgemeester laten ontwerpen door twee Dordtse kunstenaars, Brigitte Buitenhuis en Maarten Mooren. Het is een speels en stijlvol ontwerp geworden, waarin de iconische schapenkop van Dordrecht een prominente rol speelt. Aan het hoofd van de prachtig ontworpen wollige keten, springt het schapenkopje er letterlijk uit. Wat mij betreft een

ware blikvanger. Jurre, je bent de eerste kinderburgemeester die deze prachtige ambtsketen mag dragen. Helaas, je mag hem niet houden. Maar volgend jaar draag jij deze ambtsketen over aan de nieuwe kinderburgemeester. Maar als je hem draagt, dan ben je voor een jaar wel onze kinderburgemeester voor Dordrecht. Wees er zuinig op, want deze ambtsketen mag je niet zomaar omdoen. En zorg er goed voor. En net als ik draag je de ambtsketen alleen bij officiële gelegenheden. Er hoort een doosje bij, waar je hem netjes in kunt bewaren en waarin je hem mee kan nemen naar al jouw optredens in het komend jaar. Keyshia, zou jij de keten willen omhangen bij Jurre? En dan stel ik voor dat wij even een rondje maken. Dan kan je alle leden van de raad een hand geven. Zij kunnen jou een hand geven. En dan weten ze ook waar ze het komend jaar rekening mee moeten houden. En als er zorgen zijn, zeker voor de jeugd, dat ze met jou het gesprek kunnen aangaan. Proficiat. Heel veel succes.

De heer Katif: Voorzitter.

De voorzitter: Dames en heren, toch even een moment. We zijn nog steeds in vergadering. Ik snap de behoefte om even tot de pauze te komen. Ik schors de beraadslagingen tot acht uur.

3. Afscheid wethouder Heijkoop

De voorzitter: Mag ik de leden vragen de plaatsen in te nemen? Ik open de beraadslagingen. En ik wil graag even het woord gaan richten aan mijn gewaardeerde collega, burgemeester Heijkoop van de mooie gemeente Leiden. Eén na mooiste gemeente van Nederland. Eerste is Dordrecht. Misschien toch wel vriendelijk en aardig, Peter, als ik je mag uitnodigen hier vooraan, want je zit daar zo ver weg. Ik vind het wel netjes als je even hier komt zitten. De heer Stam laat zich verontschuldigen vanavond. Peter, als jij dan... Ik kan me nog herinneren jaren geleden weet ik ongeveer wie daar zaten. Maar het verandert af en toe. Ik denk, ga jij nu daar eens mooi plaatsnemen. Dan is dat ook een mooi moment om even het woord namens de raad tot je te richten. Dames en heren, ik heropen de vergadering. Maar we starten met een bijzonder agendapunt. We nemen afscheid van onze wethouder Heijkoop, uw wethouder Heijkoop, die inmiddels burgemeester is geworden van de prachtige stad Leiden. En dat is ook de reden dat ik er even bij ben gaan staan. Peter, fijn dat je er bent.

Wat een bijzondere bijeenkomst is dit. Peter, dit voelt wel een klein beetje als stuivertje wisselen. Jij verruilt het wethouderschap van Dordrecht voor het burgemeesterschap van Leiden. En ik heb afscheid genomen, na een prachtig jaar, van Leiden, om weer tijdelijk burgemeester te mogen zijn van deze prachtige stad Dordrecht. Ik mag je toespreken als voorganger, in zekere zin als opvolger, maar vooral ook, laten we dat zien, als collega-bestuurder en ook wel als een zekere bewonderaar. Want met jou verlaat zeker, en daar doe ik niets tekort aan, een kanjer van een bestuurder, het Dordtse gemeentebestuur. Een bestuurlijke carrière die in 2010 begon, met het hier in Dordrecht zogeheten commissielid. Maar al na een jaar werd je gewoon raadslid. 2014 werd je fractievoorzitter, in een verkiezingscampagne die wel een beetje op Amerikaanse leest was geschoeid. Bert van de Burgt was lijsttrekker, met jou als running mate. En met de afspraak dat je Bert halverwege de rit zou aflossen, is daar ook wel het een en ander van terechtgekomen. Enfin, vanaf 2016 was je wethouder. En wat voor hun wethouder. Jouw kwaliteiten heb ik zelf het meest direct mogen meemaken in 2017, toen ik een groot

aantal maanden, acht maanden, negen maanden waarnemend burgemeester was van deze stad. En iets later, toen ik als formateur de coalitiebesprekingen mocht leiden. Aan de collegetafel, in de raad en in de stad was je een markante, dat wil ik ook wel gezegd hebben, soms dominante persoonlijkheid. Een bestuurder die echt weet wat hij wil. Maar die ook weet, hoe krijg je het voor elkaar? Een bestuurder met een zeer uitgebreid netwerk, met goede contacten in regio, provincie en de landelijke politiek. Maar ook een bestuurder die verbinding zoekt met de samenleving. En een bestuurder die ook graag het debat met de raad voert. En ik wil bij die kwaliteiten stilstaan en wat voorbeelden noemen. Jij wist precies wat je wilde met het onderwijs. En dat was duidelijk. Gelijke kansen voor alle kinderen. Het mag niet uitmaken waar je wieg heeft gestaan. En toch is dat nog steeds vaak te veel het geval. Maar het is wel de inzet van het Dordtse ambitieuze leerprogramma, waar je toch in ieder geval zo'n 25 miljoen euro wist los te peuteren. Een woord dat ik bewust gebruik, omdat gelijke kansen niet vroeg genoeg, denk ik, kunnen beginnen. En aan de andere kant van het onderwijsveld vond je het belangrijk om meer hbo naar de stad te halen. En in het begin heb ik een aantal van die pogingen mee mogen maken. Waarbij het mes tevens aan drie kanten sneed. Verhogen van het opleidingsniveau van de Dordtse beroepsbevolking, verbetering van de aansluiting onderwijs, arbeidsmarkt en vooral ook het verhogen van de aantrekkelijkheid van Dordrecht voor bewoners en ondernemers. Het kostte bloed, zweet en tranen, veel overleggen en wat geld, maar het is je, ook in de collegialiteit, goed gelukt. Tegelijkertijd was je niet weg te slaan uit Den Haag. Vooral in de rol als bestuurslid van de VNG had je veelvuldig contacten met staatssecretarissen en ministers over alles wat met sociale vraagstukken te maken had. En vaak werd je door hen ook geconsulteerd. Vooral de bestrijding van armoede, de aanpak van schulden en natuurlijk de afwikkeling van de afschuwelijke toeslagenaffaire had je niet aflatende aandacht in die gesprekken. En waar het overleg je niet snel genoeg ging, schroomde je ook niet de media in te zetten om doorbraken te bereiken. Je was kind aan huis, aan tafel bij Nieuwsuur, Eén Vandaag, Spraakmakers. En je wist met pakkende soundbites te komen. De mooiste was misschien wel, wat het kabinet doet, is alleen pleisters plakken. Een enkele keer kwam zo'n soundbite ook wel als een boemerang terug.

Je opmerking, gemeenten voelen zich soms een pinautomaat voor de wensen van toeslaghouders, heeft wat stof doen opwaaien. Maar tekent ook dat je zeker moeilijke boodschappen niet uit de weg gaat en dat je bovendien daarna altijd het gesprek aangaat met de mensen die je op zo'n opmerking soms weten aan te spreken. Je zocht de verbinding met de samenleving. Denk bijvoorbeeld aan de bestrijding van eenzaamheid. Bij de verbetering van de opvang van daklozen, bij de noodopvang van vluchtelingen en bij aanpak van laaggeletterdheid. Dossiers die misschien nog meer dan ooit onze permanente aandacht zullen vragen, ook hier in Dordrecht. Je zocht de mensen op om wie het ging, je luistert naar hun noden. Je was geen burgemeester in oorlogstijd, maar wel wethouder in crisistijd. In de coronatijd kwam je snel met maatregelen, om de ergste financiële noden te bestrijden. En dat deed je ook bij de Oekraïne-crisis, met de enorme stijging van de energiekosten. En op afstand valt op dat Dordrecht in zijn algemeenheid ongelooflijk veel doet en gedaan heeft bij dit type vraagstukken. Daar mag u allen trots op zijn. Je nam ook elk raadslid serieus. Ook als dat betekent dat een opmerking van een raadslid soms van een uitgebreid antwoord moet worden voorzien. Maar dat stelt men geloof ik hier ook wel erg op prijs. Bij een raad met zestien fracties betekent dat, dat de spreektijd nog weleens kan uitlopen. Er zijn raadsleden die naar

huis belden met de mededeling, schat, het wordt laat, want Peter Heijkoop is nu aan het woord. Er zijn ook mensen die denken dat je daarom graag financiën erbij wilde doen. Voor de mensen die de Dordtse raad niet zo goed kennen, de wethouder financiën heeft recht op meer spreektijd dan zijn collega's bij de behandeling van Perspectiefnota en begroting. Al met al zijn dat eigenschappen die je zeer van pas kunnen komen in je nieuwe functie in Leiden. Want waar Dordrecht een kanjer van een wethouder verliest, krijgt Leiden juist een kanjer van een burgemeester. En een burgemeester die het ambt van huis uit kent. En ik ga er ook vanuit dat je Dordrecht niet vergeet. Al was het maar vanwege de overeenkomsten, maar ook vanwege de gedeelde belangen. Dordrecht, de oudste stad van Holland. Leiden, de stad met de oudste universiteit. Beiden een belangrijke rol vervuld in de Tachtigjarige Oorlog. Leiden was één van de twaalf steden die hier in Dordrecht bijeenkwamen in de eerste Statenvergadering. Een vergadering die we nog steeds jaarlijks herdenken, met alle burgemeesters van die steden. En dit jaar mocht ik vanuit Leiden spreken op deze historische samenkomst. Leiden en Dordrecht liggen beiden aan de zogeheten Oude Lijn. Die spoorlijn die vele plannen heeft voor woningbouw en een ongelooflijke belangrijke levensader is. We zullen met elkaar moeten werken om die verstedelijkingsalliantie inhoud te geven, zowel in de dynamiek van activiteiten, maar ook bij de belangrijke duurzaamheidsopgave. Leiden mag Dordrecht voorbij zijn in inwonertal, maar bovenal gaat het om kwaliteiten. En daarbij kunnen de steden met elkaar uitstekend wedijveren. Met een monumentale binnenstad, een mooie omgeving. En laten we eerlijk zijn, soms ook een beetje de schaduw van een grote stad in de buurt, wat overigens een kans is om je positie te versterken. Ik ben ervan overtuigd dat jij dat in Leiden ook zult doen. In goed contact met je collega Jan van Zanen, die je nog immer goed kent vanuit de VNG. Peter, ik zal niet de hele portefeuille doornemen, want dan zou er weer een telefoontje naar huis moeten. Maar ik wil wel een paar hoogtepunten noemen. Het ruimhartige armoedebeleid in Dordrecht, daarin bent u een voorbeeld. En daarvan zeg ik, vanuit mijn eigen kennis, chapeau. De invoering van de Dordtpas, waar bijvoorbeeld in Leiden naar gekeken wordt als voorbeeldmodel.

Het vlottrekken van de sociale woningbouw in de stad. De huurwoningen die nu hier gebouwd worden door activiteiten met elkaar. Deze onderwerpen hebben denk ik wel één gezamenlijke noemer. Laat alle mensen weer meedoen in de stad. Mensen de kans geven om er weer bovenop te komen. Peter, ik kan je niet alleen maar lof toezwaaien. Ik moet het ook nog wel over een ernstig puntje hebben. De verkiezingsposters van het CDA in 2022. Laat Heijkoop zijn karwei afmaken. De kiezer beloofde die campagne met vier zetels. Hoewel, dat is nog wel spannend geweest. En de nieuwe coalitie gaf je zelfs een nog groter karwei om af te maken. En nu vertrek je zelf naar Leiden. Terwijl ik toch het idee heb dat Dordrecht nog niet helemaal af is. Sterker nog, je verlaat deze schone stad op het moment dat de stad voor een zeer ingrijpende bezuinigings- en ombuigingsopgave staat. Het echte werk voor een wethouder van financiën. Ik zal zeker niet spreken van kiezersbedrog, maar ik begrijp wel dat er nu een aangepaste affiche bij de drukker ligt, laat Van der Kruijff Heijkoop's karwei afmaken. Peter, ik ga de toespraak afronden. Maar voordat ze denken dat lang spreken vooral in onze gedeelde voornaam zit, we willen je niet zomaar laten vertrekken. Je krijgt zo dadelijk een cadeau van de gemeenteraad, als dank voor je enorme inzet en engagement voor onze stad, ook jouw stad. En we hebben begrepen dat je het leuk vindt om thuis met je gezin bezig te zijn met patisserie. Dat is wel iets met vrolijke kleuren. Hopelijk is het ons gelukt daar een passend cadeau voor te vinden. En daarnaast willen we graag je vanwege je bijzondere,

maar ook grote verdiensten voor de stad, en daarbij wil ik ook nadrukkelijk zeggen, de regio, regio en stad Dordrecht zijn op vele punten absoluut één, onderscheiden met de bestuurlijke erepenning van de gemeente Dordrecht. Een onderscheiding die de dank uitdrukt voor alles wat jij voor deze stad gedaan hebt. En wat ik je toewens, bovenal, veel succes, geluk, ook in het persoonlijke, in de mooie stad Leiden. Dordrecht en haar inwoners zeggen, Peter, dank je wel en tot ziens in Dordrecht. En de raad kijkt uit om een keer van jouw producten natuurlijk te genieten. Dan verzoek ik je nog even plaats te nemen, Peter. De fractievoorzitter van het CDA, mevrouw Van Vugt-Roose, wil ik graag in de gelegenheid stellen om het woord tot je te richten.

Mevrouw Van Vugt-Roose: Voorzitter, toen ik enkele weken geleden de vraag kreeg of ik onze vertrekkende wethouder nog wilde toespreken, heb ik spontaan ja gezegd. Ik ben vooral trots op wat onze Peter, dat mag ik toch zeggen vanuit de fractie, voor Dordrecht betekent en op wat hij ongetwijfeld voor Leiden gaat betekenen. Vanavond ga ik niet herhalen wat al in veel toespraken is gezegd. Het lijkt me niet goed voor het ego van burgemeester Heijkoop daar nog eens een schepje bovenop te doen. Voorzitter, ik wil vanavond graag enkele andere kanten van Peter Heijkoop laten zien. Enkele jaren geleden leerde ik hem kennen, toen de campagne voor de gemeenteraadsverkiezing van '22 net in gang was gezet. Wat mij meteen opviel, was de ambitie die bij Heijkoop van het gezicht afspat. Hij leek ook vaak te denken dat ieder ander dezelfde gedrevenheid en ambitie heeft. Ik herinner me nog als de dag van gisteren, toen ik werd gevraagd om het fractievoorzitterschap op te pakken, hoe Peter Heijkoop echt verbolgen was dat ik daar nog 24 uur bedenktijd voor vroeg. Die gedrevenheid hebben meer mensen bij Heijkoop waargenomen. Als jonge voetballer in het voetbalteam was Peter bijzonder fanatiek en waren de enkels van de tegenspelers niet veilig. Toen Peter als jonge hond de CDA-fractie kwam versterken, was het ook vrij snel duidelijk dat Peter's ambitie verder lag dan dat van raadslid. En het was aan meer te zien.

Als je met Peter door de stad fietste en hij bewoog zich per bakfiets... Of in Leiden noemen ze dat ook wel een soort bakfietslarvenkar. Als hij zich voortbewoog van de ene naar de andere wijk, kon hij zich met die bakfiets overal tussen duwen. Of als hardloper in de buitengebieden, met een duidelijk plan voor ogen. Want die halve marathon in Leiden moest dit jaar toch echt gelopen worden. Er zit een bepaalde rusteloosheid in deze burgemeester van Leiden. Verveling ligt altijd op de loer. Tijdens onze fractievergaderingen hebben we de dropjes en ander snoepgoed maar afgeschaft. Driekwart daarvan verdween zonder enig schaamtegevoel in de maag van Peter. Heeft iemand weleens gezien hoeveel snoeppapiertjes er na een vergadering, ook de raadsvergaderingen, rondom Peter uitgestrooid lagen? Tijdens raadsvergaderingen, maar ook daarbuiten, hebben we hem leren kennen als iemand die zorgt dat hij zijn zin krijgt. En soms is het lastig om te ontdekken wat het concrete antwoord op de gestelde vraag was. Voor hem was het dan ook normaal, ook zo iets, om als raadslid doodleuk aan de medewerkers van de griffie te vragen of ze even op zoon Joep konden passen. Hij moest namelijk wat doen in het Stads kantoor. Wat als een paal boven water staat, dat is het sociale hart dat je van jongs af aan hebt meegekregen. Vanuit je opvoeding heb je meegekregen om te staan voor de sociaal-christelijke waarden. En dat is in je werk als wethouder heel erg zichtbaar geworden en gebleven. Hoewel ik je maar enkele jaren van dichtbij heb gekend, heb ik het contact met jou als verrijkend ervaren. En ook fijn dat ik Nancy in de afgelopen jaren heb leren kennen. Soms kon je je gedragen als een hork,

maar dat zal je vast anders zien. De grenzen van het dualisme hebben we verkend, zullen we maar zeggen. Wees zuinig op de mensen die nu jouw agenda beheren, ik heb ze donderdag al even kunnen spreken, want zelf kun je dat niet. Met als gevolg dat onze overleggen op de meest bizarre tijden plaatsvonden. Soms gingen onze gesprekken ook voorbij aan het politieke leven en kwamen persoonlijke ervaringen ter sprake. Het vertrouwen dat er tussen ons is, is kostbaar. Beste burgemeester Heijkoop, ik hoop van harte, en wij hopen ook van harte als fractie en ook als bestuur, want ik spreek hier ook namens hen, dat je in Leiden met je gezin een goede tijd tegemoet gaat. Namens de fractie en namens het lokale bestuur wil ik je tot slot nog enkele cadeaus geven. Eén van de cadeaus voorkomt dat je Dordrecht zomaar vergeet. En toch sluit ook de herinnering aan Dordt bij elke stap die je zet. Een ander cadeau is voor de werkkamer, om nog een herinnering aan Dordt te hebben. En met de laatste komen we tegemoet aan het tegengaan van verveling, het doorbrengen van tijd met je gezin en met een knipoog naar je jeugd, want je kunt nu toch weer landbouwer of veeboer worden.

De voorzitter: En dan geef ik nu het woord aan de burgemeester van Leiden. Maar je mag het cadeautje even uitpakken hoor.

De heer Heijkoop: Mooi. Voorzitter, dank u wel. Een soort van ambteloos Dordts burger, in ieder geval. Geen naam in het beeld. En ik had al een onderonsje met de ex-collega's, dat dit echt de laatste keer is dat ik mij hier meld, voorlopig. Ex-collega Van der Linden noteerde dat ook als een toezegging. Beste mensen, geachte raadsleden, beste voorzitter, griffier, mensen op de tribune, mensen van de ambtelijke organisatie, dank dat u hier allen bent om toch nog een keer de moeite te nemen om afscheid van mij te nemen.

Ik voel me inderdaad wel een beetje opgelaten, want ik heb eigenlijk bijna allemaal al wel gesproken, op de verschillende momenten dat ik al in de verschillende overlegvormen in de verschillende gremia afscheid heb genomen. Maar ik vind het toch heel bijzonder en fijn om hier te mogen staan. Want ik had het ook met de griffier erover. En die wees mij er ook terecht op dat een wethouder de deur gewezen dient te worden door de gemeenteraad. En u bent het hoogste orgaan. En ik heb mijn jarenlang met veel plezier tot u verhouden. En ik vind het ook een eer dat ik hier mag staan om ook voor een laatste keer nog het woord tot u te mogen richten. En daarbij wil ik starten met toch wel de vaststelling, het delen van het gevoel dat ik hier echt een hele mooie tijd heb gehad. Ik heb hier een prachtige tijd gehad. En velen van u heb ik ook gezien in het Onderwijsmuseum. En daar heb ik al het nodige gedeeld over waarom dit voor mij een hele mooie tijd was. Maar ik heb ook een hele mooie tijd in deze Raadzaal gehad. De vele inhoudelijke debatten die we met elkaar gevoerd hebben, altijd vanuit de inhoudelijke gedrevenheid vanuit uw raad, waarbij u mij niet zelden ook het vuur aan de schenen legde, om ook met het verhaal te komen dat u overtuigde. En het is ook heel fijn om hier dan ook nog met u te zijn om stil te staan bij die afgelopen acht jaar. En waar ik u vooral ook voor wil danken, is het vertrouwen waar vanuit ik altijd met u heb kunnen werken. U bent ieder, alle zestien fracties gedreven. U heeft allemaal de doelstelling om elke dag de stad een beetje mooier te maken en een beetje beter te maken. Vanuit verschillende uitgangspunten, visie, overtuigingen, maar wel een gemeenschappelijke liefde voor deze prachtige stad. En ik roep u ook op om dat te blijven doen. En dat hoef ik ook eigenlijk niet te doen. En om dat ook op de manier te doen die bij u past, namelijk

met een warm hart, vanuit die inhoudelijke gedrevenheid en de enkels, zeg ik richting mevrouw Van Vugt, toch ook te vermijden in de debatten. Want dat brengt het debat niets. Het brengt de inhoud niets. Het brengt de inwoners van Dordrecht niets. Waar ik van genoten heb, is het contact met u individueel, soms met de fractie, maar ook contact met de mensen in de stad, met de vrijwilligers, de mantelzorgers, de scholen, het voorlezen op scholen, de kinderen, de laatste jaren ook met woningzoekenden. Soms georganiseerd, soms naar aanleiding van een brief, soms even bellen, soms gewoon eens horen van inwoners van, wat speelt er, wat is er aan de hand? Dat wil ik u ook als raad meegeven. Maak de kleine verhalen die u bereiken soms heel groot. Leg ze gewoon in volle omvang op tafel. Want achter die kleine verhalen zitten soms hele grote problemen, die ook grote oplossingen vragen. En u bent hier van de grote oplossingen voor deze stad. Het was een lastige keuze om te vertrekken. Na acht jaar kunt u niet zeggen dat ik er tussendoor even uit gepiept ben, maar het is toch nog steeds wel dat het met een zwaar gemoed is. En daarom wilde ik die stap ook alleen maken naar een stad die kan wedijveren met de pure schoonheid van Dordrecht. Want dat mag ik denk ik wel zeggen, voorzitter. De stad Leiden en de stad Dordrecht hebben veel verbindingen vanuit de Tachtigjarige Oorlog, een gedeelde geschiedenis, een gedeelde schoonheid, een gedeelde historische binnenstad. En ik hoop ook dat de steden voor altijd verbonden blijven. Niet alleen vanuit de geschiedenis, maar ook nadrukkelijk naar de toekomst toe. En ik denk, voorzitter, dat dat zomaar de komende tijd ook zeker tot zijn recht zal komen, aangezien wij een gedeelde liefde hebben voor beide steden en ik dat ook weet van collega's, dat er altijd goed contact is geweest ook met het Leidse. Ik dank u voor alle leuke reacties die ik heb gehad, ondanks dat ik het karwei niet helemaal heb afgemaakt. Er is een financieel vraagstuk voor deze stad.

Maar u staat goed voorgesorteerd. U gaat dat goed doen. Als de vorige waarnemer nog een jaar langer was gebleven in Leiden, had ik misschien een jaar later gesolliciteerd. Dan had ik dit karwei ook kunnen afmaken. Maar Leiden kwam nu beschikbaar. En ik ben heel blij dat ik de brieven heb mogen schrijven. En u gaat dat bezuinigingsprogramma, die ombuiging ook gewoon doen. U gaat het cheffen. U gaat het met elkaar doen. U gaat dat schouder aan schouder met het college doen. U gaat elkaar kritisch bevragen. U gaat het college bevragen op de keuzes die worden voorgesteld. En u gaat er met elkaar uitkomen. Dank voor alle mooie reacties. En ik wil ook over uw hoofden heen de reacties vanuit de stad... Daar wil ik ook voor dankzeggen. Of het bij de kinderopvang was of bij de bakker of in de binnenstad, gewoon eens een loopje, ik heb daar, voorzitter, nooit ervaren dat mij kwalijk is genomen dat het karwei niet is afgemaakt. En eigenlijk wel alle begrip en ook soms wel de trots dat ik ook die stap mag maken naar de mooie stad Leiden. Tot slot, voorzitter, wil ik ook het vertrouwen uitspreken. Natuurlijk in u als raad, maar ook zeker in mijn opvolger Wim van der Kruijff, die u vanmiddag heeft geïnstalleerd. Ik denk dat jij dat hartstikke goed gaat doen, Wim. We kennen elkaar al heel lang. Ook jij bent gedreven. Je kent de dossiers. Je houdt van deze stad. En samen met collega's in het college gaat dat gewoon helemaal goed komen, ook onder aanvoering van Peter van der Velden. En natuurlijk ook de felicitaties aan Theo Oostenrijk. Welkom terug in deze prachtige raad. En ik begreep ook dat de VVD een kersvers commissielid heeft mogen benoemen, mevrouw Balorian. Aan het begin van haar carrière, waar Theo misschien aan het einde zit. Hoewel, dat hebben we misschien al... Geen interrupties, voorzitter. Geen interrupties. Hoewel we dat misschien al vaker hadden gedacht. En old soldiers never die, zei ik al tegen hem. Beste mensen, Theo

Oostenrijk zat in 1970 al in de gemeenteraad van Gorinchem. Alle respect komt hem toe. Beste mensen, ik hou het hierbij. Dank voor de mooie woorden. Mijn ego, ik zal dat allemaal keurig netjes laten landen, Franciske. Dank ook voor de mooie woorden, burgemeester Van der Velden. Ik waardeer het zeer, zeker ook uit uw mond. Ik kijk terug op een hele mooie samenwerking in 2017. Maar ook de voorbije weken hebben we elkaar vaak gesproken. En je bent ook voor mij één van de burgemeesters geweest waar ik heel veel inspiratie aan heb mogen ontlelen. Vooral ook waar het gaat over de zachte kant van het burgemeestersvak. Het oog hebben voor mensen. Het in verbinding staan met mensen. En in die zin wil ik jou ook daarvoor dank zeggen. Beste mensen, het gaat u goed. Pas goed op deze stad. En tot ziens.

De voorzitter: Ik schors voor een kort moment, zodat Peter nog even de handen kan schudden van u en u de hand kan schudden van Peter. Als even iedereen... En dan de ronde. Ik zou zeggen, Peter, tot ziens en wel thuis.

39. Vaststellen Mobiliteitsplan Dordrecht 2040 – Raadsvoorstel

De voorzitter: Ik heropen de beraadslagingen. Aan de orde is de tweede termijn. Ik wil u, ook gezien de omvang van de agenda, vragen om ook in de tweede termijn, als u daar behoefte toe voelt, uiterst kort en puntig te reageren, omdat ik denk dat het vele al gewisseld is.

En dat het uiteindelijk aankomt om in de afweging en de stemming tot de appreciatie te komen van voor of tegen datgene wat ingediend is. Ik kijk even rond. Wie heeft behoefte aan een tweede termijn? Ik kijk even rond.

Mevrouw Stolk: Voorzitter.

De voorzitter: Forum noteer ik, mevrouw Pichel. Mevrouw Stolk.

Mevrouw Stolk: Ik hoef niet per se een tweede termijn. Maar we hebben natuurlijk wat moties en amendement en er zijn wat dingen gewijzigd. Dat is eigenlijk het enige wat ik door wil geven dadelijk..

De voorzitter: Dat kunt u dadelijk dan even in die tweede termijn aangeven wat dat voor u betekent. Nog andere leden van uw raad? Mijnheer Oostenrijk, CDA. Ik inventariseer het even. Nog anderen? Dan ga ik naar... PvdA? Mevrouw Schnabel nog?

Mevrouw Schnabel: Ja, maar dat kan denk ik... Dank u wel. Dat kan denk ik ook zo komen.

De voorzitter: Net als met mevrouw Stolk, denk ik.

Mevrouw Schnabel: Ja, zeker. Dank u wel.

De voorzitter: Dacht ik al. Dan begin ik bij mevrouw Stolk.

Mevrouw Stolk: Voorzitter, dank. In overleg ook met de andere indieners van het amendement betaald parkeren in bestaande wijken, hebben wij het advies opgevolgd

wat wethouder Van der Linden aangaf. Dat is aangepast. En die ga ik zo opnieuw indienen. En de motie die wij ingediend hebben over de grijze golf, wij vinden het teleurstellend dat er over van alles en nog wat beleid wordt gemaakt, maar als het vaak op de ouderen aankomt, dan is er geen beleid. En als je ook kijkt wat de Dordtenaren de gemeente Dordrecht geeft op het gebied van ouderenbeleid, dat is een zes min. Daar mag wat ons betreft wel een tandje bij. We zijn natuurlijk blij met de toezegging van wethouder Van der Linden, maar we gaan toch de motie in stemming brengen. Je ziet heel vaak in tijden van campagne dat ze het opnemen voor de ouderen, maar laat het er dan nu maar even op aankomen, voorzitter. Die houden we gewoon in stand. En daar wil ik het even bij laten.

De voorzitter: Kunt u de aangepaste dan indienen? Ik zie mevrouw Stolk al aan komen rennen. Dan ga ik naar mevrouw Schnabel, Partij van de Arbeid.

Mevrouw Schnabel: Dank u wel. We zijn blij met de toezegging die de wethouder heeft gedaan, om de gedachtegang mee te nemen aangaande de binnenstad en de 15 kilometer. En we zouden ook graag meegenomen hebben dat we daar als gemeente zelf op kunnen handhaven, binnen die gedachte. Maar daarmee trekken we de motie in, vanwege de toezegging.

De voorzitter: Dan dank u zeer. Mevrouw Pichel, namens Forum.

Mevrouw Pichel: Dank u wel, voorzitter. Het is natuurlijk logisch dat ook met de opzet van de eerste termijn er weinig mogelijkheid was om een reflectie te geven op onze motie, keuzes hebben gevolgen. Maar ik moet toch wel even aangeven dat ik een beetje schrok van de reactie van de wethouder, dat hij het niet zozeer zijn verantwoordelijkheid vindt om de effecten van bepaalde beleidskeuzes te meten, terwijl er wel zeker een verband zichtbaar is. En ik ben eigenlijk ook gewoon even benieuwd hoe de raad als hoogste bestuursorgaan van de stad toch reflecteert op deze motie. Ik kan het natuurlijk ook gaan zien in een stemming of eventueel in een stemverklaring, maar ik dacht, ik leg hem toch even neer in de tweede termijn, als iemand daarop zou willen reageren.

De voorzitter: Ik denk dat de stemmingen daar en de stemverklaringen een mooi podium is. Maar ik kijk dadelijk wie behoefte heeft om daarop te reageren. Ik kom bij de heer Oostenrijk, CDA.

De heer Oostenrijk: Dank u, voorzitter. We zien met belangstelling het gewijzigde amendement van de VSP over betaald parkeren tegemoet. Maar die kunnen we zo qua tekst zien. En dat zou onze oordeelsvorming kunnen beïnvloeden. Als het gaat om motie 6 van die bereikbaarheidsongelijkheid, en dat is een vraag aan mevrouw Stolk, welke STOMP-principes zijn nu eigenlijk echt belemmerend? Kunt u dat nader toelichten? Los van het feit dat ook de CDA-fractie het hartgrondig eens is dat nodig ouderenbeleid op de kaart moet komen.

De voorzitter: Heeft mevrouw Stolk gelegenheid om daar nu op te reageren?

Mevrouw Stolk: Ja hoor, voorzitter. In principe zijn er natuurlijk heel veel belemmeringen. Als je dat STOMP-principe af gaat pellen, dan hebben wij het idee dat je soms achteraan begint in plaats van daar waar je moet starten. Als je kijkt bijvoorbeeld dat nu op dit

moment 1 op de 5 inwoners 65 plus is. Over 10 jaar is dat 1 op de 4. We gaan nu een Mobiliteitsplan vaststellen voor 2040. Dat betekent dat we ook heel veel ouderen krijgen. En wij vinden nog steeds, er is geen ouderenbeleid hier in Dordrecht. En ook op het gebied van gratis openbaar vervoer 65 plus, dat is natuurlijk al uitgehold. En als je kijkt wat ouderen... Ik noem bijvoorbeeld Dubbeldam. Dubbeldam is een, ik wil niet zeggen een dorp, want ik woon er zelf. Maar dat daar bijvoorbeeld na zeven uur geen bus meer rijdt, weet je, ik krijg dat niet uitgelegd. Hoe belangrijk vinden wij mobiliteit ook voor ouderen? En dat zie je niet alleen hierin. Voorzitter, kan mevrouw Kruger even door de microfoon, want ik... Ik dacht dat u het tegen mij had.

De voorzitter: Mevrouw Stolk, ga verder.

Mevrouw Stolk: Als je ziet wat er allemaal uitgehold is, en dat zie je ook... Want in principe, de motie die GroenLinks indient, het fijnmazige ov, het is er gewoon niet. En we weten allemaal, openbaar vervoer, waar je ook naartoe gaat, kost geld. En wij vinden nog steeds dat er beleid moet komen op alle vlakken op ouderen.

De voorzitter: Dan een korte interruptie van heer Oostenrijk. En dan denk ik dat dit voldoende gewisseld is.

De heer Oostenrijk: Voorzitter, ik kan heel goed het verhaal van mevrouw Stolk volgen. Alleen het grootste deel van haar betoog gaat over belemmeringen voor iedereen. Wij hebben het nu over ongelijkheidsbelemmeringen. En daar gaan we het over hebben. En niet over wat er allemaal mis is hier in Dordrecht.

De voorzitter: Ik kijk even rond. Zijn er nog andere leden...

Mevrouw Stolk: Voorzitter, ik wil daar toch heel even op reageren.

De voorzitter: Heel kort.

Mevrouw Stolk: Het stelt me echt zwaar teleur dat het CDA, die opkomt ook voor de belangen van de ouderen, die dat promoten in hun verkiezingsprogramma, die nu gewoon... Als die hier niet in meegaan, moet je niet zeggen dat je voor mobiliteit voor ouderen bent. Dat moet je dan voortaan maar gewoon schrappen.

De voorzitter: Goed dat dit gewisseld is. Ik kijk rond. Anderen nog niet? Ik kijk ook even naar de wethouder. Nog behoefte aan een aanvulling of toelichting? Anders gaan we over tot de stemming.

De heer Van der Linden: Ik heb geen behoefte aan aanvulling. Ik vind het prettig dat het amendement gewijzigd is, technisch. Ontrading blijft staan. Maar dat hij in ieder geval tekstueel is gewijzigd. Dank.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we over tot de stemmingen. En kom ik bij het amendement 2, perspectief voor Wilgenwende. Wie heeft behoefte tot het afleggen van een stemverklaring? Zo niet, dan kunt u nu stemmen. Voor of tegen het amendement? Voor het amendement hebben gestemd 32. Tegen het amendement 4. Het amendement wordt geacht te zijn aangenomen. Tegen het amendement is het CDA en ik zie de Partij

van de Arbeid. Dan kom ik bij amendement 3, niet voorsorteren op sluiting Krispijntunnel. Behoeftte tot het afleggen van een stemverklaring? Dan begin ik bij de heer Wringer, Beter voor Dordt.

De heer Wringer: Dank, voorzitter. Wij wachten op het individuele raadsvoorstel over de Krispijntunnel, waarin staat wat de gevolgen zijn met betrekking tot verkeersstroming, vaardigheid, duurzaamheid, economische impact. En we willen eerst weten hoe de omgeving erover denkt, om een weloverwogen beslissing te kunnen nemen. Dank u.

De voorzitter: Andere leden van uw raad? U kunt stemmen. Voor het amendement hebben gestemd 17. Tegen het amendement hebben gestemd 19. Tegen Beter voor Dordt, CDA, ChristenUnie/SGP, GroenLinks, Partij voor de Dieren, Partij van de Arbeid. Het amendement wordt geacht te zijn verworpen. Aan de orde is amendement 4, niet voorsorteren op sluiting Zuidendijk. Is er behoefte tot het afleggen van een stemverklaring? U kunt stemmen. Mijnheer Wringer, Beter voor Dordt.

De heer Wringer: Dan, voorzitter. Het is eigenlijk dezelfde stemverklaring als de vorige, maar vervang nu Krispijntunnel door Zuidendijk.

De voorzitter: Anderen nog? Dan kunt u stemmen. Voor hebben gestemd 16. Tegen 20. Tegen Beter voor Dordt, CDA, ChristenUnie/SGP, GroenLinks, Partij voor de Dieren, Partij van de Arbeid, SP. Amendement is geacht te zijn verworpen. Dan kom ik bij betaald parkeren in bestaande wijken alleen op verzoek bewoners, niet als beleidsdoel, A5-A. Behoeftte aan stemverklaring? Gaat u gang, mijnheer Van der Meer, GroenLinks.

De heer Van der Meer: Voorzitter, de bestaande procedure voorziet in participatie en inspraak van de wijkbewoners. Wij willen niet categorisch uitsluiten dat in bepaalde gevallen voor andere beleidsdoelstellingen toch maatregelen moeten worden genomen buiten of na... Maar niet alleen bepaald door de bewoners van een bepaalde straat. Daarom zullen wij tegenstemmen.

De heer De Feijter: Voorzitter, wij sluiten ons volledig aan bij de stemverklaring van GroenLinks. Met als aanvulling dat dat dan ook nog een raadsbesluit vraagt. Daarom zullen wij ook tegenstemmen.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer De Feijter. Nog anderen? Dan kunt u stemmen. Voor het amendement hebben gestemd 24. Tegen 12. Tegen waren ChristenUnie/SGP, GroenLinks, Partij voor de Dieren. En daarmee wordt geacht het amendement te zijn aangenomen. Dan kom ik bij amendement 6, geen recreatief fietspad door Natura 2000-gebied. Wie heeft behoefte aan het afleggen van een stemverklaring? U kunt stemmen. Voor hebben gestemd 28. Tegen 8. Tegen hebben gestemd Gewoon Dordt, dan de heer Van Leeuwen en de VVD. Het amendement wordt geacht te zijn aangenomen. Dan kom ik bij amendement A7, het Wantij oversteken is ook prima. Behoeftte aan het afleggen van een stemverklaring? U kunt stemmen. Voor hebben gestemd 25. Tegen 11. Tegen Beter voor Dordt, Gewoon Dordt, Fractie van Leeuwen, VVD. Het amendement is geacht te zijn aangenomen. Dan gaan we stemmen over het geamendeerde voorstel. Behoeftte aan het afleggen van stemverklaringen? De heer Gündogdu, gaat uw gang.

De heer Gündogdu: Voorzitter, wij hebben vanmiddag ons kritisch geluid laten horen. En we hadden de hoop dat een aantal toch wel voor ons cruciale amendementen het zouden halen. Helaas is dat niet gelukt. Wij zullen dan ook tegen dit voorstel van het college stemmen.

De voorzitter: Waarvan akte. Dan de heer Van der Meer. Gaat uw gang.

De heer Van der Meer: Dank u wel, voorzitter. Het plan wijst de goede richting. STOMP is het leidende principe. De eerste vier letters van dat woord zijn goed voor veel ouderen, ruimte voor groen en nodig om ruimte voor de P te houden.

De voorzitter: Anderen? Dan kom ik bij de heer of bij mevrouw Koene. Mevrouw Koene, gaat uw gang.

Mevrouw Koene: Bijna een identiteitscrisis. Voorzitter, zoals al eerder aangegeven, vanmiddag in mijn woordvoering, is het Mobiliteitsplan eigenlijk het enige stuk waar wij tegen zullen blijven stemmen, zolang de naïviteit zegeviert.

De voorzitter: Mijnheer Groenewege, Partij voor de Dieren.

De heer Groenewege: Dank u wel. Doordat onze amendementen zijn aangenomen, zullen wij voorstemmen.

De voorzitter: Dank u zeer. Nog andere leden van uw raad? Gaat uw gang, de heer Kuhlmann, VVD.

De heer Kuhlmann: Dank u, voorzitter. We hebben het er lang in de fractie hierover gehad. En nu twee van onze amendementen zijn afgewezen, kijken we echt wel met zorgen naar dit plan? Heel jammer ook Beter voor Dordt, hoe dat gegaan is in de stemming. Maar we kijken ook naar wat er wel is gelukt. En per saldo met Wilgenwende en met de garantie dat we betaald parkeren niet gaan opdringen, op een haar na zullen we voor gaan stemmen.

De voorzitter: Dank u zeer. Mevrouw Pichel, Forum voor Democratie.

Mevrouw Pichel: Dank u wel, voorzitter. Wij waren voornemens om voor te gaan stemmen, in afwachting van een aantal amendementen, wat wel of niet zou worden aangenomen. Eigenlijk, ik weet dat de motie die we hebben nog in stemming moet worden gebracht. Daar kan ik niet op voorsorteren. Maar ik moet toch wel zeggen, met de uitspraak van de wethouder, die toch aangeeft dat het niet zozeer zijn verantwoordelijkheid is in mobiliteit om te kijken wat de effecten zijn op PFAS en een groot gedeelte van de raad, wat toch ook de kop in het zand steekt, gaan wij tegenstemmen.

Mevrouw Stolk: Voorzitter.

De voorzitter: De moties komen nog aan de orde natuurlijk. Als het gaat om een stemverklaring, dan kunt u niet met elkaar het gesprek aan. Wel een stemverklaring

afleggen. Wie wil nog een stemverklaring? Mevrouw Stolk en mijnheer Van Leeuwen. Mijnheer Van Leeuwen, gaat uw gang.

De heer Van Leeuwen: Dank je wel, voorzitter. Ik sluit me aan bij de woordvoering van Forum voor Democratie.

De voorzitter: Mevrouw Stolk.

Mevrouw Stolk: Voorzitter, wij hebben ook gewikt en gewogen, net zoals de VVD. Alleen bij ons is het kwartje de andere kant op gevallen. En daarom zullen wij tegen het Mobiliteitsplan stemmen.

De voorzitter: Waarvan akte. Nog andere leden van uw raad? U kunt stemmen. Voor het voorstel hebben gestemd 27. Tegen het voorstel 9. Tegen was Forum voor Democratie, Gewoon Dordt, Op Ons Eiland, VSP en de Fractie van Leeuwen en de SP, mijnheer Hartmeijer. Het voorstel is geamendeerd aangenomen. We gaan over tot stemming van de moties. Versterken alternatieven voor de auto. Wie wenst een stemverklaring af te leggen? Gaat uw gang.

De heer Kuhlmann: Dank u, voorzitter. Met het dictum van deze motie kunnen we leven. De overwegingen en zogenaamde constatering, die toch een sterke lofzang zijn op het STOMP-principe, terwijl we dat juist op een wat meer gematigde manier hier in Dordrecht introduceren, charmeren ons minder. Per saldo kijken we naar het dictum. En dat maakt dat we voor deze motie kunnen stemmen.

De voorzitter: Dank u zeer, mijnheer Kuhlmann. Andere leden nog? U kunt stemmen. Versterken alternatieven voor de auto. Motie 4. U kunt stemmen. Voor hebben gestemd 29. Tegen 7. De motie wordt geacht te zijn aangenomen. Tegen hebben gestemd Gewoon Dordt, de SP, Fractie van Leeuwen en de VSP. De motie is aangenomen. Dan krijg ik de motie logistiek transport. Wenst iemand daar een stemverklaring af te leggen? Nee. Dan kunt u stemmen. Voor de motie gestemd 29. Tegen 7. De motie is aangenomen. Tegen hebben gestemd Forum voor Democratie, Gewoon Dordt, Fractie van Leeuwen, de VSP. En daarmee is de motie aangenomen. Dan kom ik bij de motie bereikbaarheidsongelijkheid neemt toe. Behoeftte aan het afleggen van een stemverklaring? De heer Groenewege, Partij voor de Dieren.

De heer Groenewege: Dank u wel. De Partij voor de Dieren vindt bereikbaarheid voor de ouderen in Dordrecht ook heel belangrijk. Maar de aanname die onder deze motie ligt, is dat die bereikbaarheid alleen geregeld kan worden met auto's. Terwijl wij ook denken aan initiatieven als de Drechthopper en de Wijkhopper als zeer belangrijk daarvoor. Wij zullen tegen deze motie stemmen.

De voorzitter: Nog andere stemverklaringen? Ik kijk naar GroenLinks, de heer Van der Meer.

De heer Van der Meer: Voorzitter, wij sluiten ons daarbij aan. En zijn in aanvulling daarop ook tevreden met de toezegging die de wethouder hierover gedaan heeft.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Oostenrijk, CDA.

De heer Oostenrijk: Voorzitter, gelet op de gedachtewisseling, zullen wij voorstemmen.

De voorzitter: Andere leden nog van uw raad? Ik kijk even. De heer Kuhlmann.

De heer Kuhlmann: Voorzitter, in tegenstelling tot GroenLinks en de Partij voor de Dieren veroordeelt de Dordtse VVD ouderen niet tot de Drechthopper. Wij zien ook dat ouderen heel goed met de auto kunnen rijden. En zullen daarom voor deze motie stemmen.

De voorzitter: U kunt stemmen. Voor hebben gestemd 24. Tegen 12. Tegen waren ChristenUnie/SGP, GroenLinks, Partij voor de Dieren. Dat betekent dat de motie is aangenomen. Dan kom ik bij motie 8, vervoer over water in Mobiliteitsplan Dordrecht 2040. Wie heeft behoefte aan het afleggen van een stemverklaring? De heer Van der meer, GroenLinks, de heer Kuhlmann, VVD. Ik begin bij mijnheer Van der Meer.

De heer Van der Meer: Voorzitter, deze motie sluit mooi aan bij de twee moties die wij indienen en die al aangenomen zijn. Wij zullen ook voorstemmen.

De voorzitter: Dank u zeer. Mijnheer Kuhlmann, VVD.

De heer Kuhlmann: Dank u, voorzitter. Er zitten elementen in deze motie die ons zeker aanspreken. De oproep voor meer beleefbaar en bevaarbaar water. Ik zie niet meteen de vrachtbootjes terugkomen over de Spuiboulevard, maar suppen, waterfietsen, dat zouden we hartstikke leuk vinden. Wij gaan voor deze motie stemmen.

De voorzitter: Nog meer stemverklaringen? Mevrouw Schnabel, Partij van de Arbeid.

Mevrouw Schnabel: Dank u wel. We zijn in principe voor. We hebben ook eerder altijd voorgestemd. Maar gezien de tijden en dat het heel erg kostbaar is, zullen we tegenstemmen.

De voorzitter: Andere leden nog? Dan kunt u stemmen. Voor hebben gestemd 28 leden van uw raad. Tegen 8 leden van uw raad. Tegen waren CDA, ChristenUnie/SGP, Partij van de Arbeid. Daarmee is de motie aangenomen. Daarmee hebben we dit voorstel besproken. 9 nog. Dan krijgen we de laatste motie. Keuzes hebben gevolgen, dus weet wat u kiest. Wie wil een stemverklaring erover? Dan gaan we stemmen. Mijnheer Kuhlmann, VVD. En ik zie ook mijnheer Groenewege, Partij voor de Dieren. Mijnheer Kuhlmann.

De heer Kuhlmann: Mevrouw Pichel deed een dringende oproep om hier toch iets over te zeggen. Dit lijkt me dan het juiste moment. Wij denken dat Forum hier de vinger op de zere plek legt. Althans een terecht punt... Laat ik het anders zeggen, een terecht punt aansnijdt waar je meer elektrisch vervoer vraagt, dat dat ook betekent, omdat dat nu eenmaal in die auto's zit dat dat ook een toename van PFAS is. Daar moeten we onze ogen niet voor sluiten. Maar het is ook niet nodig om daar een onderzoek naar te doen, want in feite is dat al bekend. Daarom zullen wij deze motie niet steunen, maar wel begrip voor het punt wat mevrouw Pichel maakt.

De voorzitter: Dank u zeer. Mijnheer Groenewege, Partij voor de Dieren.

De heer Groenewege: Dank u wel. Helaas hebben wij daar iets minder begrip voor. Wij zien dat directe verband niet zo tussen het invoeren van milieuzones en een toename in de uitstoot van PFAS. Want mensen hoeven niet per se een elektrische auto te kopen. Ze kunnen bijvoorbeeld ook met de fiets komen of met andere alternatieve vervoersmiddelen. Wij zullen tegen de motie stemmen.

Mevrouw Stolk: Voorzitter, wij tegenovergestelde van wat de heer Kuhlmann aangeeft. Wij zullen voor deze motie stemmen.

De voorzitter: De heer Wringer, Beter voor Dordt.

De heer Wringer: Dank, voorzitter. We sluiten ons aan bij de VVD.

De voorzitter: Dank u. Dan hebben we de verklaringen gehad. Kunt u stemmen. Voor de motie hebben gestemd 8 leden van uw raad. Tegen 28. Tegen hebben gestemd Beter voor Dordt, CDA, ChristenUnie/SGP, Gewoon Dordt, GroenLinks, Partij voor de Dieren, Partij van de Arbeid, SP, Van der Spoel en VVD. Daarmee is de motie verworpen. En hiermee kunnen we dit agendapunt concluderen. En aldus besloten. En dank voor de wijze van beraadslagingen over dit punt.

40. Raadsinformatiebrief over Plan van aanpak 'Richting geven aan bereikbaarheid' - Raadsinformatiebrief

De voorzitter: Ik kom bij agendapunt 40 de raadsinformatiebrief over Plan van aanpak 'Richting geven aan bereikbaarheid'. Kunt u met de behandeling van het Mobiliteitsplan ook kennisnemen van de raadsinformatiebrief? U stemt daar unaniem mee in?

41. Vaststellen Cultuurnota Dordrecht 2030 - Raadsvoorstel

De voorzitter: Dan gaan we door naar vaststellen Cultuurnota Dordrecht 2030. Dan zijn we aangekomen bij de Cultuurnota. Deze nota heeft u indringend beeld- en oordeelsvormend besproken in de commissies op 16 april, 14 en 28 mei en 11 juni. U heeft er al zeer uitgebreid over gesproken. Op 11 juni heeft de commissie besloten het onderwerp na het zomerreces als besprekingsstuk voor de gemeenteraad te agenderen, waarbij de bespreking zich op moties en amendementen richt, met een spreektijd van twee minuten. Ik heb twee amendementen tot mij zien komen en zes moties. Ook deze zijn, voor zover ik weet, allen al met uw gedeeld. Ik stel daarom voor om ook nu de amendementen en moties te laten indienen bij de eerste termijn en de woordvoering in de gebruikelijke volgorde te starten. Kunt u zich daarin vinden? Dan gaan we nu over naar de eerste termijn. Het woord is aan de VVD. Wie mag ik het woord geven? Namens de Volkspartij voor Vrijheid en Democratie. Mevrouw Boom-Vos?

De heer Den Heijer: Nee, hier is de representant van de Dordtse VVD inderdaad, voorzitter.

De voorzitter: Mijnheer Den Heijer, gaat uw gang.

De heer Den Heijer: Als ik het goed begrijp, u heeft het over eerste termijn. Maar u sprak daarvoor over indiening. Maar ik ga ervanuit dat het over de indiening van...

De voorzitter: Twee amendementen en zes moties zijn tot ons gekomen.

De heer Den Heijer: Dan zal ik onze motie toelichten. En de amendementen waar wij op meedoen, die zullen toegelicht worden door mevrouw Stolk.

De voorzitter: Het is eerste termijn nu.

De heer Den Heijer: Toch eerste termijn? Dan gaan we gewoon beginnen. Dan start ik met de eerste termijn, voorzitter. We stemmen in met de Cultuurnota. Het draagt bij aan het verlevendigen en gezelliger maken van onze stad.

En hij heeft een sterk economische component, waardoor het ook geld in het laatje brengt van onze ondernemers. De twee verbeteramendementen ten opzichte van de basisinfrastructuur dienen we mede in, waarmee ook het Patriciërshuis een overbrugging krijgt tot de vervroegde evaluatie. We maken ons ook zorgen, voorzitter. De situatie van het Energiehuis. Al jaren praten we erover en evalueren we ons suf over het verbeteren van de bezetting van het Energiehuis. En inmiddels is er geen bak koffie mee te krijgen, is het restaurant verlaten en de zalen naar onze smaak te leeg. We horen vaak van partijen dat ze gebruik willen maken van de faciliteiten, als ze de zalen... En daar een marktconforme prijs voor willen betalen. Maar dat ze die ruimte niet krijgen. Het Dordtse cultuurhuis voelt als een gesloten vesting. De huidige kaders voor en de manier van de programmering in het gebouw voelen als een korset dat verstikt. Laten we na al die jaren de deuren open kieperen en echt werk gaan maken van een gezellig en bruisend Energiehuis. Daarmee vergroten we ook de inkomsten en dalende huisvestingslasten, die nu zwaar drukken op de cultuurmiddelen. We dienen deze motie in met de VSP, Fractie van Waardhuizen, voor wat het waard is op dit moment, en de FvD.

De heer Van der Spoel: Voorzitter. Dank u wel, voorzitter. Ik zou graag van de VVD willen horen, wat betreft hun motie, Energiehuis, nu echt een stap verder. Wat maakt deze beter dan de motie, Energiehuis bruisende bijenkorf? Want dat heb ik nodig om even een keuze te kunnen maken of ik deze ga steunen of juist beter die andere kan gaan steunen.

De voorzitter: Mijnheer Den Heijer.

De heer Den Heijer: Laat ik hem toelichten vanuit het voorstel wat wij neerleggen. Wij maken ons serieus zorgen over de exploitatie van het Energiehuis. En aan de ene kant is een discussie over hoe we met die invulling omgaan. Of we bijvoorbeeld meer maatschappelijke invulling kunnen doen tegen een gereduceerd tarief, zodat de zalen gevuld zijn. Maar dat biedt onvoldoende perspectief voor het Energiehuis. Aan de andere kant is er een voorstel dat ligt, waar men ervoor kiest om door te gaan op de gebaande paden, die we al gelopen hebben, namelijk met de verhuurder die nu aan zet is. En daarvan zegt de Dordtse VVD, ook dat pad hebben we al zes jaar proberen te bewandelen. En we moeten wat ons betreft nu doorpakken op dit punt. Wat ons voorstel is, is dat je daarmee meer ruimte maakt voor commerciële invulling. Dat je ook het college de ruimte geeft om een plan van aanpak op te stellen, om dat element daarin mee te nemen. En dat je tegelijkertijd ook meeneemt in het voorstel wat de positie van de huidige verhuurder dan in dit geheel zou moeten zijn. Ik kan u aangeven, ons geduld begint een beetje op te raken. We zien het Energiehuis steeds eigenlijk verder afglijden.

Het Energiehuis is ons behoorlijk veel waard. En juist ook alle culturele activiteiten in het Energiehuis, die we van harte steunen. Maar dat moet ook financieel haalbaar zijn en financieel gestut zijn door invulling, die veel meer gegenereerd kan worden en op een veel commerciëlere manier ingericht kan worden dan op dit moment het geval is. En daar zien wij enorm veel kansen. En zeker met de bezuinigingsopgave die nu voor de boeg ligt, maken we ons zorgen. Want als we die keuze op dat moment moeten gaan maken, dan zou het zomaar ten koste kunnen gaan van.

En dat is juist wat we absoluut willen voorkomen. En dat maakt ook dat we op dit moment een voorstel doen wat afwijkt van de gebaande paden. En niet ook papt en nat houdt door maar om een invulling voor de invulling te gaan, maar echt te kiezen om de exploitatie- en de huisvestingslasten op een bepaald niveau te gaan brengen.

De voorzitter: De heer Katif, Beter voor Dordt.

De heer Katif: Dank u wel, voorzitter. Een kleine interruptie, voorzitter, eigenlijk aan de heer Den Heijer. U hebt het over commercialiseren van het Energiehuis. Hebt u het alleen maar over de lege ruimtes of heeft u het over het de ruimtes die tot nu toe eigenlijk zijn verhuurd, om zo maar te zeggen? En de tweede vraag is, wat moet ik dan verstaan onder commercialisering? Want dat is natuurlijk een heel breed begrip. En als u even meekijkt, er is ook nog een motie van het CDA waar ook gesproken wordt over zogenaamd commercieel maatschappelijk ondernemerschap. Een hele mooie titel. Maar ik zou graag een antwoord van u willen hebben, hoe u dat ziet.

De voorzitter: Mijnheer Den Heijer.

De heer Den Heijer: Voorzitter, om met dat laatste te beginnen. Daar had ik het over het verstikkende korset. Er is een aantal voorbeelden in de stad bekend van grote partijen, en commercieel klinkt misschien heel eng, maar dat zijn gewoon particulier, private partijen die daar een zaal wilden huren. En die eigenlijk zo door enorme voorwaarden afgeschrokken zijn en gewoon een marktconforme prijs wilden betalen. De prijzen daar veel te hoog vinden. En er dan maar voor kiezen om op een andere locatie dat te gaan doen. Ik denk dat het echt nu het moment is om naar dit korset te gaan kijken, naar de afspraken die we op dat punt met de verhuurder van het Energiehuis hebben gemaakt. En waar het gaat om de lege ruimtes ten opzichte van de verhuurderruimtes, onze aandacht gaat uiteraard naar de lege ruimtes. Maar het gaat ook volgens ons om het feit hoe je de bezetting van het Energiehuis optimaal krijgt. Dat het ook zo kan zijn dat je daar ook in je uren en met een commerciële bril hoe je naar zoiets kijkt... Echt de optimalisatie van het Energiehuis. Ik zie u knikken, want u heeft zo'n commerciële bril op uw op hun neus staan. Dat zou in deze fase noodzakelijk moeten zijn, omdat we nu na al die jaren wel kunnen concluderen dat we op een moment zijn beland dat er iets nodig is.

De voorzitter: Helder. Mevrouw Pichel, Forum voor Democratie. En dan mevrouw Schnabel.

Mevrouw Pichel: Dank u wel, voorzitter. Ik kan de intenties van de heer Den Heijer voor het Energiehuis helemaal volgen. En ik denk dat hij daarmee ook heus wel een partner in crime heeft. Maar ik wil wel even de motie goed begrijpen. Want lees ik het goed dat dan het college de commerciële partij is of uiteindelijk ook de commerciële actor? Want als ik

hem zo lees en het wordt opgedragen, dan zou het zo zijn dat het college het commercieel moet gaan verhuren. Dat kan volgens mij niet helemaal de bedoeling zijn. Kan de heer Den Heijer dat even toelichten voor mij?

De voorzitter: Mijnheer Den Heijer.

De heer Den Heijer: Het voorstel ziet in de eerste plaats op het opstellen van een plan van aanpak. En in dat plan van aanpak zou duidelijk moeten worden wat er dan precies nodig is. Het hoe ga ik hier ook niet zitten beantwoorden. Zie ik ook niet als onze taak. Vervolgens ga je dan inderdaad in die weging meenemen van, zit dat korset niet te strak? Zijn de voorwaarden niet te scherp? Schrikt dat niet te veel af? Onze indruk is dat dat het geval is. En ik hoop dat het college die mening deelt, ook gezien de ontwikkelingen van het afgelopen jaar. Er zijn voorbeelden te noemen. Daar zou je naar kunnen kijken of je daar ook die verruiming in zou kunnen maken. En dat je tegelijkertijd ook kijkt naar de verhuurderpartij. En dat je ook dat meeneemt in het plan van aanpak. En dat dat wat ons betreft ook gewoon echt een serieus punt van discussie mag zijn.

De voorzitter: Ik stel voor dat u verder gaat.

Mevrouw Pichel: Kleine vervolgvraag, mag dat?

De voorzitter: Klein vervolgvraagje.

Mevrouw Pichel: Het antwoord is helder. Het enige waar ik dan inderdaad naar kijk, want ik heb twintig jaar in de commercie gezeten, is dat wat u nu eigenlijk omschrijft, wat de heer Den Heijer omschrijft, dat is die commerciële kennis moet in huis zijn bij wethouder en ambtelijke ondersteuning of er zou een partij moeten worden ingehuurd om hier wat mee te doen. Wat ik geen slecht plan vind hoor. Maar dan hebben we natuurlijk een stukje ondersteuning. Maar ik denk er graag in mee. Laat ik dat zeggen.

Mevrouw Kruger: Voorzitter.

De voorzitter: Even kijken. Mevrouw Kruger, gaat uw gang.

Mevrouw Kruger: Dank u wel, voorzitter. Ik zou toch graag van de heer Den Heijer die motie wat meer willen begrijpen. In ieder geval wat hij aangeeft. Want hij geeft aan... Want de heer Van der Spoel, Fractie Van der Spoel vroeg wat het verschil was tussen de motie het bruisende Energiehuis en de motie die de VVD indient. En daarin gaf de heer Den Heijer aan van, dat is juist dat die motie van PvdA en van ons, van GroenLinks, die gaan door op dezelfde voet. Maar als die motie goed gelezen wordt, staat dat er juist niet. Daarin wordt heel duidelijk aangegeven om de exploitatie en de invulling van het Energiehuis terug te halen naar de gemeente, in plaats van het nu te beleggen bij één partij. Ik zal daar straks nog iets wat meer over vertellen wanneer het mijn woordvoering is. En ik snap niet zo goed hoe de heer Den Heijer nu met alleen maar, of voornamelijk commerciële activiteiten het Energiehuis overeind wil hebben. Want hoe gaan we dan zorgen ook voor de balans, dat er ruimte genoeg overblijft voor de sociaalmaatschappelijke partijen, die mogelijk daar ook een plek in willen hebben?

De voorzitter: Mijnheer Den Heijer.

De heer Den Heijer: Dank, voorzitter. Er zijn twee zaken die mevrouw Kruger van GroenLinks en de Dordtse VVD verbinden op dit punt. Namelijk de probleemstelling, het gaat op dit moment niet goed, althans niet goed genoeg. Dat is één. Het tweede punt waar we elkaar op weten te vinden, is dat het culturele aanbod van het hoogste belang is in het Energiehuis. Het is het cultuurhuis van Dordrecht. Laat dat helder zijn. Zo kijkt ook de Dordtse VVD naar het Energiehuis. Als je vervolgens kijkt naar de oplossingsrichting die GroenLinks voorstelt, veronderstelt dat de uitkomst al zou moeten zijn dat de taak terug belegd wordt naar de overheid. De VVD gaat daar niet hetzelfde pad op als GroenLinks, omdat wij daar veel moeilijkheden in zien ook al überhaupt vanuit onze liberale grondslag. En omdat we ook terug zouden willen zien in het plan van aanpak over wat dan de beste oplossing zou moeten zijn. Waar wij in ieder geval al twee nadrukkelijke voorwaarden bij geschetst hebben in onze motie.

Mevrouw Kruger: Voorzitter, nog een kleine aanvulling.

De voorzitter: Mevrouw Kruger, GroenLinks.

Mevrouw Kruger: Ik vind de twee punten die de heer Den Heijer noemde over waar we elkaar in kunnen vinden, dat klopt. Het gaat niet goed en het culturele aanbod is heel belangrijk. Ik denk dat we elkaar ook kunnen vinden in het feit van dat er iets anders moet gebeuren. En wij zeggen beslist niet dat de overheid het nu maar moet gaan regelen. Alleen wij moeten het nu terugnemen. Dan moet er een plan van aanpak gemaakt gaan worden, hoe het dan verder geregeld gaat worden. En niet zoals het nu geregeld is, door één partij die ook nog eens een belangenverstrengeling heeft in het Energiehuis. Dat is wat wij zeggen. Ik geef u gelijk dat we wel eenzelfde soort idee erover hebben, maar denk ik een ietwat andere invulling.

De heer Den Heijer: Ik constateer, voorzitter, dat er een duimlengte verschil zit in wat GroenLinks en de VVD hiervan vinden. Tegelijkertijd dringt zich hier ook wel de discussie en misschien de tegenstelling op die er niet zou moeten zijn, is dat cultuur natuurlijk veel maatschappelijke waarde heeft en financieel vaak ook dicht toegelegd moet worden. En dat de exploitatie van het Energiehuis gewoon een koude rekensom is. En dat is ook het doel van onze motie, om daar ook perspectief op te bieden. Wat ons betreft is dat een en-en verhaal.

De voorzitter: Ik stel voor dat u verder gaat nu.

De heer Den Heijer: De motie van GroenLinks spreekt over een aantal scenario's, in de exploitatie. De korte termijn invulling spreekt ons aan. Echter, wat ik zojuist zei, het biedt geen echt financieel perspectief voor het Energiehuis. Wat ons betreft een serieus risico. Dan de motie van het CDA over het Energiehuis redeneert wat ons betreft inderdaad vanuit de gebaande paden. En wij voelen toch echt dat we ook op het gebied van een verhuurder, die echt op deze taak toegelegd is, dat dat een onderwerp van het plan van aanpak zou moeten worden. Wie weet leidt dat tot iets in dit debat. Maar dat is hoe mijn fractie nu daarnaar kijkt. Dan andere moties. Een monument voor gastarbeid. Formulering nodigt uit om voor te stemmen. Tegelijkertijd bestaat arbeidsmigratie al eeuwenlang lang, tot het moment van nu.

En laten we ook eerlijk zijn, in de laatste jaren, dat leidt soms ook gewoon tot problemen in onze wijken. Ook gewoon op het moment van nu.

De voorzitter: Kunt u afronden?

De heer Den Heijer: En wij zouden daarom eigenlijk de scoop wat verruimd willen zien, dan alleen vanuit de jaren 60. Nog los van het eerste punt wat ik maakte. Dan straatmuzikant, staan we positief tegenover. Alleen het dictum wat ons betreft roept nog wat verwarring op. Wie weet in het debat komen we er verder op. Het scherm van GroenLinks, goed dat dit gaat gebeuren, ook als het zonder de motie nodig is. En de motie van GroenLinks, we hebben schaarse capaciteit, die zetten we graag voor andere doelen in. Dank, voorzitter.

De voorzitter: Dank u zeer. Dan ga ik naar de vertegenwoordiger van GroenLinks, mevrouw Kruger.

Mevrouw Kruger: Dank u wel, voorzitter. Dordrecht, kunst en cultuur, culturele stad bij uitstek. En daar mogen we trots op zijn. De nieuwe nota, De kunst van het verbinden. En daar moeten we nog heel veel werk voor verrichten. De ingrediënten zijn volop aanwezig, maar onduidelijk blijft hoe de verbindingen worden aangebracht om meer samen te werken en meer efficiënt aan de slag te kunnen gaan, zodat zowel grote als kleine instellingen, professionals als amateurs, groepen als individuen eerlijke kansen hebben kunst te maken, creatief te zijn en waar iedereen van zou kunnen genieten. Er is nu een basisinfrastructuur gecontinueerd, zonder te bezien of deze nog voldoet en ruimte overlaat voor kleinere spelers en nieuwkomers op de markt. Wij dienen daarom het amendement mee in ten aanzien van vervroegde evaluatie. Doen we dit niet, dan zullen vele creatieve partijen de eindstreep 2029 niet halen. Samen met de PvdA dienen we een motie in om het Energiehuis te laten gebruiken waar het voor bedoeld is. Dit industrieel erfgoed biedt zoveel kansen om echt een bruisend cultureel centrum te zijn voor alle inwoners van Dordrecht. Echter, er moet een andere regie plaatsvinden, zoals ik net ook al zei, op het verhuren en gebruiken van de ruimtes. Als gemeente moeten we weer het beheer en exploitatie in eigen hand nemen. Of we nog een stap verder moeten gaan, zoals de VVD aangeeft, willen we graag van de wethouder weten of er goed gekeken kan worden bij het commercieel verhuren, dat dit niet ten koste gaat van minder commerciële instellingen en initiatieven. Ik ga dit nooit herhalen. En er ligt weer een motie voor straatmuzikanten. Nu vooral om een duidelijk beleid op te zetten, een plan van aanpak. Hoe zijn we een gastvrije stad, die het mogelijk maakt voor muzikmakers, theaternmakers op straat hun kunsten te vertonen?

Mevrouw Van Vugt-Roose: Voorzitter. Dank u wel, voorzitter. Wij vroegen ons even af hoe GroenLinks het voor zich ziet dat het Energiehuis weer teruggebracht wordt naar eigen beheer? Wat moet ik me daarbij voorstellen? En kan dat überhaupt wel?

De voorzitter: Mevrouw Kruger.

Mevrouw Kruger: Dank u wel. Of het kan, ik heb het eerlijk gezegd nog niet technisch nagevraagd. Maar het lijkt mij, zoals we dat in de jaren... Eerst was het bij drie

directeuren belegd, omdat die dan de hoofdrol hadden om het Energiehuis te laten bruisen. Dat mislukte, omdat ze alle drie heel erg druk bezig waren met hun eigen club weer bruisend te maken. Ze kwamen van buiten. Van klein moesten ze naar groot. Toen is er gekozen voor Kunstmin. Vraag mij niet helemaal waarom, want dat was toen al niet zo helemaal duidelijk. En die moest dat dan gaan exploiteren en vooral coördineren. Er is gebleken, naar mijn idee of naar ons idee, dat dat niet echt goed uit de verf is gekomen. En moeten we gewoon met elkaar gaan kijken, terugnemen de opdracht die nu aan Kunstmin is gegeven, om dan vanuit de gemeente te gaan kijken, wat voor plan van aanpak kunnen we maken? Of dat bij een partij wordt neergelegd of op een andere manier, zoals ook andere poppodia zijn. Die hebben bijvoorbeeld, ik noem maar wat, stichtingen. En dan vind ik dat ook altijd wel een ingewikkeld verhaal. Hoe gaat dan een stichting weer werken? Maar er zijn allerlei mogelijkheden. Ik heb ze nog niet uitgedacht. Ik zou graag willen dat dat nu wel ging gebeuren.

De voorzitter: Gaat u verder, mevrouw Kruger.

Mevrouw Kruger: Ik was bezig met die straatmuzikanten. Even kijken hoor. Mogelijk nodigt de motie voor straatmuzikanten ook initiatiefnemers uit om bijvoorbeeld een festival voor straatmuzikanten te organiseren. Leeuwarden, Zwolle, Almelo, ze zijn ons allemaal al voorgegaan. We zullen als Dordrecht niet de eerste stad zijn die dat voor elkaar krijgt. Elst heeft zelfs een Nationaal Concours Straatmuzikanten.

Mevrouw Schnabel: Voorzitter.

Mevrouw Kruger: En een goed, eenvoudig beleid, met duidelijke regels en betere publiciteit, zodat Dordrecht ook in de openbare ruimte, naast de jaarlijkse festivals, een verbindende, vrolijke, inspirerende, diverse, uitdagende stad kan zijn.

De voorzitter: Dank u zeer. Mevrouw Schnabel, u wordt er enthousiast van. Gaat uw gang.

Mevrouw Schnabel: Dank u wel. Vlak voordat de tijd van mevrouw Kruger is afgelopen, ben ik eigenlijk...

De voorzitter: Hij was afgelopen.

Mevrouw Schnabel: Ben ik eigenlijk benieuwd hoe mevrouw Kruger over de motie van het Patriciërshuis denkt.

Mevrouw Kruger: Dank u wel. Die had ik nog niet kunnen noemen. Er zijn twee moties voor het Patriciërshuis. Ik zit even te kijken hoor.

Mevrouw Schnabel: Dit gaat over een amendement. Excuus. En ik ben dan vooral nieuwsgierig hoe u denkt over het geld bij de BIS-instellingen weghalen om aan het Patriciërshuis te schenken.

Mevrouw Kruger: Dat is het amendement. Ik moet heel eventjes... Dat is het amendement dat voor één jaar er financiën gegeven worden aan het Patriciërshuis? Ja. Wij staan daar niet negatief tegenover. En niet zozeer dat dat dan bij de BIS weggehaald

wordt, als waar het dan ook mogelijk vandaan gehaald wordt. We hebben gekeken naar wat de betekenis kan zijn van het Patriciërshuis voor Dordrecht. Die is, zoals we allemaal wel hebben kunnen zien, toch vrij groot. Het zou zonde zijn als dat zou verdwijnen, het Patriciërshuis, in de hoedanigheid hoe het nu is. Je kan ook denken van, dan wordt het gewoon weer een woonhuis en de inhoud wordt verspreid onder de andere musea. Het grote geheel gaat niet verloren. Hoe dat moet uiteindelijk dat is nog de vraag. Maar zeker nu we de evaluatie naar voren halen, denk ik dat het redelijk is om dan een overbrugging neer te leggen, zodat we kunnen gaan kijken of het Patriciërshuis ook een onderdeel zou kunnen zijn van de BIS of... Hoe heet dat andere? Je hebt de BIS en de specifieke groepen of zo, die dan... Dat.

Mevrouw Schnabel: Kleine vervolgvraag, als dat mag.

De voorzitter: Gaat uw gang.

Mevrouw Schnabel: Dank u wel. Dat begrijp ik. Wij staan ook helemaal niet negatief ten opzichte van het Patriciërshuis. Maar wat we wel heel ingewikkeld vinden aan deze motie, is dat er geld bij de BIS-instellingen gehaald wordt, van lopende begroting geld afgehaald wordt, terwijl deze BIS-instellingen juist de instellingen zijn die in de wijken activiteiten...

De voorzitter: Even, wat is uw vraag? Want u gaat nu met een beschouwing... Een puntige vraag, dat is toch een kenmerk van een interruptie, want anders komt hij terug op uw eigen verhaal.

Mevrouw Schnabel: Helemaal goed.

De voorzitter: En dat is niet de bedoeling.

Mevrouw Schnabel: Dan maak ik het heel kort. Ik laat het even.

Mevrouw Kruger: Ik kan er wel een antwoord op geven. Want u wil gewoon vragen hoe wij staan tegenover het weghalen van geld bij BIS voor het Patriciërshuis. Daarin wachten we even toch ook nog het antwoord van de wethouder af, op wat voor manier hij dat ingevuld ziet.

De voorzitter: Ik vind het wel knap. Een reactie op een niet gestelde vraag.

Mevrouw Kruger: Ja, toch?

De voorzitter: Het is duidelijk. Ik wil ook proberen met elkaar dat we de goede lijnen pakken wat we in het debat plaatsen. Want u heeft uitgebreide commissievergaderingen gehad, veel gesproken. Ik denk dat het nu vooral gaat om de moties, de amendementen te waarderen. Ik denk dat u... U krijgt allemaal nog de ruimte. Ik stel voor... Mevrouw Kruger, dat was uw verhaal?

Mevrouw Kruger: Ik heb nog iets over de gastarbeiders, maar mijn tijd zit erop.

De voorzitter: We hebben afgesproken twee minuten. En daar wil ik ook correct mee omgaan, anders gaan we ook de balans verliezen daarin.

Mevrouw Kruger: Ik probeer het nog wel met een interruptie.

De voorzitter: Dat had ik niet anders van u verwacht. Dan de moties en amendementen inleveren, als ik dat mag vragen aan u. En dan is het woord aan Beter voor Dordt.

De heer Katif: Voorzitter.

De voorzitter: Mijnheer Katif, gaat uw gang.

De heer Katif: Dank je wel, voorzitter. Voordat ik even met mijn toelichting van het amendement... Zou ik graag even u, en ik hoop dat... Ik hoop? Ik weet zeker dat de hele raad dat ook waardeert. U van harte welkom heten. Want wij zijn in één keer de diepte ingegaan, zonder u van harte welkom te heten in onze raad en in onze stad Dordrecht. De mooiste stad, Dordrecht. Voorzitter, tot zover. Voorzitter, dank je wel. Er is meerdere keren zowel beeld- als oordeelsvormend over de Cultuurnota 2030 gesproken in de commissie. Bij Beter voor Dordt is de wijze waarop gesproken werd over de amateurkunst, zoals muziek- en toneelverenigingen blijven doorsudderen. Het jaarlijkse bedrag voor incidentele subsidies voor alle verenigingen gezamenlijk is ronduit mager. De wethouder dacht wel dat voor dit jaar we er genoeg aan zouden hebben, maar volgend jaar toch wel nee moeten gaan verkopen. Beter voor Dordt vindt dat iedereen mee moet kunnen doen. Fanfare en toneelverenigingen zijn sinds de negentiende eeuw in de mooie stad Dordrecht onderdeel van ons lokale cultuuraanbod en worden zeer gewaardeerd. Wij pleiten niet direct voor een verhoging van een subsidiebedrag voor amateurkunst, maar ook zeker niet voor een verlaging. Zelfs bij het gelijk blijven van de subsidie, is het maar de vraag of de amateurkunst zal overleven. Zeker gezien de korting op het Gemeentefonds en de btw-verhoging van 6 naar 21 procent. Het is, voorzitter, noodzakelijk goed toezicht kunnen houden op het bestaan van de amateurverenigingen. Vandaar onze motie, cultuur voor en door iedereen, waarvan de inhoud voor zich spreekt. Warm aanbevolen door Beter voor Dordt. Voorzitter, ik ga naar de amendementen en de moties. Ik dacht, ik heb beloofd dat ik het binnen twee minuten doe. Ik doe dat. We hebben drie moties waar wij... De aangekondigde amendementen, dat zijn er drie, als ik het goed heb. Drie moties. Daar wachten we even keurig netjes af wat de wethouder daarop antwoordt. Energiehuis als bruisende bijenkorf en de motie van DENK. En de aangekondigde motie van de VSP, het Patriciërshuis, hebben we mede ondertekend. En het amendement van CDA, GroenLinks, vervroegen van de evaluatie basisinfrastructuur, die ondersteunen we. Want dat sluit keurig netjes aan bij onze wensen van Beter voor Dordt. Tot zover, voorzitter.

De voorzitter: Motie graag inleveren. En dan ga ik nu naar de VSP. Mevrouw Stolk, gaat uw gang.

Mevrouw Stolk: Voorzitter, dank. De VSP vindt dat het Patriciërshuis een toegevoegde waarde heeft voor de stad. En gelukkig zien meerdere partijen dat. Wij hebben een amendement opgesteld, samen met de VV, CDA, Fractie van Waardhuizen, Gewoon Dordt, Op Ons Eiland, Beter voor Dordt, Forum, DENK, Fractie Van der Spoel, Partij voor de Dieren, GroenLinks en Fractie van Leeuwen. Voorzitter, goede wijn behoeft geen

krans. En dat geldt voor ons eigenlijk ook voor het Patriciërshuis. Het Patriciërshuis heeft Dordrecht veel te bieden. Denk hierbij aan de collectie Dordtse schilderijen en tekeningen, uit met name de achttiende en negentiende eeuw. Tevens heeft het een brede collectie aan meubels, kleding en gebruiksvoorwerpen uit de achttiende eeuw. Daarnaast zet het Patriciërshuis Dordrecht op de kaart met betrekking tot de geschiedenis van onze stad. Het Patriciërshuis mag wat de VSP betreft niet verloren gaan voor Dordrecht. En dat is de reden voor het amendement. Indien onverhoopt het voortbestaan in gevaar zou komen, dan moeten we zorgen voor een tijdelijke overbrugging om te voorkomen dat het Patriciërshuis omvalt. Vervolgens dan het Patriciërshuis nadrukkelijk te betrekken bij de vervroegde evaluatie en herijking van de basisinfrastructuur. Wij dienen ook mede het amendement in wat straks komt van het CDA. Voor wat de VSP betreft, verdient het Patriciërshuis een plek in de Cultuurnota en in de basisinfrastructuur. Tot zover, voorzitter.

De voorzitter: Dan dank ik u zeer voor uw kort en krachtig verhaal. Dan is het woord aan de ChristenUnie. Wie voert het woord namens de ChristenUnie? De heer De Heer.

De heer De Heer: Voorzitter, de ChristenUnie/SGP. Dank u wel.

De voorzitter: Excuus.

De heer De Heer: Het amendement, vervroegen evaluatie basisinfrastructuur. We zijn positief, al is het ook weer niet heel chique richting de partijen in de huidige basisinfrastructuur. Een betrouwbare overheid is ook een voorspelbare overheid. Tegelijkertijd, we horen de breed gedragen wens vanuit de sector. En dat vraagt om een afweging. En alles afgewogen, zijn we vooralsnog positief. Dan de motie van het Patriciërshuis. We zijn eigenlijk nog niet gerustgesteld door de motie. En deels omdat er nog veel financiële uitdagingen op ons bord komen als raad, maar ook omdat het Patriciërshuis twee jaar steun zegt nodig te hebben om niet te verdrinken. Weten we zeker dat het Patriciërshuis hier echt mee geholpen is of is het een half reddingsvest dat we ze toewerpen? Zelf denken we dat we het beter goed kunnen doen, bijvoorbeeld twee jaar, totdat we die evaluatie van de basisinfrastructuur hebben gehad, of niet. We horen graag straks ook hoe het college dit ziet. Wat betreft de moties over het Energiehuis. We hebben er veel varianten langs zien komen. De laatste versie die we hebben gezien ook, onder andere die van de VVD en de VSP, heeft momenteel onze interesse. Maar ook daarop horen we heel graag de reactie van het college. De motie van Beter voor Dordt. We begrijpen die zorg eigenlijk heel goed, maar ik zou veel liever eigenlijk een toezegging horen van het college dat wanneer ze signalen uit de sector en uit het veld krijgen van grote verschuivingen bij amateurkunstverenigingen dat dit gewoon proactief wordt gedeeld met ons als raad, zodat we er dan ook op kunnen acteren. De moties van DENK over straatmuzikanten en het monument.

Voor ons is eigenlijk op dit moment niet zo duidelijk wat die hoge drempels zijn voor straatmuzikanten. Wat moet er precies anders? Misschien kan de indiener daar straks iets meer over delen. Wat betreft het monument, heel sympathiek. Wel benieuwd naar de reactie van de indieners over de financiering. Zijn hier bestaande middelen voor? We zouden toch ook willen voorkomen dat het uit de algemene reserve zou moeten komen. En tot slot motie promotie die we hebben gezien. Klinkt goed, maar voorzitter, is dit niet al in voorbereiding? We horen daar ook graag de reactie van het college.

Mevrouw Kruger: Voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw Kruger, GroenLinks.

Mevrouw Kruger: De motie promotie niet ingediend.

De heer De Heer: Voorzitter, dan trek ik die woorden graag in, bij deze.

De voorzitter: Mijnheer De Heer, dank u zeer, namens ChristenUnie/SGP. En dan geef ik nu het woord aan het CDA. Gaat uw gang, mevrouw Van Vugt.

Mevrouw Van Vugt-Roose: Dank u wel, voorzitter. Als CDA beginnen we graag met het indienen van het amendement om de evaluatie van de basisinfrastructuur te vervroegen. In de voorliggende Cultuurnota zien we namelijk te weinig kansen om nieuwe of andere culturele instellingen of instanties kansen te geven om terecht te komen in de basisinfrastructuur. In de Cultuurvisie wordt er al geschreven dat er een evaluatie van de gestelde kaders nodig is. En dit amendement vraagt om dat naar voren te halen. In andere steden is dit al gebeurd. En daarop kan, hopen wij, gewoon worden aangesloten, zodat het wiel niet opnieuw hoeft te worden uitgevonden. De moties van Partij van de Arbeid, GroenLinks en ook van de VVD over het Energiehuis leggen wat ons betreft een onderliggend probleem bloot, wat nu nog niet echt wordt opgelost. Het feit dat nu meerdere partijen oplossingen beginnen aan te dragen die operationeel zijn van karakter voor het probleem dat het Energiehuis vaak veel te leeg lijkt te staan en dat er bovendien op lijkt dat de huurprijzen nogal hoog uitvallen, wordt hier niet één, twee, drie mee opgelost. Er is echt een verbetertraject nodig. Wij verzoeken het college om betrokkenen duidelijk te maken dat het niet op dezelfde wijze verder kan gaan. De bezettingsgraad moet hoger. En dan vooral met en voor alles wat met cultuur en maatschappij te maken heeft.

Mevrouw Kruger: Voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw Kruger, zie ik. Gaat uw gang.

Mevrouw Kruger: Dank u wel. Ik wil graag aan mevrouw Van Vugt van het CDA vragen of zij echt nog gelooft in het feit dat degene die nu de scepter zwaait in het Energiehuis een verbetertraject kan aangaan? Want dat is al één, twee, drie keer voorgesteld. Ik heb zelf zoiets, haal het gewoon terug naar de gemeente en laten we met elkaar kijken wat voor plan van... En met elkaar, ik bedoel niet wij raadsleden, maar degenen die er echt werkelijk verstand van hebben hoe je een cultureel centrum leidt.

En laten we dat dan gewoon terughalen. Bent u dat niet met mij eens, dat dat beter kan dan dat we iemand nog een keer dat laten doen? Iemand die dubbele belangen heeft. Laten we het zo maar zeggen.

De voorzitter: Mevrouw Van Vugt-Roose.

Mevrouw Van Vugt-Roose: Dank u wel voor de vraag. Het gaat mij niet om iemand die die hier dubbele belangen heeft. Maar het gaat erom dat we een oplossing willen bieden voor een probleem. En natuurlijk heb je te maken met mensen, maar het is denk ik nu

wel aan het college om daar iemand bij aan tafel te laten zitten, aan dat gesprek, om dit echt goed aan te sturen. Gevoerde gesprekken hebben niks opgeleverd. Er moet nu gewoon echt duidelijk gemaakt worden, ga een verbetertraject in en zorg dat die bezettingsgraad hoger wordt. En zorg ervoor dat er meer culturele initiatieven daar hun plek kunnen vinden. Dat maatschappelijke initiatieven daar een plek vinden. En dat er ook iets gedaan wordt aan die horeca, die helemaal tot stilstand is gekomen.

Mevrouw Kruger: Voorzitter.

Mevrouw Van Vugt-Roose: En ik denk dat de geboden oplossingen, die u voorstaat, dat dat niet kan. Want we hebben een contract met deze mensen, als we het dan toch over mensen hebben, waar de gemeenten zich niet aan kan onttrekken.

Mevrouw Kruger: Voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw Kruger.

Mevrouw Kruger: Voorzitter, ik wil even aan mevrouw Van Vugt uitleggen dat ik het niet heb over mensen of over een persoon. We hebben het over Kunstmin. Gewoon de instelling. En dat daar mensen werken, dat lijkt me navenant. Maar we hebben het gewoon over Kunstmin. En Kunstmin heeft gewoon inderdaad twee petten op. Die heeft zorg te dragen voor Kunstmin zelf.

De voorzitter: Maar mevrouw Kruger, ik denk dat het vooral gaat om de...

Mevrouw Kruger: Ik mag geen interruptie. Ik snap hem al.

De voorzitter: Het is niet anders.

Mevrouw Kruger: Ik wilde gebruik maken van dat ik te weinig woordvoering had. Laat maar zitten.

De voorzitter: Maar ik stel toch voor dat mevrouw Van Vugt-roose verder gaat. Gaat u verder.

Mevrouw Van Vugt-Roose: Dank u wel. Ik denk dat het inderdaad een opgave is om met die twee petten om te gaan en dat daarop gestuurd moet worden. En de motie van VVD is naar onze smaak iets te commercieel ingesteld.

En wij hebben een soort tussenweg geboden, denk ik. Dan de motie van Beter voor Dordt. Wij vragen ons een beetje af wat het...

De heer Den Heijer: Voorzitter.

De voorzitter: Mijnheer Den Heijer, VVD.

De heer Den Heijer: Ik sloeg aan op het woord tussenweg. Want voor mijn fractie is onvoldoende duidelijk waar u na al die jaren als CDA het vertrouwen vandaan haalt en de aanknopingspunten vandaan haalt, na alles wat er gepoogd en geprobeerd en afgesproken is, dat er nu tot een verbeterslag gaat komen. En is deze tussenweg dan

niet een vastlopende tussenweg, een soort modderbaan waar we ons overheen gaan laten vervoeren met deze motie?

De voorzitter: Mevrouw Van Vugt-Roose.

Mevrouw Van Vugt-Roose: Ik zie het zeker niet als een modderbaan. Wij stellen denk ik iets heel reëls voor, dat echt de ernst onder ogen moet worden gezien en dat er nu werk van moet worden gemaakt. Dat initiatief en het maatschappelijk middenveld ook hier een kans moeten krijgen. En we zien daar te weinig van terug. En ik denk dat met de andere oplossingen die voorstaan dat het gewoon op dit moment nog niet mogelijk is, omdat daar niet in voorzien is, in het contract wat we hebben lopen. We willen gewoon dat er beter gebruik wordt gemaakt van hetzelfde budget, maar dat het dan wat extra oplevert. Geen extra budget, maar graag zelfs nog wat inkomsten genereren. Dat zit aan jullie kant. Maar dan wel voor maatschappelijke en culturele instellingen als hoofdmoot. Dan vervolg ik mijn woordvoering. Motie Beter voor Dordt. Wij hebben gezien, er is een cultureel platform in Dordt, er is een netwerk, er is die cultuurmakelaar. We vragen ons af wat de meerwaarde dan is van weer lijsten maken en het nog eens in beeld brengen. De motie over de straatmuzikant vinden we sympathiek, maar we willen wel weten wat de huidige belemmeringen zijn. Tot zover.

De voorzitter: Ik dank u zeer. Dan geef ik het woord aan mevrouw Schnabel, Partij van de Arbeid. Gaat uw gang, mevrouw.

Mevrouw Schnabel: Dank u wel. Ik ga proberen snel te zijn. Voorzitter, we maken ons zorgen over de 21 procent btw-verhoging. We zullen daar op een later moment vragen over stellen, vooral voor de consequenties die dat voor de Dordtpas kan hebben en de grote instellingen. We branden van nieuwsgierigheid. Maar we hoeven nu nog geen beantwoording. Dat gaan we nog doen. Dan onze motie samen met GroenLinks, DENK en Op Ons Eiland om van het Energiehuis een bruisende bijenkorf te maken. We denken dat dit een goede manier is om optimaal gebruik te maken en te beleven dat het een huiskamer is waar we kunnen genieten van cultuurbeoefening en ontmoeting. Daarnaast denken we ook dat het goed is en van wezenlijk belang om een algemeen voorzitter aan te stellen voor het Energiehuis. En die vermenging los te knippen. Dan blijft Kunstmin, Kunstmin en het Energiehuis, Energiehuis. En dan kan het Energiehuis ook groeien als huiskamer van de stad. Dan is er de motie van het CDA. Die vormt hier een middenweg in. Maar besluit niet tot het doorknippen van deze twee functies.

Daarnaast is de hoofdhuurder ook de huurder. En dat geeft gelijk het probleem aan waar we tegenaan lopen met elkaar. De motie van de VVD ondersteunen we niet, omdat we denken dat commercie, ik kan niet eens uitspreken, maar dat dat cultuur verdringt. En dat zou heel erg zonde zijn. En dan als laatste de motie...

De heer Den Heijer: Voorzitter.

De voorzitter: Mijnheer Den Heijer.

De heer Den Heijer: Dat is de onterechte tegenstelling die zojuist ook gemaakt werd, dat de cultuur en alle maatschappelijke waarden van dien een fantastische plek verdienen in het Energiehuis. Dat is voor mijn fractie van ongelooflijk belang. Dat daarnaast de

commerciële activiteiten plaatsen moeten vinden in het Energiehuis in de lege plekken die er nu zijn en dat we ook veel ruimhartiger gaan kijken naar hoe je dat kunt invullen, dat is vers twee. En dat zou juist de culturele invulling kunnen versterken. Hoe kijkt de Partij van de Arbeid daarnaar? En nog los van dat het u het woord niet eens over uw lippen krijgt.

De voorzitter: Mevrouw Schnabel.

Mevrouw Schnabel: We zijn gewoon bezorgd dat die commerciële kant de culturele kant gaat onderdrukken, omdat het altijd makkelijker is om waar geld voor gevraagd wordt over te laten nemen van bijvoorbeeld kinderen die iets willen repeteren of makers die gewoon even een ruimte willen gebruiken. Wat we wel denken dat interessant zou kunnen zijn, dat is het voorbeeld van de Van Nellefabriek. Daar heb je ook commerciële partijen. Maar dat is allemaal met als doel ook cultuurbeoefening te doen of ontmoeting, eten, drinken, samen zijn te genereren. Eigenlijk is mijn tegenvraag dan, zou dat het voorbeeld zijn waar de VVD ook interesse in heeft?

De voorzitter: Gaat u verder, mevrouw Schnabel. Mijnheer Den Heijer.

De heer Den Heijer: Er werd een tegenvraag gesteld, voorzitter. Ik kan daar kort op ingaan. Ik heb mijn woorden bewust zorgvuldig gekozen. Het is niet het doel van mijn fractie om daar een volstrekt commerciële overname te nemen, naar voorbeelden die wij in de stad kennen, waar we ook met elkaar niet onverdeeld positief over zijn. Waar mijn fractie zoekende in is, is dat het Energiehuis nu niet bruist, dat het een gesloten vesting is en dat dat niet uitnodigt om daar ook naartoe te gaan. Dat er weinig levendigheid, weinig gezelligheid daar is. En dat komt ook gewoon door de strikte voorwaarden die gesteld worden, waardoor partijen gewoon afschrikken om daar hun huur te doen. Het voorbeeld wat de Partij van de Arbeid geeft, vind ik eerlijk gezegd een heel interessant voorbeeld. En laat dat meegenomen worden in zo'n plan van aanpak.

De voorzitter: Ik stel voor dat mevrouw Schnabel tot een afronding komt. En nogmaals, probeer ook de interruptie te gebruiken waar hij voor is. Ik herhaal het nog maar een keer. Mevrouw Schnabel.

Mevrouw Schnabel: Dank u wel. Ik ga proberen het heel snel af te ronden. We zijn voor het Patriciërshuis. We vinden dat een bijzondere en mooie plek. Maar we vinden het heel ingewikkeld dat het geld bij de BIS-instellingen vandaan gehaald wordt en dat daar nu met een kaasschaaf overheen gegaan wordt, juist omdat de BIS-instellingen, ik zit gelijk op de tijd te kijken, maar in de wijken cultuur faciliteren. En we denken dat het enorm zonde is om daarin te gaan snijden.

De voorzitter: Partij voor de Dieren. De heer Venderbos-Lambinon, gaat uw gang.

De heer Venderbos-Lambinon: Voorzitter, dank u wel. Voorzitter, de basisinfrastructuur is decennialang in beton gegoten. Een evaluatie van de kerninstellingen en de specifieke organisatie, zoals genoemd in deze basisinfrastructuur, is al jaren niet uitgevoerd. Culturele instellingen die niet tot de basisinfrastructuur behoren, kunnen het doen met incidentele subsidies bij evenementen. Dit alles betekent dat de kans groot aanwezig is dat, mede gezien de steeds hogere kosten, belangrijke culturele organisaties die niet tot

de basisinfrastructuur behoren de deuren zullen moeten gaan sluiten. En onder deze organisatie zitten meerdere nationaal en internationaal zeer gewaardeerde instellingen. Het amendement van de VSP om het Patriciërshuis tot die tijd op de been te houden, dienen wij mede in. We zullen tegen het raadsvoorstel stemmen, vanwege de slechte motivatie voor de basisinfrastructuur. We kunnen instemmen met de motie van het CDA, evenals de motie van DENK over de gastarbeiders. Over de motie DENK over de straatmuzikant hebben wij nog wat vragen die we in een interruptie zullen stellen. Met de overige moties wachten wij het advies van het college af.

De voorzitter: Ik dank u zeer. Dan is het woord aan de fractie DENK.

De heer Safranti: Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: De heer Safranti, gaat uw gang.

De heer Safranti: Voorzitter, dank je wel. Gezien de tijd wil ik me beperken tot de twee moties die ik wil inbrengen. Voorzitter, zoals velen van jullie wellicht weten, is het dit jaar meer dan zestig jaar geleden dat de eerste gastarbeiders zich in Nederland vestigden. Met de sluiting van de laatste wervingsovereenkomst in 1970 markeerde dit een keerpunt in onze nationale geschiedenis, waarbij vele mensen over de hele wereld hun weg vonden naar Nederland, op zoek naar nieuwe kansen en een beter leven. Deze gastarbeiders hebben een onaantastbare bijdrage geleverd aan onze samenleving. Ze hebben geholpen bij de wederopbouw na de oorlog. Ze hebben onze lokale economie gestimuleerd. En ze hebben bruggen gebouwd tussen verschillende culturen en gemeenschappen. Hun harde werk en toewijding hebben Dordrecht gevormd tot wat het vandaag de dag is, namelijk een bruisende en diverse stad waar we trots op zijn. Echter, ondanks de cruciale rol in onze geschiedenis ontbreekt het tot op heden aan een tastbaar eerbetoon aan deze gemeenschap in onze stad. Daarom staan we hier vandaag om een motie voor te leggen, die oproept tot realisatie van een monument ter ere van de gastarbeiders van Dordrecht.

Mevrouw Schnabel: Voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw Schnabel, gaat uw gang.

Mevrouw Schnabel: Dank u wel. We vinden het een sympathieke motie. Maar bent u van mening dat het belangrijk zou zijn om een positieve inslag mee te geven, door bijvoorbeeld in te zetten op festiviteiten, waardoor je eert wat er hier naartoe gekomen is en alles wat ons rijker heeft gemaakt?

De voorzitter: Mijnheer Safranti.

De heer Safranti: Dank je wel, voorzitter. Ik ben het daar totaal mee eens. Alleen denk ik dat het in dit geval een tastbaar iets moet zijn, willen wij daarna het vervolg kunnen geven, wil je dat willen vieren, wil je dat in vorm van een festival verder zetten. Maar in dit geval willen wij voor een fysiek symbool opzetten.

Mevrouw Van Vugt-Roose: Voorzitter.

De voorzitter: Gaat uw gang, mevrouw Van Vugt.

Mevrouw Van Vugt-Roose: Dank u wel. Onze fractie vroeg zich even af waarom dit een taak is van de gemeente, om met een voorstel te komen voor een monument. Kan dit niet vanuit de gemeenschap zelf komen?

De voorzitter: Mijnheer Safranti.

De heer Safranti: Dank je wel, voorzitter. Natuurlijk kan dit vanuit de gemeenschap komen of van diverse gemeenschappen. Alleen ik vind het in dit geval een taak voor mezelf, omdat ik vind dat de laatste gastarbeiders, die nu boven de 80 jaar zijn, helemaal versleten zijn, enorm veel geholpen hebben. En het laatste wat ik eigenlijk in dit geval wil meegeven, is voordat ze er niet meer zijn, dat wij hun toch in dit geval met een monument kunnen eerbiedigen. Kan ik verder?

De voorzitter: U gaat verder.

De heer Safranti: Echter, ondanks hun cruciale rol in onze geschiedenis ontbreekt tot op heden een tastbaar eerbetoon aan deze gemeenschap in onze stad. Daarom staan we hier vandaag om een motie voor te leggen die oproept tot het realiseren van een monument ter ere van de gastarbeiders van Dordrecht. Dit monument zou niet alleen een symbool voor de erkenning en respect voor een bijdrage aan deze stad en samenleving zijn, maar het zou ook dienen als een blijvende herinnering aan hun erfgoed. Daarom roepen wij het college op om een onderzoek uit te voeren voor de mogelijkheden en haalbaarheid van dit monument. En om samen te werken met organisaties, daar komt hij, en bewoners uit de stad om dit project te realiseren. Laten we ervoor zorgen dat de verhalen en bijdragen van Rodrigo, Leonardo, Alfaro, Dimitros, Nicola, Ali en vele anderen nooit vergeten worden, zodat mijnheer Den Heijer meer komt te weten en eventueel meestemt met onze motie. Ik had nog een andere motie. Maar kan ik die ook nog in...

De voorzitter: Maar je kunt wel de moties indienen.

De heer Safranti: Dank u wel.

De heer Venderbos-Lambinon: Voorzitter, ik heb nog wat vragen over de tweede motie van DENK. Want het is me niet helemaal duidelijk. Kan mijnheer Safranti nog wat meer duidelijkheid geven over wat hij in het huidige beleid wil herzien, behalve het verminderen van de beperkingen? En een tweede vraag is, naar wat voor systeem DENK toe wil? Dat wordt voor ons niet duidelijk in de motie.

De voorzitter: Mijnheer Safranti.

De heer Safranti: Dank u wel, voorzitter. Inderdaad, we hebben de motie zo breed mogelijk proberen uit te leggen. En de toelichting eigenlijk hier willen verder toelichten. Waar het eigenlijk om gaat, is dat uit cijfers blijkt dat de straatmuzikanten op dit moment niet aangemoedigd worden. En dat willen we juist met deze motie wel. Als wij terugkijken naar de cijfers, hoeveel vergunningen er uitgegeven zijn tot op heden, dat is maar twee door heel jaar 2024. Daar schrokken we wel een beetje van. En wij willen juist

met deze motie mensen stimuleren om gebruik te maken van de straatmuzikanten, of als straatmuzikant zich kunnen ontplooiën in onze levendige binnenstad. En wij zijn natuurlijk niet voor niets drie keer evenementenstad van het jaar geweest. Dat moeten we proberen vast te houden, de reputatie, maar ook het imago. Dank u wel.

De heer De Heer: Voorzitter.

De voorzitter: Dan de heer De Heer, namens ChristenUnie/SGP.

De heer De Heer: Voorzitter, toch nog even daarop door. De motie zelf roept ook op tot het verminderen van beperkingen voor straatmuzikanten. Ik hoor zojuist DENK spreken over... De heer Safranti zegt, ik denk dat het goed is om het vooral te promoten. Denk ik dat ik hem vooral hoor zeggen. En tegelijkertijd roept de motie op, op het wegnemen van beperkingen. Ik ben toch een beetje op zoek, waar hebben we het nu precies over en wat voor soort beperkingen heeft u het dan over?

De voorzitter: Mijnheer Safranti.

De heer Safranti: Dank je wel, voorzitter. Voorzitter, wij willen juist heel laagdrempelig dit bieden. Als je kijkt naar kosten wat er gevraagd wordt, maar ook de vergunningaanvraag, dan denk ik dat dat juist een straatmuzikant meer ontmoedigt dan aanmoedigt. En mevrouw Kruger heeft daar zojuist ook een en ander toegelicht, dat we juist dit ook misschien in andere vormen kunnen gieten. Maar dit zal dan de eerste stap moeten zijn om weer de straatmuzikant de straat op te krijgen. Dank je wel.

De voorzitter: Dan geef ik het woord aan mevrouw Koene, Gewoon Dordt. Gaat uw gang.

Mevrouw Koene: Dank, voorzitter. Ik ben helaas niet bij de commissies geweest. Dat was mijn gewaardeerde collega Kleinpaste, die nu lekker in Friesland aan het dobberen is in een bootje..

En mijn oren klapperen een beetje van alle dingen die ik hoor, zoals basisinfrastructuur, afgekort tot BIS inmiddels. BIS was bij mij wat anders. Maar mevrouw Kruger, ik weet inmiddels wat het is. En eigenlijk heb ik ook maar één conclusie. En dat is dat de cultuursector het sowieso heel erg moeilijk gaat krijgen. We hebben landelijke maatregelen die daarvoor zorgen. Onder andere de bezuinigingen, de btw, enzovoort. Maar afijn, dat hoef ik jullie allemaal niet uit te leggen. En wij zijn dan ook eigenlijk wel nieuwsgierig wie zijn hoofd met de tijd wel boven water weet te houden, onder deze omstandigheden. Maar dat gaan we zien. En we snappen daarom ook heel goed dat het Patriciërshuis steunen weer extra druk geeft op andere culturele voorzieningen. En toch dienen wij deze motie mede in, omdat we denken dat het niet per se nodig is voor ons als raad om een selectie te maken in wat wel of niet mag voortbestaan in de stad, binnen die basisinfrastructuur. En het liefst zouden we ook zien dat zoveel mogelijk in stand blijft, ingewikkelde culturele voorzieningen en meer amateuristische initiatieven. Geen idee of een vervroegde evaluatie daar iets voor gaat oplossen. Dat horen we zo meteen wel van de wethouder. Met betrekking tot het Energiehuis, ik wist niet dat het zo'n ding was binnen dit verhaal. Maar dat is toch blijkbaar zo. Wij hebben nooit enig enthousiasme gevoeld om Kunstmin aan het roer te zetten daar. En de stichting ervoor was het alleen ook niet. En we begrijpen dat Bibelot een plan gaat presenteren voor de

invulling van Khotinsky. Daar zijn we heel nieuwsgierig naar. En dat kan misschien ook tegelijkertijd een aanleiding zijn om te zorgen dat Kunstmin min of meer geëlimineerd kan worden als verhuurder en we gewoon kijken naar een andere basisstructuur, niet een basisinfrastructuur, maar een basisstructuur voor het Energiehuis. Waardoor het gewoon voor iedereen mogelijk wordt om op een fatsoenlijke manier daar ruimtes te huren en niet tegen de prijzen die er nu gelden.

Mevrouw Kruger: Voorzitter.

De voorzitter: Dank u zeer. Mevrouw Kruger, GroenLinks.

Mevrouw Kruger: Dank u wel. Ik wilde even vragen aan mevrouw Koene of ze met dit laatste ook bedoelt dat wij gewoon in eerste instantie nu hoe het Energiehuis georganiseerd is gewoon terug moeten nemen naar de gemeente. En vanuit daar weer kijken hoe we het dan verder gaan uitrollen.

De voorzitter: Mevrouw Koene.

Mevrouw Koene: Dat is een lastige, voorzitter. We hadden het al niet als gemeente, want we hadden een stichting. De gemeente had het beheer niet. En die stichting die er was, dat ging ook niet lekker. En dat heeft allemaal te maken met dat verschillende organisaties ook verschillende culturen voor zichzelf hebben. Er is iets anders nodig. En daarom geven wij ook aan van, bekijk eens goed gelijk hoe je die hele structuur kan veranderen. En niet gaan wrijven in een vlek. Niet met Kunstmin gaan praten. Is totaal zinloos, is gebleken. Laten we daar van afstappen. Laten we gewoon vanuit het college stelling nemen en gaan zeggen, wij willen dit met dat Energiehuis, want dat gaat ons wat opleveren. En dan kunnen we ook misschien wel gaan zeggen dat er meer ruimte is in budgetten, enzovoort, om op een andere manier ruimtes te verhuren, et cetera.

De voorzitter: Akkoord. Ik dank u zeer. Dan geef ik het woord aan de fractie Op Ons Eiland. De heer Gündogdu, gaat uw gang.

De heer Gündogdu: Dank je wel, voorzitter. Het is Gündogdu.

De voorzitter: Excuus.

De heer Gündogdu: Voor een volgende keer. Het is ook niet alledaags. Voorzitter, Dordrecht is een mooie stad. Dat is vanavond al even gerefereerd. Daar zijn we natuurlijk enorm trots op. En de afgelopen jaren hebben wij heel veel geïnvesteerd in onze stad. Met name als het gaat om cultuuruitingen, evenementen. En dat heeft onze stad ook wel ergens gebracht. Want onze stad wordt steeds meer en meer bezocht door onze inwoners, maar ook andere Nederlanders, zelfs internationale bezoekers. Voorzitter, in dat kader hebben wij deze Cultuurnota langs de lat gelegd van datgene wat we de afgelopen jaren hebben geïnvesteerd in onze stad. Loopt dat synchroon met de ambitie die nu wordt voorgelegd door het college? Daar kunnen het wel eens mee zijn, voorzitter, belangrijkste voor ons was in deze dat we geen afbreuk doen in datgene wat we de afgelopen jaren hebben geïnvesteerd in onze stad en de culturele uitingen. Voorzitter, dit beleid heeft ook een streven om meer ruimte te bieden voor experimenten en nieuwe culturele activiteiten. En vooral in onze wijken. Vanuit Op Ons Eiland hebben

wij dat ook heel prominent opgenomen in ons verkiezingsprogramma van ruim twee jaar geleden, dat de cultuur in de haarvaten van de samenleving terug moet gezien worden. En voordeel van de twijfel, wij lezen dat wel terug, maar we zien graag straks in de praktijk hoe dat zijn vervolg gaat krijgen. Voorzitter, we willen vooral jonge Dordtenaren betrekken om met nieuwe ideeën de stad een hipper imago te geven. Immers als je meer jongeren en gezinnen in de stad wilt vasthouden of aantrekken, dan moet je hen ook wat te bieden hebben. In dat kader maken wij ons echter ook wel zorgen over de exploitatie van de culturele broedplaats, zoals wij dat vinden dat het is, namelijk het Energiehuis voor jong talent. En we hebben natuurlijk ook vanavond de beraadslagingen gehoord. En er zijn meerdere zorgen geuit door diverse partijen. Ook onze zorgen daarbij. En wij zijn ook wel benieuwd naar de reflectie van het college. En wij denken dat we wel een gemeenschappelijke uitdaging hebben om de exploitatie daar goed in orde te krijgen. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Gündogdu. Ik geef het woord nu aan de SP. Mijnheer Hartmeijer, gaat uw gang.

De heer Hartmeijer: Dank u, voorzitter. Ik begin eventjes met de moties over het Energiehuis. Nu hoor ik uit mijn netwerk, want ik heb een link met het Energiehuis, dat het ook wel gedeeltelijk een illusie is met die zogenaamde vele leegstand. Want beneden lijkt er dan soms heel veel leeg te staan of een aantal grote ruimtes, maar op andere verdiepingen is het dan volgeboekt. Dat is dan eventjes de vraag, wie er dan precies gelijk heeft in deze. Het probleem ligt dan misschien meer bij de inkomsten. Maar qua huurprijzen is dat ook niet veel meer dan wat je in andere steden zou verwachten. Wie heeft er dan gelijk? Er kunnen op dit moment al bedrijven en organisaties Bibelot en Brandstof afhuren. Misschien is de barrière dan misschien meer de botsende agenda's of dat de bedrijven de huurprijzen te hoog vinden.

En de motie van de Partij van de Arbeid, de gedachtes om ruimtes voor een lager tarief aan creatieve groepen te verhuren, dat is wel aantrekkelijk. De bedoeling is mooi. Maar ook deze motie klopt niet helemaal, want de ruimtes in de Popcentrale zijn alleen gratis te gebruiken voor leerlingen van ToBe, maar niet voor anderen. Dan eventjes het Patriciërshuis. Heb ik nog tijd? Ja, een beetje.

Mevrouw Kruger: Voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw Kruger.

Mevrouw Kruger: Ik wil even van de SP weten of zij nu zeggen van, we weten niet goed hoe het zit met die prijzen en dergelijke, of dat ze ervan uitgaan dat de prijzen wel meevallen voor iedereen die het wil huren. Want ons is in ieder geval hele andere informatie toegedaan, dat mensen afhaken, omdat de prijzen veel hoger zijn vergeleken bij andere, zelfs commerciële bedrijven. En wat de ruimtes in de Popcentrale betreft, die zijn zeker ook in verschillende gradaties voor degenen die studeren of minder geld hebben. Er zit wel een nuance in, denk ik.

De voorzitter: Mijnheer Hartmeijer.

De heer Hartmeijer: Wat ik heb begrepen, is dat de ruimtes alleen gratis zijn voor ToBe leerlingen. Dat is in ieder geval wat ik heb begrepen. Het is inderdaad eventjes de vraag wie er gelijk heeft. En inderdaad, wat ik al noemde, misschien is het probleem meer de hoogte van de huurprijzen. Want zoals ik het heb begrepen, staat er wel een en ander wat leeg. Maar ik hoor ook collega's zeggen van, er staat heel veel leeg. En daar valt wel aan te twijfelen.

Mevrouw Kruger: Voorzitter, mag ik nog een aanvullende vraag stellen?

De voorzitter: Aanvullende vraag, mevrouw Kruger.

Mevrouw Kruger: Dat er af en toe wat leegstaat of heel veel, daar kunnen we het dan nog over hebben. Maar waar het over gaat, is dat de motie van GroenLinks en PvdA onder andere graag een bepaald reserveringssysteem wil, wat de Popcentrale heel goed doet, waardoor daar nauwelijks leegstand is. Want elk uurtje wordt wel gevuld. En dat systeem uit te rollen ook door het hele Energiehuis heen, zodat ook kantoorruimtes en andere ruimtes gebruikt kunnen worden door andere partijen als alleen de grote uitvoeringen en optredens. Hoe staat u daar tegenover?

De voorzitter: De heer Hartmeijer.

De heer Hartmeijer: Voorzitter, als dat reserveringssysteem ons gaat helpen om het meer te vullen, dan is het natuurlijk fantastisch. En ik heb ook al gezegd van, een lager tarief voor creatieve groepen, dat is natuurlijk gewoon goed. Alleen omdat ik zeg van, naar mijn idee klopt de motie niet feitelijk, vandaar dat ik dat even aangaf. Ik ga verder. Ik heb nog een paar seconden.

De voorzitter: Gaat uw gang. Gaat u verder.

De heer Hartmeijer: Het Patriciërshuis vinden we problematisch, omdat het een weliswaar bescheiden greep doet uit de BIS en ik er eigenlijk vanuit ga dat wat aan de BIS toegekend wordt, dat daar goed is over nagedacht en uitgerekend. Het lijkt me een beetje lastig. Qua evaluatie weet ik niet precies wanneer de BIS in werking trad. Het lijkt wat vroeg. Je moet wel op zijn minst een heel seizoen gedraaid hebben. De moties van DENK steunen we. En die van Beter voor Dordt ook. Dank.

De voorzitter: Dank u zeer. Dan geef ik graag het woord aan mevrouw Pichel, Forum voor Democratie.

Mevrouw Pichel: Dank u wel, voorzitter. In tijden van besparing is cultuur al snel het eerste waar minder geld naartoe gaat. Maar cultuur gaat niet over geld. Cultuur gaat over waarden. En culturele activiteiten zijn activiteiten die horen bij het vieren van het leven. Kunst en cultuur is een expressie van de creatiekracht van de maker en spreekt tot de verbeelding van de ontvanger. De eerste vaardigheid van het leven, waar we in mogen tappen, en volledig tot uiting mogen laten komen. En ik deel met u de bekende quote, "je kunt niet leven van brood alleen." Het amendement van het Patriciërshuis van de VSP dienen wij mede in, net zoals het amendement van het CDA over de evaluatie van de basisinfrastructuur en de motie van de VVD over het Energiehuis. En de rest laat ik blijken bij de stemming.

De voorzitter: Dank u zeer. Helder en duidelijk. Dan geef ik het woord aan de Fractie van Leeuwen. Fractie van Waardhuizen is niet vertegenwoordigd. Het woord is aan mijnheer Van Leeuwen. Gaat uw gang.

De heer Van Leeuwen: Dank u wel, voorzitter. Ik hou het kort. Cultuur is belangrijk voor onze verbinding in de samenleving. Samen muziek maken, schilderen, genieten van prachtige musea, onder andere, om dingen te ervaren waar we trots op mogen zijn. Ook is het mooi dat kunst voor iedereen weer iets anders is. Het woord divers kan dan ook nooit betekenen dat we allemaal dezelfde smaak moeten hebben. Integendeel, er moet ruimte zijn voor iedereen. Ook vind ik dat musea, evenementen en dergelijke, in ruime zin des woords, in principe zichzelf financieel moeten kunnen bedruipen. Dit kan in veel gevallen niet. En dan staan wij voor de keuze, sluiten of de instellingen een beperkte subsidie geven. Ik kies dan voor het laatste. Wel vind ik dat het college dan wel regelmatig een bedrijfseconomische analyse moet hebben of er echt niet meer te verdienen valt door een instelling. Ik zal dan ook de komende jaren de analyses met belangstelling volgen. Het gaat hier namelijk wel over gemeenschapsgeld. Dan over de moties en amendementen. Ik steun alle amendementen die gaan over het Energiehuis, onder andere. En amendementen en moties die gaan over het Patriciërshuis. Dank u wel. Dat is heel in het kort.

De voorzitter: Ik dank u zeer, mijnheer Van Leeuwen. Het woord is aan Fractie Van der Spoel. De heer Van der Spoel, gaat uw gang.

De heer Van der Spoel: Dank u wel, voorzitter. Wat betreft de amendementen, die steun ik. Dan had ik voor de moties nog even een keuze te maken tussen de motie van de VVD en de motie van GroenLinks, Partij van de Arbeid.

Die laatste heeft trouwens wel een hele commerciële titel, met een bruisende bijenkorf. Maar ik heb nagedacht over het antwoord van de heer Den Heijer van de VVD. En ik heb ook geluisterd naar wat er toen is gezegd. Het vreemde vind ik dat wat er wordt gezegd niet overeenkomt met waar zij het college vragen wat in het dictum staat. Zij dragen het college... Is een oude. Zit ik gewoon een oude te lezen. Dank je wel, buurvrouw. Dan gaat het verhaal niet op, maar dan steun ik hem nog steeds niet. En steun ik de motie van GroenLinks, PvdA. Tot zover, voorzitter.

De voorzitter: Ik dank u zeer. We schorsen de vergadering even voor vijf minuten. Korte pauze, zodat de wethouder even alles tot zich kan nemen. Ik vraag u vijf minuten. Ook eventueel voor dames en heren die hun handen willen wassen. En dat betekent stipt kwart over tien gaan we verder.

De voorzitter: De wethouder dacht, ik ga vanaf de publieke tribune het woord voeren. Is ook een novum. Mag ik de leden vragen de plaatsen in te nemen. Het woord is aan de portefeuillehouder cultuur.

De heer Van der Linden: Dank u wel, voorzitter. En dank voor het uitgebreide debat over heel veel elementen van wat ook in de afgelopen commissievergaderingen natuurlijk aangeraakt is. We hebben nu een heel gevarieerde groep van moties en amendementen. Ik ga eerst de twee amendementen doen. Even kijken. Dat is amendement 8 en amendement 9. En om amendement 8 goed uit te kunnen voeren, amendement 9 het

meest van belang is, ga ik die eerst doen. Amendement 8 vraagt om het vervroegen van de evaluatie van de basisinfrastructuur. We hebben het er in de commissie een paar keer over gehad waarom wij voor een wat later moment hebben gekozen. Een heel groot deel van u gaf aan, liever eerder. En het kan. We kunnen vanaf volgend jaar die evaluatie gaan doen. Ik zou dan als startpunt willen nemen het moment dat we het perspectief op de bezuinigingen helder hebben, zodat we ook weten wat het financieel kader voor niet alleen cultuur, maar alle andere begrotingsprogramma's is. Dat geeft helderheid. Dan zou ik willen evalueren. En die evaluatie leidt tot een voorstel voor een nieuw beoordelingsformat voor de basisinfrastructuur. En dan gaan partijen daarop inschrijven. En zo onafhankelijk gaan we het al inrichten. Een commissie, daar scores aan verlenen. Dit amendement, ik denk te horen dat een heel groot deel van u dit ziet zitten. Niet iedereen was er expliciet over. Ik zou het graag steunen, want ik denk dat het past bij het moment waar we volgend jaar zitten. Ik zou het ook willen omarmen, maar ik denk wel dat stemming handig is, omdat een aantal partijen ook al wat twijfels had. Ik zou er goed mee kunnen werken. En ik denk ook dat het de cultuursector helpt, wetend dat we vanaf volgend jaar een andere financiële werkelijkheid hebben. Tot zover amendement 9. Dit zal ertoe leiden dat we per 1-1-'27 een nieuw functionerend basisinfrastructuursysteem hebben. En in '25, '26 ga je ernaartoe werken. Dan amendement 8. Ik laat me even niet afleiden door de bitterballen, maar ik wacht even tot ze passeren. Marc, opletten, bitterbal. Top. Mooi. Concentratie mensen. Amendement 8. We hebben in de commissie ook een aantal maanden gepraat over het Patriciërshuis. En ik heb duidelijk aangegeven dat het college, gezien de situatie waarin we zitten, heeft gekozen voor de bestaande infra, enzovoorts. Die gaan we vanaf volgend jaar dan anders naar kijken.

Wilt u het Patriciërshuis steunen als overbrugging, dan moet u dit amendement aannemen. Ik ga puntsgewijs er even doorheen. Er worden drie dingen gevraagd. Drie dingen geamendeerd. Als overbrugging wordt een financiële bijdrage aan het Patriciërshuis gegeven. Ik merk aan het gesprek wat we erover hebben dat sommigen het heel duidelijk vinden, dat moet je doen. Anderen vinden het moeilijk, want zoals het amendement hier ook formuleert, we gaan er geen nieuwe middelen voor organiseren. Het moet vanuit bestaande middelen. Het betekent hoe dan ook een keus. Een keus die niet leuk is voor een andere partij dan. De kosten bij punt 2 bedragen tussen de 25.000 en 35.000. En worden voor 1 jaar ter beschikking gesteld. Als u het Patriciërshuis wil helpen, dan zou ik willen adviseren om dat te doen in '25 en '26, omdat vanaf 1-1-27 de nieuwe basisinfrastructuur geldt. Je kunt het ook voor 1 jaar doen, maar dan weet u wat er volgend jaar gebeurt. Dan hebben ze opnieuw die bijdrage nodig. Ik zou ook willen vragen of u 1 bedrag wil kiezen. Want eigenlijk wat u hiermee doet... Het is net geen subsidiebeschikking. Maar een subsidiebeschikking doen we altijd 1 bedrag. We zeggen niet, je krijgt 2.000 of 3.000 of 4.000 euro. Uiteindelijk ga je met 1 bedrag werken. Dat zou ik handig vinden en ook nodig om ermee te kunnen werken. En punt 3 vraagt om het Patriciërshuis nadrukkelijk te betrekken bij de evaluatie van die basisinfra. Wat de bedoeling is, is dat we een nieuwe basisinfra gaan formuleren en partijen in de stad, instellingen in de stad kunnen daarop inschrijven. Ook het Patriciërshuis en een aantal andere instellingen, waarvan we nog niet weten of die het gaan doen. Maar die kunnen dat ook doen. En we zorgen natuurlijk dat instellingen dat weten. Ik heb gehoord dat er verschil van opvatting is. Het gaat pijn kosten. En kijkend naar wat u vraagt, denk ik dat de enige manier om het te doen is het bij een instelling halen die nu ook gesubsidieerd

wordt in de basisinfrastructuur. Dat gaat niet leuk zijn. Punt. Daarmee zou ik, vanuit het college bezien, vanuit het voorstel dat we hebben gedaan over de huidige basisinfra het amendement willen ontraden. Maar ik snap dat er ook op een andere manier gekeken kan worden. En dan wilt u de pijn anders verleggen. Dat kan. Daarmee is het helemaal aan u.

Mevrouw Schnabel: Voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw Schnabel, gaat uw gang.

Mevrouw Schnabel: Ik ben benieuwd, want denkt u ook dat er andere mogelijkheden zijn dan het uit de BIS te halen? En wat voor gevolgen ziet u dan voor de BIS?

De voorzitter: Wethouder.

De heer Van der Linden: Er is geen vraag die me vaker gevraagd gesteld is, het afgelopen half jaar dan. Kijk nog eens goed, kun je hier naar kijken, kun je daarnaar kijken? We kunnen overal naar kijken. Ik kan bijvoorbeeld zeggen, we hebben jaarlijks een festival, Cultuur op de Hoek, voor amateurs. Kost 35.000 euro. Kunnen we prima doen. Doen we dat? Nee, wil ik liever niet. Want zoals een heel aantal van u al vaker heeft gezegd, er zit best veel cultuurgeld in stenen. Dat is zo. Die stenen heb je nodig, anders heb je geen podium en geen techniek, enzovoorts.

Cultuur op de Hoek is een hele mooie manier gebleken, de laatste twee keer, drie keer zelfs al, nee, twee keer, om al die amateurkunstverenigingen, van tekenen tot dansen tot fotografie, heel veel muziek, kennis laten maken met de stad. En bijna elke vereniging die ik dan sprak zei, we hebben er ook nieuw leden door gekregen. Het kan hoor. We kunnen zeggen, we stoppen ermee. Dat kan. Ik zou er niet voor willen kiezen. En dat geldt voor bijna elk ander elementje wat je aanraakt in de cultuurbegroting. Als u dit wil, prima standpunt, maar dat gaat waarschijnlijk ten koste van één van de grotere instellingen, die natuurlijk ook een grotere begroting heeft, waar je ook het minder makkelijk merkt. Maar die begroting gaat ook gewoon op aan allemaal dingen, van tentoonstellingen tot gebouwen, enzovoorts, en bemensing. Zo duidelijk wil ik hem wel stellen.

De voorzitter: Zou ik nog een kleine...

De voorzitter: Ik kijk even rond. Mevrouw Schnabel. En dan ga ik naar die kant.

Mevrouw Schnabel: Dank u wel. We zouden het bij wijze van spreken ook uit de algemene reserve kunnen halen, omdat we hiermee ook het culturele veld verdelen onderling. Hoe kijkt u daar tegenaan?

De voorzitter: Wethouder.

De heer Van der Linden: A vraagt het amendement daar niet om. En B gaat u daarover. En ik weet zeker dat er zeer verschillend wordt gereageerd op zo'n verzoek. En dat kan ik ook goed begrijpen.

De voorzitter: Dan ga ik de heer Safranti. Gaat uw gang.

De heer Katif: Dat is de heer Katif.

De voorzitter: Excuus. De heer Katif.

De heer Katif: Er is wel een verschil, voorzitter. Geeft niet hoor.

De voorzitter: Excuus.

De heer Katif: Geeft niet.

De voorzitter: De heer Katif en dan de heer Hartmeijer, zag ik die ook?

De heer Katif: Neem me niet kwalijk. In een verlengstuk van mevrouw Schnabel. Ik vind wat de wethouder op dit moment doet eigenlijk, is een soort gijzeling. En ik vind dat eigenlijk niet zo prettig. Want ik bedoel, als het Patriciërshuis ons waard is, dan zouden we echt moeten zoeken naar de middelen, waar die ook vandaan te halen. En gaat u mij alsjeblieft of ons alsjeblieft niet voorhouden... Als u dat wil, u bent het hoogste orgaan. Er is altijd het woord namelijk van het college. Daar beslist u over. Ik vraag aan de wethouder, zijn er andere mogelijkheden namelijk om te komen tot een ondersteuning van het Patriciërshuis? Dat is wat ik vraag.

Ik vraag niet waar wij al naar gezocht hebben, want dat weten. Maar wij vragen het aan u. En inderdaad, eindoordeel is bij de raad.

De heer Van der Linden: Zo is het.

De heer Katif: Dat snappen we.

De heer Van der Linden: Het eindoordeel is bij de raad. U vraagt aan mij, iemand die gaat vanuit zijn portefeuille over de cultuurbegroting, kun je het ergens vandaan halen? Mijn antwoord is, jazeker, dat kan. Want we geven vijftien miljoen uit per jaar aan cultuur. Maar er zit geen vet meer op de botten. Wat ik ook doe, waar ik het ook vandaan haal, het gaat ergens pijn doen. En u zegt dat ik u gijzel. Mijnheer de voorzitter, mijnheer Katif heeft een zijgesprekje. We gijzelen elkaar een beetje natuurlijk. Want ik snap heel goed dat u het Patriciërshuis zou willen steunen. Wil ik ook heel graag. Maar u snapt ook, als ik het uit de Cultuurnota moet halen, waar echt geen reserves meer in zitten, natuurlijk een heel klein beetje lukt altijd, maar niet dit substantiële bedrag. Het gaat altijd ergens pijn doen. De andere optie, en u gaat daarover, is een financiële zak met geld ergens anders vandaan. Maar dat ga ik niet adviseren.

De voorzitter: Dank u wel. Het woord aan de heer Hartmeijer, SP.

De heer Hartmeijer: Dank, voorzitter. Even uit mijn hoofd. Maar de BIS is natuurlijk... Dat zijn de grote instellingen, regionale uitstraling, landelijke uitstraling. Patriciërshuis is natuurlijk een relatief bescheiden organisatie. Hoe groot is dan de kans of is het überhaupt aannemelijk dat die kans heeft op de BIS? Want anders moet je natuurlijk weer in je overige culturele begroting ergens iets vinden.

De heer Van der Linden: Een goede en wezenlijke vraag. De huidige instellingen die in de Bis zitten, zijn ook heel gevarieerd. We hebben uiteraard het Dordts Museum. Ik heb weleens, niet eens voor de grap, gezegd, als je honderd jaar vooruit zou kunnen kijken in deze stad, de Grote Kerk, de Biesbosch, Dordts Museum. We weten allemaal, dat zijn dermate grote iconische plekken in de stad. En ze zullen het beter of minder doen dan nu, maar dat blijft herkenbaar. Er zijn er nog een heleboel, die zijn wat kleiner. Die hebben ook een apart segment misschien. Als wij een nieuwe BIS inrichten, dan hoort daar een eerlijk speelveld bij, waarin elke instelling in de stad zich ook kan melden. En hoe we dat precies qua punten- of waarderingssystemen gaan doen, weet ik nog niet. Daar gaan we ook expertise op inhuren. Maar dan elke partij die nu geen deel uitmaakt van de BIS, krijgt ook een eerlijke kans. En ik ben het met u eens...

Mevrouw Stolk: Voorzitter.

De heer Van der Linden: Mag ik even mijn zin afmaken? Ik ben het met u eens, als ik twintig partijen op een rijtje zet, denk ik wel te kunnen zien dat sommige partijen heel veel meer betekenis voor de stad hebben dan sommige anderen. Dat kan.

De voorzitter: Mevrouw Stolk, VSP.

Mevrouw Stolk: Voorzitter, dat is precies de kern wat de wethouder aangeeft. We weten niet op wat voor basis we toegelaten worden. Dat straalt heel deze Cultuurnota uit. U kunt niet aangeven waarom de ene instelling er wel in zit en de andere instelling niet in zit. Dat is voor ons nog steeds niet duidelijk. Ik heb het geprobeerd te vragen. Ik heb het op alle manieren geprobeerd te vragen. Ik krijg daar geen antwoord op. En dan wordt er gezegd, de keuze is aan u. Mijnheer Katif zegt het. We hebben het over een substantieel bedrag van 35.000 euro. En als u zegt van, ik heb liever een vast bedrag erin, dan zetten we 35.000 euro erin. Dat is niet zo moeilijk. Ik heb zelfs de ChristenUnie/SGP horen zeggen, waarvoor helpen we het Patriciërshuis dan niet gelijk goed en doen we 2 keer 50.000 euro. Dat is mij uit het hart gegrepen, voorzitter. Ik doe hem met liefde aanpassen. Maar dat het ergens pijn gaat doen, dat is een ding wat zeker is. En de komende jaren... We moeten dadelijk 25 miljoen gaan bezuinigen. Dat vraagt wel wat. En dat gaat iedereen voelen. Maar het is een politieke keuze, willen we het Patriciërshuis omhoog houden? En dat is ongeveer 0,5 procent van de totale begroting.

De voorzitter: Wethouder.

De heer Van der Linden: Ik ben het helemaal eens met wat u zegt, maar ik hoor er geen nieuwe vraag in. Maar dit is wel hoe het zit.

Mevrouw Stolk: Mijn vraag was, voorzitter, als ik hem nog even mag stellen? Kunt u mij aangeven op wat voor basis cultuurinstellingen nu in de BIS zitten?

De heer Van der Linden: We hebben de laatste, tientallen jaren weet ik niet, maar de laatste tien jaar zeker niks gewijzigd aan de BIS. We hebben wel gekeken, functioneren de instellingen die nu een vaste subsidie krijgen goed? Vinkje, vinkje, vinkje. Gaat goed, want veel bezoekers en unieke kunst, unieke presentatie aan de stad, enzovoorts. We hebben nu geen criterium, op basis waarvan we nieuwe instellingen wel of niet toevoegen. Daarom zit in de Cultuurnota ook het voorstel om het te doen. Want we

zeggen, eigenlijk is het wel een beetje raar dat je jarenlang daar geen criteriumlijstje voor hebt. Daarom gaan we het evalueren. Daarom gaan we ook een nieuwe BIS opstellen. De discussie was niet, gaan we dat doen of niet? We gaan het doen. De vraag was, kan het eerder? Jazeker, het kan eerder. Ik zou het ook willen adviseren, gezien wat ik net heb gezegd. En in de tussentijd is er een andere vraag. Namelijk het Patriciërshuis heeft zich gemeld. Is blij met de incidentele steun die we hebben kunnen geven, maar vraagt om structurele steun. Daar is binnen de huidige BIS geen ruimte voor. We hadden gezegd, gaan we in '28 doen. U heeft in de commissiebehandelingen herhaaldelijk voor een groot deel aangegeven, doe het eerder. Doen we heel graag. En in de tussentijd, als u van mening bent dat je het Patriciërshuis een overbrugging moet geven, dan zou ik zeggen, doe er dan twee jaar.

Mevrouw Stolk: Voorzitter, mag ik daar nog heel even op reageren?

De voorzitter: De laatste keer. Ik denk dat we het dan echt uitvoerig gewisseld hebben. En dan is het ook uiteindelijk aan u als raad. Gaat uw gang.

Mevrouw Stolk: Nogmaals, ik wil het met liefde aanpassen naar twee jaar. Dat is geen enkel probleem. Maar waarom zit het Patriciërshuis nu niet in deze Cultuurnota? Op basis waarvan?

De heer Van der Linden: Dat heb ik een keer of tien uitgelegd. En het spijt me dat ik het niet helder kan krijgen. De BIS, zoals die nu functioneert, de instellingen die erin zitten... Ik kijk even naar de publieke tribune. Volgens mij zitten die al minstens tien jaar erin. Het Patriciërshuis heeft zich in de afgelopen tien jaar nooit gemeld van, en dat is geen verwijt, gewoon een constatering, wij willen structurele subsidie. Ik meen anderhalf jaar geleden wel met een brief, wij zouden heel graag structurele subsidie krijgen. Daar is geen ruimte voor. Daar is ook geen meetlatje voor. Daar is ook geen afwegingscriterium voor in de la. Wij zagen gewoon geen ruimte om dat structureel te doen. En dan kun je zeggen, weet je wat, we schuiven allemaal wat op. Dat hebben we niet gedaan, want er zitten ook meerjarenafspraken onder. Maar om het mogelijk te maken dat in deze stad inderdaad een aantal instellingen die incidenteel wel gesteund worden, maar die soms ook wel af en toe aangeven, ik zou ook weleens mee willen doen met zo'n basisinfrastructuur meerjarensubsidie, daarom gaan we dat vervroegen. Zo simpel is het. Niet ingewikkelder dan dat.

Mevrouw Stolk: Alle andere keren, voorzitter, nog één keer, is het allemaal natte vingerwerk geweest?

De heer Van der Linden: Nee, vorig jaar, het jaar daarvoor, daarvoor, daarvoor, daarvoor, daarvoor, daarvoor, tenminste tot 2010 hebben we steeds gekeken, de instellingen die nu meerjaren subsidieafspraken hebben onder hun begroting, hoe functioneren die eigenlijk? Een museum is natuurlijk makkelijker te beoordelen dan sommige anderen. Maar we hebben een gevarieerd aanbod. U zag in één van de stukken rond de Cultuurnota ook de beoordeling die we hebben gedaan, die ook in de vorige Cultuurnota op die manier gedaan is van, dit gaat eigenlijk best goed. En we hebben een gevarieerd palet. Mensen die er goed willen komen bekijken in Dordt komen aan hun trekken. Mensen die naar het theater willen, komen aan hun trekken. Kortom, heel veel dingen die je met cultuur zou willen in deze stad, lukken prima. Er is nooit eerder, voor

zover ik weet, de afgelopen tien jaar in deze raad ook niet eerder gevraagd om, kom eens met een nieuwe basisinfrastructuur. Dat die vraag opkomt, is heel goed. Want het is natuurlijk best goed om eens te kijken, wat willen wij eigenlijk en hoe gaan we dit eens inrichten? Dat gaan we doen. Dat is sowieso winst.

Mevrouw Kruger: Voorzitter.

De voorzitter: Ik denk dat dit voldoende gewisseld is. Wie nog? Mevrouw Kruger, GroenLinks.

Mevrouw Kruger: Voorzitter, ik had toch nog even... Want het lijkt een beetje een herhaling van zetten. Nu worden vanuit 2014... Toen hebben we ook geen evaluatie van de Cultuurnota gehad. Toen was het ook allemaal staand beleid. Tot we uiteindelijk in 2018 besloten om daar iets nieuws van te maken. En sindsdien is eigenlijk die BIS pas een beetje duidelijk geworden.

Ik vind het jammer dat we tijdens de commissies niet echt daar duidelijkheid over hebben kunnen krijgen van, laten we eens goed naar de criteria kijken en is het nog wel, zoals het is? We zijn daar gewoon te laat mee geweest. Andere gemeentes hebben dat voor 1 januari 2024 gedaan. Mijn vraag is eigenlijk... Ik zie alweer de burgemeester naar het knopje. Voorzitter, ik vraag via u aan de wethouder, is het echt niet mogelijk om dan een overbrugging via de algemene reserves te doen? Wat heeft dat voor consequenties voor de latere ombuigingen voor het cultuurbudget?

De voorzitter: Wethouder.

De heer Van der Linden: Dank u wel. Als u het voor 2 jaar wil en als u zegt, we kiezen bijvoorbeeld een bedrag van 30.000, dan is het 2 keer 30.000 is 60.000 euro. Dat is het. En u gaat daarover. Ik niet. Ik heb het vanuit de huidige cultuurbegroting willen voorstellen wat we kunnen. En ik vind het heel goed verdedigbaar als u zegt, wij willen dat dat ten koste gaat van iets anders. Alleen wij hebben het niet voorgesteld. We hadden het ook wel kunnen doen, maar dat hebben we niet gedaan. Als u dat van mening bent, dan voegen we ons gewoon naar besluitvorming over dit amendement. Maar dat moet wel weer in de bestaande middelen, tenzij u anders besluit. Dank u wel.

De voorzitter: Wethouder.

De heer Van der Linden: Dit was het amendement 8 en 9. Amendement 9, ik adviseer u dringend om dit aan te nemen. Amendement 8, als u denkt, ja hoor, ik wil een overbrugging, kies dan voor 2 jaar. Kies voor een bedrag wat echt wel helpt. Maar kies voor 1 bedrag. En dan kunnen we daar al naar gelang de besluitvorming de consequenties van nemen.

De heer Den Heijer: Voorzitter.

De voorzitter: Gaat uw gang, mijnheer Den Heijer.

De heer Den Heijer: Mij valt op dat de wethouder soms een behoorlijke tempoversnelling doet en ook een aantal zaken omdraait of dreigt om te draaien. En dat is geen verwijt,

een constatering, zoals de wethouder zou zeggen. Maar het gaat om de vervroeging van de basisinfrastructuur. Dan is het gewoon, als wij dat per amendement besluiten, aan het college om dat in orde te maken. En dan kan de wethouder wel zeggen, maar doen dan nu maar alvast twee jaar. Nee, we kennen het voor één jaar toe. Dan zou de basisinfrastructuur wat ons betreft gewoon geëvalueerd en zou het herijkt kunnen worden. En in de tweede plaats neemt de raad zelf het initiatief om de harde keuzes inzichtelijk te krijgen en ook die knoop door te gaan hakken, dan zou ik bijna zeggen, college, wees dankbaar dat we die reddingsboeien aanwerpen. En tegelijkertijd, ten derde, staat er ook iets in over open boeken en voorwaarden die we daarop verder stellen. Dan vind ik het vrij prematuur dat het college hier al een toon zet van, maar dan heb ik meer nodig. Laten we eerst dit traject eens doorlopen, de keuzes voorleggen in het raadsvoorstel en dan zal de raad uiteindelijk de keuze maken. En dat zou ten bate van het Patriciërshuis kunnen zijn. En het zou helaas ook ten koste kunnen gaan. Maar wel in de volle breedte van de keuze die er dan voorligt, voorzitter.

De voorzitter: Wethouder.

De heer Van der Linden: Ik kijk even of ik iets heb gemist. Ik moet het even checken. Ook als u het voor één jaar doet, dan gaat dat waarschijnlijk helpen. Alleen ik kan niet garanderen dat we over een jaar een nieuwe basisinfrastructuur hebben. Kan ik niet garanderen. Bovendien zitten er in de huidige meerjarenafspraken een aantal afspraken die natuurlijk wel, als je tot een andere keus komt, moeten uitfasen, enzovoorts. Er zit ook gewoon een puur technisch inhoudelijk aspect aan. Je moet een commissie samenstellen. Je moet criteria opstellen. Je gaat evalueren. Maar je gaat ook kijken, wat vinden we belangrijk? Kortom, daar gaat echt wel tijd overheen. Binnen een jaar vanaf nu zeggen, dan hebben we een nieuwe basisinfrastructuur en dan draait hij, dat kan ik echt niet garanderen.

Mevrouw Kruger: Voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw Kruger.

Mevrouw Kruger: Het spijt me, maar ik wil toch even wat meer duidelijkheid nog. Want het gaat niet zozeer om dat we een nieuwe basisinfrastructuur hebben. En of dan het Patriciërshuis er wel of niet bij... Het gaat gewoon om het totale plaatje. En dat blijft gewoon maar achterwege. En het gaat trouwens wel over een nieuwe basisinfrastructuur. In die zin, de samenstelling van de basisinfrastructuur. En die moet toch binnen een jaar nu bekeken kunnen worden. Daar hoeven we toch geen twee, drie, vier jaar over te doen? En dan sta ik wel achter het idee van wat de heer De Heijer zegt van, dat we één jaar overbruggen. En laten we dan ook kijken of het misschien uit de algemene middelen kan.

De voorzitter: Wethouder.

De heer Van der Linden: Ik constateer, dat debat moet u echt zelf voeren. Ik zou aanbevelen om het eerder te doen. Zorgen dat je in plaats van '28 naar '26 gaat. Ik dring erop aan dat we starten met die nieuwe basisinfrastructuur te verkennen. En daar kunnen we wel wat voorwerk op doen. Maar vanaf het moment dat we het nieuwe financieel perspectief hebben, heeft het pas zin om te gaan kijken. Want als je acht

miljoen moet verdelen, is het wat anders dan als je, ik noem een fictief bedrag, tien miljoen of zes miljoen moet verdelen. Het opzetten van een nieuwe basisinfrastructuur is niet iets wat wij in het gemeentehuis even gaan doen. Lijstje, Excelletje, vinkjes. Daar hoort een commissie bij. Daar horen criteria bij. Daar hoort ook gesprek bij over, wat vinden we in deze stad echt van belang? Daar hoort ook informatie bij aan u. Ik vind vanaf nu, wetende dat we eerst nog een paar maanden nodig hebben voor dat nieuwe financieel perspectief, vanaf nu bijvoorbeeld over een jaar helder hebben dat er een nieuwe basisinfrastructuur ligt, waarover besloten is, ook door uw raad. Waarna we kunnen zeggen, schrijft u zich maar in. En dan zal het ook voor mij een verrassing zijn welke enveloppen we openmaken en wie goed scoort. Dat is niet eventjes gauw, gauw, gauw. Dat moet je zorgvuldig doen. Want er gaan, of er meer of minder geld is, ook instellingen volgend jaar of over anderhalf, twee jaar teleurgesteld zijn. Dat is mijn enige winstwaarschuwing.

En ik snap prima wat u zegt hoor. Als u zegt, wij willen nu een jaar overbruggen en dan kijken we verder, dat is een prima amendement. Alleen ik constateer wel om over een jaar te kunnen zeggen, dan is de nieuwe basisinfra er wel en dan kunnen we alles goed vergelijken, dat denk ik niet. Want dat vraagt ook een inspanning van de instellingen die zich willen inschrijven.

Mevrouw Stolk: Voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw Stolk.

Mevrouw Stolk: Ik zou even, als dat mag, een paar minuutjes willen schorsen.

De voorzitter: Dan schorsen we vijf minuten? Oké. Dan schorsen we tot tien voor elf. Tot kwart voor elf. Tot kwart voor elf is de vergadering geschorst. Mag ik vragen de plaatsen in te nemen? Beraadslagingen worden geopend. U heeft schorsing gehad. Is er mogelijk behoefte aan een toelichting van één van degenen... Ik kijk naar mevrouw Stolk, die om de schorsing gevraagd heeft.

Mevrouw Stolk: Voorzitter, we hebben even overlegd. En volgens mij geven we met dit amendement de wethouder een opdracht, met een max bedrag van 35.000 euro. Er staat ook in het amendement dat de boeken op tafel moeten komen. Er is heel duidelijk gesteld dat het Patriciërshuis eigenlijk voor 2 jaar dit zou willen. Daar is nu op dit moment... Ik weet niet hoe ik dat precies moet zeggen. Daar is nu geen consensus over. We houden dit amendement in stand. En dat u dan met een voorstel komt om dat uit te werken. En ook als er een mogelijkheid is, om het in het tweede jaar toe te kennen. Dat is dan een beetje de ruimte die de wethouder krijgt. En ook daarmee terugkomt naar ons.

De voorzitter: Ik vraag even aan de wethouder of hij behoefte heeft voor een appreciatie van deze gedachtegang?

De heer Van der Linden: Ja, dank. Ik bespeur ruimte om... U vraagt me allereerst om een raadsvoorstel, op basis hiervan. Dan is qua instrument het iets meer een motie dan een amendement, want ik zie het woord raadsvoorstel in het dictum eigenlijk niet staan. Maar het is me duidelijk, u verlangt een raadsvoorstel op basis van wat u hier aangeeft.

Dat kan ik leveren. Daar heb ik natuurlijk overleg voor nodig, boeken, open transparantie, enzovoorts. Ik zie een maximumbedrag van 35. Dat is helder. En ik hoor bij u, en ik zie dat niet weersproken, dat als het nodig is om daar in plaats van 1 max 2 jaar van te maken, dat u daar ook graag mijn reflectie op heeft. Daar kan ik mee werken. En dan zeg ik toe, dat op basis als u dit aanneemt, dat er een raadsvoorstel komt, wat binnen deze kaders past.

De heer Den Heijer: Voorzitter.

De voorzitter: De heer Den Heijer, VVD.

De heer Den Heijer: En dan ga ik toch nog een beetje streng zijn voor de wethouder. Want ik begrijp dat dit iets is waar hij mee uit de voeten kan. Maar ik wil toch hem echt manen om dan op te schieten met de nieuwe basisinfrastructuur, want het dreigt een erg ingewikkeld construct te worden. En desnoods maar wel via Excel. Maar wat ons betreft mag het tempo daar best flink opgeschroefd worden. Het moet geen excuus zijn dat we bij voorbaat het tweede jaar nodig hebben, want mijn fractie ziet die noodzaak eerlijk gezegd wat minder.

De voorzitter: Maar ik zie ook amendement 9. Dat gaat wel uit in de richting die u net verwoordt. Wethouder.

De heer Van der Linden: Ik hoor wat u zegt. Ik wil voorkomen dat ik over anderhalf jaar een discussie krijg met één of twee andere partijen die zeggen, met dit haastwerk en zelf een Excelletje invullen, ik ga bezwaar maken, want ik voel mij niet gehoord, gezien en gewaardeerd.

Mevrouw Kruger: Voorzitter, even een punt van orde.

De heer Van der Linden: Dat willen we ook voorkomen. Mag ik even mijn even zin afmaken? Dat willen we voorkomen. We willen een transparant proces. Elke grotere gemeente die dit heeft gedaan de afgelopen jaren, heeft die twee jaar echt wel nodig gehad. En we kunnen ook heus wel even gaan shoppen, kan het ergens sneller? Hoe is het gelopen? Maar daar is echt wel tijd voor nodig. Maar ik hoor wat u zegt. En daar gaan we ons best voor doen. En laat ik er nog een toezegging aan toevoegen, die gewoon handig is in het proces, denk ik. Eerste kwartaal volgend jaar weten we wat ons financieel kader is. Dan wil ik ook helderheid hebben, en dat wil ik met u delen, ik denk via een RIB, over hoe we dit proces gaan inrichten. Een proces waar niet teveel de vingers van de politiek in moeten zitten. Wat gewoon transparant en organisatorisch helder is, zodat de instellingen ook weten hoe ze op welk moment in beeld kunnen komen.

De voorzitter: Mevrouw Kruger.

Mevrouw Kruger: Dat laatste vind ik al een goede toevoeging, voorzitter, want daar was ik ook nog een beetje naar op zoek. En ik wil toch vragen ook aan de wethouder om, laten we zeggen, dat... Binnen één of twee maanden kunt u waarschijnlijk wel al aangeven wat of niet haalbaar is, op wat voor manier er onderzocht kan worden. En inderdaad, maak gebruik van alles wat er al is.

Mevrouw Schnabel: Voorzitter.

De heer Van der Linden: Daar gaan we ons best voor doen.

De voorzitter: Mevrouw Schnabel, Partij van de Arbeid.

Mevrouw Schnabel: Dank u wel. Ik heb een kleine vraag, want het zit ons wel dwars dat het van die BIS-gelden af gaat. Zou het ook een mogelijkheid zijn om tijdens de begroting daar andere oplossingen voor te vinden, in afwachting op wat gaat komen?

De voorzitter: Wethouder.

De heer Van der Linden: Ik hoor uw vraag. En ik zou heel graag willen dat ik een vingerknipje kan maken en dat er nieuwe middelen zijn. Maar zo werkt het niet. U stelt begrotingen vast. Dat doet u met zijn allen. En u biedt hiermee het Patriciërshuis een overbrugging. U geeft mij een maandje tijd om een raadsvoorstel in elkaar te zetten. We gaan het in de loop van de komende tijd echt nog wel hebben over de financiële kaders die we hebben. Tot ik een ander bericht heb, werk ik vanuit de gedachte dat we het binnen de huidige middelen moeten zoeken. En dat kan. Het levert alleen een beetje pijn op. En dat is jammer. Maar uw keuzes zijn hierin maatgevend.

De voorzitter: Ik stel voor dat we...

De heer De Heer: Voorzitter.

De voorzitter: Gaat uw gang, De heer De Heer, ChristenUnie/SGP.

De heer De Heer: Voorzitter, dank u wel. Ik waardeer het optimisme ook van de VVD, dat ze zeggen van, laten we het in één jaar doen. Dat zou ik ook heel mooi vinden als we die nieuwe basisinfrastructuur kunnen herijken en kunnen aanvliegen in één jaar tijd. Ik hoor ook dat het waarschijnlijk twee jaar gaat duren. We hebben op dit moment een amendement wat spreekt over één jaar. We kunnen daarmee leven. We zouden het graag opgerekt zien naar twee jaar, want dat is naar alle waarschijnlijkheid ook wat echt nodig is. Maar ik zou in ieder geval even voor de zekerheid duidelijk van de wethouder willen horen, als we dit nu gaan uitwerken met een voorstel wat binnenkort komt, dat we, ook al hebben we het nu over één jaar, wel tijdig van de wethouder horen, als het toch nodig zou zijn, dat tweede jaar, omdat het waarschijnlijk ook twee jaar duurt om dat te herijken, dat we dat op tijd horen om te voorkomen dat we één jaar investeren en het Patriciërshuis toch in dat tweede jaar, net voor de eindstreep strandt.

De heer Van der Linden: Dank. De dilemma's in dit zullen in het voorstel duidelijker worden. Als helder is, we gaan echt die één tot twee jaar nodig hebben en helemaal twee jaar zal het niet zijn, maar ook niet één, dan kunnen we ook kijken of er misschien een andere verdeling mogelijk is. Of dat u toch zegt, we maken de kaders nog iets anders. Ga ik niet om vragen, maar die dilemma's worden ook duidelijk in zo'n raadsvoorstel. Ik stel vast dat we gesproken hebben. Kunnen we overgaan tot de stemmingen en de moties?

De heer Van der Linden: Voorzitter.

De voorzitter: Wethouder.

De heer Van der Linden: We hebben nog een aantal moties. En die wil ik ook nog bespreken.

De voorzitter: Gaat uw gang.

De heer Van der Linden: Dank u.

De voorzitter: De moties.

De heer Van der Linden: De moties.

De voorzitter: En dan nog misschien tweede termijn.

De heer Van der Linden: Ik probeer dat zo compact mogelijk te doen. Zoals u weet, doe ik dat altijd.

De heer Den Heijer: Voorzitter, even een punt van orde. Wij zijn zojuist in een schorsing tot een nieuwe formulering gekomen voor de motie van het Energiehuis, waarin een aantal partijen, in ieder geval drie opstellers van de andere moties, tot één motie zijn gekomen. En voordat de wethouder een heel relaas start over de oude drie moties, zou ik ook van het moment gebruik willen maken om deze toch even in te dienen en op basis daarvan dan het gesprek voort te zetten.

De voorzitter: Snap ik. Gaat uw gang.

De heer Van der Linden: Ik kan, als u dat omwille van de tijd prettig vindt, vast over hele andere moties beginnen, terwijl u dan die motie indient.

De heer Den Heijer: Dat lijkt me een goed voorstel, voorzitter.

De heer Van der Linden: Mooi.

De heer Den Heijer: Dan dien ik hem bij de voorzitter in.

Mevrouw Schnabel: Maar voorzitter, wij hebben ook een kleine aanpassing op basis van ons gesprek op onze motie gemaakt. Wellicht kunt u ook nog niet aan onze motie beginnen.

De voorzitter: Even voor de helderheid, betekent dat de andere moties gebundeld worden, ingetrokken worden? Dan denk ik dat het goed is dat eerst mijnheer Den Heijer toch voor de zuiverheid aangeeft... Toelichten van zijn motie. En misschien kan aangeven wat ingetrokken wordt. Hetzelfde geldt dan voor mevrouw Schnabel. Zodat we weten waar we het met elkaar over hebben. Dat lijkt mij de zuiverheid en de duidelijkheid ten goede te komen. Het woord is aan de heer De Heer.

De heer Den Heijer: Dank, voorzitter. Ik zal het kort houden, want we hebben uitgebreid met elkaar een discussie gevoerd in de eerste termijn. Dat heeft geleid tot het samenvoegen van de drie moties die betrekking hebben op het Energiehuis, waarin gevraagd wordt om te komen tot een plan van aanpak. Met als doel om de ruimtes beter te benutten, door de bezettingsgraad te verbeteren. Daar hebben we een aantal zaken die we graag daarin meegenomen zien. De verbetering van de maatschappelijke en culturele invulling. Bevordering van de horeca als ook bedrijfsmatige verhuur, onder wie sociale ondernemers, en de verruiming van de daarbij gestelde voorwaarden. Waar aan het korset gerefereerd werd, in de eerste termijn. En de partij die het Energiehuis exploiteert, die dit waar kan maken. Bovenstaande verzoeken moeten leiden tot inkomsten en het aantrekken van meer en breder publiek, zodat er minder gemeenschapsgeld nodig is om het Energiehuis te bekostigen en hierover te rapporteren aan de Raad in Q2 2025. Voor de goede verstaander zitten hier de elementen in die in de eerste termijn aan de orde zijn gekomen en waar de partijen overeenstemming in hebben gevonden. En dat leidt naar onze opvatting tot een motie die het college ook richting geeft. Want laat één ding duidelijk zijn, deze partijen hebben zich met name ook verbonden op het punt dat het op dit moment niet goed gaat en dat het college daar een ingrijp op moet laten plaatsvinden. En een plan van aanpak met deze voorwaarden lijkt ons daarbij een noodzakelijke stap.

De voorzitter: Betekent dat mijnheer Den Heijer dat motie 12, 10 en 13 ingetrokken worden?

De heer Den Heijer: Ik hoor twee collega's van mij ja zeggen. Dan zal het voor mij ook zo zijn. Motie van de VVD en de motie van Partij van de Arbeid, samen met GroenLinks, wordt ingetrokken. En de motie van het CDA wordt daarmee ingetrokken.

De voorzitter: Als u dan de nieuwe motie in wil dienen. En dank voor uw inspanningen. Wethouder.

De heer Van der Linden: Dank.

De voorzitter: Is het dan een goed moment... Wie heeft behoefte aan een tweede termijn? Anders?

Mevrouw Schnabel: Voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw Schnabel.

Mevrouw Schnabel: Dank u wel. Onze motie, laat het Energiehuis bruisen, dat heeft... De zin van, het Energiehuis terug te brengen naar eigen beheer en de consequenties daarvan voor exploitatie en beheer in kaart brengen, hebben we geschrapt. Nu bestaat alleen nog het reserveringssysteem.

De voorzitter: Als u die indient.

De heer Van der Linden: Ik ga even een appje sturen.

De voorzitter: Dan kijk ik even rond. Behoeftte aan een tweede termijn? Wie zegt ja? Ik kijk even. Mijnheer Den Heijer zie ik. Wil jij nog?

De heer Van der Linden: Ik moet mijn eerste termijn over de andere moties nog doen.

De voorzitter: Dan gaat eerst de wethouder zijn termijn afronden. En dan gaan we naar de tweede termijn. Gaat uw gang.

De heer Van der Linden: Dank u wel. Ik begin met motie 11. Cultuur voor en door iedereen, vraagt om het college jaarlijks een inventarisatie te laten houden van amateurkunstverenigingen, enzovoorts. En vraagt ook om die ter beschikking te stellen aan de gemeenteraad. Ik heb de woordvoering gehoord. Ik snap ook dat amateurkunst een aandachtspunt is en dat het ook wel zorgelijk is soms. Want inderdaad, heel veel vrijwilligersorganisaties hebben sinds corona, en ook al iets daarvoor, gemerkt dat het lastig wordt. Wat voor vrijwilligersorganisaties dan ook. En ook cultuurorganisaties, de tekenclub, de fotografieclub, de zangclub, de muziekclub, hebben allemaal wel moeite gehad. We zien wel dat het terugveert, maar het is lastig. Dat wil niet altijd zeggen dat dat ondanks of dankzij beleid is. Want ik heb dit voorjaar het laatste concert mogen bijwonen van een heel mooi koor, een Koninklijk koor in Dordrecht, wat in 1890 ontstaan is geweest als fabriekskoor, wat in de jaren 40 en 50 heel groot was en toonaangevend, waarvan nu gezien wordt, mannen die in een koor zingen... Het repertoire wat gezongen werd, dat dunt een beetje uit. De mannen worden ouder. Er werd gewoon gezegd, we heffen onszelf op. Dat is ook veranderende smaak, veranderende keuzes ,enzovoorts. Dat is niet per se alleen maar erg. Natuurlijk is het wel heel bijzonder dat een koor wat 120 jaar, 124 jaar bestaan heeft, stopt. Maar dat is niet ondanks of dankzij allerlei beleid. Dat is een aanname die hier een beetje in zit. Dat noem ik even. De motie vraagt om een overzicht. We hebben goed overleg met het Netwerk Amateurkunst. En ik zou niet zover willen gaan dat wij gaan turven, zijn er nu 10 of 12 koortjes of 10 of 12 dansgezelschappen? Maar ik snap deze vraag wel. En wil best in de jaarlijkse update die we geven over de uitvoering van de Cultuurnota ook nadrukkelijk aandacht geven in, hoe gaat het eigenlijk met de gezelschappen in de amateurkunst? Als ik hem zo mag lezen, dan wil ik hem graag uitvoeren.

De heer Katif: Voorzitter, dank voor de toezegging.

Mevrouw Van Vugt-Roose: Voorzitter.

De voorzitter: Gaat uw gang, mevrouw.

Mevrouw Van Vugt-Roose: Voorzitter, kan de wethouder aangeven wat er dan extra... Wat voor inzicht we daardoor meer krijgen dan wat we nu hebben?

De voorzitter: Wethouder.

De heer Van der Linden: Vind ik best moeilijk te zeggen, want het kan natuurlijk wel zijn dat de ene keer, het ene jaar de vraag om subsidies wat dringender is of behoefte aan subsidies en de andere jaren behoefte aan ruimte.

En weer een ander jaar de constatering, we merken eigenlijk met zijn allen dat het vrijwilligersbestand terugloopt of dat we minder aanmeldingen hebben dan vroeger. Ik wil dat ook een beetje uit de gesprekken laten blijken, het overleg laten blijken.

Mevrouw Van Vugt-Roose: Maar dat heeft die cultuurmakelaar toch allemaal in de gaten?

De heer Van der Linden: Niet allemaal. Maar inderdaad, de cultuurmakelaar, maar ook onze eigen contacten en de verschillende overlegvormen die er zijn, waaronder die met het Netwerk Amateurkunst, gaan wij wel het inzicht in geven. En wat dat betreft zeg ik graag toe dat we dan ook nadrukkelijk gaan kijken, helpt wat we doen voldoende om jullie te laten floreren of zijn er andere dingen nodig, enzovoorts? Dat gesprek. En daarover terug melden in de jaarlijkse RIB, die we hebben toegezegd over hoe het met de Cultuurnota gaat. Dat kunnen we waarmaken. Dan zijn er nog twee moties, afgezien van de nieuwe motie die is ingediend. Namelijk de motie gastarbeider. Een motie die vraagt om een monument ter ere van de gastarbeiders, enzovoorts. Krachtig signaal. Ik heb gehoord dat er wat vragen zijn gewisseld. Ik heb ook gehoord dat het niet een heel, laat ik zeggen, even in mijn begrippen, exclusief monument hoeft te zijn. Dat mag ook een beetje breder zijn dan de toevalligheid van zestig jaar gasten bij ons in Nederland. Ook daarvoor zijn natuurlijk al heel veel mensen hier komen werken. Op die manier kunnen we er goed mee omgaan. Ik zeg u wel dat de vermoedelijke dekkingsbron Kunst in de Openbare Ruimte is niet leeg, maar is ook niet nokkie vol. En we hebben natuurlijk in het nieuwe beleid ook zitten dat we een één procentregeling hebben voor gebiedsontwikkelingen. Maar we hebben natuurlijk wel gebiedsontwikkelingen nodig, anders kan je geen één procent eruit halen. Zo simpel is het ook. We kunnen het gevraagde onderzoek leveren. Vierde kwartaal wordt heel krap. Maar begin volgend jaar moet lukken. En dan kunnen we bij u terugkomen met hoe we invulling willen geven aan deze motie, als u hem steunt. Tot zover.

De heer Safranti: Voorzitter, ik had in de aangepaste versie, eerst kwartaal 2025 staan.

De heer Van der Linden: Dan is het helemaal in orde. Eerste kwartaal moet lukken. Ik kijk naar de back bench. Ik zie enthousiast knikkende mensen. Eerste kwartaal moet lukken. Oordeel raad. Maar ik sta er positief tegenover. Motie straatmuzikanten.

De heer Den Heijer: Voorzitter.

De voorzitter: Mijnheer Den Heijer.

De heer Den Heijer: Ik hoor de wethouder een aantal dingen zeggen. Mijn pot voor Kunst in de Openbare Ruimte is hier niet voldoende voor. Dat is wat ik uit zijn woorden hoor. En tegelijkertijd hebben we nog de één procentregeling van de gebiedsontwikkelingen. Deze motie is vrij ruim opgezet, ook waar het gaat om participatie met mensen, mensen betrekken. Of beschouwt de wethouder deze motie meer als het doen van een quickscan? Even een korte inventarisatie hoe in een soort breder geheel, het is niet alleen vanaf de jaren 60 meer migratie, maar door de eeuwen heen in Dordrecht. Is dat hoe de wethouder ernaar kijkt?

De heer Van der Linden: Zoals ik ernaar kijk, ook gehoord wat u heeft gewisseld, ik zie dat gevraagd wordt om een onderzoek uit te voeren naar de mogelijkheden en

haalbaarheid van het realiseren van een monument ter ere van de gastarbeiders in Dordrecht. Een onderzoek gaat over plek. Wat is een plek die raakt aan waar groepen zijn geland of waar ze veel hebben gewoond? Het raakt ook aan de haalbaarheid. Dan is het duidelijk dat een monument van enorme omvang en veel gewicht iets heel anders betekent financieel dan een wat compacter en kleiner monument. Daar gaan we wel rekening mee houden. Maar het zal het, hoe heet het, karakter krijgen van een quickscan.

Mevrouw Kruger: Voorzitter.

De heer Van der Linden: En we kunnen voldoende uitzoeken om met een voorstel te komen, zullen we het zo doen?

De voorzitter: Mevrouw Kruger.

Mevrouw Kruger: Voorzitter, dank u wel. Ik vind het fijn dat de wethouder met een voorstel komt hoe we het kunnen gaan doen. Maar het gaat er met name om, denk ik, dat we zo'n monument willen en dat we eens aandacht willen besteden aan alle gastarbeiders die in de loop der eeuwen hier zijn geweest en die er ook nog steeds komen en die er nog steeds zijn, de betekenis daarvan. En er bestaan meer middelen als de één procentregeling, enzovoort. We hebben Kunst voor de Kunsten, we kunnen crowdfunding opzetten. Eigenlijk doet dat er in eerste instantie bij kunst en cultuur niet zo toe. Willen we iets of willen we iets niet? En dan gaan we met elkaar kijken hoe we dat gaan realiseren. Ik geloof dat de nota heet Cultuur verbindt. En we zoeken naar verbindingen. Die kunnen we nu ook zoeken om dit te gaan realiseren.

De voorzitter: Wethouder, nog tot slot?

De heer Van der Linden: Dank u wel. Helemaal goed. Straatmuzikanten in Dordrecht, een motie die oproept om het huidige beleid grondig te herzien. Ik heb gehoord in de toelichting dat nu geconstateerd wordt, er zijn maar heel weinig straatmuzikanten in Dordt. Dat is waar. Ik heb niet het precieze aantal, maar volgens mij zijn er inderdaad maar een handvol vergunningen aangevraagd. We hebben eerder natuurlijk in de commissie gewisseld een aantal technische vragen. We hebben nu vrij duidelijk omschreven hoe je een vergunning aanvraagt, aan welke voorwaarden je moet voldoen, dat je niet buiten bepaalde tijden mag spelen, ook niet bij begraafplaatsen en ziekenhuizen. Kortom, eigenlijk hebben we heel veel dingen, denk ik, goed georganiseerd. Het is me in dat licht niet helemaal duidelijk wat u vraagt van het college. Wat voor beleid heeft u nodig? We hebben goed omschrijven wat we willen of aan welke eisen we denken, als het gaat om straatmuzikanten. Wat dat betreft zou ik deze motie willen ontraden.

Mevrouw Kruger: Voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw Kruger.

Mevrouw Kruger: De wethouder vraagt van, wat wilt u nu precies? Het gaat erom dat het beleid is... Er is een beleid, maar dat is vrij strak neergezet en ook niet echt bekend bij iedereen. Het staat ergens op de website. En terwijl als je dat vergelijkt met andere

gemeentes, die veel minder hoge drempels opwerpen, die veel meer ruimte geven voor straatmuzikanten, in Dordrecht hebben we gewoon iedereen eruit gesodemierd, om het maar even zo te zeggen. En daar is nooit wat voor teruggekomen, behalve op het moment van evenement. We hebben het trouwens ook gezien met corona, dat het opeens wel kon. En dat iedereen daar ook vrolijk en blij van werd. Ik denk, laten we nu eens gewoon weer wat meer daar... Misschien dat we meer vragen om de publiciteit ervoor duidelijker te krijgen. En vooral ook om te zien van, hoe kunnen we het gaan stimuleren? Ik heb net al genoemd, misschien een festival voor straatmuzikanten. En wellicht is er al een initiatiefgroep of kan er eentje op gaan staan die dat kan gaan organiseren. Het gaat er meer om van, willen we ook straatmuzikanten in onze mooie stad?

De voorzitter: Wethouder.

De heer Van der Linden: Dank. Ik wil best kijken of onze informatie niet toegankelijk is of juist wel toegankelijk is. Volgens mij is het vrij snel te vinden. Maar daar wil ik best even naar laten kijken. Verder, ik vind hem heel wijdlompig. De motie zelf is wel compact, maar je kan aan van alles denken. En ik zie nu eigenlijk geen probleem in het huidige functioneren van ons straatmuzikantenbeleid.

De heer Safranti: Voorzitter.

De heer Van der Linden: Als u uitsprekt, wij vinden twee straatmuzikanten te weinig, we moeten er naar honderd, dan heb je een doel. Dan is vervolgens de vraag, hoe ga je dat bereiken? Ik heb nu even geen notie. Maar dan heb je iets om naar te streven. Maar dat vind ik nu heel ingewikkeld.

De voorzitter: De heer Safranti.

De heer Safranti: Voorzitter, ik vind het jammer dat ik mijn woordvoering rondom de straatmuzikanten niet kon waarmaken of kon uitspreken. Daar had ik heel wat punten kunnen kenbaar maken ook richting mijn collega raadsleden, maar ook richting de wethouder. Mevrouw Kruger heeft een en ander proberen uit te leggen over de inhoud, maar ook waar we naartoe willen en welke stijl. Aan de andere kant, nogmaals, voor alle duidelijkheid, twee vergunningen op jaarbasis is toch schrikbarend voor een levendige stad als Dordrecht. Wij willen juist een levendige binnenstad hebben. Dan moeten we daar toch iets mee gaan doen? En dan begrijp ik niet waarom de wethouder dit niet kan begrijpen wat we dan eventueel met deze motie willen gaan doen. En twee, dat hij op dit moment de huidige vorm of de huidige regels duidelijk vindt, dat vind ik jammer, want anders hadden we nooit twee vergunningen binnengekregen door het hele jaar heen. Wij willen gewoon dat het wat makkelijker toegankelijker... En dat we juist de straatmuzikanten moeten omarmen, in plaats van dat we ze weggagen.

De voorzitter: Ik denk dat het uiteindelijk ook aan u als raad is om over de motie te stemmen. De wethouder heeft zijn opinie gegeven. En u als hoogste orgaan komt tot een opvatting en geeft dat mee aan het college. Zo werkt het dualisme. Ik kijk rond. We gaan door. Wethouder, tot slot.

De heer Van der Linden: Dank u. De laatste motie die net aangevuld of eigenlijk samengevoegd is, de samengevoegde motie. Misschien even een paar opmerkingen in algemene zin over hoe het nu gaat. Er zitten een aantal... Ik bedoel, ik herken de zorgpunten. We vinden het heel beroerd dat we nu geen goede horeca hebben. We vinden het ook vervelend dat we soms merken... Horeca. Dat hoor ik al mijn hele leven. Dat krijgen we er niet in. Echt niet. In Groningen doen we het heel anders. Dat is nou eenmaal zo. Waar was ik gebleven? Ik hoor ook best, en dat vind ik echt ingewikkeld, af en toe opmerkingen van, een mooie club diende zich aan, kon geen plek krijgen, duur. Als het gaat over bezetting van het Energiehuis, heel veel partijen die er zitten met een ruimte, met programma, enzovoorts, hebben heel veel uren. En het Energiehuis is vaak... In mijn introrondje, een paar jaar geleden, met de gebruikers zeiden ze weleens van, het is best ingewikkeld, want soms loop je over die centrale gang en dan denk je, is hier wel iemand? Maar dan weten we, op dit moment zijn 2.000 man in het pand. Dat is echt wel veel. Heeft iets met het pand te maken. Heeft natuurlijk ook te maken met het feit dat er heel veel verschillende gebruikers zitten, die niet allemaal elkaar logischerwijs treffen. Op zich ,over de bezetting en het gebruik van het pand zijn we best tevreden. Want er zit in de stukken ook een antwoord op een technische vragenronde over hoe vol is het, enzovoorts. Er is natuurlijk heus weleens een zaal leeg. En we willen die commercieel verhuurd hebben, enzovoorts. Het zakelijk risico voor al dan niet verhuur van andere ruimte, ligt nu niet bij de gemeente. Dat ligt bij Kunstmin. We hebben met Kunstmin een aantal afspraken gemaakt. Eén afspraak is, zorg voor een cultureel levendig klimaat. Alle partijen die hier zitten, zijn op zich tevreden over het pand. Zijn ook best tevreden over hun samenwerking. Soms iets meer. Soms iets minder. En daar zoeken ze verder naar. Een tweede afspraak is met Kunstmin, verhuur dit gebouw ook. Nut het verder uit. En dat doen ze als goed huisvader. Soms zijn ze wellicht, maar dat zouden we misschien op een andere manier moeten bespreken, in uw ogen wat streng. Maar daar hebben we het gesprek over nodig. We hebben een vaste huurprijs met Kunstmin. En Kunstmin is hoofdhuurder. En die is verder verantwoordelijk voor de omzet in het Energiehuis zelf. Het risico of zij één, twee of drie ton extra maken op verhuur van commerciële ruimtes, ligt bij Kunstmin. Ik hecht er ook aan om te zeggen, want ik heb best wat kritiek gehoord op Kunstmin, Kunstmin vindt het best een ingewikkelde afspraak die we hebben gemaakt in 2016. We zijn nog wel een aantal jaren gehouden aan die afspraak. Kunstmin vindt het ook ingewikkeld dat het pand natuurlijk een plint heeft, die niet heel uitnodigend is altijd, enzovoorts. Kortom, ook in de gesprekken met Kunstmin doen we meer dan alleen maar mopperen op elkaar. Ook wel zien, er moet hier wel wat gebeuren. U weet dat we eind Q4, die afspraak hebben we gemaakt, die toezegging is ook gedaan, helder hebben wat er aan het pand moet gebeuren. Dat gaat natuurlijk ook mede van invloed zijn op wat voor keuzes je kan maken. Dan kom ik bij de motie zelf. En ik ben blij dat deze motie in gezamenlijkheid tot stand is gekomen. Dat is mooi. Want een aantal dingen doen we al.

Maar als ik kijk naar de bolletjes, tot een plan van aanpak te komen voor het Energiehuis, met als doel de ruimtes beter te benutten, door de bezettingsgraad te verbeteren. Gaat uit van de veronderstelling, bezettingsgraad is het cruciale item. Het is heus een item, maar het is niet het item, denk ik. Maar hier kunnen we best mee werken. Meenemen verbetering van de maatschappelijke en culturele invulling. Bevordering horeca als ook bedrijfsmatige verhuur. En de partij die het energie exploiteert, die dit waar kan maken. Daar wordt hij natuurlijk een beetje spannend, want

daarmee preludeert u ook van, we zoeken iemand anders. Kan. Maar we hebben een aantal afspraken met Kunstmin. We hebben het gesprek ook nodig met elkaar. Want ook wij zien heus verbeterpunten in de samenwerking. Net zoals Kunstmin ook wel aan ons vraagt, wanneer weten we wat er met dit pand gaat gebeuren? Dat hebben we gezegd, maar dat geeft natuurlijk best wel druk. Dit is een motie. Wij kunnen met deze motie goed werken. En ik denk dat het voor het gesprek wat we nodig hebben over wat we met het Energiehuis willen, nodig is om dit soort informatie wel te hebben. Ik zou me kunnen voorstellen, maar dat kunnen we gewoon de komende tijd gaan bekijken, dat het ook best nuttig is om eens een rondetafelgesprek in de raad te hebben zonder stuk, om iets meer uit te diepen, waar lopen we tegenaan? Waar loopt Kunstmin ook tegenaan? Of welke beelden bestaan er, die misschien niet kloppen? Deze motie, prima om uit te voeren. Ik kijk even naar links. Collega Tanja.

Mevrouw Kruger: Voorzitter.

De heer Van der Linden: Ik kijk ook nog even naar de bank.

De voorzitter: Ik denk dat we tot een afronding moeten komen. Mevrouw Kruger, tot slot. En dan wil ik echt naar de tweede termijn. Mevrouw Kruger.

Mevrouw Kruger: Voorzitter, zeker, geloof ik. Heel mooi, een rondetafelgesprek. Maar ik zou dan ook graag nog niet alleen Kunstmin, maar ook andere huurders erbij aan tafel willen. En dan met name ook bijvoorbeeld de Popcentrale, die het in mijn ogen toch ook wel redelijk voor elkaar heeft.

Mevrouw Van Vugt-Roose: Voorzitter.

De voorzitter: Ik wil echt nu naar de tweede termijn. En dan kunt u uw bemerkingen maken. Punt van orde. Twaalf uur is de eindtijd van deze vergadering. Ik wil proberen, maar dan moet u allemaal meewerken, om het af te ronden. Anders moeten een aantal punten doorgeschoven worden. Ik vraag echt ook een zekere discipline van u allen, gezien het gebeuren dat we al vanaf vier uur in de beraadslagingen zijn, of twee uur zelfs. We gaan nu naar de tweede termijn. Wie? Ik begin bij mevrouw Kruger. Gaat uw gang.

Mevrouw Kruger: Voorzitter, dank u wel. Korte tweede termijn. Dank voor allerlei toezeggingen die ook de wethouder gedaan heeft. Daarom zullen we in ieder geval de motie, hoe heet hij, de straatmuzikanten, ik kan er niet eens meer op komen, intrekken. Want u heeft toezeggingen gedaan om te kijken van, of het toch wel genoeg bekend is, enzovoort.

En ik heb duidelijk een oproep gedaan aan misschien initiatiefnemers die eens iets anders kunnen verzinnen met de straatmuzikanten. En als dan de toegang makkelijk is, dan moet dat snel te regelen zijn. Voorzitter, kunst en cultuur is de humus van onze samenleving. En naast dat het immens bijdraagt aan de economische spin-off, geeft het ook uiting aan beleving van mensen, laat verwonderen en inspireert. De Cultuurnota heeft heel veel potentie, maar er moet nog heel veel worden uitgewerkt. Dat hebben we nu ook wel gezien, na alle moties en amendementen. Geef vooral makers, in samenspraak met alle stakeholders, de ruimte. En laten we vooral doorgaan met de

wergroepen, platformen die er nu bestaan. En dan duidelijker met de vragen, wat voor stad kunnen we zijn, wat hebben we ervoor nodig en wie kan wat met elkaar leveren? Dank u wel.

Mevrouw Stolk: Voorzitter, heel even hoor. Mag ik heel even?

De voorzitter: Mevrouw Stolk.

De voorzitter: Ik kan het niet meer volgen. Mevrouw Kruger trekt een motie in van DENK over de straatmuzikanten. Ik ben hem even kwijt.

Mevrouw Kruger: Voorzitter, dat klopt. En het is niet de motie van DENK. Het is de motie van DENK en GroenLinks. Daarom trek ik hem in. En dat heb ik overlegd met DENK. En dat doen we tegenwoordig met de app.

De voorzitter: Ik hoor dat dadelijk.

De heer Safranti: Voorzitter.

De voorzitter: GroenLinks trekt de steun in aan die motie. De heer Safranti krijgt nu het woord.

De heer Safranti: Deze onduidelijkheid zou natuurlijk niet hebben ontstaan, als ik het woord als eerst had gekregen natuurlijk. Want inderdaad, wij hebben appverkeer gehad. En we besloten om deze motie in te trekken, naar aanleiding van het verhaal van de wethouder. Misschien dat het nu wat duidelijker is. Zo is het gegaan. Alleen, de voorzitter heeft mevrouw Kruger het woord gegeven. En zij heeft ook namens mij dan in dit geval de motie ingetrokken.

De voorzitter: Dan kijk ik, andere leden? De heer Den Heijer, gaat uw gang.

Mevrouw Schnabel: Voorzitter.

De voorzitter: Mijnheer Den Heijer, VVD.

De heer Den Heijer: Dank, voorzitter. Heel kort. Mijn fractie houdt staande aan hetgeen wat we ook met de wethouder gewisseld hebben over het Patriciërshuis. Dan voor wat betreft de motie van Beter voor Dordt, die steunen we. Die extra capaciteit is kennelijk voorhanden, omdat we het in een lopende rapportage kunnen opnemen. Dan de arbeidsmigranten.

De kaderstelling van de wethouder heeft hij vrij scherp geschetst. En daarmee zal ook de VVD voor deze motie stemmen. Wil niet betekenen dat als daadwerkelijk het onderzoek er ligt dat een VVD dan ook automatisch voor dat voorstel zou stemmen. Maar we zijn wel bereid om met onze collega's daar van gedachten te wisselen. Dan straatmuzikanten is ingetrokken. Maar het lijkt ons op zich goed om het eens een keer te hebben over de beleidsregels van straatmuzikanten in de commissie, als de wethouder zijn toezegging gestand doet. En dan de motie over het Energiehuis. Wij voelen wat minder voor zo'n ronde tafel, want de opdracht is volgens mij helder aan het college. En als we in een

later stadium daar een ronde tafel over kunnen organiseren, prima. Maar laten we de agenda niet gevulder maken dan noodzakelijk. Dit is een oplossing voor de wat langere termijn. Daar zou ik graag ook van de wethouder een toezegging willen, hoe we op de korte termijn Khotinsky kunnen vullen met bijvoorbeeld een tijdelijke invulling. En hoe dat zo snel mogelijk voor elkaar gemaakt kan worden. Maar dat is het prangende probleem wat nu nog steeds aan de hand is in het Energiehuis.

De voorzitter: Dank u zeer. Ik kijk rond. Mevrouw Schnabel, gaat uw gang.

Mevrouw Schnabel: Dank u wel. Wij hebben nog geen antwoord gekregen op de motie die wij hebben aangepast. En dat gaat over het reserveringssysteem.

De voorzitter: Motie 13A.

De heer Van der Linden: Zou u hem even willen voorlezen, want hij laadt niet in mijn systeem. O ja, hier. Hij is 13A. Moment. 13A. U doet een verzoek over het reserveringssysteem van de Popcentrale. Wij gaan natuurlijk niet letterlijk over dat reserveringssysteem. Ik weet ook niet of het toepasbaar is. Maar ik wil heus het gesprek aangaan over de vraag of het handig is om dit te betrekken bij het Energiehuis. Maar ik weet niet of dat zo is. En ik weet ook niet of ze dat ter beschikking willen stellen. Dat weet ik natuurlijk niet. Maar ik wil het gesprek heus wel aangaan. En ik weet dat er in het Energiehuis geregeld stagiaires rondlopen, van allerlei opleidingen. Ik wil ook prima... Dat heeft u doorgestreept. Maar toch ga ik kijken of er wel genoeg stagiaires rondlopen. Zo is het. Ik zou de toezegging willen doen, ik ga kijken of het reserveringssysteem van de Popcentrale dienstbaar kan worden gemaakt aan de rest van het Energiehuis. In de veronderstelling dat dat niet zomaar gebeurt. Maar we kunnen er even op terug rapporteren.

Mevrouw Schnabel: Dank u wel. Ik kijk heel eventjes rond naar de mede-indieners, of zij ook oké zijn met het intrekken van de motie, omdat we deze toezegging hebben gehad.

De voorzitter: Tweede termijn. Dan gaan we over tot de stemmingen. Ik heb eerst amendement A8. Het Patriciërshuis hoort bij Dordrecht. Het staat nog niet klaar. U moet even wachten, begrijp ik. Stemverklaring? Mevrouw Schnabel, Partij van de Arbeid.

Mevrouw Schnabel: Dank u wel. We vinden het lastig, maar we vinden het gewoon onverantwoord om het bij de BIS vandaan te halen. Daarom zullen wij, ondanks het feit dat het Patriciërshuis mooie dingen biedt, toch tegen dit amendement stemmen.

De heer Hartmeijer: Voorzitter.

De voorzitter: Mijnheer Hartmeijer, SP.

De heer Hartmeijer: Ik heb dezelfde overweging als mevrouw Schnabel.

De voorzitter: Waarvan akte. Kan er al gestemd worden? Er kan gestemd worden. Voor het amendement hebben gestemd 34. Tegen 2. Tegen hebben gestemd Partij van de Arbeid en de SP. Het amendement wordt geacht te zijn aangenomen. Aan de orde amendement vervroegen evaluatie van de basisinfrastructuur. Amendement 9. Behoeft

tot afleggen van stemverklaringen? U kunt stemmen. Voor hebben gestemd 36. Tegen 0. Het amendement is met algehele stemmen aangenomen. Dan is uiteraard aan de orde het geamendeerde voorstel. Kunt u daarmee instemmen? Dan kom ik bij de moties. Motie 11, cultuur voor iedereen. Behoeft aan het afleggen van stemverklaring?

De heer Groenewege: Voorzitter.

Mevrouw Stolk: Voorzitter, we moeten toch nog stemmen voor het voorstel?

De voorzitter: Ik dacht dat u, met de wijze waarop u akkoord was... Maar u hebt gelijk. We gaan dat even terughalen. U kunt stemmen voor het geamendeerde voorstel. Ik dacht te concluderen dat. Wie wil een stemverklaring afleggen? U kunt stemmen. Voor 29. Tegen 7. Het is goed dat we toch gestemd hebben, uiteraard op de juiste wijze. Partij voor de Dieren hebben tegengestemd. De Fractie van Leeuwen heeft tegengestemd. En de VSP-fractie voor senioren tegengestemd. En dat was het. Voor 29. Tegen 7. Het geamendeerde voorstel is aangenomen. Dan gaan we over naar de motie. Motie 11, cultuur voor en door iedereen. Wie wenst een stemverklaring af te leggen? U kunt stemmen. Heeft iedereen gestemd? Voor hebben gestemd 27. Tegen 9. Tegen hebben gestemd CDA, Gewoon Dordt. Dat betekent dat de motie is aangenomen. Dan kom ik bij het monument gastarbeider. Behoeft aan het afleggen van een stemverklaring? Dan kijk ik even. Dat is de motie 14. U kunt stemmen. Nee, hij moet klaar... Iedere stad heeft zo zijn eigen systeem. Voor hebben gestemd 31. Tegen 5. De motie is aangenomen. Dan motie 16, Energiehuis, nu echt een stap verder. U kunt stemmen. Behoeft aan het afleggen van een stemverklaring? Gaat uw gang. U kunt stemmen.

De heer Hartmeijer: Voorzitter.

De voorzitter: Excuus, mijnheer Hartmeijer, ik had u niet gezien.

De heer Hartmeijer: Dank. De eerdere moties, zoals ze eerder opgesteld staan, was ik niet voor, omdat ze feitelijk niet helemaal klopten. Maar zoals hij nu er staat, geen probleem. Kan ik gerust instemmen.

De voorzitter: Dank u zeer. U kunt stemmen. Voor 36. Tegen 0. De motie is met algehele stemmen aangenomen. Daarmee is dit voldoende besproken.

We gaan nu naar punt 12. Naar aanleiding van de toezegging ingetrokken. We hebben dit punt voldoende besproken.

12. Vaststellen bestemmingsplan Spuiboulevard 300 eerste termijn grondexploitatie en afhandelen motie - Raadsvoorstel

De voorzitter: Aan de orde agendapunt 12, vaststellen bestemmingsplan Spuiboulevard 300 met grondexploitatie en afhandelen. Agendapunt 12 over het bestemmingsplan Spuiboulevard stond als hamerstuk op de agenda. Hiertoe heeft de commissie besloten op 17 september jongstleden. De Partij van de Arbeid heeft echter een amendement, waarmee dit een besprekstuk is geworden. En ik verzoek de Partij van de Arbeid het amendement kort toe te lichten. Maximaal twee minuten. En dan in te dienen. En daarna

krijgt iedereen in de gebruikelijke volgorde de gelegenheid tot reactie. Mevrouw Schnabel.

Mevrouw Schnabel: Dank u wel, voorzitter. Voorzitter, ieder jaar stijgt het aantal Dordtenaren dat ingeschreven staat voor woningzoekende. Gezien de stijgende woningnood waren we in 2022 blij met het onderdeel wonen van het Politiek Akkoord van de collegepartijen. We bouwen voor iedereen, maar de nadruk ligt op betaalbare huizen. Dertig procent van de nieuwbouw bestaat uit sociale woningen. Twee jaar later begrijpen we dat dit een halve waarheid is. Wat er niet in staat, is dat een groot deel van de nieuwe sociale woningen een vervanging zijn van de gesloopte en de te slopen verouderde sociale huurwoningen. Die vervanging is gewenst. Maar aan de Noordendijk, de Oudelandstraat, het Witte Dorp, de Charlotte de Bourbonstaat, Witte de Withstraat worden nog steeds slechts enkele tientallen woningen aan de sociale huurvoorraad toegevoegd. Geen honderden, laat staan duizenden. Er wordt vooral vervangen. Bij de projecten op het Leerpark en bij Thureborgh zijn en worden wel sociale woningen toegevoegd, geeft het college steeds aan, maar ook dat is een halve waarheid. De woningen zijn niet voor iedereen. Ze zijn piepklein en niet goedkoop. En het project Leerpark staat er tijdelijk. En de eigenaar van Thureborgh wil niet garanderen dat de woningen over 25 jaar nog steeds sociale huurwoningen zijn. We begrijpen dat het toevoegen van sociale huurwoningen aan de voorraad niet makkelijk is. Ik raak een beetje zenuwachtig van het feit dat de tijd heel erg dringt. Op grond van de projectontwikkelaars is dat wel moeilijk. Maar dan zou je denken dat het college extra inzet op die locaties waar de gemeente eigenaar van is. En dat valt tegen, want op het Maasterras komt men niet verder dan 18,5, geen 30. Op binnengebied gezondheidsboulevard staat nog geen duidelijkheid. En aan de Spuiboulevard komt men uit op 15 procent. En het argument van het college is dat in de binnenstad veel sociale huur is. 20 procent van de woningen is van de corporaties en 30 procent is particuliere huur. Dat wil zeggen, de huur is maximaal 880 euro. We hebben deze motie kortom heel kort ingediend... Sorry, amendement ingediend, samen met de VSP, omdat we dat willen doen voor woningzoekenden met een relatief laag inkomen en het nu gewoon te beperkt is.

De voorzitter: Even het amendement brengen. Dan kijk ik even rond. Wie wil daarop reageren? De heer Noldus, gaat uw gang.

De heer Noldus: Voorzitter, dank u wel. Ik ga het wel heel kort houden van onze kant, ook gezien het tijdstip. Maar ook, we hebben hier in de commissie eigenlijk over precies dit onderwerp al bijna twee uur gesproken. Nu ligt er een amendement voor met eigenlijk wat de politieke vraag van de commissie was. Wat ons betreft, eigenlijk in lijn met wat we in de commissie hebben genoemd. Geen steun voor dit voorstel om hier meer te doen. Het draagt niet bij aan meer sociale huurwoningen. Niet een bredere verdeling over de stad. Draagt niet bij aan meer tempo. Wat ons betreft geen steun voor dit amendement. En wel steun voor het oorspronkelijke voorstel.

De voorzitter: Ik kijk rond. Partij voor de Dieren zie ik. En ik zie de heer Den Hartog. De heer Den Hartog, GroenLinks en dan kom ik bij de Partij voor de Dieren. Gaat uw gang.

De heer Den Hartog: Dank u, voorzitter. Het amendement van PvdA staat natuurlijk direct gerelateerd aan een amendement, een motie van GroenLinks uit eind '22, met als

doel meer sociale huurwoningen. 102 om precies te zijn. Daar wordt in het huidige voorstel in voorzien. Dat is winst. Dat is mooi. Investing kost 1,5 miljoen. Die woningen komen op het Gezondheidspark. Een andere plek van onze voorkeur, maar verdedigbaar, omdat het dichtbij Dubbeldam is, waar de wijk is met het laagste aantal sociale huurwoningen. Het gaat erom dat die huurwoningen er komen. Indien we nu zouden kiezen voor het PvdA amendement, wat neerkomt op kiezen voor variant 3 van de doorrekening, betekent dat er gewoon ook 102 extra sociale huurwoningen worden gebouwd. Geen enkele meer dan in het plan wat nu voorligt, maar dan wel voor ongeveer de dubbele prijs. De benodigde investering zou dan opeens 2,7 miljoen zijn in plaats van 1,5 miljoen. Dat vind ik uitermate onverstandig. Er komen nog meer bouwprojecten. Dan hebben we ons geld keihard nodig om ook daar voldoende sociale huurwoningen en goedkope koop te bouwen.

Mevrouw Schnabel: Voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw Schnabel.

Mevrouw Schnabel: Een korte interruptie. Kan de heer Den Hartog dan ook aangeven dat deze woningen, die nu niet op de Spuiboulevard komen, ook terecht gaan komen op middenterrein Gezondheidspark en ook een extra toevoeging zijn?

De heer Den Hartog: Dat is de commissievergadering besproken. En ik weet niet of het unaniem was, maar vrijwel alle partijen stonden daarachter. Dat is inderdaad de bedoeling.

De voorzitter: Ik kijk naar de heer Venderbos-Lambinon.

De heer Venderbos-Lambinon: Voorzitter, de Partij voor de Dieren is tegen het amendement van de Partij van de Arbeid, vanwege dat de exploitatietekorten stijgt van 9,3 naar 12 miljoen. De wijziging van het percentage sociale huurwoning van 15 procent naar 44 procent, zoals de PvdA in het amendement vraagt, vinden wij realistisch gezien onhaalbaar.

De Partij voor de Dieren zal ook tegen het raadsvoorstel stemmen, omdat wij vast willen houden aan 30 procent sociale woningen per project, vanwege een betere spreiding van de doelgroep over de stad.

Mevrouw Schnabel: Voorzitter.

De voorzitter: Dan heeft u inmiddels ook een stemverklaring afgegeven. Helder. Ik kijk ook gezien de tijd even verder. Wie wenst nog het woord hierover?

Mevrouw Schnabel: Voorzitter, ik wil heel graag kort daarop ingaan.

De voorzitter: Korte reactie, mevrouw Schnabel, want het was ook een hamerstuk in de commissie. Maar u heeft recht. Gaat uw gang.

Mevrouw Schnabel: Want de Partij voor de Dieren is altijd voor meer sociale woningbouw geweest. Hoe kan het dan dat ze hier tegen zijn? Juist omdat het zo belangrijk is dat er meer sociale huurwoningen komen.

De voorzitter: Ik heb wel goed... Ik dacht dat dat zojuist toegelicht is. Maar aan u het woord.

De heer Venderbos-Lambinon: Ik denk dat dat toegelicht is. Wij zijn voor meer sociale huurwoningen. Alleen 15 procent naar 44 procent vinden wij realistisch onhaalbaar.

De voorzitter: Ik denk dit gewisseld. Nog andere leden van uw raad. Gaat uw gang, mijnheer Klerk, CDA.

De heer Klerk: Dank u wel. Is ook gelijk maar de stemverklaring. Wij sluiten ons vooral aan ook bij de woordvoering van de VVD en GroenLinks op dit punt. En daarbij is er ook geen dekking voor dit voorstel. Wij zullen tegen het amendement stemmen.

De voorzitter: Nog andere leden van uw raad? Dan geef ik het woord aan de wethouder. Nog behoefte tot een korte reactie?

De heer Burggraaf: Dank u, voorzitter. Er is al heel veel gezegd in de commissie. Zoals gezegd, op het Gezondheidspark zullen we met het voorstel komen om die 102 extra sociale huurwoningen te gaan realiseren. Er worden hier ook wel wat feiten genoemd die echt niet kloppen. U verwijt het college dat er dingen worden neergezet die niet helemaal volledig zouden zijn. Maar de bewering dat het aantal sociale huurwoninginschrijvingen inmiddels voorbij de 17.000 is, dat is een getal wat totaal niet klopt met de realiteit. Ik weet niet zo goed waar dat cijfer vandaan komt, maar dat is echt... Op Drechtsteden niveau is dat zelfs nog maar iets van een kwart van het aantal, laat staan voor Dordrecht. Ik weet niet goed waar dat van vandaan komt. Maar voorzitter, zoals in de commissie ook toegelicht, met het voorstel wat er nu ligt, kan er op de Spuiboulevard het beste snelheid en realisatiezekerheid worden geboden. En zal op het Gezondheidspark ook op een eenvoudige manier die extra sociale huurwoningen gerealiseerd kunnen worden.

Mevrouw Stolk: Voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw Schnabel, behoefte aan een tweede termijn? Mevrouw Stolk.

Mevrouw Stolk: Ik heb een vraag aan de wethouder. Hoeveel woningzoekenden zijn er dan wel in Dordrecht?

De heer Burggraaf: Er staat hier letterlijk dat er vele duizenden Dordtenaren voor een sociale huurwoning zijn ingeschreven en dat dit aantal inmiddels de 17.000 voorbij is. Die bewering klopt echt niet, kan ik u vertellen. Want wat ik al zei, als je kijkt naar het aantal ingeschreven personen voor een corporatiewoning in de Drechtsteden, dan ligt dat rond de 4.000. Als u het heeft over dat er meer dan 17.000 woningzoekenden in Dordt zouden zijn voor sociale huurwoningen, dan bent u echt ver af van het werkelijke aantal.

De voorzitter: Ik kijk voor een tweede termijn. Wie voor een tweede termijn? Dan gaan we over tot de stemming van het amendement. Nog behoefte aan het afleggen van een stemverklaring? Dan kunt u denk ik stemmen nu. Heeft iedereen gestemd? Ik vraag nog voor alle zorgvuldigheid. Voor het amendement hebben gestemd 6. Tegen het amendement hebben gestemd 29. Het amendement wordt geacht te zijn verworpen. Voor alle zuiverheid, we stemmen nu nog even over het voorstel. Het was een hamerstuk. Ik wil dat toch even in stemming brengen. U kunt stemmen over het voorstel. Voor het voorstel hebben gestemd 28. Tegen 7. Tegen waar Partij voor de Dieren, de SP, de VSP. En daarmee is het voorstel aangenomen.

15. Vaststellen Beleidsplan Openbare Verlichting 2025-2034 - Raadsvoorstel

De voorzitter: Dan gaan we naar agendapunt 15. Vaststellen Beleidsplan Openbare Verlichting 2025-2034. Dat is agendapunt 15. Het stond als hamerstuk op de agenda.

De heer Den Heijer: Voorzitter, punt van orde. Sorry, dat ik u onderbreek trouwens. Maar wij bij de jacht, daar zit een soort fatale termijn op. Mijn verzoek zou zijn om die als eerste te behandelen en vervolgens het punt over licht met elkaar te doorlichten.

Mevrouw Nieuwland-van den Bosse: Voorzitter, volgens mij zit er geen...

De voorzitter: Het is wat mij betreft allemaal korte voorstellen. Ik denk, als we de discipline kunnen handhaven, en daar heb ik vertrouwen in, dan moeten we eruit kunnen komen. Met uw goedvinden. We moeten denk ik toch de agenda vanavond zien af te ronden.

De heer Van Dam Timmers: Voorzitter.

De voorzitter: Gaat uw gang.

De heer Van Dam Timmers: Ik denk, als we vier moties vreemd willen behandelen nog in een kwartier, dat we geen recht doen aan die voorstellen. Als onze eindtijd twaalf uur is, dan lijkt me dat niet realistisch.

De voorzitter: Tenzij dat u zegt, we willen proberen het af te ronden. Dan wordt het iets later dan twaalf uur. Of we moeten een aantal punten doorschuiven naar de andere raadsvergadering. Maar ik weet niet of dat kan.

Mevrouw Stolk: Voorzitter, van mij mogen we het afronden hoor vanavond.

De voorzitter: Denkt u daar allemaal zo over? Maar het enige punt dat ik wel vraag, discipline voor iedereen. Dat is echt wat ik u vraag. Veel kan ook in korter tijdsbestek gewisseld worden, omdat vaak de politieke opvattingen over een aantal zaken helder en duidelijk zijn. Dat mag ook. Maar ik wil wel hebben dat u zich daar ook comfortabel bij voelt. Een voorstel van mevrouw Stolk om het vanavond af te ronden, kan dat op steun rekenen? Mag ik even handopsteken? Maar ik wil ook proberen begrip voor degenen die morgen weer heel vroeg hun verplichtingen hebben. Ik stel voor nu te beginnen met het vaststellen Beleidsplan Openbare Verlichting. Ik verzoek de Partij voor de Dieren het amendement kort toe te lichten en dan in te dienen. En dan wil ik de volgorde van

spreken. Wie mag ik bij de Partij voor de Dieren het woord geven? Het is een motie. Excuus. De heer Groenewege.

De heer Groenewege: Dank u wel. In het Beleidsplan Openbare Verlichting lezen we de ambitie om waar nodig vleermuisvriendelijke verlichting toe te passen bij nieuwe ontwikkelingen. Bijvoorbeeld bij nieuwe fietspaden. En daar zijn we blij mee, want populaties vleermuizen zijn nog steeds niet op niveau, hoewel ze wel zijn verbeterd in de afgelopen decennia. Vleermuizen komen niet alleen voor bij nieuwe wegen, maar natuurlijk ook bij bestaande wegen. Maar daar gebeurt niks, als we dit beleidsplan zo vaststellen, op het gebied van vleermuisvriendelijke verlichting. Het lijkt de Partij voor de Dieren handig om ook bij bestaande wegen, waar verlichting vervangen wordt, in overleg met de stadsecoloog te bekijken waar vleermuisvriendelijke verlichting meerwaarde heeft. Bijvoorbeeld langs bomenrijen of in groengebieden. En om het daar dan toe te passen, tenzij er zwaarwegende overwegingen zijn om dat niet te doen. Bijvoorbeeld de sociale veiligheid. Dan kan het natuurlijk ook worden meegewogen. En dat staat ook zo in de motie, die ik zo zal indienen. Voorzitter, op die manier wordt Dordrecht stapje voor stapje een natuur inclusieve stad. Dank u.

De voorzitter: Dank u zeer, mijnheer Groenewege. U dient de motie in. Wie wil daarop reageren? Ik zie de heer Van der Meer, GroenLinks. Gaat uw gang.

De heer Van der Meer: Voorzitter, de motie is natuurlijk een goed signaal om zoveel mogelijk met vleermuizen en andere fauna rekening te houden. Ook het idee om niet alleen bij nieuwe verlichting, maar bij vervanging daar ook kritisch naar te kijken. Ik heb alleen een paar praktische vragen. Eén, ik begrijp dat wat voor soort verlichting er nodig is afhankelijk is van het soort vleermuizen en misschien ook van andere fauna die er is. Zijn er nog complicaties? En tweede, de financiële aspecten, want die begrijp ik niet helemaal. Aan de ene kant wordt gesuggereerd in de toelichting op de motie dat het om energiezuiniger lampen gaat, maar tegelijkertijd wordt er aangegeven dat er mogelijk meer geld bij moet. Ik wil zowel de Partij voor de Dieren als de wethouder vragen om op die financiële aspecten even in te gaan.

De voorzitter: Ik dank u zeer. Ik geef het woord aan de heer Kuhlmann. En dan kan de heer Groenewege het in één keer beantwoorden. Gaat uw gang, mijnheer Kuhlmann.

De heer Kuhlmann: Precies die financiële aspecten zijn voor ons een reden om tegen deze motie te stemmen. Het zijn namelijk lampen die om tot dezelfde lichtopbrengst te komen, dat je daar dan meer energie in moet steken. En een ander punt is dat er gezegd wordt van, die vervangingsopgave als je dit zou doen, dat wordt dan bekostigd door het vervangen van de zuiniger lamp, om dat langzamer te doen. Dat betekent natuurlijk wat sowieso voor het milieu. We willen juist, daar gaat dit plan over, dat we zuiniger lampen gaan gebruiken. Als je dat langzamer gaat doen, omdat je dat verhaal met die vleermuislampen wil doen, weg milieu opbrengt. Dan doen we daar langer over. En het betekent ook wat voor de gemeentekas, een slecht resultaat.

De voorzitter: Helder. Zijn er nog andere vragen in de richting van de heer Groenewege? Gaat uw gang.

De heer Van Dam Timmers: Dank, voorzitter. De motie van de Partij voor de Dieren voor vleermuisvriendelijke verlichting vinden we in eerste instantie positief. Het lijkt logisch om dat zowel bij nieuwe trajecten als bij bestaande trajecten te doen. Alleen werd uit de motie niet helemaal duidelijk wat daar de consequenties ook van kunnen zijn, als je dit zou doen. Het lijkt me goed om dat wel helder te hebben, voordat we hier voor kunnen zijn.

De voorzitter: Dank u zeer, mijnheer Van Dam Timmers. Wie nog meer? Dan geef ik het woord aan de heer Groenewege. Ik kijk even. Mevrouw Pichel, gaat uw gang.

Mevrouw Pichel: Dank, voorzitter. Het lijkt zo te zijn dat de heer Groenewege niet kan inzien dat voor de grondstoffen van batterijen voor elektrische auto's PFAS nodig is. Maar we gaan hier wel kijken naar verlichting om vleermuizen aan te trekken. Dit trek ik waarschijnlijk helemaal uit verband, maar ik zie hem niet. En wij zullen deze motie ook niet steunen.

De voorzitter: Nog anderen? Dan geef ik de heer Groenewege de gelegenheid te reageren op de vragen c.q. interrupties. En dan het woord aan wethouder Merx. Gaat uw gang.

De heer Groenewege: Dank u wel. Ik heb meegeschreven. Een aantal vragen. Allereerst, de soorten vleermuizen die behoefte zouden hebben aan andere lichtkleuren. Wat wij ervan begrepen hebben, is er één soort standaard vleermuisvriendelijke verlichting ontwikkeld met amberkleurig licht, waar gemiddeld genomen, over de bank genomen de meeste soorten vleermuizen geen last van hebben. Dat is ook de soort verlichting die wij het college oproepen toe te passen.

De heer Van der Meer: Mag ik een kleine vervolgvraag stellen? Heeft de heer Groenewege inzicht in de consequenties voor de andere diersoorten?

De heer Groenewege: Nee, maar de Batlamp wordt inmiddels al door Rijkswaterstaat toegepast vanaf 2011. En is er ook jaren onderzocht. Naar wij aannemen zijn die effecten gunstig of er niet. Dan de vraag over de financiële aspect. In de commissie werd door een ambtelijk ondersteuner verteld dat de Batlamps duurder zouden zijn qua energieverbruik. Dat je voor dezelfde lichtopbrengst, wat de heer Kuhlmann zei, meer energie nodig hebt. Tegelijkertijd lees ik op andere websites, als ik die Batlamp onderzoek, dat hij juist minder energie gebruikt. Misschien kan de wethouder uitsluitsel geven daarover. De aanleg is wel ietsje duurder dan gewone verlichting. Daar komt dat financiële aspect om de hoek kijken. Tegelijkertijd is het natuurlijk niet zo dat opeens iedere lamp die we gaan aanleggen een Batlamp wordt. Dat is maar een klein deel van de opgave. Rijkswaterstaat zelf verwacht dat vijf procent van hun verlichtingsareaal vleermuisvriendelijke verlichting wordt. De impact op de vervangingssnelheid, die ook door de heer Kuhlmann werd genoemd, lijkt ons beperkt. Tegelijkertijd doen we natuurlijk ook iets voor vleermuizen. En daar hebben we zelf ook wat aan, want één vleermuis eet duizenden muggen per nacht. En daar word ik blij van. En ik denk dat ik daarmee alle vragen heb beantwoord.

De voorzitter: Ik dank u zeer. Mag ik het woord geven aan de wethouder.

De heer Merx: Doet hij het? Ja, hij doet het. Dank u wel, voorzitter. Ook dank voor de motie. Ik had me ook eigenlijk een beetje verbaasd als hij niet zou worden ingediend, maar het geeft me in ieder geval de gelegenheid om het een en ander toe te lichten. In de eerste plaats, inderdaad, u heeft gelijk. In het beleid staat, indien nodig. Dat is niet indien nodig bij uitbreiding. Het is gewoon een wettelijke verplichting. Wij moeten bij uitbreiding van verlichting, niet bij vervanging, maar bij uitbreiding gewoon een ecologisch onderzoek doen, om te kijken of het noodzakelijk is dat we vleermuisvriendelijke verlichting gaan ophangen. Dat doen we ook. En dat hebben we ook gedaan. Bijvoorbeeld, het Weizigtpark is één van de voorbeelden. Maar ook de Prins Clausbrug, die mooie strip die daar in die leuning zit, dat is ook de amberkleurige verlichting. En wij gaan het ook doen. We hebben het daarstraks al even bij een ander agendapunt gehad over het Natuurnetwerk Nederland. Zouden daar fietspaden, maar ik meen dat daar vanavond een streep doorheen is gezet, worden aangelegd en zou daar verlichting nodig zijn, dan zou dat zeer waarschijnlijk ook die amberkleurige verlichting worden. Maar over die amberkleurige verlichting. U heeft inderdaad dezelfde website gelezen als ik, die van Rijkswaterstaat, Dat is uit 2011. En er staat precies de zin in die u ook in uw motie heeft opgeschreven, die vijftig procent. Dat is alleen vijftig procent ten opzichte van de oude verlichting. Wat wij gaan doen is nieuwe LED verlichting. En die amberkleurige verlichting verbruikt, dat zeggen de experts, ongeveer vijftig procent meer energie dan de LED verlichting die we gaan aanleggen. Maar of en, moet ik zeggen, omdat die amberkleurige verlichting wat minder mooi licht geeft, om het zo maar te zeggen, voor de gebruiker van de weg, de mens zal ik maar zeggen, moet het ook nog wat omhoog geschroefd worden. Het energiegebruik wordt wat meer. Tegelijkertijd hebben we voorgesteld, en is dat juist de kracht van het voorstel wat we hebben ingediend, is dat we nu in staat zijn straks die verlichting enorm omlaag te schroeven. En het is juist die verlichting en de verspreiding van de verlichting die het voor beestjes, zoals vleermuizen, moeilijk maakt.

Wij verwachten dat, zeker met dat omlaag schroeven van de verlichting, van de intensiteit, het ook voor de nachtdiertjes beter wordt. Maar een aantal jaren geleden, rond 2010, was het groene verlichting. Nu is het amberkleurige verlichting. En het schijnt dat Rijkswaterstaat inmiddels of binnenkort met het NIO een ecologisch onderzoeksinstituut, gaat onderzoeken of die amberkleurige verlichting wel de juiste verlichting is, omdat die misschien wel van invloed is op andere flora en fauna, die daar niet erg gelukkig van worden. Al met al, als wij uw motie zouden gaan uitvoeren, dan zou dat in ieder geval in onderzoek minimaal een ton extra gaan kosten. Nog even afgezien van wat er dan uitkomt, waar je dan eventueel amberkleurige verlichting, waarvan we nog niet eens zeker weten of dat ook over een paar jaar nog steeds een goede kleur is, moeten gaan aanleggen. Kortom, wij ontraden op dit moment de motie. En we zien ook niet in hoe wij door temporiseren die meerprijs kunnen goedmaken, want het is gewoon uitstel van aanschaf. En mij heeft één ding geleerd in die paar jaar dat ik hier wethouder mag zijn, alles wat je uitstelt bij het aanschaffen, wordt alleen maar duurder. Ik zou er toch echt voor willen pleiten om nu door te zetten. Ik beloof u, daar waar we gaan uitbreiden, doen wij gewoon onderzoek. Dat is niet omdat wij dat zo leuk vinden, onze mensen vinden het zeker leuk, maar ook gewoon omdat het een wettelijke verplichting is.

De heer Van Dam Timmers: Voorzitter.

De heer Merx: Indien nodig kunt u...

De heer Van der Meer: Voorzitter.

De heer Van Dam Timmers: Dank, voorzitter. Ik schrik toch wel een klein beetje van het betoog van de wethouder. Aan de ene kant wordt er gezegd, bij nieuwe trajecten moeten we het onderzoek doen. Daar willen we graag kijken wat er mogelijk is. Maar bij bestaande trajecten interesseert het ons eigenlijk niet zoveel. Ik vertaal het even vrij. En hebben we ook grote twijfels bij de inzichten die op dat dossier op dit moment zijn. Zeggen we dat het een ton kost of zou kosten. Ik moet heel eerlijk zeggen dat ik dat dan ook wel graag zou willen zien. En op basis van welke informatie de wethouder dat concludeert. Want het zijn nogal vergaande conclusies. Terwijl uit de dingen die ik gelezen heb, toch ook wel andere dingen, andere zaken zijn gebleken. Misschien moeten we dat eerst ophelderen, voordat we hier een goede beslissing over kunnen maken.

De voorzitter: Wethouder.

De heer Merx: Voorzitter, de woorden dat interesseert me geen drol, die werp ik ver van me, of interesseert me niet, of woorden van gelijke strekking. Ik heb juist gezegd dat het ons wel interesseert.

De heer Van der Meer: Voorzitter.

De heer Merx: Daar ga ik ook verder op dit moment niet op in. En dit is de informatie die ik heb gekregen vanuit het ambtelijk apparaat. Het kost een ton minimaal om dat ecologisch onderzoek te doen naar de noodzaak van die verlichting bij de bestaande apparatuur. En dat is waar ik het mee moet doen. Daar zult u het ook mee moeten doen. Ik wil het nog op papier zetten, maar daar komt hetzelfde uit. Ik blijf bij wat we hebben geadviseerd. En het is aan u om daarover te beslissen.

De voorzitter: Mijnheer Van der Meer, GroenLinks.

De heer Van der Meer: Toch nog een vraag over die ton, waar u het over heeft, waar de wethouder het over heeft. Het gaat in de motie, als ik het goed begrijp, om vervanging die toch al zou plaatsvinden. Vervolgens wordt er een advies gevraagd aan de stadsecoloog van, is dat een locatie waarop mogelijkwerwijs die vleermuizen in het geding zijn? En alleen op die locaties moet dan een onderzoek gedaan worden, of is al bekend dat daar vleermuizen zijn. Het is mij inderdaad niet helemaal duidelijk waar dat bedrag van een ton nu precies vandaan komt.

De voorzitter: Wethouder.

De heer Merx: Ik val in herhaling. Dat is gebaseerd op het feit dat we weten waar we ongeveer, niet waar ongeveer, maar waar we aan vervanging toe zijn en wat dat ongeveer aan tijd zal gaan kosten en wat het ongeveer aan geld zal gaan kosten. En dat zal ongeveer een ton zijn. Op de euro nauwkeurig kan ik het niet aangeven. Het kan 10.000 of misschien wel 50.000 euro meer zijn, of misschien 10.000 euro goedkoper.

Daar gaan wij, ook als u over een week een briefje van me krijgt, niet veel meer helderheid op krijgen. Dit is het bedrag waar u ongeveer rekening mee moet houden wat het onderzoek alleen kost, nog afgezien van het feit wat dan eruit komt en hoeveel lampen dan een andere kleur zullen moeten hebben. Waarvan we nog niet eens zeker weet of dat de kleur is waarvan we over 5 jaar ook nog steeds vinden dat dat een hele goede wetenschappelijk onderbouwde kleur is voor de vleermuizen.

De voorzitter: Dit is de reactie van de wethouder. Ik kijk voor de tweede termijn naar de heer Groenewege. Nee? Dan stel ik voor dat we overgaan tot stemming. Is er behoefte aan het afleggen van stemverklaringen? Eerst het voorstel. Dat is ook weer interessant. Er zijn gemeentes die eerst amendementen doen, motie, voorstel. Voorstel komt dan nu. En u kunt stemmen. Wil iemand een stemverklaring over het voorstel? Eerst het voorstel. Iemand behoefte aan stemverklaring? Dan kunt u stemmen. Voor het voorstel hebben gestemd 34. Tegen 1. Tegen heeft gestemd de SP. Dan komt nu de motie. Wil iemand een stemverklaring voor de motie? Gaat uw gang.

De heer Van Dam Timmers: Voorzitter, vanuit onze fractie zou eigenlijk het verzoek zijn aan de indiener om die aan te houden. Met deze onduidelijk informatie kunnen we dat eigenlijk niet zo goed beoordelen. En anders zullen we voor nu tegen moeten stemmen, op basis van de informatie die er nu is.

De heer Van der Meer: Voorzitter.

De voorzitter: Eigenlijk zijn we bezig met een stemverklaring. Dat betekent dat het aan de orde is. En dan kan ik niet daarop terug. En u heeft altijd de ruimte, wanneer nodig, om daar nog in de commissie op terug te komen natuurlijk. Dat is de vrijheid. Aan de orde is de motie. Mijnheer Van der Meer, GroenLinks.

De heer Van der Meer: Wij hebben hetzelfde gevoel als het CDA. Op dit moment moeten we door gebrek aan informatie gewoon tegenstemmen, helaas. Hoewel we het signaal van de motie heel goed vinden.

De voorzitter: SP, mijnheer Hartmeijer.

De heer Hartmeijer: Eigenlijk in de lijn van de heer Van der Meer, wel steun voor de gedachte ervan, maar er zitten zoveel haken en ogen aan dat het een tegen wordt.

Mevrouw Schnabel: Voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw Schnabel.

Mevrouw Schnabel: Dank u wel. Wij sluiten ons daarbij aan.

De voorzitter: U kunt stemmen. Mijnheer Kuhlmann, gaat uw gang, VVD, stemverklaring.

De heer Kuhlmann: Wat ons betreft, wij vonden de informatie heel duidelijk van de wethouder en stemmen daarom tegen.

De voorzitter: U kunt stemmen. Voor de motie hebben gestemd 3. Tegen 32. De motie wordt geacht te zijn verworpen.

42.Moties vreemd aan de orde van de dag over de jacht

De voorzitter: Dan kom ik nu bij de moties vreemd aan de orde van de dag. Bij 42 wil ik natuurlijk opmerken, we hebben drie moties ontvangen. Twee van de Partij voor de Dieren over aanrijding reeën, afschot van dieren. En van de Fractie van Waardhuizen over jachtrechten. Goed is om op te merken dat de vertegenwoordigers van de Fractie van Waardhuizen er niet zijn. De motie is wel ingediend en maakt deel uit van de beraadslagen. Het is aan u om daar tot opvattingen over te komen. Ik stel voor dat ik de Partij voor de Dieren in de gelegenheid stel om... Ik wil dan toch eerst de motie vreemd aan de orde, twaalf jaar voor alle rechten en vergunning en dan de toekomst. Wil iemand daar een stemverklaring over afleggen of een opinie geven? Gaat uw gang, mijnheer Dam Timmers, CDA.

De heer Van Dam Timmers: Dank, voorzitter. Deze motie van de Fractie van Waardhuizen is een bijzondere motie, daar het een beetje onduidelijk is wat deze motie beoogt. De verhuur van het jachtrecht is tenslotte al verleend. En vervolgens wordt er in deze motie gepleit voor het verlenen voor zes jaar, terwijl het inmiddels al voor twaalf jaar is verleend. Dat vind ik technisch heel ingewikkeld. En ik hoor graag ook van de wethouder hoe dat dan in elkaar steekt.

Daarmee is deze motie denk ik onuitvoerbaar en kun je er eigenlijk ook helemaal niets mee. Maar ik zie dat de indiener er niet is. Daar kunnen we dan ook niet echt de discussie over voeren. Ik denk dat als je kijkt naar het jachtrecht, dat de verhuur van het jachtrecht aan de Wildbeheereenheid van belang is, omdat de gemeente anders ook eigenlijk nalatig is in het geven van de mogelijkheid aan boeren om ook voldoende aan beheer te doen op hun velden. En ook de mogelijkheid te geven om de schade te claimen. En deze motie zou daaraan teniet doen. Vanuit het CDA Dordrecht zullen we daar geen steun aan verlenen.

De voorzitter: Heldere uiteenzetting, mijnheer Dam Timmers. Ik ga naar de heer Kuhlmann, VVD.

De heer Kuhlmann: Dank u, voorzitter. Wij kunnen ons aansluiten bij de woorden van de heer Van Dam Timmers. Je moet niet tijdens de wedstrijd de spelregels veranderen. En voor wat betreft de duur van de vergunning, die twaalf jaar. De titel suggereert alsof dat een ongekend lange termijn is die we in de gemeente nooit hanteren voor vergunningen. Dan wil ik graag in herinnering brengen dat we nog maar kort geleden, voor wat betreft een ander onderwerp, juist van vijftien naar twintig jaar met een grote meerderheid zijn gegaan voor een vergunningstermijn. Dat daarover.

De voorzitter: Dank u zeer. Nog andere leden? Mijnheer Groenewege, Partij voor de Dieren, gaat uw gang.

De heer Groenewege: Wat wij van de wethouder hebben begrepen in de commissie, is dat het jachtrecht voor twaalf jaar is verhuurd, onder de ontbindende voorwaarde dat de raad er niks van vindt. Als de raad deze motie zou aannemen en zou uitspreken, we

willen een termijn van zes jaar, dan zou die overeenkomst voor twaalf jaar ontbonden kunnen worden. En dan zou er een nieuwe overeenkomst voor zes jaar kunnen worden uitgegeven. Ik hoor graag van de wethouder of dat klopt.

De voorzitter: Andere leden nog van uw raad? Gaat uw gang, mevrouw Nieuwland.

Mevrouw Nieuwland-van den Bosse: Dank u wel, voorzitter. In aanvulling op wat de heer Groenewege zegt, volgens mij hebben wij vorige week tot het tegenovergestelde besloten. Namelijk dat we geen ontbindende voorwaarden... Dat we daar geen gebruik van gingen maken. En wij zullen nu ook niet het tegenovergestelde ervan steunen.

De voorzitter: Geef ik het woord aan wethouder De Jonge.

Mevrouw Pichel: Voorzitter. Dank u wel. Nog een opmerking over deze motie, vanuit onze partij ook. Het college heeft gehoor gegeven aan een verzoek van een motie van een vorige vergadering. En dat hebben we gehad. Het ging vooral over het onderscheid en dat er helderheid in was. En wij zijn het eens met de opmerking van mevrouw Nieuwland van ChristenUnie/SGP, dat daar inderdaad een uitspraak over is gedaan. En zullen ook niet voor deze motie stemmen.

De voorzitter: Dank u. Het woord is aan de wethouder.

Mevrouw De Jonge: Dank u wel, voorzitter. Er zijn twee technische beeldvormende commissies geweest over met name het faunabeheer en het bijbehorende jachtrecht, dat wij als gemeente uitgeven. In deze commissies is naar mijn mening vrij duidelijk uiteengezet hoe het precies met het faunabeheer zit. Dat is een bevoegdheid van onze provincie, opgelegd via het ministerie. En de provincie heeft dit weer gedelegeerd naar een Faunabeheereenheid. En die stuurt vervolgens weer de Wildbeheereenheid aan. En op dat punt hebben wij als college het standpunt ook van, laat ons niet door bevoegde gezagen van andere overheden heengaan, door zelf ook met acties te gaan komen die al door de anderen uitgevoerd zouden moeten gaan worden. En laten wij ons beperken tot wat wij als grondeigenaar moeten doen. Dat is namelijk dat faunabeheer mogelijk maken. En dat doe je via het jachtrecht. Wat ik wel in die twee commissies... Wat ik daarvan over heb gehouden, is dat u wel graag informatie wil over, wat gebeurt er precies? Wie doet nu wat? U heeft ook gevraagd naar, over hoeveel aantallen gaat dit nu? En dat is er eigenlijk eentje, even bovenliggend aan de drie moties waar ik wel verder op in zou willen gaan, dat ik met betrokken partijen, die in de breedte, Natuurbeheer, Staatsbosbeheer, de provincie, de Faunabeheereenheid, in gesprek ga om met hen af te spreken van, hoe kunnen we veel meer, bijvoorbeeld één keer per jaar, u de inzichten geven wat er precies gebeurt vanuit dat faunabeheer en vanuit de Wildbeheereenheid. En misschien ook vanuit de andere partijen, die daarbij betrokken zijn. Dat wil ik op voorhand u meegeven. In dat licht, naar de moties kijkend, ontraad ik eigenlijk alle moties. De motie 1, omdat tellingen een bevoegdheid zijn van de provincie, zoals ik net heb uitgelegd.

De heer Groenewege: Voorzitter.

De voorzitter: We zijn nog even bij de motie van de Fractie van Waardhuizen. En dan komen we dadelijk naar de andere twee toe.

De heer Groenewege: Misschien is het fijn als ik de motie mag toelichten.

Mevrouw De Jonge: Sorry, bij mij is 1...

De voorzitter: De wethouder, anticipeer wel goed op de wens om, maar ik vind dat u de gelegenheid moet hebben dadelijk uw punt te maken. Nu even de opvatting van de motie Van Waardhuizen.

Mevrouw De Jonge: Ga ik doen, voorzitter. Die stond bij mij als 3. Vandaar dat ik met andere begon. Maar de motie Van Waardhuizen ontraden. Er werd ook gevraagd, wat betekent het als je een andere termijn wil vaststellen? We hebben inderdaad de ontbindende voorwaarde dat uw raad de kans heeft gehad om over het jachtrecht te spreken. Als u dat besluit, dan is er geen geldige overeenkomst meer. Maar dan hebben we ook weer geen jachtrecht uitgegeven. Dan doen we niks meer aan schadebestrijding, ook niks aan faunabeheer. Zijn we terug in de situatie van voor juli van dit jaar. En dan weet ik wel waar de agrariërs hun rekening naartoe gaan sturen. Dat ontraden wij zeer. Met name ook, omdat die termijn waarvoor je het uitgeeft eigenlijk helemaal niet zo relevant is, want het is het Faunabeheerplan wat bepaalt waar er nu precies maatregelen voor worden genomen.

Zij bepalen welke voorzieningen je kunt en mag gebruiken. Zij bepalen om welke diersoorten het gaat. De invloed die je wil hebben, moet je op het Faunabeheerplan hebben, eventueel in het verlengde van de Wildbeheereenheid. En niet zozeer op het jachtrecht dat wij uitgeven. Wat ik wel wil overnemen van motie 3, en dat heb ik net al gezegd, die innovatieve maatregelen. Ook via het overleg kunnen we juist dat soort dingen gaan bespreken. Vanuit dierenwelzijn hebben we de gesprekstafel, waar ook de partners van dit onderwerp aan tafel zitten. We hebben een overleg, speciaal voor de A16, waar het de reeën betreft. Ook daar kunnen we juist het gesprek aangaan van, doen we genoeg preventief? Doen we genoeg aan innovatieve maatregelen? Want ik hoor ook uw oproep, en die kunnen we als college ook steunen van, zie je dan de echte jacht, het afschot als het laatste middel wat je wil inzetten.

De heer Groenewege: Voorzitter.

De heer Van Dam Timmers: Voorzitter, ik hoor hier een aantal ingewikkelde dingen. We hebben het over moties, waar we nog niet over gestemd hebben als gemeenteraad. En de indruk bestaat dat de wethouder daar nu een aantal dingen uit shopt, die wel al zullen worden toegepast door het college. Dat lijkt me toch niet de volgorde die we als gemeenteraad hanteren.

De voorzitter: Ik stel voor dat we eerst de motie Van Waardhuizen afwikkelen. Dat is nu aan de orde. En daar hebt u denk ik uw opvatting over gegeven. Stel ik voor dat we dat eerst in stemming gaan brengen. Is er behoefte tot afleggen van stemverklaringen over de motie Van Waardhuizen? Dan kunt u stemmen. Voor de motie hebben gestemd 2. Tegen de motie 33. Tegen hebben gestemd de BvD, CDA, CU/SGP, DENK, Forum van Democratie, Gewoon Dordt, GroenLinks, dan VSP, de fractie SP, Partij van de Arbeid en de VVD. Daarmee is de motie verworpen. En stel ik nu aan de orde motie 43. En ik kijk even naar de heer Groenewege of hij het kan appreciëren dat we 43 en 44 in één keer... Dat is motie 1 en 2. Wilt u het beide toelichten in 1 keer? Gaat uw gang.

De heer Groenewege: Dank u wel. Voorzitter, wij kweken thuis tomaten in onze voortuin. Hartstikke leuk en lekker, maar af en toe komt er een iets te nieuwsgierige buurvrouw onze voortuin binnengewandeld om gratis boodschappen te doen. Dat is iets minder leuk. Nou zijn er verschillende dingen die we daartegen zouden kunnen doen. Een beter hek neerzetten of haar weggagen, bijvoorbeeld. Misschien wat extra sappige tomaten aan de rand van de tuin, zodat ze de rest met rust laat. Of we pakken een geweer en schieten haar dood. Dat laatste is in ieder geval de oplossing die de gemeente Dordrecht kiest voor de dieren waar wij mee samenleven op dit eiland. In de moties die we indienen, hebben we gemotiveerd waarom je niet zomaar een geweer mag pakken om je problemen op te lossen. Volgens de wet moet je eerst allerlei preventieve maatregelen nemen. Maatregelen die hier nog niet genomen zijn, om schade aan gewassen en aanrijdingen met reeën te voorkomen. Pas als die maatregelen niet werken, kan je afschot overwegen. Ook mag je geen dieren doden als het slecht gaat met die soorten, wat op dit eiland aan de lopende band gebeurt, zoals uitgebreid toegelicht in de moties. Maar als het college vragen heeft over landbouwschade, benadert dit niet juristen en onafhankelijke dierenexperts. Dan vraagt het jagers om raad.

Het voorspelbare resultaat is dat er weer twaalf jaar lang duizenden dieren mogen worden afgeknald op het eiland van Dordrecht. Voorzitter, de Partij voor de Dieren gelooft dat het anders kan. En na zelf wel adviezen van juristen in te winnen, geloven we ook dat het wettelijk gezien anders moet. Vandaar onze twee moties over de jacht.

De voorzitter: Wie van de leden van de raad? Gaat uw gang, mevrouw.

Mevrouw Van Engelen: Van Engelen, GroenLinks.

De voorzitter: Mevrouw Van Engelen, GroenLinks.

Mevrouw Van Engelen: Dank u wel, voorzitter. Voorzitter, bedankt voor het woord. Als het gaat om de motie van Partij voor de Dieren, neem verantwoordelijkheid en toets afschot. Het doel van deze motie is natuurlijk uiteindelijk om het afschot op het eiland van Dordrecht terug te dringen. En dat is een doel waar wij achter kunnen staan. En dit is eigenlijk een onderzoeksmotie, die vraagt om helder te krijgen of het afschot hier terecht is, aan de hand van aantallen en de tellingen die vaak in de technisch sessies al voorbij zijn gekomen. De rol die de gemeente heeft gespeeld en het college zien wij niet zo negatief in als het dictum van Partij voor de Dieren. Maar achter dit doel van de motie kunnen we zeker staan. Wij hebben nog wel een vraag aan de wethouder, of het verzoek in deze motie ook daadwerkelijk dat doel gaat bereiken, omdat de macht zo verschillend is verdeeld hierin tussen gemeente, provincie Wildbeheereenheid? Of deze motie daadwerkelijk zoden aan de dijk zou zetten of dat we een andere route moeten inslaan? Dan de motie, voorkom aanrijdingen met reeën. Tijdens de beeldvormende vergadering werd duidelijk dat de Wildbeheereenheid zich al langer inzet om maatregelen te treffen om het aantal aanrijdingen terug te dringen. Maar dat dit proces erg traag verloopt, omdat het voornamelijk gaat om aanpassingen aan de weg en het verkeer. Dat lijkt me een win-winsituatie voor iedereen, om daar even een politiek zetje aan te geven, om zo ook die mensen te ondersteunen. Maar gezien de krappe financiële ruimte op de dierenwelzijnsportefeuille en dat de maatregelen overwegend te maken hebben met verkeersaanpassingen, vraagt GroenLinks zich af of de eventuele kosten van het

uitvoeren van deze motie nu vallen onder dierenwelzijn of de verkeersportefeuille. In principe voor, maar uit welk potje komt het? Tot zover, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Van Engelen. Gaat uw gang.

De heer Kuhlmann: Dank u, voorzitter. In de eerste plaats een woord van dank richting mijn fractiegenoot, Jeanine Lammens, onze fractiespecialist op het gebied van wildbeheer, die mij goed heeft voorbereid. Op motie, voor wat betreft het afschot, daar wordt flink ingezet op dat natuurbescherming een primaire verantwoordelijkheid is van de overheid. Daar staan natuurlijk ook nog wel andere verantwoordelijkheden tegenover. Zaken als voedselzekerheid, bestaanszekerheid van de boer. En het is gewoon een feit, als je te maken hebt met enorme schade aan de Dordtse gewassen, dan moet daar opgetreden worden. En om daar een hele administratie aan te binden met tellingen en dat soort zaken, kijk als dat het punt van de Partij voor de Dieren is, dat begrijp ik dat... Zoals ik begrijp van, jagers zouden niet neutraal genoeg zijn.

Als je dan kijkt naar de mensen, de milieuactivisten die zij voordragen, dan kun je datzelfde punt maken. Dan kunnen we vervolgens natuurlijk een heel leger accountants de velden op sturen. Wij zien daar het nut niet zo van in. Dan voor wat betreft de motie voor de aanrijdingen met reeën. Daar wordt een terecht punt aangesneden. Het is natuurlijk ook in de commissie aan de orde geweest. En waar dat makkelijk kan, zou je dat moeten doen. Voor wat betreft, werd door GroenLinks zojuist aangesneden, het verkeersbudget, laten we wel voor ogen houden, dat is laatst ook nog aan de orde geweest, er zijn heel wat woonstraten in Dordrecht waar bewoners smeken om maatregelen te nemen. Het budget is heel beperkt. Het lijkt me geen goed idee om daar geld weg te halen, om hier wat voor te doen. En ten slotte, waarom we tegen deze motie zullen stemmen, dat zit in het laatste deel van het dictum. Daar staat namelijk van, je mag niet aan jacht doen. Je mag niet de reeën schieten, zolang er niet voldoende maatregelen zijn genomen.

De voorzitter: Wilt u afronden? Uw tijd is al voorbij.

De heer Kuhlmann: Weet u wat het is, voorzitter, die aanrijdingen zijn zeer vervelend. Niet alleen voor de reeën, maar ook voor de mensen die dat treft. En ook in de aanbevelingen die de Partij voor de Dieren trouwens zelf doorstuurt, daar wordt de afschot ook genoemd als maatregel. Als je dat niet doet en de anderen ook nog niet, dan doen we niets. Dat moeten we wel voorhanden houden. Daarom zullen we tegen deze motie stemmen.

De voorzitter: Helder. Ik kijk verder.

De heer Groenewege: Voorzitter.

De voorzitter: Andere leden nog? Ik zie, de heer Groenewege wil reageren en de heer Dam Timmers wil reageren. Gaat uw gang, de heer Van Dam Timmers, CDA. En dan de heer Groenewege.

De heer Van Dam Timmers: Dank, voorzitter. Het is Van Dam Timmers, om het toch een keer recht te zetten.

De voorzitter: De heer Van Dam Timmers.

De heer Groenewege: Ik heb een interruptie.

De heer Van Dam Timmers: Een aantal moties...

De heer Groenewege: Mag ik nog interrumpen?

De voorzitter: Gaat uw gang.

De heer Van Dam Timmers: Voorzitter, de fractievoorzitter van de Partij voor de Dieren heeft een interruptie. En ik denk dat die voor gaat op mijn appreciatie.

De voorzitter: Excuus, ik dacht dat u de... U heeft gelijk. Mijnheer Groenewege.

De heer Groenewege: Dank u wel. Ik ben even de draad kwijt. In die leidraad staat jacht inderdaad genoemd, maar pas als allerlaatste maatregel. Als je al die preventieve maatregelen eerder genomen hebt. En daar is ook een reden voor. Want de wet verplicht dat je eerst preventieve maatregelen neemt om aanrijdingen met reeën te voorkomen, voordat je het geweer ook maar mag overwegen ter hand te nemen. Is de heer Kuhlmann daarmee bekend?

De voorzitter: Mijnheer Kuhlmann.

De heer Kuhlmann: Dat is natuurlijk een hele onhandige systematiek om het zo te stellen. Iedereen begrijpt, behalve dat het kostbaar is, dat het ook tijd kost om die maatregelen te nemen. Die hebben we niet morgen allemaal genomen. Terwijl je ondertussen natuurlijk wel een probleem hebt, ook voor mensen, als er te veel reeën zijn en daardoor het risico op aanrijding te groot is. De motie van de Partij voor de Dieren stelt van, je moet dat nu niet doen, totdat er allerlei maatregelen zijn genomen. Dat betekent eigenlijk dat er een pauze komt, een hele lange pauze, voordat je dat kunt doen. Die kunnen we ons niet veroorloven.

De heer Groenewege: Voorzitter.

De voorzitter: Mijnheer Groenewege.

De heer Groenewege: Ik constateer dat de heer Kuhlmann het niet eens is met de wet. En dat moet hij zelf weten. Maar vindt hij niet dat de wethouder zich wel gewoon aan de wet moet houden?

De heer Kuhlmann: Nee, want u kijkt naar de wet door een koker en ziet alleen de bepalingen voor dierenwelzijn. Maar evengoed heeft de overheid en ook de wethouder zich te verhouden tot allerlei andere verplichtingen. Die noemde ik ook eerder. En dat heeft onder meer natuurlijk ook te maken met de veiligheid van mensen.

De voorzitter: Dank u zeer. De heer Van Dam Timmers, CDA.

De heer Van Dam Timmers: Dank, voorzitter. Een korte appreciatie van deze twee moties, die we dan samen doen. Als u kijkt naar de motie over het afschot, dan staan er

een heel aantal dingen in, waarbij de gemeentelijke overheid allerlei taken wordt toegedicht die zij volgens mij niet heeft. En ik hoor dat graag ook van de wethouder of dat klopt. Als ik de beraadslagingen goed heb gevolgd, dan gaat de minister over het openstellen van de jacht en niet de jager. En de Omgevingsdienst doet de controle. Ook weer niet de gemeentelijke overheid. En ik vond het terecht dat mevrouw Van Engelen van GroenLinks dat ook aanhaalde. Ik denk dat op dit dossier we ook wel rol zuiver moeten proberen te zijn. En dat we niet moeten proberen als gemeente, als we puur gaan over het verhuren van het jachtrecht, dat we ook allerlei andere taken op gaan pakken, terwijl de gemeentelijke overheid al vrij overbelast is. De Omgevingsdienst is verantwoordelijk voor die controle. Laten we hen dan ook die opdracht geven, of die hebben we eigenlijk al gegeven. En niet allerlei eigen regels daarbij opstellen. Tot zover.

De voorzitter: Ik geef het woord aan de wethouder.

Mevrouw Nieuwland-van den Bosse: voorzitter.

De voorzitter: Gaat uw gang, mevrouw Nieuwland-van den Bosse, ChristenUnie/SGP.

Mevrouw Nieuwland-van den Bosse: Ik zou graag ook nog gebruik willen maken de eerste termijn. Wat betreft het zelf toetsen van het afschot, daar hebben we ook tijdens de commissievergadering al bij geproefd dat echt de achterliggende gedachte ook wel een stuk wantrouwen is richting de jagers. De Wildbeheereenheid heeft een mooie uitnodiging gedaan. En dat vonden wij een mooi aanbod. En dat is wat ons betreft ook voldoende. En wat betreft de motie over het voorkomen van aanrijdingen, ik zou willen zeggen, dat willen we allemaal wel, maar helaas hangt er ook een prijskaartje aan. En gezien de financiële keuzes die we nog moeten maken, zullen we op dit moment ook deze motie niet steunen.

De voorzitter: Ik kijk rond.

De heer Groenewege: Voorzitter, als ik mag?

De voorzitter: Gaat uw gang.

De heer Groenewege: De ChristenUnie/SGP laat reeën afschieten, omdat hekken plaatsen te duur is?

De voorzitter: Mevrouw Nieuwland-van den Bosse.

Mevrouw Nieuwland-van den Bosse: Nee, er worden geen reeën afgeschoten, omdat hekken geplaatst zouden moeten worden. Dat is volgens mij een valse tegenstelling, die de Partij voor de Dieren hier neerlegt.

De heer Groenewege: Nee, zeker niet, voorzitter. Dit is de tegenstelling waar het over gaat. Dit is, neem je preventieve maatregelen om aanrijdingen met reeën te voorkomen, waardoor je niet hoeft af te schieten of kies je voor afschot? En de ChristenUnie/SGP kiest toch voor afschot? Dat is toch het verhaal wat mevrouw Nieuwland zojuist heeft gehouden?

De voorzitter: Ik denk dat het gewisseld is. Ik zou graag het woord geven aan de wethouder.

Mevrouw De Jonge: Dank u wel, voorzitter. Ik was eigenlijk al misschien stiekem begonnen aan de behandeling van alle drie de moties. Als ik motie 1 pak, daar heb ik net toelichting op gegeven. Dit is een bevoegdheid van onze provincie. Mijnheer Van Dam Timmers, CDA, geeft dat goed weer. Zij zijn het bevoegd gezag. En met deze motie zou je in hun takenpakket eigenlijk gaan zitten. En is het ook maar de vraag van, hoe werkt dat dan? Ik heb inderdaad ook in die commissie gehoord dat er twijfels zijn soms over de tellingen.

Ik zou dan ook zeggen van, als we de gesprekken hebben aan die tafels, laten we gewoon ook eens het gesprek dan hebben van, hoe kan er meer vertrouwen komen? En is er misschien behoefte binnen die Faunabeheereenheid een onafhankelijk orgaan op te richten? Dat kunnen we meenemen in de gesprekken die we hebben. En ook bij motie 1 heb ik al gezegd, er is informatie beschikbaar van WBE. We zullen hen vragen om dat frequenter te delen met de gemeente, zodat wij ook u weer informatie kunnen geven hoe het nu precies gaat met de afschot en met de populaties van deze reeën. Motie 2 hetzelfde. Deze ontraden wij ook. Ik heb ook net al verteld, we zitten met de diverse betrokken partners aan tafel. Gesprekstafel Dierenwelzijn, met het A16 overleg. We merken daar dat die partijen allen aan het zoeken zijn van, hoe kunnen we nog meer aan preventie gaan doen? Welke maatregelen zouden we nog kunnen gaan introduceren? Dat gesprek is er, die leidraad. Ik zal checken of die daar ook ter hand wordt genomen. Want de echte insteek is ook bij deze partijen van, laten we eerst de preventie gewoon goed op orde hebben. Maar het is wel zoeken naar, welke maatregel past bij welke plek in onze gemeente, in ons buitengebied. Ook hiervan, de informatie heeft de WBE over hoeveel valwild er is, hoeveel reeën het betreft. Ook daarvan kan ik zeggen, nemen we mee dat we daar beter u over informeren. En de vraag over budget, er is gewoon geen budget voor dit soort maatregelen. Ik heb het niet in dierenwelzijn. Heb ik gevraagd bij verkeer, ook daar is nu geen budget voor om nog meer maatregelen te nemen. Wat dat betreft, als deze wordt aangenomen, zullen we als eerste terug moeten komen om budget ook op te halen. En dat is denk ik voor nu even voldoende, voorzitter.

De heer Groenewege: Voorzitter.

De voorzitter: De heer Groenewege.

De heer Groenewege: Eén vraag. Als de wethouder geen budget heeft voor preventieve maatregelen om aanrijdingen met reeën te voorkomen, mag ik dan aannemen dat ze het afschot op reeën onmiddellijk staakt, omdat preventieve maatregelen een voorwaarde zijn om aan afschot te kunnen doen?

De voorzitter: wethouder.

Mevrouw De Jonge: Dank u wel, voorzitter. U heeft mij niet horen zeggen dat wij geen preventieve maatregelen hebben. Ik heb alleen gezegd, de preventieve maatregelen die we nu hebben, leidden er niet toe dat er geen afschot nodig is. Helaas worden er inderdaad reeën aangereden. Dat betekent dat de preventieve maatregelen die we nu al hebben niet voldoende zijn. En dat we moeten blijven zoeken naar alternatieven. De

andere motie had het ook over innovatieve maatregelen. Dat vinden wij ook als gemeente dat we het gesprek moeten aangaan met onze partners van, missen we nog iets wat we misschien ook op het eiland van Dordrecht toch kunnen introduceren? En zij staan ook echt open voor dat gesprek. Ik zou zeggen, laat ons dat gesprek met hen aangaan. En hen ook, vanuit de verantwoordelijkheid die zij hebben... Want het is de provincie die in het Faunabeheerplan de preventieve maatregelen benoemt. Laten we het gesprek met onze partners aangaan en het op die manier goed gaan regelen.

De heer Groenewege: Voorzitter, ik heb geen antwoord gekregen op mijn vraag.

De voorzitter: De heer Groenewege, gaat uw gang.

De heer Groenewege: Dank u. Ik heb geen antwoord gekregen op de vraag of de wethouder het afschot staakt. Een hele simpele vraag.

Mevrouw De Jonge: Voorzitter, u vroeg of ik het afschot zou staken, omdat er geen preventieve maatregelen zouden zijn. Dat was uw vraag. En daar heb ik antwoord op gegeven. Wij hebben wel preventieve maatregelen. Die zijn niet voldoende. Zolang moeten wij doen wat we moeten doen om de veiligheid, zowel van de reeën als van de mensen, te beschermen. Maar ik geef ook aan, wij zijn echt oprecht geïnteresseerd om naar die preventieve maatregelen te gaan kijken met de partners. Want ook wij zijn voor liever preventie en dat ze veilig kunnen oversteken en dat ze een leuk leven hebben, dan dat wij helaas een maatregel moeten nemen, omdat ze worden aangereden.

Mevrouw Pichel: Voorzitter.

De voorzitter: Ik denk dat er voldoende gewisseld is. Mevrouw Pichel, gaat uw gang.

Mevrouw Pichel: Dank, voorzitter. Het is helder wat de wethouder net zei over dat motie 2 niet een verantwoordelijkheid is van de gemeente, maar dat dat van de provincie is. Sorry hoor, ik probeer even mijn vraag netjes te formuleren. Omdat u ook aangeeft dat die preventie wel iets is wat we doen, maar dat het wellicht nog beter kan. En er zijn geen middelen voor. Is dat dan iets wat bij de raad moet worden gevraagd of is dat dan ook iets wat toch bij de provincie moet worden neergelegd om... Eigenlijk zoals mijnheer Groenewege ook aangeeft, preventie komt eerst en daarna gaan we afschieten. Maar blijkbaar doen we het nog niet voldoende of kunnen we het nog meer doen. Ligt dat bij ons? Komt er dan een voorstel naar ons en zouden wij budget vrij moeten maken, of is dat toch ook iets wat we bij de provincie neer kunnen leggen?

De voorzitter: Wethouder.

Mevrouw De Jonge: Voorzitter, die vraag is niet eenduidig te beantwoorden. De complexiteit zit hem erin dat de wegen door het waterschap worden beheerd. Dat bepaalde gebieden van ons eiland door Staatsbosbeheer worden beheerd of door Rijkswaterstaat. Al die partijen zijn degenen die de preventieve maatregelen moeten nemen, als we daar tot overeenstemming van zijn. Het kan ook zijn dat de gemeente iets moet doen. Het is eerst voor mij met elkaar uitzoeken, wat zijn precies die preventieve maatregelen die we al hebben? Welke zouden we erbij moeten doen? En wie zou dat dan

moeten doen? Voordat ik een vraag kan beantwoorden van, zou de gemeente daar dan ook voor aan de lat staan?

De voorzitter: Ik denk dat we voldoende dit gewisseld hebben.

Mevrouw Van Engelen: Voorzitter.

De voorzitter: Gaat uw gang, mevrouw Van Engelen, tot slot.

Mevrouw Van Engelen: Sorry, mevrouw Boom. Ik heb ooit in een cursus geleerd dat als je een toezegging hoort, dat je het altijd even extra moet vragen. Dat ga ik doen. Ik hoorde de wethouder net eigenlijk een toezegging doen op het de raad beter op de hoogte brengen van de cijfers van afschot en de telling. En ik wilde even vragen of dat klopt.

Mevrouw De Jonge: Voorzitter, die toezegging wil ik doen. Ik ga met die partners aan tafel zitten om te vragen welke informatie zij hebben en hoe we dat gebundeld aan u kunnen delen, zodat u op de hoogte blijft van hoe dat precies werkt.

De voorzitter: Mag ik stellen dat we voldoende termijnen gesproken hebben? Ik dacht dat het goed is dat we nu aan de orde stellen motie 1, neem verantwoordelijkheid en toets afschot. Is er behoefte tot afleggen van stemverklaringen? Mevrouw Van Engelen, namens GroenLinks. Gaat uw gang, mevrouw.

Mevrouw Van Engelen: Voorzitter, dank u wel. In tegenstelling tot eerdere woordvoering zullen wij nu tegen de motie stemmen, omdat wij overtuigd zijn van de intentie van het college om zoveel mogelijk preventieve maatregelen te treffen en innovatieve maatregelen te onderzoeken en de juiste gesprekken aan te gaan. Plus de toezegging om met meer cijfers bij de raad te komen. Dank u wel.

De voorzitter: Dan kunt u stemmen. Voor de motie hebben gestemd 3 leden. Tegen hebben gestemd 32. De motie is geacht te zijn verworpen. Partijen tegengestemd, Beter voor Dordt, CDA, ChristenUnie/SGP, DENK, Forum voor Democratie, Gewoon Dordt, GroenLinks, Partij van de Arbeid, SP en de VSP, seniorenpartij. VVD heeft tegengestemd. Dat is de uitkomst. De motie wordt geacht te zijn verworpen. Dan gaan we over naar de motie, voorkom aanrijdingen met reeën. Is er behoefte tot afleggen van stemverklaringen? Dan vraag ik u om te stemmen. Op Ons Eiland, Partij voor de Dieren en de Partij van de Arbeid. De motie wordt geacht te zijn verworpen. Daarmee zijn we aan het eind van de vergadering gekomen. Ik dank u voor de wijze van beraadslagen. Uw uithoudingsvermogen is bijzonder. Ik wil de griffie en de mensen van de facilitaire dienst danken voor hun buitengewone hospitality. De vergadering is gesloten.

Aldus vastgesteld in de raadsvergadering van 2024.

De griffier,

De voorzitter,

A.E.T. Wepster

P.A.C.M. van der Velden